

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Απόφαση ΕΠΑ 4/2022

Αρ. Φακέλου: 11.17.018.04

ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2008 ΚΑΙ 2014

Καταγγελία της εταιρείας BLADE Enterprises Limited, εναντίον των (1) Συνδέσμου Εκδοτών Εφημερίδων και περιοδικών Κύπρου και Εκδοτών μελών του Συνδέσμου: (2) Ο Φιλελεύθερος Δημόσια Εταιρία ΛΤΔ (εφημερίδες Φιλελεύθερος & C. Weekly), (3) Cyprus Mail Company Ltd (εφημερίδα Cyprus Mail), (4) Εκδόσεις «ΑΡΚΤΙΝΟΣ» ΛΤΔ (εφημερίδα Πολίτης), (5) «Αλήθεια» Εκδοτική Εταιρεία Λτδ (εφημερίδα Αλήθεια), (6) Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημόσια ΛΤΔ (εφημερίδα Σημερινή), (7) Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΙΜΙΤΕΔ (εφημερίδα Η Καθημερινή), (8) Άτρωτος ΛΤΔ (εφημερίδα Μάχη), (9) Financial Mirror Ltd (εφημερίδα Financial Mirror), (10) N. G. Cyprus Advertiser Ltd (εφημερίδα ΒΕΣΤΝΗΚ ΚΙΠΡΑ) και (11) CYWEEKLY LTD (εφημερίδα Cyprus Weekly), και (12) της εταιρείας MMC Media Monitoring Electronic Ltd

Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού

κα Λουκία Χριστοδούλου	Πρόεδρος
κ. Ανδρέας Καρύδης	Μέλος
κ. Παναγιώτης Ουστάς	Μέλος
κ. Άριστος Αριστείδου Παλούζας	Μέλος
κ. Πολυνείκης-Παναγιώτης Χαραλαμπίδης	Μέλος

Ημερομηνία απόφασης: 13 Ιανουαρίου 2022

ΑΠΟΦΑΣΗ

Αντικείμενο της παρούσας υπόθεσης αποτελεί η καταγγελία της εταιρείας Blade Enterprises Ltd εναντίον των Συνδέσμου Εκδοτών Εφημερίδων και περιοδικών Κύπρου και Εκδοτών

μελών του Συνδέσμου: Ο Φιλελεύθερος Δημόσια Εταιρία ΛΤΔ (εφημερίδες Φιλελεύθερος & C. Weekly), Cyprus Mail Company Ltd (εφημερίδα Cyprus Mail), Εκδόσεις «ΑΡΚΤΙΝΟΣ» ΛΤΔ (εφημερίδα Πολίτης), «Αλήθεια» Εκδοτική Εταιρεία Λτδ (εφημερίδα Αλήθεια), Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημόσια ΛΤΔ (εφημερίδα Σημερινή), Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΙΜΙΤΕΔ (εφημερίδα Η Καθημερινή), Άτρωτος ΛΤΔ (εφημερίδα Μάχη), Financial Mirror Ltd (εφημερίδα Financial Mirror), N. G. Cyprus Advertiser Ltd (εφημερίδα ΒΕΣΤΝΗΚ ΚΙΠΡΑ) και CYWEEKLY LTD (εφημερίδα Cyprus Weekly), και της εταιρείας MMC Media Monitoring Electronic αναφορικά με πιθανολογούμενες από μέρους τους παραβάσεις των περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμων του 2008 και του 2014 και των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1 ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Στις 16/02/2018, η εταιρεία Blade Enterprises Ltd (στο εξής η «Blade/καταγγέλλουσα») υπέβαλε καταγγελία καθώς και μονομερή αίτηση για λήψη προσωρινών μέτρων εναντίον των Συνδέσμου Εκδοτών Εφημερίδων και περιοδικών Κύπρου (στο εξής «ο Σύνδεσμος»/Καταγγελλόμενη 1) και Εκδοτών μελών του Συνδέσμου: Ο Φιλελεύθερος Δημόσια Εταιρία ΛΤΔ (εφημερίδες Φιλελεύθερος & C. Weekly), (στο εξής «Φιλελεύθερος»/Καταγγελλόμενη 2), Cyprus Mail Company Ltd (εφημερίδα Cyprus Mail), (στο εξής «Cyprus Mail»/Καταγγελλόμενη 3), Εκδόσεις «ΑΡΚΤΙΝΟΣ» ΛΤΔ (εφημερίδα Πολίτης), (στο εξής «Αρκτίνο»/Καταγγελλόμενη 4), «Αλήθεια» Εκδοτική Εταιρεία Λτδ (εφημερίδα Αλήθεια), (στο εξής «Αλήθεια»/Καταγγελλόμενη 5), Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημόσια ΛΤΔ (εφημερίδα Σημερινή), (στο εξής «Δίας»/Καταγγελλόμενη 6), Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΙΜΙΤΕΔ (εφημερίδα Η Καθημερινή), (στο εξής «Καθημερινή»/Καταγγελλόμενη 7), Άτρωτος ΛΤΔ (εφημερίδα Μάχη), (στο εξής «Πάντυπο»/Καταγγελλόμενη 8) Financial Mirror Ltd (εφημερίδα Financial Mirror), (στο εξής «Financial Mirror»/Καταγγελλόμενη 9), N. G. Cyprus Advertiser Ltd (εφημερίδα ΒΕΣΤΝΗΚ ΚΙΠΡΑ) (στο εξής «ΒΕΣΤΝΗΚ ΚΙΠΡΑ»/Καταγγελλόμενη 10) και CYWEEKLY LTD (εφημερίδα Cyprus Weekly), (στο εξής «CYWEEKLY»/Καταγγελλόμενη 11) και της εταιρείας MMC Media Monitoring Electronic Ltd (στο εξής η «MMC»/Καταγγελλόμενη 12) ενώπιον της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού (στο εξής η «Επιτροπή») αναφορικά με πιθανολογούμενες από μέρους τους παραβάσεις των περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμων του 2008 και του 2014 (στο εξής ο «Νόμος») και των άρθρων 101 και 102 της ΣΛΕΕ.

Στις 30/04/2018 η Επιτροπή, εξέτασε την εν λόγω καταγγελία και ομόφωνα αποφάσισε ότι οι υποβληθείσες πληροφορίες ήταν ικανοποιητικές για την εξέτασή της και ενεργώντας στη βάση του άρθρου 35 του Νόμου έδωσε οδηγίες στην Υπηρεσία της Επιτροπής να διεξάγει

προκαταρκτική έρευνα αναφορικά με πιθανολογούμενες παραβάσεις που περιέχονται στην καταγγελία και να καταθέσει σχετικό σημείωμα.

Στις 25/5/2018, η Επιτροπή συνήλθε υπό τη νέα σύνθεσή της, σύμφωνα με το διορισμό της από το Υπουργικό Συμβούλιο, ως οι αποφάσεις του ημερομηνίας 24/4/2018 και 21/5/2018, για να εξετάσει το χειρισμό της υπό τον ως άνω αριθμό και τίτλο υπόθεσης.

Στην εν λόγω Συνεδρία η Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής, αφού αποχώρησαν όλα τα μέλη της Υπηρεσίας, σημείωσαν ότι στις 30/4/2018 η Επιτροπή, υπό προηγούμενή της σύνθεση, ομόφωνα αποφάσισε τη διεξαγωγή προκαταρκτικής έρευνας αναφορικά με τις πιθανολογούμενες παραβάσεις που περιέχονται στην καταγγελία. Σημειώθηκε ακόμα πως η Επιτροπή, κατά την ίδια συνεδρία, αναφορικά με το αίτημα για λήψη προσωρινών μέτρων το οποίο συνόδευε την υπό εξέταση καταγγελία, στη βάση του άρθρου 28 των περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμων 2008 και 2014, είχε αποφασίσει να καλέσει την καταγγέλλουσα να εκφράσει την ετοιμότητά της για καταβολή εγγύησης και να κοινοποιήσει τα σχετικά έγγραφα στις καταγγελλόμενες, τηρουμένων εμπιστευτικών στοιχείων και στοιχείων που αποτελούν προσωπικά δεδομένα. Σε συνεδρία ημερομηνίας 14/5/2018 η Επιτροπή αφού σημείωσε το περιεχόμενο της επιστολής των νομικών εκπροσώπων της καταγγέλλουσας ημερομηνίας 10/5/2018, ομόφωνα αποφάσισε να ζητήσει από την καταγγέλλουσα να εκφράσει την ετοιμότητά της για καταβολή εγγύησης έως τις 18/5/2018. Στη συνέχεια επισημάνθηκε ότι η σύνθεση της Επιτροπής κατά τη λήψη των αποφάσεων ήταν διαφορετική. Συγκεκριμένα, στις αποφάσεις της Επιτροπής δεν συμμετείχε το τότε νέο Μέλος της Επιτροπής, κ. Πολυνείκης-Παναγιώτης Χαραλαμπίδης, καθότι ο διορισμός του ως Μέλος της Επιτροπής ίσχυσε από τις 24/5/2018, ως η σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 21/5/2018. Το νέο μέλος της Επιτροπής, κ. Πολυνείκης-Παναγιώτης Χαραλαμπίδης, δήλωσε ότι είναι πλήρως ενημερωμένος σχετικά με όλες τις αποφάσεις που λήφθηκαν στο πλαίσιο εξέτασης της παρούσας υπόθεσης και έχει λάβει πλήρη γνώση όλων των σχετικών με αυτές στοιχείων, ιδίως τα πρακτικά των συνεδριών της Επιτροπής και τα σχετικά στοιχεία και τα έγγραφα αυτών, τα οποία είναι αναγκαία για το χειρισμό της υπόθεσης, τη διαμόρφωση γνώμης και άποψης επί αυτής και τη λήψη αποφάσεων. Συνακόλουθα, ο κ. Πολυνείκης-Παναγιώτης Χαραλαμπίδης δήλωσε πως συμφωνούσε με όλες τις αποφάσεις της Επιτροπής και υιοθέτησε αυτές, συμπεριλαμβανομένης και της απόφασης της Επιτροπής ημερομηνίας 30/4/2018 με την οποία αποφασίσθηκε η διεξαγωγή προκαταρκτικής έρευνας αναφορικά με τις πιθανολογούμενες παραβάσεις που περιέχονται στην καταγγελία.

Η Επιτροπή, στις 13/7/2018, εξετάζοντας το αίτημα για τη λήψη προσωρινών μέτρων και στη βάση των στοιχείων που βρίσκονταν κατατεθειμένα στο διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, καθώς και στη βάση των όσων αναπτύχθηκαν από τα εμπλεκόμενα μέρη κατά την προφορική διαδικασία που πραγματοποιήθηκε στις 20/6/2018 ενώπιόν της, αλλά και των όσων υποβλήθηκαν γραπτώς, αποφάσισε ομόφωνα ότι δεν είχαν στοιχειοθετηθεί οι

σωρευτικές προϋποθέσεις που το άρθρο 28 του Νόμου θέτει για την έκδοση των αιτούμενων προσωρινών μέτρων. Συνακόλουθα, η Επιτροπή απέρριψε το αίτημα της εταιρείας Blade για τη λήψη προσωρινών μέτρων εναντίον των καταγγελλομένων.

Η Υπηρεσία ενεργώντας στη βάση των οδηγιών της Επιτροπής, διεξήγαγε τη δέουσα προκαταρκτική έρευνα της παρούσας καταγγελίας και υπέβαλε σημείωμα ημερομηνίας 22/09/2021.

Στις 28/9/2021, η Επιτροπή σε συνεδρία της εξέτασε το σημείωμα της Υπηρεσίας με τα ευρήματα της προκαταρκτικής έρευνας επί των ισχυρισμών που περιέχονται στην καταγγελία της εταιρείας Blade Enterprises Ltd και έκρινε ομόφωνα ότι χρειαζόταν περισσότερος χρόνος για ενδελεχή μελέτη του σημειώματος και ομόφωνα αποφάσισε να αναβάλει την εξέταση της υπόθεσης για επόμενη συνεδρία.

Στις 8/10/2021, η Επιτροπή σε συνεδρία της αφού εξέτασε την καταγγελία, υπό το φως του Σημειώματος της Υπηρεσίας, ημερομηνίας 22/09/2021, ομόφωνα κατέληξε σε μία σειρά από προκαταρκτικά συμπεράσματα, τα οποία αποφάσισε να γνωστοποιήσει στην καταγγέλλουσα εταιρεία, δίνοντάς της τη δυνατότητα να θέσει εγγράφως τις τυχόν απόψεις και θέσεις εντός προθεσμίας 21 ημερών.

Στις 16/11/2021, στάλθηκαν με επιστολή στην εταιρεία Blade Enterprises Ltd τα προκαταρκτικά συμπεράσματα της Επιτροπής.

Στις 6/12/2021, ο δικηγόρος της εταιρείας Blade Enterprises Ltd με επιστολή του προς την Επιτροπή, ζήτησε όπως του χορηγηθεί παράταση 5 ημερών με σκοπό να απαντήσει σε κάποια σημεία τα οποία θεωρούσε ουσιαστικά για να ληφθούν υπόψη από την Επιτροπή.

Η Επιτροπή σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε αυθημερόν, εξέτασε το αίτημα του δικηγόρου της εταιρείας Blade Enterprises Ltd και ομόφωνα αποφάσισε να το εγκρίνει. Ο δικηγόρος της εταιρείας Blade Enterprises Ltd ενημερώθηκε για την απόφαση της Επιτροπής με σχετική επιστολή ημερομηνίας 6/12/2021.

Στις 15/12/2021, η εταιρεία Blade Enterprises Ltd απέστειλε τις θέσεις και παραστάσεις της επί των προκαταρκτικών συμπερασμάτων της Επιτροπής που της είχαν κοινοποιηθεί.

2 ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

2.1. Blade Enterprises Ltd (η «Καταγγέλλουσα»)

Η Blade Enterprises Ltd είναι εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, δεόντως εγγεγραμμένη, στο μητρώο του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη της Κυπριακής Δημοκρατίας, με αριθμό εγγραφής HE62879 και δημιούργησε ανεξάρτητο γραφείο αποδελτίωσης στην Κύπρο το 1992 με σκοπό να παρέχει υπηρεσίες αποδελτίωσης σε πελάτες. Η εταιρεία δεν ανήκει σε οποιοδήποτε όμιλο εταιρειών, αλλά ούτε και έχει οποιοσδήποτε θυγατρικές εταιρείες. Οι εργασίες της εταιρείας Blade ξεκίνησαν το 1996, παρέχοντας υπηρεσίες

αποδελτίωσης τηλεοπτικών σταθμών και το 2000 εφάρμοσε αυτοματοποιημένο σύστημα αποδελτίωσης έντυπων μέσων.

Σύμφωνα με την ίδια, εξ αρχής ο σκοπός της εταιρείας ήταν η παρακολούθηση, εντοπισμός και καταγραφή συγκεκριμένων έντυπων καταχωρήσεων, ηλεκτρονικών και τηλεοπτικών μέσων, για λογαριασμό των συνδρομητών της, έναντι αμοιβής. Η εταιρεία αμειβόταν για το χρόνο, τεχνογνωσία και την τεχνολογία που διαθέτει για να εντοπίζει για τους πελάτες της αυτά που τους ενδιαφέρουν, να προβαίνει στην αποδελτίωση τους και στη συνέχεια να προβαίνει σε έγκαιρη ενημέρωση των πελατών της, ως οι εντολές τους. Σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκόμισε η ίδια εταιρεία με επιστολή της ημερομηνίας 30/8/2019, κατά η περί την περίοδο αναφοράς διατηρούσε περί τους 50 πελάτες οι οποίοι αφορούσαν δημόσιους οργανισμούς, πανεπιστήμια, τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς σταθμούς, εταιρείες τηλεπικοινωνιών, δικηγορικά γραφεία, Υπουργεία, Τράπεζες κλπ.

Το 2019, η Blade πώλησε όλο το πελατολόγιό της έναντι χρηματικού ανταλλάγματος στην εταιρεία INNEWS Cyprus Ltd και τερμάτισε τις δραστηριότητές της. Σημειώνεται επίσης πως η εταιρεία INNEWS Cyprus Ltd συμφώνησε γραπτώς στις 24/7/2018 με το Σύνδεσμο Εκδοτών τους όρους αποδελτίωσης που καλύπτουν το αποκτηθέν από την Blade Enterprises Ltd πελατολόγιο και το οποίο αντιστοιχεί σε ποσοστό περίπου 30% της αγοράς (ποσοστό που λήφθηκε υπόψιν στον καθορισμό του καταβληθέντος αντιτίμου εξαγοράς του πελατολογίου).

2.2. Καταγγελλόμενες εταιρείες

2.2.1. Σύνδεσμος Εκδοτών Εφημερίδων και Περιοδικών Κύπρου

Ο Σύνδεσμος Εκδοτών Εφημερίδων και Περιοδικών Κύπρου έχει εγγραφεί στις 16/04/1984 ως συντεχνία δυνάμει του Περί Συντεχνιών Νόμου, με αριθμό μητρώου 915 και ως τέτοια εκπροσωπεί τα συμφέροντα των μελών του. Σύμφωνα με τους νομικούς εκπροσώπους του Συνδέσμου, ανάμεσα στους βασικούς σκοπούς του είναι η εξύψωση του θεσμού του Τύπου και του δημοσιογραφικού λειτουργήματος και η προάσπιση της ελευθεροτυπίας, η προάσπιση των επαγγελματικών συμφερόντων και δικαιωμάτων των μελών του.

Όπως σημειώθηκε από τους νομικούς εκπροσώπους του Συνδέσμου, περί τις 31/12/2013 τα μέλη του Συνδέσμου ανέρχονταν σε δεκαεννέα (19) και ήταν τα εξής:

- ο Phileleftheros Public Company Ltd (εφημερίδα «Φιλελεύθερος»),
- η Cyprus Mail Company Ltd (εφημερίδα «Cyprus Mail»),
- οι Εκδόσεις «Αρκτίνος» Λτδ (εφημερίδα «Πολίτης»),
- η «Αλήθεια» Εκδοτική Εταιρεία Λτδ (εφημερίδα «Αλήθεια»),
- ο Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημόσια Λτδ (εφημερίδα «Σημερινή»),

- η Καθημερινή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα Έκδοση Κύπρου Λτδ (εφημερίδα «Η Καθημερινή»),
- ο Ατρωτος Λτδ (νυν Πάντυπο Λτδ) (εφημερίδα «Μάχη»),
- η Financial Mirror Ltd (εφημερίδα «Financial Mirror»),
- η N.G.K Cyprus Advertiser Ltd (εφημερίδα ΒΕΣΤΝΗΚ ΚΙΠΡΑ),
- η Cyweekly Ltd (εφημερίδα «Cyprus Weekly»),
- η Telegraphos Publishing Company Ltd (εφημερίδα «Χαραυγή»),
- η Express Publications Ltd (εφημερίδα «Αθλητικό Βήμα»),
- η AGV Eleftheres Ekdoseis Ltd (εφημερίδα «Μάθε»),
- η Εκδοτική Εταιρεία Φελνίπα Λτδ (εφημερίδα «Αθλητική της Κυριακής»),
- η Εκδοτική Εταιρεία «Το Σουρωτηρι» Λτδ (εφημερίδα «Το Ποντίκι»),
- η Δροσιστής Εκδοτική Λτδ (εφημερίδα «Αντίλογος»),
- η Espresso Κύπρου (εφημερίδα «Εσπρέσο»),
- η Olafor Trading Ltd (εφημερίδα «Γνώμη») και
- ο Ελεύθερος Λόγος (εφημερίδα «Ελεύθερος Λόγος»).

Οι καταγγελλόμενοι εκδοτικοί οίκοι, ασχολούνται κυρίως με την έκδοση εφημερίδων, εντύπων και περιοδικών και αποτελούν μέλη του Συνδέσμου Εκδοτών Εφημερίδων και Περιοδικών Κύπρου, ενώ κάποιοι από αυτούς είναι ιδιοκτήτες και άλλων μέσων μαζικής ενημέρωσης. Οι καταγγελλόμενοι 2 έως 11 δημοσιεύουν τις εκδόσεις τους μέσω των εφημερίδων / περιοδικών / τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών προγραμμάτων, δελτίων ειδήσεων και ιστοτόπων. Όσον αφορά την παραχώρηση συγκατάθεσης ή/και άδειας χρήσης των πνευματικών τους δικαιωμάτων λειτουργούν μέσω του Συνδέσμου Εκδοτών Εφημερίδων και Περιοδικών Κύπρου τους, καταγγελλόμενου 1.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του καταστατικού του Συνδέσμου, οι σκοποί του Συνδέσμου είναι:

α) Η από κάθε άποψη εξύψωση του θεσμού του Τύπου και του δημοσιογραφικού λειτουργήματος και η προάσπιση με κάθε νόμιμο μέσο των αρχών και του δικαιώματος της ελευθεροτυπίας.

β) Η προαγωγή, προάσπιση και κατοχύρωση με κάθε νόμιμο μέσο των επαγγελματικών συμφερόντων και των δικαιωμάτων των μελών του Συνδέσμου.

γ) Η σύσφιξη των μεταξύ των μελών του Συνδέσμου σχέσεων και η ανάπτυξη πνεύματος αλληλεγγύης και στενής συνεργασίας, η συλλογική προάσπιση των κοινών συμφερόντων,

η αλληλοβοήθεια, η αλληλοϋποστήριξη και η εκπροσώπηση γενικά των συμφερόντων και των δικαιωμάτων των μελών εκ μέρους του Συνδέσμου σαν συλλογικού οργάνου.

δ) Η διεξαγωγή διαπραγματεύσεων και η υπογραφή συλλογικών συμβάσεων με τις Συνδικαλιστικές οργανώσεις για τη ρύθμιση των σχέσεων των μελών του Συνδέσμου με τους Εργατοϋπαλλήλους τους και τον καθορισμό των όρων εργασίας τους. Η ρύθμιση των σχέσεων με Εργοδότες, Συνδέσμους, Οργανισμούς, ή Ομοσπονδίες Συνδέσμων

ε) Η δημιουργία, με εισφορές, χορηγίες και δωρεές των μελών του Συνδέσμου και άλλων προσώπων, Οργανισμών ή Αρχών, οικονομικών πόρων για την ίδρυση και λειτουργία «Ειδικού Ταμείου» με σκοπούς τη εξύψωση του θεσμού του Τύπου, και την προβολή και έξαρση του ρόλου και της προσφοράς του Τύπου και των λειτουργιών του στην εξυπηρέτηση του κοινωνικού συνόλου και την άνοδο της ποιοτικής στάθμης της δημοσιογραφίας στην Κύπρο. Από το «Ειδικό Ταμείο» δύναται ο Σύνδεσμος να παραχωρεί υποτροφίες σε φοιτητές του Πανεπιστημίου Κύπρου στους κλάδους Δημοσιογραφίας και/ή Κοινωνικών Σπουδών. Δύναται επίσης να παραχωρεί χρηματικό βραβείο κάθε χρόνο στον καλύτερο στο ήθος και την επίδοση φοιτητή του Πανεπιστημίου Κύπρου.

στ) Η ίδρυση και λειτουργία Οργανισμού (Πρακτορείου) για την διανομή και κυκλοφορία των εφημερίδων και περιοδικών των μελών του Συνδέσμου και κάθε άλλου εντύπου παγκύπρια και στο εξωτερικό. Η συμμετοχή των μελών σ' ένα τέτοιο οργανισμό θα είναι προαιρετική.

ζ) Η υποβολή εισηγήσεων και η προώθηση νομοθετημάτων που αφορούν στην έκδοση, διανομή, κυκλοφορία και πώληση του Τύπου και η καταβολή προσπαθειών προς την κατεύθυνση της Κυβέρνησης ή άλλων αρμοδίων Σωμάτων ή Αρχών για τη λήψη οποιωνδήποτε ευεργετικών μέτρων υπέρ του Τύπου και των σκοπών του Συνδέσμου.

η) Η ίδρυση, διαχείριση και ο έλεγχος Σχεδίων, Οργανισμών και Ταμείων ή η συμμετοχή σε τέτοια Σχέδια, Οργανισμούς και Ταμεία προς όφελος των μελών του Συνδέσμου και των εργατοϋπαλλήλων των μελών του Συνδέσμου ή των εξαρτωμένων τους με σκοπό την παροχή χορηγημάτων και επιδομάτων επικουρικής συντάξεως ο καταρτισμός διατάξεων και κανονισμών για τους σκοπούς αυτούς και η σύναψη οποιωνδήποτε συμφωνιών που ο Σύνδεσμος θα θεωρούσε σκόπιμο.

θ) Για την προαγωγή των σκοπών του ο Σύνδεσμος μπορεί να συνεργάζεται με άλλους Συνδέσμους Εργοδοτών ή Συνδέσμους Εκδοτών ή οργανώσεις ή ομοσπονδίες στην Κύπρο και στο εξωτερικό αλλά σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να συγχωνευθεί με οποιαδήποτε άλλη οργάνωση ή να προσχωρήσει σαν μέλος σε οποιαδήποτε ομοσπονδία που λειτουργεί στην Κύπρο.

ι) Η συμμετοχή με εκπροσώπους του σε Συμβούλια Κρατικών και/ή Ημικρατικών Οργανισμών και/ή άλλων φορέων ή σωμάτων είτε αυτοί κατονομάζονται σε Νόμους είτε όχι.

2.2.2. Φιλελεύθερος Δημόσια Εταιρεία ΛΤΔ (Εφημερίδα «Φιλελεύθερος»)

Η Εταιρεία Phileleftheros Public Company Limited είναι δημόσια εταιρεία, η οποία συστάθηκε το 1957. Δραστηριοποιείται στον τομέα των εκδόσεων και εκδίδει, μεταξύ άλλων, την εφημερίδα «ο Φιλελεύθερος». Η εταιρεία είναι μέλος του Συνδέσμου Εκδοτών Εφημερίδων και Περιοδικών Κύπρου από την ίδρυση του Συνδέσμου.

2.2.3. Cyprus Mail Company Ltd (Εφημερίδα «Cyprus Mail»)

Η εταιρεία Cyprus Mail Company Ltd είναι εταιρεία περιορισμένης ευθύνης δια μετοχών, η οποία συστάθηκε στις 13/07/1949. Κύριες δραστηριότητές της εν λόγω εταιρείας είναι η έκδοση της καθημερινής αγγλόφωνης εφημερίδας Cyprus Mail, της οποίας η πρώτη έκδοση ήταν στις 02/11/1945. Η εταιρεία Cyprus Mail Company Ltd είναι μέλος του Συνδέσμου Εκδοτών Εφημερίδων και Περιοδικών Κύπρου από την ίδρυσή του.

2.2.4. Εκδοτικός Οίκος Αρκτίνος Λτδ (Εφημερίδα «Πολίτης»)

Η εταιρεία Εκδόσεις Αρκτίνος Λτδ είναι εταιρεία περιορισμένης ευθύνης δια μετοχών (HE 97792) η οποία συστάθηκε το έτος 1998. Η κύρια δραστηριότητά της είναι η έκδοση της εφημερίδας «ΠΟΛΙΤΗΣ». Η εν λόγω εταιρεία είναι μέλος του Συνδέσμου Εκδοτών Εφημερίδων και Περιοδικών Κύπρου από το 2005 περίπου.

2.2.5. «Αλήθεια» Εκδοτική Εταιρεία Λτδ (Εφημερίδα «Αλήθεια»)

Η «ΑΛΗΘΕΙΑ» Εκδοτική Εταιρεία Λτδ είναι εταιρεία περιορισμένης ευθύνης και έτος σύστασης το 1980. Η εν λόγω εταιρεία, είναι ιδρυτικό μέλος του Συνδέσμου.

2.2.6. Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημόσια Εταιρεία ΛΤΔ (Εφημερίδα «Σημερινή»)

Ο Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημόσια Εταιρεία Λτδ είναι εταιρεία Δημόσια Μετοχική Περιορισμένης Ευθύνης. Ιδρύθηκε το έτος 1975. Οι δραστηριότητες της είναι η έκδοση εντύπων όπως της εφημερίδας «η ΣΗΜΕΡΙΝΗ», διαχείριση ηλεκτρονικών μέσων και η λειτουργία ραδιοφωνικού σταθμού. Η εταιρεία είναι μέλος του Συνδέσμου από την ίδρυσή του.

2.2.7. Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΙΜΙΤΕΔ (εφημερίδα «Η Καθημερινή»)

Η «Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ» είναι εταιρεία περιορισμένης ευθύνης δια μετοχών, με ημερομηνία σύστασης την 7η Αυγούστου 2008 και αριθμό εγγραφής Η.Ε.235538. Η εταιρεία εκδίδει την εφημερίδα «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ», ενώ είναι μέλος του Συνδέσμου.

2.2.8. ΠΑΝΤΥΠΟ ΛΤΔ (ΠΡΩΗΝ Άτρωτος ΛΤΔ) (εφημερίδα «Μάχη»)

Οι νομικοί εκπρόσωποι της εταιρείας Άτρωτος ΛΤΔ ανέφεραν ότι η εν λόγω εταιρεία ανέστειλε τις εκδοτικές εργασίες της από το 2009. Αναφέρουν επίσης ότι από το 2009 και εντεύθεν, η εν λόγω εταιρεία δεν διεξήγαγε επιχειρήσεις ούτε και είχε οποιαδήποτε δραστηριότητα και εξακολουθεί να μην διεξάγει μέχρι σήμερα οποιαδήποτε μορφή επιχείρησης και/ή δραστηριότητας.

Με επιστολή τους ημερομηνίας 09/07/2019 αναφέρουν επίσης ότι η εταιρεία Άτρωτος ΛΤΔ μετονομάστηκε κατά ή περί το έτος 2010 σε Πάντυπο Λτδ και έχει το ίδιο καταστατικό και τον ίδιο αριθμό εγγραφής αλλά με άλλο όνομα.

2.2.9. Financial Mirror Ltd (εφημερίδα «Financial Mirror»)

Η Financial Mirror Ltd αποτελεί ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης η οποία συστάθηκε το 2002. Βασική δραστηριότητα την έκδοση εφημερίδας και συλλογή/παραγωγή ειδήσεων (περιεχομένου). Η εν λόγω εταιρεία είναι μέλος του Συνδέσμου Εκδοτών Κύπρου από το 2002.

2.2.10. N. G. K Cyprus Advertiser Ltd (εφημερίδα «ΒΕΣΤΝΗΚ ΚΙΠΡΑ»)

Η εφημερίδα ΒΕΣΤΝΗΚ ΚΙΠΡΑ της εταιρείας N. G. K Cyprus Advertiser Ltd¹ αποτελεί ένα ρωσικό μέσο μαζικής ενημέρωσης το οποίο αν και εγγεγραμμένο στη Κύπρο, δεν συμμετέχει καθόλου στον ανταγωνισμό των Κυπριακών ΜΜΕ. Όπως μάλιστα αναφέρουν οι ίδιοι δεν είναι μέλη του Συνδέσμου.

2.2.11. CYWEEKLY LTD (εφημερίδα «Cyprus Weekly»)

Η εταιρεία CYWEEKLY LIMITED είναι εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με μετοχές η οποία συστάθηκε στις 22 Οκτωβρίου 1979. Κύριες δραστηριότητές της ήταν η έκδοση της αγγλόφωνης εφημερίδας The Cyprus Weekly. Η εταιρεία CYWEEKLY έπαυσε τις εκδοτικές της δραστηριότητες και η τελευταία έκδοση της εφημερίδας «THE CYPRUS WEEKLY» ήταν η 01.09.2017. Η εταιρεία ήταν από τα ιδρυτικά μέλη του Συνδέσμου.

2.2.12. MMC Media Monitoring Electronic Ltd

Η εταιρεία MMC Media Monitoring Electronic Ltd, αποτελεί ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης εγγεγραμμένη στη Κύπρο με ημερομηνία συστάσεως την 4^η Οκτωβρίου 2005 και ξεκίνησε τις δραστηριότητες της περί το 2006. Η κύρια δραστηριότητα της είναι η παροχή υπηρεσιών αποδελτίωσης και παρακολούθησης περιεχομένου και διαφήμισης. Η MMC έχει συμβληθεί με το Σύνδεσμο Εκδοτών για εκμετάλλευση των πνευματικών δικαιωμάτων των μελών του Συνδέσμου. Επίσης, η MMC από την έναρξη της λειτουργίας της σύναψε

¹ Η Επιτροπή επισημαίνει πως η εμπορική επωνυμία που καταγράφεται στην καταγγελία είναι η N. G. Cyprus Advertiser Ltd (εφημερίδα ΒΕΣΤΝΗΚ ΚΙΠΡΑ), ενώ στο αρχείο του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη υπάρχει διαφοροποίηση του ονόματος στα στοιχεία του.

συμφωνίες με κάθε έναν εκδότη ξεχωριστά και με κάθε τηλεοπτικό και ραδιοφωνικό σταθμό. Η εταιρεία MCC έχει αναστείλει τις δραστηριότητες της.

3. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ

Η Επιτροπή σημειώνει πως σύμφωνα με την Blade, κατά παράβαση του άρθρου 3 του Νόμου και του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ, οι καταγγελλόμενοι 1-11, ήτοι ο Σύνδεσμος (ενεργεί εκ μέρους των μελών του οι οποίοι είναι Εκδότες (Εκδοτικοί οίκοι), ή/και τα μέλη του, προέβησαν σε σύμπραξη ή/και σε συνεννόηση, ή εναρμονισμένη πρακτική και καρτέλ με σκοπό την χορήγηση αποκλειστικής άδειας χρήσης των δημοσιευμάτων τους στην καταγγελλόμενη εταιρεία MMC για σκοπούς παροχής υπηρεσιών αποδελτίωσης. Οι καταγγελλόμενοι 1-11, αρνούνται να παρέχουν τέτοια άδεια τόσο στην καταγγέλλουσα, όσο και σε εταιρεία από την Ελλάδα.

Η εταιρεία Blade με την καταγγελία της υποστηρίζει ότι το άρθρο 3(1) του Νόμου παραβιάζεται στην ολότητα για τους ακόλουθους λόγους:

- α) Πρόκειται για συμφωνίες μεταξύ εκδοτικών επιχειρήσεων ή/και, αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων που λήφθηκαν μέσω του Συνδέσμου, των οποίων η/οι εναρμονισμένη/ες πρακτική/ές τους, έχουν ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα την παρακώλυση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της Δημοκρατίας, αλλά και μεταξύ των μελών κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ελλάδα),
- β) οι συμφωνίες μεταξύ εκδοτικών επιχειρήσεων ή/και, αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων που λήφθηκαν μέσω του Συνδέσμου συνιστούν άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων όρων συναλλαγής, εφόσον ο Σύνδεσμος ως ο μοναδικός αδειούχος ανταγωνιστής ή/και παίκτης στη σχετική αγορά, καθορίζει τις τιμές και τους όρους συναλλαγής με όποιο τρόπο ο ίδιος θέλει. Επίσης ποτέ δεν μπορεί να αποκλειστεί από διαγωνισμούς που συμμετέχει λόγω ψηλότερης τιμής, εφόσον είναι ο μοναδικός συμμετέχων ο οποίος κατέχει άδεια από το Σύνδεσμο.
- γ) Ο Σύνδεσμος περιορίζει και ελέγχει την παραγωγή και διάθεση του συγκεκριμένου προϊόντος, αφού ο ίδιος ενεργώντας εκ μέρους των μελών του, έδωσε την άδεια μόνο σε μια εταιρεία και αρνείται να δώσει άδεια σε άλλες εταιρείες.
- δ) Ο Σύνδεσμος περιορίζει την γεωγραφική κατανομή των αγορών και την πηγή προμήθειας για τη σχετική αγορά στην Κύπρο και στην Ένωση, αφού δεν επιτρέπει σε άλλες εταιρείες από άλλα κράτη μέλη να εισχωρήσουν στην κυπριακή αγορά (π.χ. Ελλάδα),
- ε) Ο Σύνδεσμος εφαρμόζει ανόμοιους όρους για ισοδύναμες συναλλαγές, αφού ενώ έδωσε σχετική άδεια στην εταιρεία MMC, αρνείται να συνεργαστεί και να παρέχει ίδια άδεια στην καταγγέλλουσα εταιρεία, με αποτέλεσμα η καταγγέλλουσα εταιρεία να τίθεται

σε μειονεκτική στον ανταγωνισμό θέση ή/και να αποκλείεται εντελώς στις πλείστες των περιπτώσεων από την αγορά.

στ) Η σύναψη συμφωνίας μεταξύ Συνδέσμου και καταγγέλλουσας εταιρείας, σύμφωνα με το Σύνδεσμο, εξαρτάται από την αποδοχή εκ μέρους της καταγγέλλουσας εταιρείας πρόσθετων υποχρεώσεων, των οποίων η φύση τους δεν συνάδει ή/και συνδέεται με το αντικείμενο της αλλά ούτε και με τις επικρατούσες εμπορικές συνήθειες. Η καταγγέλλουσα υποστήριξε πως είναι πάγια θέση του Συνδέσμου ότι, πριν συζητηθεί η δυνατότητα κατάληξης σε συμφωνία και πριν συμφωνηθούν οι όροι αυτής της συμφωνίας μεταξύ καταγγέλλουσας επιχείρησης και εκδοτών, η καταγγέλλουσα επιχείρηση οφείλει να σταματήσει εντελώς την παροχή υπηρεσιών αποδελτίωσης (αναφορικά με έντυπα του υπό αναφορά εκδότη). Επίσης, ως ανέφερε εφόσον τερματίσει την παροχή υπηρεσιών αποδελτίωσης, η καταγγέλλουσα επιχείρηση οφείλει να αποζημιώσει τους εκδότες για όσα χρόνια η καταγγέλλουσα επιχείρηση παρείχε υπηρεσίες άνευ της άδειας και/ή συγκατάθεσης των εκδοτών. Όταν και μέχρι η καταγγέλλουσα επιχείρηση αποζημιώσει τον υπό αναφορά εκδότη, σύμφωνα με την καταγγέλλουσα δεν πρόκειται ο εν λόγω εκδότης να συνομιλήσει περί της όποιας πιθανότητας να παραχωρήσει άδεια και/ή συγκατάθεση.

Η εταιρεία Blade με την καταγγελία της υποστήριξε επίσης ότι, ο Σύνδεσμος, κατείχε μονοπώλιο στην εγχώρια αγορά, καθότι είναι το μόνο όργανο και/ή σώμα και/ή σύνδεσμος, που παραχωρεί άδεια, έναντι αμοιβής, εκ μέρους των εκδοτών μελών του, η οποία να επιτρέπει σε οποιοδήποτε νομικό ή φυσικό πρόσωπο να επεξεργάζεται οποιοδήποτε υλικό δημοσιεύεται είτε σε εφημερίδες, είτε σε περιοδικά. Σύμφωνα με την καταγγέλλουσα η μονοπωλιακή κατάσταση που αναφέρεται και κατέχεται από τον Σύνδεσμο, συνιστά και κατοχή δεσπόζουσας θέσης στην εγχώρια αγορά, την οποία καταχράται ως αποτέλεσμα της άρνησής του να παραχωρήσει άλλη άδεια σε άλλη και/ή άλλες εταιρείες, εκτός της μιας και μοναδικής άδειας που παραχώρησε στην ανταγωνίστρια εταιρεία MMC κατά παράβαση του άρθρου 6 του Νόμου και του άρθρου 102 της ΣΛΕΕ.

Σύμφωνα με την εταιρεία Blade η κατάχρηση των άρθρων 6(1) του Νόμου και του αντίστοιχου άρθρου 102 της ΣΛΕΕ, από μέρους του Συνδέσμου και των εκδοτικών οίκων, μέλη αυτού, έχει ως αποτέλεσμα:

(α) τον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό αθέμιτων τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων μη θεμιτών υπό τας περιστάσεις όρων συναλλαγής, εφόσον η μοναδική ανταγωνίστρια εταιρεία MMC, έχει τη δυνατότητα να καθορίζει όποιες τιμές θέλει, να είναι η μοναδική εταιρεία που πληροί τις προδιαγραφές συμμετοχής σε διαγωνισμούς για παροχή υπηρεσιών σε τρίτους. Επίσης, ο Σύνδεσμος για να δεχτεί να συζητήσει για παραχώρηση σχετικής άδειας στην καταγγέλλουσα, προβάλλει παράλογους και αθέμιτους όρους συναλλαγής εις βάρος της καταγγέλλουσας.

(β) τον περιορισμό της παραγωγής και της διάθεσης του συγκεκριμένου προϊόντος και ως αποτέλεσμα αυτού, επέρχεται ζημιά στον καταναλωτή (οποιοδήποτε νομικό ή φυσικό πρόσωπο αγοράζει υπηρεσίες αποδελτίωσης). Λόγω του ότι ο Σύνδεσμος Εκδοτών έχει παραχωρήσει μια και μόνο άδεια σε συγκεκριμένη εταιρεία και αρνείται την παραχώρηση άλλη άδειας σε άλλη εταιρεία, η αδειούχα ανταγωνίστρια εταιρεία καθορίζει τις τιμές στο ύψος που η ίδια θέλει και μάλιστα η αγορά των υπηρεσιών της είναι μονόδρομος για όλους τους ενδιαφερόμενους, αφού και σε διαγωνισμούς που προκηρύσσονται για παροχή τέτοιων υπηρεσιών, προϋπόθεση για συμμετοχή είναι η κατοχή σχετικής άδειας. Σύμφωνα με την καταγγέλλουσα εταιρεία, αυτή η πρακτική, η οποία αποβαίνει εις βάρος του καταναλωτή και εξαλείφει όλα τα περιθώρια εφαρμογής του ανταγωνισμού, γίνεται και υπό την καθοδήγηση του Συνδέσμου Εκδοτών, ο οποίος επωφελείται επιπλέον ποσοστό από τα εισοδήματα της αδειούχας εταιρείας.

(γ) την εφαρμογή ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές, με συνέπεια επιχειρήσεις όπως η καταγγέλλουσα να τίθενται σε μειονεκτική στον ανταγωνισμό θέση. Η άρνηση του ο Σύνδεσμος να συνεργαστεί και να δώσει σχετική άδεια ή/και συγκατάθεση στην καταγγέλλουσα εταιρεία, έχει ως αποτέλεσμα, η καταγγέλλουσα εταιρεία να τίθεται σε μειονεκτική στον ανταγωνισμό θέση ή/και να αποκλείεται εντελώς στις πλείστες των περιπτώσεων από την αγορά.

(δ) την εξάρτηση της σύναψης συμφωνιών από την αποδοχή εκ μέρους των αντισυμβαλλόμενων, όπως η καταγγέλλουσα επιχείρηση, πρόσθετων υποχρεώσεων, οι οποίες, εκ της φύσεως τους ή σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες, δεν έχουν σχέση με το αντικείμενο των συμφωνιών αυτών.

Η Επιτροπή παρατηρεί επίσης πως είναι η θέση της καταγγέλλουσας εταιρείας ότι, η ανταγωνίστρια εταιρεία MMC, κατείχε το μονοπώλιο στην εγχώρια αγορά της αποδελτίωσης, η οποία κατείχε άδεια ή/και συγκατάθεση από το Σύνδεσμο Εκδοτών, ώστε να παρέχει υπηρεσίες αποδελτίωσης. Η μονοπωλιακή κατάσταση που αναφέρεται και κατέχεται από την καταγγελλόμενη εταιρεία, συνιστά και κατοχή δεσπόζουσας θέσης στην εγχώρια αγορά, εφόσον είναι και ο μόνος παίκτης που δύναται να παρέχει επί πληρωμή υπηρεσίες αποδελτίωσης σε πελάτες με την άδεια και/ή συγκατάθεση του Συνδέσμου Εκδοτών και εκ μέρους των μελών του. Η κατ' ισχυρισμό κατάχρηση των άρθρων 6 του Νόμου και 102 της ΣΛΕΕ συνιστάται, σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, στον αυθαίρετο καθορισμό τιμών και την αποστολή σε πελάτες της επιστολών οι οποίες έχουν ως αντικείμενο την ενημέρωση πως η Blade δεν κατέχει άδεια αποδελτίωσης και συνεπώς η οποιαδήποτε συνεργασία μαζί της να είναι παράνομη.

Σύμφωνα με την εταιρεία Blade, η καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης από την καταγγελλόμενη ανταγωνίστρια εταιρεία MCC κατά παράβαση του άρθρου 6 του Νόμου και του άρθρου 102 της ΣΛΕΕ, έχει ως αποτέλεσμα:

(α) τον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό αθέμιτων τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων μη θεμιτών υπό τας περιστάσεις όρων συναλλαγής, εφόσον η μοναδική ανταγωνίστρια εταιρεία MMC έχει τη δυνατότητα να καθορίζει όποιες τιμές θέλει, να είναι η μοναδική εταιρεία που πληροί τις προδιαγραφές συμμετοχής σε διαγωνισμούς για παροχή υπηρεσιών σε τρίτους. Ο Σύνδεσμος έχει παραχωρήσει σχετική άδεια στην καταγγελλόμενη, ενώ για την παραχώρηση αυτής της άδειας προς την καταγγέλλουσα, προβάλλει παράλογους και αθέμιτους όρους συναλλαγής εις βάρος της.

(β) τον περιορισμό της παραγωγής και της διάθεσης του συγκεκριμένου προϊόντος και ως αποτέλεσμα αυτού, επέρχεται ζημιά στον καταναλωτή (οποιοδήποτε νομικό ή φυσικό πρόσωπο αγοράζει υπηρεσίες αποδελτίωσης). Λόγω του ότι έχει εξασφαλίσει τη μοναδική άδεια ή/και συγκατάθεση από το Σύνδεσμο, η MMC καθορίζει τις τιμές στο ύψος που η ίδια θέλει και μάλιστα η αγορά των υπηρεσιών της είναι μονόδρομος για όλους τους ενδιαφερομένους, αφού και σε διαγωνισμούς που προκηρύσσονται για παροχή τέτοιων υπηρεσιών, προϋπόθεση για συμμετοχή είναι η κατοχή σχετικής άδειας. Σύμφωνα με την εταιρεία Blade, αυτή η πρακτική, η οποία απόβαινε εις βάρος του καταναλωτή και εξάλειφε όλα τα περιθώρια εφαρμογής του ανταγωνισμού, γίνεται και υπό την καθοδήγηση του Συνδέσμου Εκδοτών, ο οποίος επωφελείται επιπλέον ποσοστό από τα εισοδήματα της αδειούχας εταιρείας.

(γ) την εφαρμογή ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές, με συνέπεια η καταγγέλλουσα να τίθεται σε μειονεκτική στον ανταγωνισμό θέση. Η καταγγέλλουσα εταιρεία Blade υποστήριξε πως η MMC, απέστειλε επιστολές σε πελάτες της καταγγέλλουσας, με τις οποίες τις ενημέρωνε ότι είναι η μοναδική εταιρεία που κατείχε άδεια από τους εκδότες για να παρέχει υπηρεσίες αποδελτίωσης. Συγκεκριμένα, ενώ πολλοί εκ των πελατών που λαμβάνουν υπηρεσίες αποδελτίωσης δεν απαιτούσαν ή απαιτούν να κατέχεται άδεια από την εταιρεία που προσφέρει αυτή την υπηρεσία, η καταγγελλόμενη εταιρεία απέστειλε σε πελάτες επιστολές ενημερώνοντας τους πως η χωρίς άδεια αποδελτίωση είναι παράνομη και κατ' επέκταση παρανομούν. Σύμφωνα με την καταγγέλλουσα αυτή η ενέργεια της καταγγελλόμενης είχε ως αποτέλεσμα, η καταγγέλλουσα εταιρεία να είχε τεθεί σε μειονεκτική στον ανταγωνισμό θέση ή/και να αποκλείεται εντελώς στις πλείστες των περιπτώσεων από τον ανταγωνισμό θέση.

Τέλος, σύμφωνα με την καταγγελία, οι καταγγελλόμενες εκδοτικές επιχειρήσεις, ατομικά αλλά και ομαδικά μέσω του Συνδέσμου των, προβαίνουν σε παράβαση του Άρθρου 6(2) του Νόμου στην έκταση που αυτές προβαίνουν σε καταχρηστική εκμετάλλευση, της σχέσης οικονομικής εξάρτησης, στην οποία βρίσκεται προς αυτές η καταγγέλλουσα επιχείρηση, η οποία κατέχει θέση πελάτη, και/ή παραγωγού, και/ή εμπορικού συνεργάτη τους, προς ένα ορισμένο είδος προϊόντων ή υπηρεσιών, ήτοι την υπηρεσία αποδελτίωσης και δεν διαθέτει ισοδύναμη εναλλακτική λύση. Τούτο επιτυγχανόταν ιδίως δια της επιβολής αυθαίρετων

όρων συναλλαγής, στην εφαρμογή διακριτικής μεταχείρισης, αλλά και στην αιφνίδια διακοπή των μακροχρόνιων εμπορικών τους σχέσεων.

Στην υπό εξέταση υπόθεση το χρονικό πλαίσιο της έρευνας επικεντρώθηκε και καλύπτει την περίοδο μεταξύ των ετών 2009-2018, ήτοι από το έτος 2009 όπου η καταγγέλλουσα άρχισε να αντιμετωπίζει προβλήματα αναφορικά με τις κατ' ισχυρισμό ενδεχόμενες πρακτικές των καταγγελλομένων 1-12 σε σχέση με την παροχή άδειας υπηρεσιών αποδελτίωσης μέχρι την ημερομηνία κατά την οποία η Επιτροπή σε συνεδρία της αποφάσισε όπως η Υπηρεσία διεξάγει προκαταρκτική έρευνα για την υπό εξέταση καταγγελία, ήτοι τις 30/04/2018.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι κατά την προκαταρκτική έρευνα της παρούσας καταγγελίας λαμβάνει υπόψη της το ισχύον δίκαιο κατά τον ουσιώδη χρόνο.

4. ΘΕΣΕΙΣ BLADE ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΩΝ ΣΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Blade απέστειλε με επιστολή του δικηγόρου της ημερομηνίας 15/12/2021 τις θέσεις της επί των προκαταρκτικών συμπερασμάτων της Επιτροπής που λήφθηκαν κατά τη συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 08/10/2021.

Η Blade με την υπό αναφορά επιστολή της, ισχυρίστηκε ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη την αναλογικότητα της πρότασης που είχε προωθηθεί από την Blade, η οποία ήταν να της δοθεί άδεια να λειτουργήσει και να χρησιμοποιηθεί η διαμεσολάβηση σε σχέση με την ισχυριζόμενη χρηματική οφειλή για τα προηγούμενα έτη. Η Blade υποστήριξε πως εφόσον η προτεινόμενη διέξοδος δεν εφαρμόστηκε από τους καταγγελλόμενους 1-11 τότε δεν τηρήθηκε καθόλου η αναλογικότητα του μέτρου των απαιτήσεων των καταγγελλομένων.

Οι καταγγελλόμενοι 1-11 είχαν κατ' ισχυρισμόν απαίτηση να πληρωθούν και δεν έδιναν άδεια στην καταγγέλλουσα μέχρι να πληρωθούν. Σύμφωνα με την Blade, αυτή η απαίτηση δεν μπορούσε εκ των πραγμάτων να επιτευχθεί με την συμπεριφορά των καταγγελλομένων η οποία είχε ως αποτέλεσμα το κλείσιμο της εταιρείας.

Συνεπώς, είναι η θέση της καταγγέλλουσας ότι οι καταγγελλόμενοι 1-11 δεν είχαν σκοπό να πληρωθούν, ούτε να προστατεύσουν τα πνευματικά τους δικαιώματα αλλά να κλείσουν την καταγγέλλουσα εταιρεία με αθέμιτο τρόπο. Σε αντίθετη περίπτωση θα της έδιναν άδεια, δεσμεύοντας την για προηγούμενες και μελλοντικές οφειλές για τη χρήση των πνευματικών δικαιωμάτων. Υποστήριξε προς τούτο πως δεν υπήρξε κάποια ασφαλιστική δικλίδα που να προστατεύσει την καταγγέλλουσα με αποτέλεσμα την παύση των δραστηριοτήτων της.

Τέλος, η καταγγέλλουσα πρόβαλε τη θέση πως από τη στιγμή που υπήρχε εναλλακτική λύση η οποία θα μπορούσε να εφαρμοστεί και θα την προστάτευσε από το τελικό κλείσιμο και θα θεράπευε την απαίτηση των καταγγελλομένων, τότε η αδικαιολόγητη μη εφαρμογή

του μέτρου αυτού δείχνει την πραγματική πρόθεση των καταγγελλομένων και παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας.

5. ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΠΟΥ ΑΠΟΡΡΕΟΥΝ ΑΠΟ ΤΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Ο Σύνδεσμος Εκδοτών Εφημερίδων και Περιοδικών Κύπρου, σύμφωνα με το καταστατικό του, έχει ανάμεσα στους βασικούς σκοπούς του την εξύψωση του θεσμού του Τύπου και του δημοσιογραφικού λειτουργήματος και την προάσπιση της ελευθεροτυπίας, την προάσπιση των επαγγελματικών συμφερόντων και δικαιωμάτων των μελών του.

Τα ιδρυτικά μέλη του Συνδέσμου είναι οι ιδιοκτήτριες εταιρείες των εφημερίδων που καταγράφονται στο άρθρο 25 του Ιδρυτικού Εγγράφου. Τα μέλη του Συνδέσμου περί τον Ιούνιο του 2019 ανέρχονταν σε δεκαεννιά (19) ήτοι ο Phileleftheros Public Company Ltd (εφημερίδα «Φιλελεύθερος»), η Cyprus Mail Company Ltd (εφημερίδα «Cyprus Mail»), οι Εκδόσεις «Αρκτίνος» Λτδ (εφημερίδα «Πολίτης»), η «Αλήθεια» Εκδοτική Εταιρεία Λτδ (εφημερίδα «Αλήθεια»), ο Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημόσια Λτδ (εφημερίδα «Σημερινή»), η Καθημερινή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα Έκδοση Κύπρου Λτδ (εφημερίδα «Η Καθημερινή»), ο Άτρωτος Λτδ (νυν Πάντυπο Λτδ) (εφημερίδα «Μάχη»), η Financial Mirror Ltd (εφημερίδα «Financial Mirror»), η N.G. Cyprus Advertiser Ltd (εφημερίδα ΒΕΣΤΝΗΚ ΚΙΠΡΑ), η Cyweekly Ltd (εφημερίδα «Cyprus Weekly»), η Telegraphos Publishing Company Ltd (εφημερίδα «Χαραυγή»), η Express Publications Ltd (εφημερίδα «Αθλητικό Βήμα»), η AGV Eleftheres Ekdoseis Ltd (εφημερίδα «Μάθε»), η Εκδοτική Εταιρεία Φελνίπα Λτδ (εφημερίδα «Αθλητική της Κυριακής»), η Εκδοτική Εταιρεία «Το Σουρωτηρι» Λτδ (εφημερίδα «Το Ποντίκι»), η Δροσιστής Εκδοτική Λτδ (εφημερίδα «Αντίλογος»), η Espresso Κύπρου (εφημερίδα «Εσπρέσο»), η Olafor Trading Ltd (εφημερίδα «Γνώμη») και ο Ελεύθερος Λόγος (εφημερίδα «Ελεύθερος Λόγος»).

Οι υπό αναφορά εκδοτικοί οίκοι ασχολούνται κυρίως με την έκδοση εφημερίδων, εντύπων και περιοδικών, ενώ μερικές από τις συγκεκριμένες επιχειρήσεις είναι ιδιοκτήτες και άλλων μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Από τα ευρήματα της έρευνας προκύπτει πως υπάρχουν εκδοτικοί οίκοι που δεν είναι μέλη του Συνδέσμου Εκδοτών Εφημερίδων και Περιοδικών Κύπρου και αφορούν οίκους που εκδίδουν εβδομαδιαίες, δεκαπενθήμερες, μηνιαίες, διμηνιαίες και τριμηνιαίες εφημερίδες, καθώς και περιοδικά². Ειδικότερα, σύμφωνα με πληροφορίες από την ιστοσελίδα του γραφείου τύπου και πληροφοριών περί το 2012 όλες οι εφημερίδες που είχαν καθημερινή εκτύπωση (κυκλοφορία), -7 στο σύνολο- ήταν μέλη του Συνδέσμου, ενώ υπάρχουν και 9 εβδομαδιαίες εφημερίδες που είναι μέλη του Συνδέσμου. Έχει διαπιστωθεί επίσης πως ο

² <https://www.pio.gov.cy/%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%B1%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CF%83-%CE%BC%CE%BC%CE%B5-%CF%80%CF%81%CE%B1%CE%BA%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%B5%CE%B9%CF%89%CE%BD/>

αριθμός των καθημερινών εφημερίδων από το 2012 στο 2021 έχει μειωθεί σε 5 ενώ επιπρόσθετα εκδίδονται 2 καθημερινές εφημερίδες που αφορούν τα αθλητικά. Μείωση υπάρχει και στις εβδομαδιαίες εφημερίδες. Η Επιτροπή συνεπώς θεωρεί πως είναι εύλογο να εξαχθεί το συμπέρασμα πως οι καθημερινές εφημερίδες έχουν αυξημένη κυκλοφορία και κατ' επέκταση αυξημένες πωλήσεις σε σχέση με τις εβδομαδιαίες, δεκαπενθήμερες, μηνιαίες, διμηνιαίες και τριμηνιαίες εφημερίδες. Συνεπώς, η Επιτροπή κρίνει πως εύλογα συνάγεται ότι τα μέλη του Συνδέσμου εκπροσωπούσαν την υπό αναφορά περίοδο ένα σεβαστό μερίδιο των εβδομαδιαίων, δεκαπενθήμερων και μηνιαίων εφημερίδων ή και ενημερωτικών εντύπων.

Η Επιτροπή παρατηρεί πως ως επισημάνθηκε από την εταιρεία Blade δεν χρειάζεται σχετική άδεια από τον Σύνδεσμο Εκδοτών για να παρέχει υπηρεσίες αποδελτίωσης από εταιρείες που δεν είναι μέλη του Συνδέσμου και εναπόκειται στην κάθε επιχείρηση / εταιρεία, νοουμένου ότι δεν είναι μέλος του Συνδέσμου και μπορεί να ενεργεί ανεξάρτητα από τις εντολές του Συνδέσμου να συζητήσει το ενδεχόμενο συνεργασίας ή/και αναγκαιότητας παραχώρησης άδειας στην Blade η όχι.

Ο πιο σημαντικός τομέας εργασιών της εταιρείας Blade σύμφωνα με την ίδια, στην αρχή ήταν τα έντυπα μέσα, όμως ακολούθως υπήρχε αυξανόμενο ενδιαφέρον και από τα τηλεοπτικά κανάλια. Γι' αυτό το λόγο, το 1996, η εταιρεία αποφάσισε να προβεί σε μια κατ' ισχυρισμό μεγάλη επένδυση για την αποδελτίωση των τηλεοπτικών μέσων. Κατόπιν αίτησης η εταιρεία κατέστη το 1994 πλήρες μέλος της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Γραφείων Αποκομμάτων Τύπου (FIBEP), ενώ το 1996 προχώρησε σε αποδελτίωση τηλεοπτικών σταθμών. Ακολούθως, το 1997 υπήρξε μικρό ενδιαφέρον για αποδελτίωση ραδιοφωνικών μέσων οπότε η εταιρεία προχώρησε σε αυτοματοποιημένη ηχογράφηση πολλαπλών ραδιοφωνικών σταθμών σε κασέτες βίντεο και σε κατά παραγγελία αποδελτίωση. Το 2000 προχώρησε σε ανάπτυξη και εφαρμογή του συστήματος αυτόματης μεταφοράς αποκομμάτων (AMAN). Το 2009 ως αναφέρει η Blade προχώρησε σε ανάπτυξη συστήματος αποδελτίωσης έντυπων μέσων από το σπίτι, κάτι που θα βοηθούσε στην πρόσληψη ατόμων με κινητικά προβλήματα. Το 2011 σε συνεργασία με Ελλαδικό γραφείο αποδελτίωσης, η Blade κέρδισε σε διαγωνισμό του ΕΣΠΑ (Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς) 2007-2013 στα πλαίσια του επιχειρησιακού προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα & Επιχειρηματικότητα» «Μεταποίηση στις Νέες Συνθήκες».

Η Επιτροπή σημειώνει πως σύμφωνα με τα όσα δήλωσε η Blade, δεν απέκρυψε το είδος εργασίας που έκανε και σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της, αρκετοί εκδότες συνεργάζονταν μαζί της πρόθυμα και χωρίς ποτέ να αναφερθούν σε πνευματικά δικαιώματα.

Σύμφωνα με τα όσα ανέφερε η εταιρεία Blade στην επιστολή της ημερομηνίας 29/6/2018 προς την Επιτροπή, στο πλαίσιο εξέτασης του αιτήματος λήψης προσωρινών μέτρων, είχε συνάψει συμφωνίες με τους εκδοτικούς οίκους που εκδίδουν τα ακόλουθα έντυπα: «Το

Σουρωτήρι Λτδ» (με διάρκεια ισχύος {...}'), «Φελνίπα Λτδ» (με διάρκεια ισχύος {...}), «Διάλογος Media Group» (με διάρκεια ισχύος {...}), «Dias Media Group» (με διάρκεια ισχύος {...}) και «Δροσιστής Εκδοτική Λτδ» (με διάρκεια ισχύος {...}). Οι συμφωνίες με όλους ανεξαιρέτως τους εκδότες προνοούσαν την καταβολή ποσοστού τάξεως {...} στα αποκόμματα. Επίσης, η εταιρεία ισχυρίστηκε πως υπήρξε προφορική συμφωνία και με την Financial Mirror.

Σε σχέση με την συμφωνία που είχε συνάψει ο εκδοτικός οίκος Δίας με την εταιρεία Blade, ο εκδοτικός οίκος Δίας, που εκδίδει την εφημερίδα «Η Σημερινή», υποστήριξε πως ενώ είχε συνάψει συμφωνία από το 2015, μετά την πρώτη πληρωμή του ανταλλάγματος για τα δικαιώματα, ο εκδοτικός οίκος ζήτησε διευκρινίσεις για τον τρόπο υπολογισμού αυτού τις οποίες σύμφωνα με τον ίδιο δεν έλαβε. Αντί αυτού η εταιρεία Blade συνέχισε να χρησιμοποιεί δημοσιεύματα του εκδοτικού οίκου και απέστειλε μια επιταγή αναφορικά με τα «Δικαιώματα Χρήσης-αποδελτίωση αποκομμάτων 2016/2017» για ένα σύμφωνα με τον εκδοτικό οίκο, πενιχρό ποσό.

Η Επιτροπή από τα ευρήματα της έρευνας, διαπιστώνει πως οι συμφωνίες τις οποίες ο Σύνδεσμος έχει υπογράψει ως νόμιμα εξουσιοδοτημένος από το Διοικητικό Συμβούλιο είναι τρεις:

- α. Συμφωνία ημερομηνίας {...} με την εταιρεία «MMC Media Monitoring Electronic Ltd».
- β. Συμφωνία ημερομηνίας {...} με την MMC ίδιου περιεχομένου με την υπό (α).
- γ. Συμφωνία ημερομηνίας {...} με την εταιρεία «INNEWS CYPRUS».

Η Επιτροπή διαπιστώνει επίσης πως προ της σύναψης των εν λόγω συμφωνιών του Συνδέσμου, οι εταιρείες «Ο Φιλελεύθερος Δημόσια Εταιρεία Λτδ», «Εκδόσεις Αρκτίνος Λτδ», «Εκδοτικός Οίκος Δίας» και «Cyprus Mail Company Ltd» -και ενδεχομένως και άλλα μέλη- είχαν συμβληθεί με ξεχωριστές η καθεμιά συμφωνίες με την εταιρεία MMC. Η MMC δήλωσε ότι από την έναρξη της λειτουργίας της το 2007 σύναψε συμφωνίες με κάθε έναν εκδότη ξεχωριστά και το 2009 αυτές μεταφέρθηκαν στη συμφωνία του Συνδέσμου.

Σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 1 της Συμφωνίας ημερομηνίας {...}, ο Σύνδεσμος παρέχει στην MMC μη αποκλειστικό, περιορισμένο και μη μεταβιβάσιμο δικαίωμα χρήσης του περιεχομένου των εντύπων των εκδοτών.

Η MMC από την έναρξη της λειτουργίας της το 2007 σύναψε συμφωνίες με κάθε έναν εκδότη ξεχωριστά και με κάθε τηλεοπτικό και ραδιοφωνικό σταθμό. Αυτές οι ξεχωριστές συμφωνίες με τους εκδότες ουσιαστικά «μεταφέρθηκαν» στη Σύμβαση με το Σύνδεσμο Εκδοτών. Οι συμφωνίες με τους τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς σταθμούς ανανεώνονταν

* Οι αριθμοί και/ή τα στοιχεία που παραλείπονται και δεν εμφανίζονται τόσο σε αυτό το σημείο, όσο και στο σύνολο του κειμένου της παρούσας απόφασης καλύπτονται από επιχειρηματικό/επαγγελματικό απόρρητο. Ενδεικτικό της παράλειψης των επιχειρηματικών/επαγγελματικών απορρήτων είναι το σύμβολο {...}.

ετησίως, ξεχωριστά με τον καθένα. Ο Σύνδεσμος, σύμφωνα με την MMC, δεν απαίτησε οποιαδήποτε ποσά ως αποζημίωση, καθώς ήταν σε γνώση του οι συμφωνίες που υπήρχαν ξεχωριστά με κάθε εκδότη.

Η εταιρεία MMC, σύμφωνα με τις Συμφωνίες με ημερομηνίες {...} και {...} είχε προβεί σε εξασφάλιση μη αποκλειστικού, περιορισμένου και μη μεταβιβάσιμου δικαιώματος χρήσης του περιεχομένου των Εντύπων των Εκδοτών με σκοπό την αποδελτίωση και την ενημέρωση με αντίγραφα αποκομμάτων τύπου των συνδρομητών-πελατών της, από το Σύνδεσμο Εκδοτών Εφημερίδων και Περιοδικών Κύπρου από την {...}.

Από τον Απρίλιο του 2018, η εταιρεία INNEWS Cyprus σύναψε αντίστοιχη συμφωνία με το Σύνδεσμο ημερομηνίας {...} με σκοπό την αποδελτίωση εντύπων και ιστοσελίδων. Σύμφωνα με το άρθρο 1 της συμφωνίας αυτής αναφέρει ότι ο Σύνδεσμος παρέχει στην εταιρεία αυτή μη αποκλειστικό, περιορισμένο και μη μεταβιβάσιμο δικαίωμα χρήσης του περιεχομένου των εντύπων των εκδοτών.

Η Επιτροπή παρατηρεί πως στην αλληλογραφία που ανταλλάχθηκε ανάμεσα στην καταγγέλλουσα εταιρεία Blade και τους εκδότες διαφαίνεται ότι η θέση των εκδοτών είναι πως η καταγγέλλουσα επιχείρηση παρανομεί κατά τη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων της. Η θέση των εκδοτών και του Συνδέσμου είναι ότι πριν συζητηθεί η δυνατότητα κατάληξης σε συμφωνία και πριν συμφωνηθούν οι όροι αυτής της συμφωνίας μεταξύ καταγγέλλουσας επιχείρησης και εκδότη, η καταγγέλλουσα επιχείρηση οφείλει να σταματήσει εντελώς την παροχή υπηρεσιών αποδελτίωσης. Αφού τερματίσει την παροχή υπηρεσιών αποδελτίωσης, η καταγγέλλουσα επιχείρηση οφείλει να αποζημιώσει τους εκδότες για όσα χρόνια η καταγγέλλουσα επιχείρηση παρείχε υπηρεσίες άνευ της άδειας και/ή συγκατάθεσης των εκδοτών.

Ειδικότερα σύμφωνα με την εταιρεία CYWEEKLY LIMITED η εταιρεία Blade είχε αποταθεί στην εταιρεία CYWEEKLY LIMITED τον Ιούλιο του 2014 για να λάβει άδεια. Πραγματοποιήθηκαν συνομιλίες επί τούτου αλλά δεν υπήρχε κατάληξη. Εν τω μεταξύ σύμφωνα με την εταιρεία CYWEEKLY LIMITED, η Blade αποδελτίωνε την ύλη της εφημερίδας χωρίς την άδεια της. Επίσης, σύμφωνα με τις εκδόσεις Ακρίνος Λτδ που εκδίδουν την καθημερινή εφημερίδα «ΠΟΛΙΤΗΣ» από το 2001 είχαν απευθύνει επιστολή μέσω του δικηγόρου τους στην εταιρεία Blade αναφορικά με το γεγονός πως η τελευταία έκανε χρήση του υλικού που εκδίδει η εφημερίδα χωρίς έγκριση και χωρίς την καταβολή αντιτίμου. Περί τον Σεπτέμβριο του 2010 η εταιρεία Blade απέστειλε στις Εκδόσεις δείγμα συμφωνίας ανταλλάχθηκαν επιστολές αλλά δεν υπήρξε κατάληξη. Η εταιρεία Phileleftheros Public Company Limited ανέφερε πως στις 23/7/2009 απέστειλε επιστολή προς την εταιρεία Blade με την οποία την καλούσαν να σταματήσει την παράνομη χρήση του περιεχομένου της εφημερίδας.

Επίσης, το αίτημα της Blade για λήψη άδειας αποδελτίωσης, κατά καιρούς φαίνεται ότι ήταν θέμα συζήτησης στις συνεδριάσεις του Συνδέσμου καθότι αποτελούσε πρόβλημα η χωρίς άδεια και παράνομη χρήση του περιεχομένου (πρακτικά ημερομηνίας {...}, {...} και {...}). Εκείνο που κάθε φορά τονιζόταν ήταν να συμφωνηθεί το αντάλλαγμα από κοινού, και όχι μονομερώς από την πλευρά της Blade και να αναγνωρίσει η Blade τις οφειλές της προς τους εκδότες από την παράνομη χρήση και εκμετάλλευση του προστατευόμενου υλικού τους και να γίνει στη συνέχεια μια σχετική οικονομική ρύθμιση.

Η Επιτροπή παρατηρεί επί τούτου πως σύμφωνα με τα πρακτικά του Συνδέσμου ημερομηνίας {.....}
.....
.....
.....
.....
.....
.....}

Σε ό,τι αφορά τις συζητήσεις ανάμεσα στον Σύνδεσμο και την εταιρεία Blade, η Επιτροπή ενδεικτικά καταγράφει τα ακόλουθα περιστατικά και γεγονότα, όπως αυτά προκύπτουν από τα αρχεία των πιο κάτω:

- Στις 11/11/2014, ο Σύνδεσμος απέστειλε επιστολή στην Blade κάνοντας αναφορά στις επιστολές που αυτή απέστειλε στα μέλη του με θέμα την παραχώρηση δικαιώματος ή/και άδειας για παροχή υπηρεσιών αποδελτίωσης. Της υποδείχθηκε πως συνέχιζε -παρόλες τις ειδοποιήσεις των μελών του- να παραβιάζει τα δικαιώματά τους και να χρησιμοποιεί το περιεχόμενο των εντύπων των μελών παράνομα και χωρίς άδεια. Επίσης, την κάλεσε να παύσει άμεσα τη χρήση των εντύπων και να αποζημιώσει τα μέλη του, για την παράνομη χρήση, καλώντας την να προσκομίσει εντός 30 ημερών κατάσταση στην οποία να φαίνεται το υλικό που χρησιμοποίησε παράνομα, ώστε να μπορέσουν να καθορίσουν το ποσοστό της αποζημίωσης. Περαιτέρω, την πληροφόρησε ότι το περιεχόμενο της συμφωνίας που ο Σύνδεσμος ή το κάθε μέλος δυνατόν να υπογράψει μαζί της, θα συμφωνηθεί από κοινού και αφού διευθετηθεί ως ένδειξη καλής θέλησης το ζήτημα των αποζημιώσεων, ενώ μέχρι την σύναψη της συμφωνίας θα πρέπει να πάψει να εκμεταλλεύεται παράνομα τα πνευματικά τους δικαιώματα.
- Στις 20/05/2016, η Blade απέστειλε επιστολή στον Σύνδεσμο στην οποία ανέφερε ότι συνέχιζε να είναι έτοιμη να συνεργαστεί στη βάση της ίδιας συμφωνίας με την MMC. Στην επιστολή δεν γίνεται καμία αναφορά στις προηγούμενες επιστολές τόσο του Συνδέσμου, όσο και του Φιλελεύθερου και του Αρκτίνου, ούτε σε πρόθεση της να πάψει να παραβιάζει τα δικαιώματά τους ή να προτείνει οποιοδήποτε ποσό αποζημίωσης ως ένδειξη καλής θέλησης. Ανέφερε επίσης ότι για έξι χρόνια ο

Σύνδεσμος δεν είχε προβεί σε ανακοίνωση για δικαιώματα χρήσης των εντύπων και λέει πως τώρα κατά κάποιον τρόπο τίθεται η προϋπόθεση οι συζητήσεις να γίνονται με τον Σύνδεσμο και όχι ξεχωριστά με τον κάθε εκδότη. Εξ ου και η επιστολή του Συνδέσμου, ημερομηνίας 01/06/2016, η οποία υποδείκνυε τα όσα περιγράφονται πιο πάνω, σύμφωνα με την οποία την καλεί εντός 30 ημερών να υλοποιήσει όσα έχουν ζητηθεί, γιατί σε διαφορετική περίπτωση θα ληφθούν δικαστικά μέτρα.

- Στις 16/06/2016, η Blade ζήτησε συνάντηση με το Σύνδεσμο για επίλυση των διαφορών και ακολούθησε τηλεφωνική επικοινωνία με σκοπό τον καθορισμό συνάντησης.
- Στις 21/07/2016, ο Σύνδεσμος απέστειλε υπενθύμιση ότι ανέμενε από την Blade ενημέρωση και επικοινωνία για καθορισμό συνάντησης, κατόπιν των τηλεφωνικών τους συνεννοήσεων.
- Στις 21/02/2017, πραγματοποιήθηκε συνάντηση μεταξύ εκπροσώπου του Συνδέσμου και των δικηγόρων της Blade όπου τέθηκαν από τον Σύνδεσμο οι παράμετροι της συνεργασίας, ήτοι θέμα ποσοστού επί των εσόδων αποδελτίωσης που θα καταβάλλει η Blade και υπηρεσίες που θα παρέχονται, οι οποίες θα καθοριστούν και διακανονισμός αποζημίωσης προηγούμενων ετών. Η Blade ανέλαβε να επανέλθει αποστέλλοντας οικονομικές καταστάσεις για να καθοριστεί η αποζημίωση και να κάνει σαφείς προτάσεις για τις υπηρεσίες.
- Στις 22/02/2017, οι δικηγόροι της Blade ενημέρωσαν τον εκδοτικό οίκο «ο Φιλελεύθερος» ότι μετέφεραν στον πελάτη τους τα όσα συζητήσαν στις 21/02/2017 ο οποίος και ξεκίνησε τη διαδικασία για να παρουσιάσει όσα ζητήθηκαν από τον «Φιλελεύθερο».
- Στις 07/03/2017, εκδοτικός οίκος «ο Φιλελεύθερος» υπενθύμιζε ότι αναμένει τα πιο πάνω.
- Στις 30/03/2017, οι δικηγόροι της Blade σε συνέχεια της συνάντησης που είχε πραγματοποιηθεί με τον Σύνδεσμο, του απέστειλαν τα οικονομικά αποτελέσματα και στις 09/05/2017 ζήτησαν να ενημερωθούν κατά πόσο μπορούν να βοηθήσουν σε κάτι άλλο.
- Στις 23/05/2017, προωθήθηκε στους δικηγόρους της Blade επιστολή που είχε σταλεί προς αυτή, σχετικά με την επιστροφή της επιταγής που είχε στείλει η Blade στον Φιλελεύθερο.
- Στις 30/01/2018, οι δικηγόροι της Blade απέστειλαν επιστολή στον Φιλελεύθερο και τον Σύνδεσμο, αναφέροντάς τους ότι παραβιάζουν τον νόμο και τους κάλεσαν όπως εντός 7 ημερών απαντήσουν αν θα προχωρήσουν σε συνεργασία μαζί της καθότι

μετά από την συνάντηση που είχαν και την αποστολή των ζητηθέντων στοιχείων τον Μάρτιο του 2017, δεν υπήρχε ανταπόκριση.

- Στις 06/02/2018, οι δικηγόροι του Συνδέσμου απάντησαν στην πιο πάνω επιστολή, παραπέμποντας επί της ουσίας στην επιστολή του Συνδέσμου προς τη Blade ημερομηνίας 01/06/2016 όπου φαίνονται αναλυτικά οι θέσεις του Συνδέσμου, ήτοι να παύσει να κάνει χρήση των πνευματικών τους δικαιωμάτων και, να καταβάλει αποζημιώσεις ως ένδειξη καλής θέλησης πριν την έναρξη συζήτησης.
- Με επιστολή ημερομηνίας 06/02/2018, οι δικηγόροι της Blade απέρριψαν τα πιο πάνω, κάνοντας αναφορά στο γεγονός ότι ήδη απέστειλαν τις οικονομικές καταστάσεις και θεωρώντας ότι με αυτό πλέον είχαν συμμορφωθεί στα όσα ο Σύνδεσμος ζητούσε. Οι δικηγόροι της Blade επίσης τόνισαν ότι στις 09/05/2017 ρώτησαν τον Σύνδεσμο αν χρειάζεται περαιτέρω βοήθεια για την εκτίμηση του θέματος και ότι στάλθηκε προειδοποιητική επιστολή στις 30/01/2018 αναφορικά με επικείμενη καταγγελία στην Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού, χωρίς όμως καμία ανταπόκριση.
- Στις 15/02/2018, πραγματοποιήθηκε συνάντηση των δικηγόρων της Blade και εκπροσώπων του Συνδέσμου, όπου επεξηγήθηκαν εκ νέου οι παράμετροι της συνεργασίας, ήτοι α) {...} το ποσοστό επί των εσόδων αποδελτίωσης στον σύνδεσμο, β) ο καθορισμός από την Blade υπηρεσιών που θα προσέφερε προς τα μέλη και γ) ο διακανονισμός προηγούμενων χρόνων.
- Στις 16/02/2018, η Blade υπέβαλε στην Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού την παρούσα καταγγελία.
- Στις 01/03/2018, οι δικηγόροι του Συνδέσμου απέστειλαν επιστολή στους δικηγόρους της Blade, με την οποία γίνεται αναφορά στα όσα λέχθηκαν στην πιο πάνω συνάντηση και τι αναμένεται από την Blade.
- Με την επιστολή 05/03/2018 των δικηγόρων της Blade προς απάντηση, η εταιρεία δήλωσε ότι ο Σύνδεσμος απαιτεί να εισπράξει ποσοστό επί του κύκλου εργασιών χωρίς να αιτιολογούν τα ποσά που ζητούν και χωρίς να διευκρινίζουν ποιους εκδότες αφορά το εν λόγω ποσό, καθότι η Blade ήδη συνεργαζόταν και πλήρωνε κάποιους από αυτούς. Επίσης, η Blade ανέφερε ότι δεν είναι ξεκάθαρο ποιους εκπροσωπεί ο Σύνδεσμος, αν εκπροσωπεί όλα τα μέλη ή συγκεκριμένα, τι ακριβώς απαιτεί ο Σύνδεσμος και πώς το υπολογίζει και ζητά εκ νέου να σταλεί συγκεκριμένη πρόταση με συγκεκριμένους όρους.

Η Επιτροπή παρατηρεί επίσης, πως ο Σύνδεσμος εκδοτών και οι εκδότες ξεχωριστά έχουν προβεί σε ενέργειες εναντίον της καταγγέλλουσας επιχείρησης, αναφορικά με το ότι χωρίς την άδεια και/ή έγκριση τους, παραβιάζει την πνευματική ιδιοκτησία τους (εκδοτών).

Συνεπεία τούτης της πρακτικής η καταγγέλλουσα επιχείρηση αντιμετώπισε την υπ' αρ. 13266/2014 ποινική υπόθεση, ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας.³

Η Επιτροπή επαναλαμβάνει πως η εταιρεία Blade με την παρούσα καταγγελία της ισχυρίζεται ότι η ανταγωνίστρια MMC στοχοποίησε τους πελάτες της. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της έρευνας υποβλήθηκε επιστολή ημερομηνίας 22/4/2016 από την εταιρεία MMC σε πελάτη (Lanitis E.C. Holdings Ltd) όπου γίνεται αναφορά ότι είναι η μοναδική εταιρεία που κατέχει την άδεια και/ή έγκριση των εκδοτών για παροχή υπηρεσιών ενημέρωσης, προειδοποιώντας ότι οι πελάτες της καταγγέλλουσας είναι αποδέκτες προϊόντων κλοπής.

Επίσης, η Επιτροπή σημειώνει πως στο πλαίσιο της διεξαγωγής της έρευνας προσκομίστηκε επιστολή ημερομηνίας 29/09/2010 του δικηγόρου της εταιρείας MMC προς τον Δήμο Λευκωσίας όπου ενημερώνει τον Δήμο Λευκωσίας (τότε πελάτη της Blade) ότι παρανομούν επειδή συνεργάζονται με την Blade, επισημαίνοντας ταυτόχρονα πως η μοναδική εταιρεία που μπορεί να κάνει τη δουλειά είναι η εταιρεία MMC. Περαιτέρω στην ίδια την επιστολή τελευταίες προτάσεις / αναφορές δηλώνουν την προσπάθεια να κερδίσουν τον πελάτη. Συγκεκριμένα αναφέρονται τα εξής αυτούσια -

«Οι πελάτες μας είναι διατεθειμένοι να σας προσφέρουν την εν λόγω υπηρεσία νόμιμα και σε ειδική τιμή, νοουμένου ότι θα διακόψετε άμεσα τη συνδρομή σας στην παρανόμια, με το να απέχετε από τη λήψη υπηρεσιών εκ μέρους της Blade.

Οι πελάτες μου είναι στη διάθεση σας για παρουσίαση των υπηρεσιών μας και για συζήτηση και υπογραφή σχετικών συμβάσεων μαζί σας.»

Περαιτέρω σε κατάθεση που έδωσε εργαζόμενος στον Δήμο Στροβόλου, στην ποινική υπόθεση 13266/2014 αναφέρει ότι η MMC το 2009 έστειλε επιστολή αναφέροντας ότι είναι η μοναδική εταιρεία η οποία είχε δικαίωμα χρήσης αποκομμάτων τύπου. Ο Δήμος Στροβόλου ήταν πελάτης της εταιρείας Blade από το 2000 και έπαυσε το 2013.

Επιπρόσθετα, η Επιτροπή σημειώνει πως στο πλαίσιο της παρούσας έρευνας προσκομίστηκε η επιστολή ημερομηνίας 18/12/2009 της MMC προς τον Σύνδεσμο Τραπεζών Κύπρου, αναφέροντας ότι είναι η μόνη που κατέχει το δικαίωμα χρήσης αποκομμάτων τύπου από τους εκδότες και εισηγείται όπως ενημερωθούν τα μέλη για προβούν σε οποιαδήποτε ενέργεια ώστε να υπάρχει νομιμότητα στις ενέργειές τους.

6. ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Ο προσδιορισμός της σχετικής αγοράς αποτελεί το πλαίσιο εντός του οποίου εφαρμόζονται οι κανόνες του δικαίου του ανταγωνισμού. Η σχετική αγορά οριοθετείται: (α) ως προς τα

³ Στην εν λόγω υπόθεση, αν και κατέστη σαφές ότι οι κατηγορούμενοι για να παρέχουν υπηρεσίες αποδελτίωσης τύπου πρέπει να κατέχουν άδεια εκμετάλλευσης των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας από τον δικαιούχο, το Δικαστήριο κατέληξε ότι η Κατηγορούσα Αρχή απέτυχε να αποδείξει την υπόθεση πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας.

προϊόντα ή τις υπηρεσίες (σχετική αγορά προϊόντων ή υπηρεσιών), και (β) γεωγραφικώς (σχετική γεωγραφική αγορά).

6.1. Σχετική αγορά προϊόντων/υπηρεσιών

Με τον ορισμό μιας αγοράς, τόσο όσο αφορά τα προϊόντα/υπηρεσίες, όσο και τη γεωγραφική διάσταση της, μπορούν να προσδιοριστούν οι πραγματικοί ανταγωνιστές, οι οποίοι είναι σε θέση να επηρεάσουν τη συμπεριφορά των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων και να τις εμποδίσουν να ενεργούν ανεξάρτητα από τις πιέσεις που επιβάλλει ο πραγματικός ανταγωνισμός.⁴

Σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τον προσδιορισμό της σχετικής αγοράς:

*«η αγορά του σχετικού προϊόντος περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα ή και τις υπηρεσίες που είναι δυνατό να εναλλάσσονται ή να υποκαθίστανται αμοιβαία από τον καταναλωτή, λόγω των χαρακτηριστικών, των τιμών και της χρήσης για την οποία προορίζονται».*⁵

Συνεπώς, η σχετική αγορά προϊόντων/υπηρεσιών περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα/υπηρεσίες που δύνανται να εναλλάσσονται ή να υποκαθίστανται αμοιβαία από πλευράς ζήτησης, λόγω των αντικειμενικών τους χαρακτηριστικών, των τιμών, και της σκοπούμενης χρήσης τους. Κατά την εκτίμηση της σχετικής αγοράς υπηρεσιών και προϊόντων εκτιμάται ο βαθμός ευκολίας με τον οποίο το ένα προϊόν μπορεί να υποκαταστήσει το άλλο ώστε τα προϊόντα ή υπηρεσίες αυτές να θεωρηθούν ανταγωνιστικά. Πέραν της διασταυρούμενης ελαστικότητας των εν λόγω προϊόντων και υπηρεσιών λαμβάνεται υπόψη η υποκατάσταση των εν λόγω προϊόντων στο άμεσο/πρόσφατο παρελθόν, οι απόψεις των ανταγωνιστών και των καταναλωτών, οι προτιμήσεις των καταναλωτών, η ύπαρξη διαφορετικών κατηγοριών καταναλωτών, οι φραγμοί εισόδου στην αλλαγή προτιμήσεων και κυρίως η σκοπούμενη τελική χρήση του προϊόντος ή οποία αποτελεί σε πολλές περιπτώσεις και το κυριότερο κριτήριο για τον καθορισμό της σχετικής αγοράς.⁶

Σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, τα γεγονότα της υπόθεσης παραπέμπουν στην ύπαρξη δύο σχετικών αγορών. Αφενός, την σχετική αγορά της αδειοδότησης χρήσης των πνευματικών δικαιωμάτων των εκδοτών εφημερίδων και περιοδικών για σκοπούς αποδελτίωσης («**αγορά προηγούμενου σταδίου**») και αφετέρου, την σχετική αγορά της

⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς για τους σκοπούς του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού. 97/C 372/03, παρ. 2.

⁵ Ανακοίνωση της Επιτροπής όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς για τους σκοπούς του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού. 97/C 372/03, παρ. 7.

⁶ Βλέπε την υπόθεση 27/76 United Brands Company και United Brands Continentaal BV κατά της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Συλλ. ΔΕΚ 1978, 75 καθώς και την υπόθεση Hoffman La Roche Co AG κατά Centrafarm Vtriebsgesellschaft Pharmazeutischer MBH, Συλλ ΔΕΚ 1978, 351

παροχής υπηρεσιών αποδελτίωσης (media monitoring services) («**αγορά επόμενου σταδίου**»).

Όπως σημειώνει η καταγγέλλουσα εταιρεία, οι εν λόγω αγορές έχουν κάθετη σχέση μεταξύ τους, με την έννοια ότι μια επιχείρηση που επιθυμεί να δραστηριοποιηθεί νόμιμα στην αγορά επόμενου σταδίου θα πρέπει να έχει πρόσβαση στην αγορά προηγούμενου σταδίου. Η αδειοδότηση της χρήσης των εν λόγω πνευματικών δικαιωμάτων συνιστά ουσιώδη / αναγκαία εισροή (essential input) για την παροχή υπηρεσιών αποδελτίωσης.

(Α) Αδειοδότηση χρήσης των πνευματικών δικαιωμάτων των εκδοτών εφημερίδων και περιοδικών για σκοπούς αποδελτίωσης («αγορά προηγούμενου σταδίου»)

Στην υπό εξέταση υπόθεση, δεδομένου ότι μέρος της αφορά συμφωνίες μεταξύ ανταγωνιστών ή συμφωνία ένωσης επιχειρήσεων, που είχαν ως αντικείμενο και ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού, η Επιτροπή εκ πρώτης εκτιμά ότι δεν απαιτείται αυστηρός ορισμός της οικείας αγοράς στο επίπεδο της πώλησης άδειας χρήσης πνευματικών δικαιωμάτων των εφημερίδων και περιοδικών για σκοπούς αποδελτίωσης, εφόσον σύμφωνα με πάγια ενωσιακή νομολογία ο ορισμός κάτι τέτοιο έχει σημασία για την αξιολόγηση της κατοχής δεσπόζουσας θέσης από μέρος μια επιχείρησης ή ένωσης επιχειρήσεων.⁷ Ειδικότερα σύμφωνα με την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου στην υπόθεση Volkswagen:

«230. Προκειμένου να προσδιοριστεί η έκταση της υποχρέωσης της Επιτροπής να ορίζει τη σχετική αγορά πριν διαπιστώσει παράβαση των κοινοτικών κανόνων περί ανταγωνισμού, πρέπει να υπομνησθεί ότι ο ορισμός της αγοράς δεν έχει την ίδια σημασία στην περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 85 της Συνθήκης ή του άρθρου 86 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 82 ΕΚ). Στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 86 της Συνθήκης, ο προσήκων ορισμός της σχετικής αγοράς αποτελεί απαραίτητο και προαπαιτούμενο όρο κάθε κρίσεως αναφερομένης σε συμπεριφορά που θεωρείται αντίθετη προς τον ανταγωνισμό, εφόσον, προκειμένου να αποδειχθεί η ύπαρξη καταχρηστικής εκμεταλλεύσεως δεσπόζουσας θέσεως, πρέπει προηγουμένως να αποδειχθεί η ύπαρξη δεσπόζουσας θέσεως εντός συγκεκριμένης αγοράς, πράγμα που σημαίνει ότι η αγορά αυτή πρέπει προηγουμένως να έχει οριοθετηθεί. Αντιθέτως, στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 85 της Συνθήκης, σκοπός του ορισμού της σχετικής αγοράς είναι να εξακριβωθεί κατά πόσον η επίμαχη συμφωνία, η απόφαση ενώσεως επιχειρήσεων ή η εναρμονισμένη

⁷ Βλ. απόφαση του (Δικαστηρίου της Ε.Ε ((ΕΕ, πρώην (ΕΚ) στις συνεκδ. υποθ. Consten and Grundig, 56 & 58/64, της 13.7.1966, Συλλ. 299 & 342 και απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου (Γενικό, πρώην ΠΕΚ) στην υπόθεση Volkswagen, T-62/98, της 6.7.2000, Συλλ. II-2707, σκ. 230-231, στις συνεκδ. υποθέσεις Cimenteries CBR κ.α., T-25/95 κλπ, τη; 15.3.2000, Συλλ. II-491, σκ. 833 & 1094. Βλ. ακόμη απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου (Γενικό, πρώην ΠΕΚ) στις συνεκδ. υποθέσεις European Night Services, T-374/94 κλπ, της 15.9.1998, Συλλ. II-3141, σκ. 93-95 & 105, , στην υπόθεση CMA CGM κ.α., T-213/00, της 19.3.2003, Συλλ. II-913, σκ. 206, στις συνεκδ. υποθέσεις Brasserie Nationale, T-49/02 & 51/02, της 27.7.2005, Συλλ. II-3033, σκ. 144.

πρακτική μπορεί να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών και έχει ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παρακώλυση, τον περιορισμό ή τη νόθευση των όρων του ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς.». (η υπογράμμιση είναι της Επιτροπής)

Πάρα ταύτα, δεδομένου ότι η παρούσα καταγγελία συμπεριλαμβάνει ισχυρισμούς για παράβαση του άρθρου 6 του Νόμου από μέρους του Συνδέσμου και των εκδοτικών οίκων – καταγγελλόμενοι 2-11- η Επιτροπή θα προβεί σε ανάλυση και καθορισμό της σχετικής αγοράς προϊόντων και υπηρεσιών.

Επί τούτου, επισημαίνεται πως η σημασία του ορισμού της σχετικής αγοράς για προϊόντων που καλύπτονται με δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας προκύπτει από σε δύο υπόθεσης, αυτή της Hilti κατά της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων⁸ καθώς και στην υπόθεση Tetra Pak II⁹, εφόσον η αποκλειστική προστασία των προϊόντων και των υπηρεσιών που καλύπτονται από δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησία, εξ ορισμού επιφέρουν στο δικαιούχο αποκλειστικότητα και δυνατότητα μονοπωλιακής εκμετάλλευσης.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι το Δικαστήριο Ευρωπαϊκής Ένωσης, (Δ.Ε.Ε.), στην υπόθεση C-5/08, Infopaq International A/S v. Danske Dagblades Forening, αφού εξέτασε διάφορες συναφείς έννοιες, όπως «αναπαραγωγή», «αναπαραγωγή εν μέρει», «προσωρινές και μεταβατικές πράξεις αναπαραγωγής», σε σχέση με μικρά αποσπάσματα λογοτεχνικών έργων, συμπεριλαμβανομένων άρθρων του τύπου, αποφάνθηκε ότι: «Πράξη πραγματοποιούμενη κατά τη μέθοδο συλλογής δεδομένων, η οποία συνίσταται σε αποθήκευση σε μνήμη ηλεκτρονικού υπολογιστή αποσπάσματος προστατευόμενου έργου, που αποτελείται από ένδεκα λέξεις καθώς και από εκτύπωση του αποσπάσματος αυτού, δύναται να εμπίπτει στην έννοια της εν μέρει αναπαραγωγής του άρθρου 2 της οδηγίας 2001/29ΕΚ ...». Κατά το Δ.Ε.Ε., ακόμα και τα διάφορα τμήματα ενός έργου «προστατεύονται από το δικαίωμα του δημιουργού εφόσον μετέχουν, καθεαυτά, στην πρωτότυπη δημιουργία όλου του έργου» και «περιλαμβάνουν ορισμένα από τα στοιχεία που αποτελούν την έκφραση της προσωπικής πνευματικής εργασίας του δημιουργού του έργου αυτού. Επιπρόσθετα, το Δ.Ε.Ε. επεσήμανε πως το άρθρο 2 της Οδηγίας δεν πρέπει να ερμηνεύεται στενά, υποδεικνύοντας ότι, ακόμα και μικρά αποσπάσματα έργων, όπως ορισμένες μεμονωμένες φράσεις, ή ορισμένα τμήματα φράσεων του οικείου κειμένου, (άρθρων εφημερίδων κ.λπ.), που έχουν τη δυνατότητα να μεταδώσουν στον αναγνώστη την πρωτοτυπία ενός δημοσιεύματος, τίθενται υπό την προστατευτική ασπίδα του άρθρου 2 της Οδηγίας. Ως αποτέλεσμα, κατέληξε ότι: «Η πράξη εκτύπωσης αποσπάσματος αποτελούμενου από ένδεκα λέξεις, που πραγματοποιείται κατά τη μέθοδο συλλογής δεδομένων, η οποία συνίσταται στη σάρωση και τη μετατροπή τους σε ψηφιακό αρχείο, ακολουθούμενη από ψηφιακή επεξεργασία της αναπαραγωγής, αποθήκευση μέρους της

⁸ C-53/92 P Hilti κατά της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ΣυλλΝομ ΔΕΚ 1994, I-667

⁹ C-333/94 P Tetra Pak International SA κατά της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Συλλ Νομ. ΔΕΚ 19996, I-5991.

αναπαραγωγής αυτής και εκτυπώσεώς της, δεν πληροί την προϋπόθεση περί του μεταβατικού χαρακτήρα του άρθρου 5, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29, ..., και, επομένως, η μέθοδος αυτή δεν μπορεί να υλοποιηθεί χωρίς τη συγκατάθεση των οικείων δικαιούχων των δικαιωμάτων του δημιουργού».

Επίσης, στην αναθεωρητική έφεση αρ. 8/2013, Blade Enterprises Ltd, εναντίον Κυπριακής Δημοκρατίας, μέσω Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, αναφέρονται τα εξής¹⁰:

«Στην **Blade Enterprises Ltd v. Κυπριακής Δημοκρατίας**, επισημάνθηκε ότι οι εφημερίδες και τα περιοδικά, κύριο αντικείμενο της προσφοράς για σκοπούς αποδελτίωσης, στην έκταση που αυτές/αυτά περιλάμβαναν άρθρα, επιστολές, εκθέσεις και φωτογραφίες, ενέπιπταν στις κατηγορίες των φιλολογικών και των καλλιτεχνικών έργων. Κατά συνέπεια, αυτά τύγχαναν της προστασίας του Νόμου και της Οδηγίας 2001/29/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας, (η «Οδηγία»). Ειδική μνεία έγινε στις εξαιρέσεις του **άρθρου 7(2) του Νόμου** και, ιδιαίτερα, στην πρόνοια της **παραγράφου (στ)**, λόγω της συνάφειας του περιεχομένου της με το αντικείμενο της υπό αναφορά προσφοράς. Το Δικαστήριο κατέληξε ότι η αποδελτίωση, τεχνική διεργασία μέσω αποθήκευσης στη μνήμη ηλεκτρονικού υπολογιστή αποσπασμάτων ή ολοκλήρου του έργου που προστατεύεται από το Νόμο, συνιστά «αναπαραγωγή», κατά το **άρθρο 2 του Νόμου** και το **άρθρο 2 της Οδηγίας**. Επομένως, απαιτείτο, για τη νομιμότητά της, η συγκατάθεση των δικαιούχων.»

Σε ότι αφορά το ζήτημα αυτό επισημαίνεται πως στην Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 16.07.2008 «σχετικά με διαδικασία του άρθρου 81 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 53 της συμφωνίας ΕΟΧ (Υπόθεση COMP/C2/38.698 – CISAC) αναφέρει:

«(41) Οι δημιουργοί έχουν το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας των μουσικών τους έργων. Το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας συνεπάγεται ότι ο δικαιούχος έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπει ή να απαγορεύει την εκμετάλλευση των προστατευόμενων έργων. Αυτή είναι ιδίως η περίπτωση των δικαιωμάτων δημόσιας εκτέλεσης που αποτελούν το αντικείμενο της παρούσας απόφασης.

(42) Η χορήγηση άδειας εκμετάλλευσης του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας μπορεί να εξασφαλιστεί μέσω ατομικής ή συλλογικής διαχείρισης.

...

¹⁰ Στο κείμενο της απόφασης ως Νόμος νοείται ο Νόμος περί Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων του 1996 μέχρι 2007

(48) Στις δύο αποφάσεις της στην υπόθεση *Sony/BMG*¹¹ όπως και στην απόφαση *Seagram/Polygram*¹², η Επιτροπή δήλωσε ότι η εκμετάλλευση βάσει διαφορετικών ειδών δικαιωμάτων ενδέχεται να οδηγήσει στον ορισμό ξεχωριστών αγορών προϊόντος για κάθε κατηγορία δικαιωμάτων, μολονότι ο ακριβής ορισμός αγοράς παρέμεινε ανοικτός. Τόσο οι διαπιστώσεις από την πλευρά της ζήτησης (διαφορετικά χαρακτηριστικά των δικαιωμάτων που σχετίζονται με διαφορετικές ανάγκες των πελατών) όσο και οι διαπιστώσεις από την πλευρά της προσφοράς (ύπαρξη διαφορετικών συστημάτων εκμετάλλευσης, εφαρμογή ανόμοιων συντελεστών χορήγησης αδειών εκμετάλλευσης) στηρίζουν τη δήλωση αυτή.

(49) Η συλλογική διαχείριση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας καλύπτει διάφορες δραστηριότητες, οι οποίες αντιστοιχούν σε πολλές διαφορετικές αγορές προϊόντος, που επηρεάζονται όλες από το υπόδειγμα σύμβασης της CISAC:

α) παροχή υπηρεσιών διαχείρισης των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας σε δικαιούχους,

β) παροχή υπηρεσιών διαχείρισης των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας σε άλλες εταιρείες συλλογικής διαχείρισης,

γ) χορήγηση άδειας εκμετάλλευσης των δικαιωμάτων δημόσιας εκτέλεσης σε εμπορικούς χρήστες για μετάδοση μέσω δορυφόρου, καλωδίου και του Διαδικτύου.»

Επιπρόσθετα, στην απόφαση *Magill*¹³, παρουσιάζεται το φαινόμενο παραχώρησης άδειας εκμεταλλεύσεως των έργων, τα οποία προστατεύονται από το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας. Συγκεκριμένα, καταγράφονται τα εξής, στις *Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Gulmann της 1ης Ιουνίου 1994, Joined Cases C-241/91 P and C-242/91 P, Radio Telefis Eireann and Independent Television Publications Ltd. v. Commission*, παρ. 1:

«Στις προκείμενες συνεκδικαζόμενες υποθέσεις, το Δικαστήριο πρέπει να αποφανθεί επί του ζητήματος εάν η Επιτροπή μπορεί, με απόφασή της βάσει του άρθρου 86 της Συνθήκης ΕΟΚ, να επιβάλλει σε επιχειρήσεις την υποχρέωση να παραχωρούν άδειες εκμεταλλεύσεως των έργων τους, τα οποία προστατεύονται από το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας. Το Δικαστήριο καλείται επομένως να κρίνει εάν είναι δυνατό οι κανόνες της Συνθήκης περί ανταγωνισμού να οδηγήσουν, υπό ιδιαίτερες περιστάσεις, σε προσβολή του ειδικού αντικειμένου του δικαιώματος του δημιουργού. Στις υποθέσεις αυτές ανακύπτει εκ νέου το θεμελιώδες σημασίας ζήτημα της σταθμίσεως δύο αντικρουόμενων συμφερόντων και συγκεκριμένα, αφενός,

¹¹ Υπόθεση αριθ. COMP/M.3333, Sony/BMG.

¹² Υπόθεση αριθ. IV/M.1219, Seagram/Polygram.

¹³ 89/205/EEC: Commission Decision of 21 December 1988 relating to a proceeding under Article 86 of the EEC Treaty (IV/31.851 - Magill TV Guide/ITP, BBC and RTE).

της προστασίας των δικαιωμάτων της βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας, τα οποία θεμελιώνονται στα εθνικά δίκαια και, αφετέρου, της εξασφάλισης ανόθευτου ανταγωνισμού, που αποτελεί μια από τις αποστολές της Κοινότητας.»

Τέλος, η Επιτροπή παρατηρεί πως και η ομόλογη Αρχή Ανταγωνισμού της Δανίας (Konkurrencestyrelsen) στην απόφαση 3/1120-0401-0035 όρισε (σε μετάφραση):

(α) ότι οι κάτοχοι βάσεων δεδομένων αρχείων ειδήσεων και άλλοι φορείς στην αγορά παρακολούθησης των μέσων ενημέρωσης πρέπει να συνάψουν συμφωνίες με τους κατόχους δικαιωμάτων ειδησεογραφικών άρθρων, όπως εκδότες ειδησεογραφικών άρθρων και δημοσιογράφων, καθώς τα άρθρα προστατεύονται από πνευματικά δικαιώματα,

(β) ότι οι κάτοχοι δικαιωμάτων βρίσκονται ως προμηθευτές ειδήσεων σε μια αγορά που, κάθετα, θεωρείται ότι βρίσκεται σε προηγούμενο στάδιο, στην αγορά από δικαιώματα που συνδέονται με άρθρα ειδήσεων, και

(γ) ότι τα μέρη δραστηριοποιούνται στην προηγούμενη κάθετα συνδεδεμένη αγορά, η οποία μπορεί να χαρακτηριστεί ως αγορά πώλησης άδειας χρήσης ειδησεογραφικών άρθρων κ.λπ. σε ηλεκτρονική μορφή, όπου αυτές οι αγορές είναι στην πραγματικότητα γειτονικές αγορές.

Η Επιτροπή εν προκειμένω, διαπιστώνει πως οι εκδοτικοί οίκοι συνάπτουν συμφωνίες με εταιρείες με σκοπό την παροχή άδειας χρήσης του περιεχόμενου που εκδίδουν στις εφημερίδες και περιοδικά τους στα οποία κατέχουν πνευματικά δικαιώματα, για σκοπούς παροχής υπηρεσιών αποδελτίωσης. Ταυτόχρονα, ο Σύνδεσμος ενεργώντας εκ μέρους των εκδοτών που είναι μέλη του και για σκοπούς προστασίας των δικαιωμάτων των μελών του μέσα από συμφωνίες αποδελτίωσης και τα ανταλλάγματα που θα παρείχε ο εκάστοτε αντισυμβαλλόμενος ήταν κοινά θέματα για όλους (θέματα ευρύτερης πολιτικής), ανέλαβε τις συζητήσεις και διαπραγματεύσεις έγιναν από το Σύνδεσμο και όχι με το κάθε μέρος ξεχωριστά για πολύ συγκεκριμένους λόγους.

Σύμφωνα με τις δηλώσεις του Συνδέσμου, κάποιος εκδότης, χωρίς να επηρεάζεται το δικό τους σχετικό δικαίωμα, το οποίο και διατηρούν παράλληλα ανέθεσαν την εκπροσώπησή τους στον Σύνδεσμο ο οποίος εξουσιοδοτήθηκε και παρέχει σε τρίτους τη μη αποκλειστική και περιορισμένη άδεια χρήσης του περιεχομένου των εντύπων τους.

Ως αναφέρει ο Σύνδεσμος στην επιστολή του ημερομηνίας 26/2/2021 προς την Υπηρεσία της Επιτροπής δεν είναι ο αποκλειστικός ρυθμιστής των δικαιωμάτων των μελών του. Ο κάθε εκδότης διατηρεί το δικαίωμα ανά πάσα στιγμή να συμβληθεί με οποιονδήποτε και να τερματίσει οποτεδήποτε συμφωνίες σε σχέση με προσφορά υπηρεσιών αποδελτίωσης, εφόσον τα πνευματικά δικαιώματα ανήκαν και ανήκουν στους εκδότες. Προς τούτου κατόπιν

υποβολής σχετικού ερωτήματος προς τον Σύνδεσμο, διευκρινίστηκε πως δεν έχει εγγραφεί ως οργανισμός συλλογικής διαχείρισης στη βάση του περί της Συλλογικής Διαχείρισης Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων καθώς και για τη Χορήγηση Πολυεδαφικών Αδειών για Επιγραμμικές Χρήσεις Μουσικών Έργων Νόμου του 2017 (65(I)/2017) καθότι δεν έχει ως κύριο, αποκλειστικό, αλλά ούτε ως δευτερεύον σκοπό του την προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας των μελών του. Ο Σύνδεσμος εξουσιοδοτήθηκε να προβεί σε σχετικές συμφωνίες εκ μέρους και για λογαριασμό των μελών του χωρίς να πραγματοποιείται μεταβίβαση του δικαιώματος εκμετάλλευσης στον Σύνδεσμο. Ειδικότερα, ως καταγράφεται στα πρακτικά της συνεδρίας του Συνδέσμου ημερομηνίας 4/4/2017: «Όλοι οι παρευρισκόμενοι ομόφωνα εξουσιοδοτούν και αναθέτουν στον Σύνδεσμο να υπογράψει (εκ μέρους των μελών του Συνδέσμου που συγκατατίθενται) συμφωνίες με οποία εταιρεία ενδιαφέρεται για αποδελτίωση τύπου υπό όρους όμοιους με τις άλλες εταιρείες αποδελτίωσης που υπάρχει σήμερα.»

Παρά ταύτα θα πρέπει να σημειωθεί πως όπως προκύπτει από τα πρακτικά της συνεδρίας του Συνδέσμου ημερομηνίας {...} τα έσοδα από τη συμφωνία με την MMC θα τα επωφελείται ο Σύνδεσμος.

Η Επιτροπή έχοντας υπόψη της το αντικείμενο της καταγγελίας τα πραγματικά γεγονότα της υπόθεσης, καθώς και την καθοδήγηση που έλαβε από τις προαναφερθείσες αποφάσεις, είχε ομόφωνα καταλήξει στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι, η σχετική αγορά προϊόντος αφορά την παροχή άδειας χρήσης των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας του περιεχομένου των Εντύπων εφημερίδων και περιοδικών των Εκδοτών για σκοπούς αποδελτίωσης.

Η καταγγέλλουσα εταιρεία Blade με την επιστολή της ημερομηνίας 15/12/2021 δεν διαφώνησε με το προκαταρκτικό συμπέρασμα της Επιτροπής αναφορικά με τον καθορισμό του σχετικού προϊόντος.

Η Επιτροπή υπό το φως όλων των πιο πάνω και στη βάση των ενώπιον της δεδομένων και της έρευνας που πραγματοποιήθηκε, και αφού αξιολόγησε τις θέσεις της καταγγέλλουσας εταιρείας επί των προκαταρκτικών συμπερασμάτων της Επιτροπής, ομόφωνα αποφασίζει ως η σχετική αγορά προϊόντος ορίζεται η παροχή άδειας χρήσης των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας του περιεχομένου των Εντύπων εφημερίδων και περιοδικών των Εκδοτών για σκοπούς αποδελτίωσης.

(B) παροχή υπηρεσιών αποδελτίωσης (media monitoring services)

Η Επιτροπή σε ότι αφορά τον καθορισμό της σχετικής αγοράς της παροχής υπηρεσιών αποδελτίωσης σημειώνει ότι στην αναθεωρητική έφεση αρ. 8/2013, Blade Enterprises Ltd,

εναντίον Κυπριακής Δημοκρατίας, μέσω Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, αναφέρονται τα εξής¹⁴:

«Στην **Blade Enterprises Ltd v. Κυπριακής Δημοκρατίας**, [...] Το Δικαστήριο κατέληξε ότι η αποδελτίωση, τεχνική διεργασία μέσω αποθήκευσης στη μνήμη ηλεκτρονικού υπολογιστή αποσπασμάτων ή ολοκλήρου του έργου που προστατεύεται από το Νόμο, συνιστά «αναπαραγωγή», κατά το άρθρο 2 του Νόμου και το άρθρο 2 της Οδηγίας. Επομένως, απαιτείτο, για τη νομιμότητά της, η συγκατάθεση των δικαιούχων.» Περαιτέρω σημειώθηκε πως το Δικαστήριο πρωτόδικα επεσήμανε ότι:

«Το αντικείμενο της επίδικης προσφοράς αφορά σε δραστηριότητες μεταξύ άλλων, αναπαραγωγής ολόκληρων αποκομμάτων από εφημερίδες και περιοδικά και όχι αποσπασμάτων, μέσω μίας εκτενούς διαδικασίας που περιλαμβάνει σάρωση, μετατροπή τους σε ψηφιακό αρχείο και περαιτέρω επεξεργασία του αρχείου αυτού, με βασικό χαρακτηριστικό την αρχειοθέτηση.

Οι εν λόγω ενέργειες δεν γίνονται από το πρόσωπο που αφορά το δημοσίευμα, αλλά από τρίτους που διενεργούν αυτή τη δραστηριότητα στα πλαίσια της επιχειρηματικής τους δράσης έναντι αμοιβής. Επομένως η εμπορική εκμετάλλευση των αποκομμάτων άρθρων εφημερίδων και περιοδικών δεν μπορεί, κατά την κρίση μου, να θεωρηθεί ότι εμπίπτει στην εξαίρεση που προνοείται στην παράγραφο (στ) ούτε πρόκειται για πράξη που ασκείται στα πλαίσια της ελευθερίας της έκφρασης και πληροφόρησης, αλλά στα πλαίσια της επιχειρηματικής δραστηριότητας της ανάδοχης εταιρείας που περιλαμβάνει την εκμετάλλευση, για εμπορικούς σκοπούς, ενός πνευματικού έργου.»

Ακολούθως, το Εφετείο τόνισε τα ακόλουθα: «Η παροχή υπηρεσιών αποδελτίωσης, με τη μορφή της αναπαραγωγής αποσπασμάτων από ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές, εφημερίδες, περιοδικά κ.λπ., σχετικών με τις δραστηριότητες της αναθέτουσας αρχής, γίνεται, στη προκειμένη περίπτωση, έναντι συμφωνηθείσας αμοιβής, πάνω στη βάση συγκεκριμένης σύμβασης με εταιρεία που δραστηριοποιείται επιχειρηματικά στο εν λόγω αντικείμενο. Αυτό, ακριβώς, το στοιχείο της αποκόμισης οικονομικού οφέλους καθιστά τη διαδικασία της συλλογής και, ακολούθως, της επεξεργασίας και αποστολής των έργων τρίτων δημιουργών στον αποδέκτη, όπως ορθά επισημάνθηκε στην **Blade Enterprises Ltd v. Κυπριακής Δημοκρατίας**, εμπορικής φύσεως, με αποτέλεσμα να θέτει την περίπτωση εκτός και των εξαιρέσεων του «ενημερωτικού σκοπού» των **παραγράφων (ζ) και (ιδ) του άρθρου 7(2)**

¹⁴ Στο κείμενο της απόφασης ως Νόμος νοείται ο Νόμος περί Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων του 1996 μέχρι 2007

του Νόμου. Η δε πρόνοια της **παραγράφου (στ)** του εν λόγω άρθρου αναφέρεται σε επεξεργασία, «υπό μορφή συνοψίσεως του τύπου», η οποία, βεβαίως, διαφοροποιείται από την υπό κρίση υπόθεση, όπου η αποδελτίωση αφορά ολόκληρα αποκόμματα άρθρων εφημερίδων και περιοδικών. Σε κάθε, όμως, περίπτωση, ακόμα και σε επεξεργασία ήσσονος μορφής, το στοιχείο της αποκόμισης κέρδους μεταβάλλει τη φύση της διεργασίας σε επιχειρηματική, θέτοντας την έξω από τη προνομιακή εμβέλεια του «ενημερωτικού σκοπού» των εξαιρέσεων του **άρθρου 7(2) του Νόμου.**»

Εν κατακλείδι, το Εφετείο στην υπό αναφορά υπόθεση κατέληξε ότι « η υπό αναφορά αποδελτίωση, με τον τρόπο και υπό τις περιστάσεις που θα διενεργείτο στην παρούσα υπόθεση, συνιστούσε, αφενός, αποθήκευση στη μνήμη του ηλεκτρονικού υπολογιστή αποσπασμάτων ή ολοκλήρων των έργων, ήτοι αναπαραγωγή έργου υποκειμένου στην προστασία του δικαίου πνευματικής ιδιοκτησίας, και, αφετέρου, επιχειρηματική δραστηριότητα.»

Σε σχέση με το ζήτημα αυτό, η Επιτροπή έλαβε καθοδήγησή και από τα όσα καταγράφονται στην απόφαση *ME/6479-14* του Competition and Markets Authority αναφορικά με την εξαγορά από την GTCR Canyon UK Investments Ltd της Gorkana Group Limited όπου αναφέρεται:

«44. GTCR explained to the CMA that media monitoring encompasses digital, print and social media monitoring and involves collating and, in some cases, summarising media coverage according to search terms (for example, references to a specific company or topic).

45. GTCR also submitted that 'paid-for' providers of media monitoring are constrained by the option to self-supply and by free services such as Google News. However, no customers who responded to the CMA's market test indicated that they considered free services to be a substitute for paid-for services, and the CMA has therefore not considered them in the frame of reference.

46. In this case, some third parties indicated that there may be differences between the firms able to supply print and online media monitoring, with print media monitoring requiring a licence from the Newspaper Licensing Agency or licence arrangements with individual publications. Third parties stated that the cost of these licences acts as a barrier to entry, as a minimum efficient scale needs to be achieved to cover these fixed costs, and as such there are fewer players in print media monitoring than online media monitoring (although those that provide print monitoring are also able to provide online monitoring). The CMA did not determine what licences, if any, are required to redistribute online content.»

Ομοίως, στην απόφαση *ME/6619-16* του Competition and Markets Authority ορίστηκε ως σχετική αγορά, μεταξύ άλλων και η αγορά «media monitoring services» η οποία περιέχει παρακολούθηση ψηφιακών, έντυπων και κοινωνικών μέσων δικτύωσης και αυτό συνεπάγεται τη συγκέντρωση και, σε ορισμένες περιπτώσεις, σύνοψη της κάλυψης των μέσων σύμφωνα με όρους αναζήτησης, όπως για παράδειγμα αναφορές σε μια συγκεκριμένη εταιρεία ή ζήτημα.

Η Επιτροπή παρατηρεί πως αντιστοίχως, στην απόφαση συγκέντρωσης αρ. *219/2010* της ομόλογης Σουηδικής Αρχής Ανταγωνισμού (Konkurrensvetket) ορίστηκε (σε μετάφραση) ότι:

(α) ο σκοπός της εγγραφής σε υπηρεσίες παρακολούθησης μέσων είναι να παρακολουθείται τι έχει δημοσιευτεί σε διαφορετικές πηγές μέσων και την εικόνα που μεταφέρουν αυτές οι πηγές. Οι υπηρεσίες παρακολούθησης μέσων περιλαμβάνουν π.χ. παρακολούθηση της δημοσιότητας μιας εταιρείας ή ενός συμβάντος στα μέσα ενημέρωσης και του πόσο συχνά μια εταιρεία ή ένα γεγονός αναφέρεται στα μέσα ενημέρωσης·

(β) οι υπηρεσίες παρακολούθησης μέσων κατασκευάζονται γενικά από διάφορα υποσυστήματα, όπως η παρακολούθηση ιστότοπων, εφημερίδων και μέσων μετάδοσης. Η παρακολούθηση του διαδικτυακού υλικού περιλαμβάνει ιστότοπους ειδήσεων, κυβερνητικούς ιστότοπους, ιστότοπους εταιρειών και κοινωνικά μέσα δικτύωσης. Οι εφημερίδες περιλαμβάνουν ψηφιακό και έντυπο τύπο, περιοδικά και εξειδικευμένο τύπο. Τα μέσα μετάδοσης περιλαμβάνουν ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές και

(γ) η παρακολούθηση των φυσικών μέσων έχει περιορισμένη επίδραση στην παρακολούθηση των ψηφιακών μέσων, καθώς η παρακολούθηση των φυσικών αποκομμάτων τύπου συνδέεται με υψηλότερο μεταβλητό κόστος και θεωρείται λιγότερο ελκυστικό για τους πελάτες.

Η Επιτροπή επιπρόσθετα διαπιστώνει πως η ομόλογη Αρχή Ανταγωνισμού της Νορβηγίας (Konkurransetilsynet) στην απόφαση συγκέντρωσης *V2013-5* όρισε (σε μετάφραση) ότι υπάρχει μια αγορά για τις πωλήσεις παρακολούθησης μέσων σε πελάτες στην κατάντη αγορά όπου περιλαμβάνονται ψηφιακά αποκόμματα τύπου.

Συνεπώς, η Επιτροπή από τα πιο πάνω συνάγει ότι η αποδελτίωση, αφορά την παρακολούθηση, εντοπισμό και καταγραφή συγκεκριμένων έντυπων καταχωρήσεων και αναφορών, ηλεκτρονικών και τηλεοπτικών μέσων, για λογαριασμό των συνδρομητών της κάθε εταιρείας αποδελτίωσης και στη συνέχεια στην έγκαιρη ενημέρωσή τους, ως οι εντολές τους.

Η εταιρεία Blade και η εταιρεία MMC αμείβονται για το χρόνο, τεχνογνωσία και την τεχνολογία που διαθέτουν για να εντοπίζουν για τους πελάτες της αυτά που τους

ενδιαφέρουν, να προβαίνουν στην αποδελτίωση τους και στη συνέχεια να προβαίνουν σε έγκαιρη ενημέρωση των πελατών τους.

Οι πελάτες παίρνουν τα αποκόμματα που τους ενδιαφέρουν είτε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου είτε χρησιμοποιώντας την πλατφόρμα της εταιρείας.

Συνεπώς, Επιτροπή έχοντας υπόψη της το αντικείμενο της καταγγελίας, καθώς και τα πραγματικά γεγονότα της υπόθεσης, είχε ομόφωνα καταλήξει στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι, μια εκ των σχετικών αγορών προϊόντος/υπηρεσιών αφορά την αγορά επόμενου σταδίου από αυτήν της παροχής άδειας χρήση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας του περιεχομένου των Εντύπων εφημερίδων και περιοδικών των Εκδοτών, ήτοι την παροχή υπηρεσιών αποδελτίωσης (media monitoring services).

Η καταγγέλλουσα εταιρεία Blade με την επιστολή της ημερομηνίας 15/12/2021 δεν διαφώνησε με το προκαταρκτικό συμπέρασμα της Επιτροπής αναφορικά με τον καθορισμό του σχετικού προϊόντος.

Η Επιτροπή υπό το φως όλων των πιο πάνω και στη βάση των ενώπιον της δεδομένων αλλά των στοιχείων και της έρευνας που πραγματοποιήθηκε, αφού αξιολόγησε τις θέσεις της καταγγέλλουσας εταιρείας επί των προκαταρκτικών συμπερασμάτων της Επιτροπής, ομόφωνα αποφασίζει που ως σχετική αγορά προϊόντος ορίζεται η παροχή άδειας χρήση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας του περιεχομένου των Εντύπων εφημερίδων και περιοδικών των Εκδοτών, ήτοι την παροχή υπηρεσιών αποδελτίωσης (media monitoring services).

6.2. Σχετική γεωγραφική αγορά

Βάσει της ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον καθορισμό της σχετικής αγοράς,¹⁵ η σχετική γεωγραφική αγορά καθορίζεται ως εξής:

«η γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή όπου οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις συμμετέχουν στην προμήθεια προϊόντων ή υπηρεσιών και οι όροι του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και η οποία μπορεί να διακριθεί από γειτονικές κυρίως περιοχές, διότι στις εν λόγω περιοχές οι όροι του ανταγωνισμού διαφέρουν σημαντικά».

Σύμφωνα με πάγια νομολογία σε ενωσιακό επίπεδο, η σχετική γεωγραφική αγορά αντιστοιχεί στην περιοχή όπου οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην προσφορά και τη ζήτηση των σχετικών προϊόντων ή υπηρεσιών και όπου οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και η οποία μπορεί να διακριθεί από γειτονικές

¹⁵ Ανακοίνωση της Επιτροπής όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς για τους σκοπούς του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού. 97/C 372/03, παρ. 8.

κυρίως περιοχές διότι στις εν λόγω περιοχές οι συνθήκες του ανταγωνισμού διαφέρουν σημαντικά.¹⁶

(α) Αδειοδότηση χρήσης των πνευματικών δικαιωμάτων των εκδοτών εφημερίδων και περιοδικών για σκοπούς αποδελτίωσης

Η Επιτροπή σημειώνει πως η Ελληνική Αρχή Ανταγωνισμού στην υπόθεσή της με αριθμό 245 / III / 2003¹⁷, όρισε την σχετική γεωγραφική αγορά ως ακολούθως:

«Στην υπό εξέταση περίπτωση σχετική γεωγραφική αγορά θεωρείται η Ελληνική Επικράτεια ενώ κατ' αντικείμενο σχετική αγορά η αγορά διαχείρισης των δικαιωμάτων των πνευματικών δημιουργών (στιχουργών και συνθετών) επί των μουσικών έργων τους (βλ. απόφαση Επιτροπής Ανταγωνισμού 59/93). Μολονότι η συνεργασία με αλλοδαπό ΟΣΔ¹⁸ είναι θεωρητικά δυνατή οι ιδιορρυθμίες του κάθε ΟΣΔ σε συνδυασμό με τις γλωσσικές διαφορές καθιστούν τη συνεργασία αυτή ουσιαστικά μη εναλλάξιμη προς τη συνεργασία προς τον ημεδαπό ΟΣΔ (βλ. την απόφαση 71/224/ΕΟΚ "GEMA I" της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Επίσημη Εφημερίδα 1971 L134/15 υπό C, στην οποία αναλύονται τα μειονεκτήματα που συνδέονται με τη συμμετοχή αλλοδαπών δημιουργών στη GEMA).

Στην σχετική αγορά η ΑΕΠΙ¹⁹ εκπροσωπεί, όπως προαναφέρθηκε, το σύνολο σχεδόν των Ελλήνων πνευματικών δημιουργών (στιχουργών, συνθετών), καθώς και τους αλλοδαπούς οργανισμούς διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων για τα έργα που εκτελούνται στην Ελλάδα. Κατά δήλωσή της, το μερίδιο που κατέχει στην ανωτέρω σχετική αγορά ανέρχεται σε 95% περίπου.

Εκτός από την ΑΕΠΙ, ως οργανισμός συλλογικής διαχείρισης δραστηριοποιείται και μόνο για την είσπραξη μηχανικών δικαιωμάτων, το σωματείο με την επωνυμία «ΕΝΩΣΗ ΜΟΥΣΙΚΟΣΥΝΘΕΤΩΝ-ΣΤΙΧΟΥΡΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ» (ΕΜΣΕ), το οποίο ιδρύθηκε το 1971 και αριθμεί περί τα 400-500 μέλη περίπου.

Μικρός αριθμός πνευματικών δημιουργών έχει αναθέσει τη διαχείριση του περιουσιακού του δικαιώματος σε αλλοδαπούς οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης ή δεν έχει αναθέσει σε κανέναν οργανισμό, αλλά διαχειρίζεται μόνος του τα πνευματικά του δικαιώματα.

¹⁶ Βλ. Απόφαση Δικαστηρίου στην υπόθεση C 27/76 United Brands Co and United Brands Continental Bv κατά της Επιτροπής, Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 1978, σελ 207, παρ. 44, Απόφαση Δικαστηρίου στην υπόθεση αριθ. 247/86 Alsatel κατά Novasam Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 1988, σελ 5987, παρ. 15, Απόφαση T-83/91 Tetra Pak κατά Επιτροπής, παρ. 91, T-128/98 παρ. 140.

¹⁷ Επικυρώθηκε με την υπ' αρ. 1102/2017 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου.

¹⁸ Οργανισμός Συλλογικής Διαχείρισης.

¹⁹ «ΑΕΠΙ Ελληνική Εταιρεία Προς Προστασία της Πνευματικής Ιδιοκτησίας Α.Ε.»

Συνεπώς, η ΑΕΠΙ ως ουσιαστικά ο μοναδικός οργανισμός συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων των πνευματικών δημιουργών (στιχουργών και συνθετών) επί των έργων τους είναι αναμφίβολο ότι κατέχει δεσπόζουσα θέση στη σχετική αγορά. Αυτό είναι σαφές τόσο στην υποαγορά της είσπραξης εκτελεστικών δικαιωμάτων, όπου η ΑΕΠΙ αποτελεί στην πραγματικότητα τον μοναδικό εισπρακτικό φορέα των μουσικών δημιουργών όσο και στην υποαγορά των μηχανικών δικαιωμάτων, όπου η ΕΜΣΕ δεν έχει ουσιαστική δραστηριότητα, υπό την έννοια ότι ούτε επί τη βάση του αριθμού των μελών της ούτε επί τη βάση του τρόπου λειτουργίας της αποτελεί σοβαρό ανταγωνιστή.»

Επίσης, η Επιτροπή σημειώνει πως στην υπόθεση COMP/C2/38.698 – CISAC αναφορικά με τη γεωγραφική αγορά στην παροχή υπηρεσιών διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων αναφέρεται:

«(58) Το γεωγραφικό εύρος της αγοράς για την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων στους δημιουργούς όσον αφορά τα δικαιώματα δημόσιας εκτέλεσης είναι εθνικό. Με εξαίρεση παράγοντες, όπως πολιτιστικοί ή γλωσσικοί, που ενδέχεται να επηρεάζουν την εν λόγω κατάσταση, παραμένει γεγονός ότι οι περιορισμοί μέλους και άλλα μέτρα περιοριστικά της δυνατότητας των δικαιούχων να αναθέτουν τα δικαιώματά τους σε μη αποκλειστική βάση, έχουν συμβάλει στη διαμόρφωση αυτού του αποτελέσματος επί δεκαετίες, ακόμη και σε περιπτώσεις που οι σχετικές ρήτρες έχουν απαλειφθεί.

(59) Ωστόσο, ελλείψει των περιορισμών μέλους, η γεωγραφική αγορά θα ήταν δυνητικά ευρύτερη, δεδομένου ότι οι δημιουργοί θα μπορούσαν να αλλάξουν εταιρεία συλλογικής διαχείρισης και να μεταφέρουν τα δικαιώματά τους σε εκείνες τις εταιρείες συλλογικής διαχείρισης που θα τους παρείχαν την καλύτερη υπηρεσία.

(63)[...]Στο πλαίσιο της παραδοσιακής χορήγησης αδειών εκμετάλλευσης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, η Επιτροπή έχει ορίσει τις σχετικές αγορές ως εθνικές²⁰. Η ανάγκη για τοπική παρακολούθηση και οι οικονομίες κλίμακας που προκύπτουν από τη δραστηριότητα αυτή σημαίνει ότι δεν είναι, προς το παρόν, συμφέρον για τις εταιρείες συλλογικής διαχείρισης να λειτουργούν στην επικράτεια άλλης εταιρείας συλλογικής διαχείρισης. Λαμβάνοντας υπόψη την οργάνωση των εταιρειών συλλογικής διαχείρισης και τις τρέχουσες πρακτικές τους όσον αφορά τη χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης, η σχετική γεωγραφική αγορά μπορεί να ορισθεί ως εθνική.»

Εν προκειμένω, η αδειοδότηση χρήσης των πνευματικών δικαιωμάτων των εκδοτών εφημερίδων και περιοδικών που εκδίδονται στην Κύπρο για σκοπούς αποδελτίωσης για

²⁰ Απόφαση 71/224/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 2ας Ιουνίου 1971, σχετικά με διαδικασία του άρθρου 86 της συνθήκης, (IV/26.760 GEMA), (EE L 134 της 20.6.1971, σ. 15), τμήμα II.B, απόφαση όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 72/268/ΕΟΚ (EE L 166 της 24.7.1972, σ. 22). Απόφαση 81/1030/ΕΟΚ της Επιτροπής της 29ης Οκτωβρίου 1981 σχετικά με διαδικασία του άρθρου 86 της συνθήκης ΕΟΚ, (IV/29.839 GVL) (EE L 370 της 28.12.1981, σ. 49), αιτιολογική σκέψη 45.

πελάτες στην Κύπρο, αφορά τους εκδοτικούς οίκους που δραστηριοποιούνται στη Δημοκρατία. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή είχε ομόφωνα καταλήγει στο προκαταρκτικό συμπέρασμα πως το γεωγραφικό εύρος της αγοράς είναι εθνικό.

Η καταγγέλλουσα εταιρεία Blade με την επιστολή της ημερομηνίας 15/12/2021 δεν διαφώνησε με το υπό αναφορά προκαταρκτικό συμπέρασμα της Επιτροπής αναφορικά με τον καθορισμό της σχετικής αγοράς.

Η Επιτροπή υπό το φως όλων των πιο πάνω και στη βάση των ενώπιον της δεδομένων και των στοιχείων της έρευνας που πραγματοποιήθηκε, και αφού αξιολόγησε τις θέσεις της καταγγέλλουσας εταιρείας επί των προκαταρκτικών συμπερασμάτων της Επιτροπής, ομόφωνα αποφασίζει πως η γεωγραφική αγορά της αδειοδότηση χρήσης των πνευματικών δικαιωμάτων των εκδοτών εφημερίδων και περιοδικών για σκοπούς αποδελτίωσης είναι η επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας.

(β) Παροχή υπηρεσιών αποδελτίωσης Τύπου

Σχετικά με την σχετική αγορά των υπηρεσιών αποδελτίωσης τύπου, η Επιτροπή σημειώνει ότι η Υπηρεσία μέσα από την προκαταρκτική έρευνα που διενεργήθηκε διαπιστώνει ότι στην εγχώρια αγορά υπάρχουν μόνο δυο εταιρείες που ασχολούνται με αυτές ως τα μέσα του 2018, ήτοι η καταγγέλλουσα και η MMC. Οι εν λόγω εταιρείες προσφέρουν υπηρεσίες αποδελτίωσης παγκύπρια υπό ομοιογενείς συνθήκες και όρους.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι στις αποφάσεις *ME/6479-14* και *ME/6619-16* του Competition and Markets Authority η γεωγραφική αγορά ορίστηκε ως εθνική και αναφέρθηκε ότι η φυσική παρουσία της εταιρείας αποδελτίωσης στη χώρα που παρέχει τις υπηρεσίες της, είναι απαραίτητη.

Η Επιτροπή επί τούτου, σημειώνει πως η ομόλογη Σουηδική Αρχή Ανταγωνισμού (Konkurrensverket) στην απόφαση της επί της συγκέντρωσης με αριθμό *219/2010* λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πελάτες της Σουηδίας ενδιαφέρονται για τα σουηδικά μέσα ενημέρωσης και η ανάλυση των μέσων γίνεται από επιχειρήσεις που βρίσκονται στη Σουηδία, έκρινε πως η γεωγραφική αγορά πρέπει να οριστεί ως εθνική.

Περαιτέρω, η Επιτροπή παρατηρεί πως η Αρχή Ανταγωνισμού της Νορβηγίας στην απόφαση συγκέντρωσης *V2013-5* θεώρησε επίσης ότι το πεδίο της γεωγραφικής αγοράς ήταν εθνικό, αφού πρώτα έλαβε υπόψη της ότι: α) η ζήτηση αφορά κυρίως πρόσβαση σε παρακολούθηση των μέσων ενημέρωσης που αφορούν κυρίως αποκόμματα ψηφιακού τύπου από νορβηγικές εφημερίδες, που είναι ο καθοριστικός παράγοντας για τον περιορισμό της γεωγραφικής αγοράς, β) δεν υπάρχουν ξένοι προμηθευτές στην αγορά, δεδομένου ότι επί του παρόντος δεν υπάρχουν ξένοι φορείς που έχουν πρόσβαση στην παρακολούθηση των νορβηγικών εφημερίδων, (γ) το υφιστάμενο πρότυπο πωλήσεων δείχνει μια εθνική αγορά.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή είχε ομόφωνα καταλήξει στο προκαταρκτικό συμπέρασμα πως ως σχετική γεωγραφική αγορά ορίζεται η επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η καταγγέλλουσα εταιρεία Blade με την επιστολή της ημερομηνίας 15/12/2021 δεν διαφώνησε με το υπό αναφορά προκαταρκτικό συμπέρασμα της Επιτροπής αναφορικά με τον καθορισμό της σχετικής αγοράς.

Η Επιτροπή υπό το φως όλων των πιο πάνω και στη βάση των ενώπιον της δεδομένων και των στοιχείων της έρευνας που πραγματοποιήθηκε, αφού αξιολόγησε τις θέσεις της καταγγέλλουσας εταιρείας επί των προκαταρκτικών συμπερασμάτων της Επιτροπής, ομόφωνα αποφασίζει πως ως σχετική γεωγραφική αγορά ορίζεται η επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας.

7. ΝΟΜΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

7.1. Έννομο συμφέρον

Σύμφωνα με το άρθρο 35 του Νόμου, η υποβολή καταγγελίας για πιθανολογούμενες παραβάσεις του Νόμου προϋποθέτει την ύπαρξη έννομου συμφέροντος. Όπως ειδικότερα προβλέπεται στην εν λόγω διάταξη:

«35.-(1) Σε καταγγελία παραβάσεων των διατάξεων των άρθρων 3 και/ή 6 του παρόντος Νόμου και/ή των Άρθρων 101 ΣΛΕΕ και/ή 102 ΣΛΕΕ, δικαιούται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει έννομο προς τούτο συμφέρον. (2) Έννομο συμφέρον έχει αυτός που δύναται να αποδείξει ότι υπέστη ή υπάρχει σοβαρός ή πιθανός κίνδυνος να υποστεί αισθητή οικονομική βλάβη ή ότι τίθεται ή υπάρχει σοβαρός ή πιθανός κίνδυνος να τεθεί σε μειονεκτική στον ανταγωνισμό θέση, ως άμεσο αποτέλεσμα της παράβασης.»

Η καταγγέλλουσα επιχείρηση αποτελεί νομικό πρόσωπο και ισχυρίζεται ότι έχει εμφανές, ενεστώς και άμεσο έννομο συμφέρον, το οποίο έγκειται στο γεγονός ότι οι πρακτικές που ακολουθούνται είναι σχεδιασμένες για να την θέσουν εκτός αγοράς.

Η καταγγέλλουσα επιχείρηση με την καταγγελία της υποστηρίζει δεν μπορεί να συμμορφωθεί με όρους που θέτουν οι εν δυνάμει πελάτες ή/και ενδεχόμενοι πελάτες της, για το λόγο ότι οι εκδότες μέσω του Συνδέσμου τους, αρνούνται ή/και αποφεύγουν να της παραχωρήσουν άδεια ή/και συγκατάθεση, έναντι λογικής αμοιβής, για να εκτελέσει τις εργασίες αποδελτίωσης. Ως αποτέλεσμα αυτού έχει απωλέσει σεβαστή μερίδα των πελατών της ενώ δεν μπορεί να συμμετάσχει σε διαγωνισμούς που αφορούν την αγορά υπηρεσιών αποδελτίωσης εφόσον δεν πληροί το κριτήριο της κατοχής άδειας από τους εκδότες. Στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας, η καταγγέλλουσα προσκόμισε στοιχεία πελατών και σχετική αλληλογραφία.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, αυτό έχει ως αποτέλεσμα την απώλεια του μεγαλύτερου μέρους των πελατών της από το 2009 μέχρι και σήμερα, αλλά και δραματική μείωση των εισοδημάτων της, με αποτέλεσμα η καταγγέλλουσα επιχείρηση να σημειώνει απώλειες και/ή ζημιές και να απολύει προσωπικό, συνεπεία των ως άνω αναφερόμενων παράνομων πρακτικών. Με την απόφαση του Συνδέσμου Εκδοτών Περιοδικών και Εφημερίδων Κύπρου και των μελών του, να παράσχει άδεια ή/και συγκατάθεση μόνο στην ανταγωνίστρια εταιρεία MMC κατά ή περί το 2009, ο κύκλος εργασιών της Blade, μειωνόταν σταθερά κάθε χρόνο, με αποτέλεσμα το έτος 2017, αυτός να περιορισθεί κατά τα 2/3 περίπου.

Η καταγγέλλουσα εταιρεία ως εταιρεία η οποία ασχολείται με την αποδελτίωση του κυπριακού τύπου προσφέρει υπηρεσίες παγκύπρια. Το έννομο συμφέρον προς άσκηση της καταγγελίας από την καταγγέλλουσα συνίσταται στον ισχυρισμό της ότι κατά την υποβολή της καταγγελίας επηρεαζόταν άμεσα ή/και έμμεσα από οποιαδήποτε πολιτική και/ή πρακτική που ενδεχομένως να εφαρμόζει η εταιρεία MMC, οι εκδοτικές εταιρείες και ο Σύνδεσμός τους και καθόσον υπάρχει ο σοβαρός ή πιθανός κίνδυνος αισθητής οικονομικής της βλάβης με επιπτώσεις και στον ελεύθερο ανταγωνισμό. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει πως ότι η καταγγέλλουσα είχε έννομο συμφέρον για υποβολή της παρούσας καταγγελίας στη βάση του Νόμου.

7.2. Επιχείρηση

Σύμφωνα με την ερμηνεία που δίδεται στο άρθρο 2 του Νόμου, ο όρος «επιχείρηση» περιλαμβάνει, κάθε φορέα που ασκεί οικονομική δραστηριότητα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τον διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησής του.

Η έννοια της επιχείρησης σύμφωνα με το Νόμο καλύπτει κάθε φορέα ο οποίος ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Παράλληλα, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, ο όρος «εμπόριο» σημαίνει κάθε φύσεως οικονομική δραστηριότητα και περιλαμβάνει την προμήθεια αγαθών και την παροχή υπηρεσιών.

Δύο είναι οι βασικές προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά προκειμένου να διαπιστωθεί η ύπαρξη επιχείρησης υπό το πρίσμα του δικαίου ανταγωνισμού: (α) αυτονομία οικονομικής δράσης και (β) πλήρης ανάληψη των οικονομικών κινδύνων που συνεπάγεται η εκάστοτε οικονομική δραστηριότητα. Ο δημόσιος ή ιδιωτικός χαρακτήρας μίας επιχείρησης, η επιδίωξη κέρδους από αυτήν ή ο τρόπος χρηματοδότησής της δεν αποτελούν στοιχεία προσδιοριστικά της έννοιας της επιχείρησης.

Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής «ΔΕΕ»), η έννοια επιχείρηση στο πλαίσιο του ανταγωνισμού συμπεριλαμβάνει *κάθε οντότητα που ασκεί οικονομικής ή εμπορικής φύσεως δραστηριότητες, ανεξάρτητα από τη νομική της*

υπόσταση και τον τρόπο με τον οποίο χρηματοδοτείται²¹. Επιπλέον, ο όρος «οικονομικής φύσεως δραστηριότητα» εφαρμόζεται σε οποιαδήποτε προσφορά αγαθών ή υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά, ενώ είναι αδιάφορο αν οι δραστηριότητες έχουν σκοπό το κέρδος. Ο φορέας που ασκεί οικονομικές δραστηριότητες δεν ταυτίζεται με συγκεκριμένο υποκείμενο δικαίου αλλά έχει την έννοια οποιουδήποτε φορέα ασκεί οικονομικής φύσης δραστηριότητες.

Με άλλα λόγια, η έννοια της επιχείρησης κατά το Νόμο και τη νομολογία καλύπτει κάθε φορέα, ο οποίος ασκεί οικονομική δραστηριότητα - ήτοι δραστηριότητα που συνίσταται στην προσφορά προϊόντων ή/και υπηρεσιών σε συγκεκριμένη αγορά - ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τον διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησής του²².

Η Επιτροπή επισημαίνει πως σύμφωνα με την κρατούσα άποψη ο δημιουργός κατά την οικονομική εκμετάλλευση του έργου του είναι «επιχείρηση» κατά την έννοια του άρθρου 2 του Νόμου καθώς και των αντίστοιχων άρθρων 101 και 102 της ΣΛΕΕ.²³ Ειδικότερα, σύμφωνα με την κρατούσα νομολογία, ο δημιουργός, ως φυσικό ή νομικό πρόσωπο κατά τη διαχείριση των εξουσιών του περιουσιακού του δικαιώματος ασκεί δραστηριότητα στις οικονομικές συναλλαγές και συνεπώς είναι φορέας επιχείρησης κατά την έννοια του δικαίου του ανταγωνισμού.²⁴

Λαμβάνοντας υπόψη τις δραστηριότητες των καταγγελλόμενων 2-11, όπως περιγράφονται, και οι οποίες αφορούν την έκδοση, διανομή και πώληση περιοδικών και ημερήσιων εντύπων /εφημερίδων έναντι οικονομικού ανταλλάγματος, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα πως οι καταγγελλόμενες στο πλαίσιο εξέτασης των ισχυριζόμενων παραβάσεων του Νόμου αποτελούν επιχειρήσεις, καθότι ασκούν καθ' όλα οικονομικής φύσεως δραστηριότητες.

Επίσης, η Επιτροπή καταλήγει επίσης στο συμπέρασμα πως η εταιρεία MMC (καταγγελλόμενη 12) η οποία παρέχει υπηρεσίες αποδελτίωσης έναντι οικονομικού ανταλλάγματος αποτελεί επιχείρηση, καθότι ασκεί καθ' όλα οικονομικής φύσεως δραστηριότητες.

²¹ Υπόθεση C-41/90, Hofner & Elser v. Macrotron, [1991] ECR I-1979; Υπόθεση C-67/96 Albany International BV 21.9.1999; Υπόθεση 170/83, Hydrotherm v. Compact, [1984] ECR 2999.

²² ΔΕΚ με αριθμ. C-118/85 Commission v. Italy [1987] Συλλ. Νομολ. 2599, παρ. 7, και C-35/96 Commission v. Italy (CNSD) [1998] Συλλ. Νομολ. I-03851 [εκτελωνιστές - Εθνικό Συμβούλιο Εκτελωνιστών Ιταλίας], παρ. 36, C-41/90 Hofner and Elser v. Macrotron [1991] Συλλ. Νομολ. I -1979, παρ. 21 [Δημόσια Υπηρεσία Ευρέσεως Εργασίας], C-244/94 Federation Francaise des Societes d'Assurance [1995], Συλλ. Νομολ. I-4013, παρ. 14 [Μη κερδοσκοπικός οργανισμός διαχείρισης ασφαλιστικού συστήματος].

²³ Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 26,5,1978 υπόθεση IV /29,559- RAI/UNITEL, ΕΕ της 15,6,1978, αριθμ. L 157, σελ. 39,41

²⁴ Βλέπε σύγγραμμα της Έφη Ι. Κινινή με τίτλο « Οργανισμοί Συλλογικής Διαχείρισης Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας & Δίκαιο Ελευθέρου Ανταγωνισμού», Νομική Βιβλιοθήκη, έκδοση 2001 σελ.39

7.3. Έννοια «ένωσης επιχειρήσεων»

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου: ««ένωση επιχειρήσεων» σημαίνει εταιρεία, συνεταιρισμό, ένωση, σύλλογο, ίδρυμα ή σώμα προσώπων, με νομική προσωπικότητα ή όχι, που εκπροσωπεί τα εμπορικά συμφέροντα αυτόνομων επιχειρήσεων και λαμβάνει αποφάσεις ή συνάπτει συμφωνίες προς προώθηση των συμφερόντων αυτών.».

Η Επιτροπή σημειώνει πως ο Σύνδεσμος Εκδοτών στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας δήλωσε ότι, δεν είναι κερδοσκοπικός οργανισμός και οι όποιες δραστηριότητες του- ακόμα και αν έχουν οικονομική υφή- δεν γίνονται με σκοπό την αποκόμιση οικονομικού οφέλους ή κέρδους. Οι δραστηριότητες του Συνδέσμου περιορίζονται στην προάσπιση κλαδικών συμφερόντων, διοργάνωση εκδηλώσεων και σεμιναρίων και διαπραγμάτευση με φορείς για θέματα του κλάδου.

Σε σχέση με το ζήτημα αυτό, επισημαίνεται πως η «ένωση επιχειρήσεων» προϋποθέτει πλειονότητα επιχειρήσεων, οι οποίες συνδέονται μεταξύ τους με οποιαδήποτε μορφή οργανωμένης συνεργασίας. Δεν απαιτείται η «ένωση επιχειρήσεων» να έχει νομική προσωπικότητα, ούτε ίδια εμπορική ή παραγωγική δραστηριότητα, προκειμένου να εμπίπτει στο άρθρο 3 του Νόμου, αρκεί να εξυπηρετεί τα εμπορικά συμφέροντα των μελών της. Μεταξύ άλλων, σωματεία, ενώσεις, σύνδεσμοι, αγροτικοί συνεταιρισμοί θεωρούνται «ενώσεις επιχειρήσεων» ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή, την άσκηση εκ μέρους τους οικονομικής δραστηριότητας και κερδοσκοπικού ή μη σκοπού.

Κατά το δίκαιο του ανταγωνισμού, ένα από τα βασικά κριτήρια που πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά την εκτίμηση του αν ένας σύνδεσμος επιχειρήσεων συνιστά ένωση επιχειρήσεων, είναι η εξέταση του κατά πόσο, μεταξύ των αρμοδιοτήτων και/ή εξουσιών ενός συνδέσμου, τα μέλη του οποίου συνιστούν επιχειρήσεις κατά το δίκαιο του ανταγωνισμού, περιλαμβάνεται και η οργάνωση ή ο συντονισμός της οικονομικής δραστηριότητας των μελών του ή αν ο εν λόγω σύνδεσμος λαμβάνει αποφάσεις αναφορικά με τη θέσπιση ρυθμίσεων σχετικών με τη συμπεριφορά των μελών του σε συγκεκριμένη αγορά.

Σε αυτό το σημείο, η Επιτροπή σημειώνει την υπόθεση *Wouters*²⁵, στη βάση της οποίας το ΔΕΕ κλήθηκε να απαντήσει σε μια σειρά προδικαστικών ερωτημάτων, μεταξύ των οποίων ήταν εάν ο ολλανδικός δικηγορικός σύλλογος συνιστά ένωση επιχειρήσεων με την έννοια του άρθρου 101(1) ΣΛΕΕ. Το ΔΕΕ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα μέλη του συλλόγου, το κάθε ένα ξεχωριστά, αποτελεί επιχείρηση, αφού προσφέρουν υπηρεσίες σε μια αγορά. Κατέληξε επίσης στο συμπέρασμα ότι ο δικηγορικός σύλλογος συνιστά ένωση επιχειρήσεων γιατί μεταξύ άλλων, ενεργούσε ως ρυθμιστικό όργανο ενός επαγγέλματος, το σώμα αυτό αποτελείτο αποκλειστικά από πρόσωπα που ασκούσαν το εν λόγω επάγγελμα

²⁵ Υπόθεση C-309/99 *Wouters v. Algemene Raad van de Nederlandsche Orde van Advocaten* [2002] ECR I-1577, [2002] 4 CMLR 913.

χωρίς την επέμβαση του κράτους στη επιλογή τους και δεν είχαν επιβληθεί οποιοδήποτε περιορισμοί δημοσίου συμφέροντος κατά τη λήψη των αποφάσεών του.²⁶

Εν προκειμένω, η Επιτροπή παρατηρεί πως σύμφωνα με το άρθρο 3 του καταστατικού του Συνδέσμου, οι σκοποί του Συνδέσμου είναι:

α) Η από κάθε άποψη εξύψωση του θεσμού του Τύπου και του δημοσιογραφικού λειτουργήματος και η προάσπιση με κάθε νόμιμο μέσο των αρχών και του δικαιώματος της ελευθεροτυπίας.

β) Η προαγωγή, προάσπιση και κατοχύρωση με κάθε νόμιμο μέσο των επαγγελματικών συμφερόντων και των δικαιωμάτων των μελών του Συνδέσμου.

γ) Η σύσφιγξη των μεταξύ των μελών του Συνδέσμου σχέσεων και η ανάπτυξη πνεύματος αλληλεγγύης και στενής συνεργασίας, η συλλογική προάσπιση των κοινών συμφερόντων, η αλληλοβοήθεια, η αλληλοϋποστήριξη και η εκπροσώπηση γενικά των συμφερόντων και των δικαιωμάτων των μελών εκ μέρους του Συνδέσμου σαν συλλογικού οργάνου.

δ) Η διεξαγωγή διαπραγματεύσεων και η υπογραφή συλλογικών συμβάσεων με τις Συνδικαλιστικές οργανώσεις για τη ρύθμιση των σχέσεων των μελών του Συνδέσμου με τους Εργατοϋπαλλήλους τους και τον καθορισμό των όρων εργασίας τους. Η ρύθμιση των σχέσεων με Εργοδότες, Συνδέσμους, Οργανισμούς, ή Ομοσπονδίες Συνδέσμων

ε) Η δημιουργία, με εισφορές, χορηγίες και δωρεές των μελών του Συνδέσμου και άλλων προσώπων, Οργανισμών ή Αρχών, οικονομικών πόρων για την ίδρυση και λειτουργία «Ειδικού Ταμείου» με σκοπούς τη εξύψωση του θεσμού του Τύπου, και την προβολή και έξαρση του ρόλου και της προσφοράς του Τύπου και των λειτουργιών του στην εξυπηρέτηση του κοινωνικού συνόλου και την άνοδο της ποιοτικής στάθμης της δημοσιογραφίας στην Κύπρο. Από το «Ειδικό Ταμείο» δύναται ο Σύνδεσμος να παραχωρεί υποτροφίες σε φοιτητές του Πανεπιστημίου Κύπρου στους κλάδους Δημοσιογραφίας και/ή Κοινωνικών Σπουδών. Δύναται επίσης να παραχωρεί χρηματικό βραβείο κάθε χρόνο στον καλύτερο στο ήθος και την επίδοση φοιτητή του Πανεπιστημίου Κύπρου.

στ) Η ίδρυση και λειτουργία Οργανισμού (Πρακτορείου) για την διανομή και κυκλοφορία των εφημερίδων και περιοδικών των μελών του Συνδέσμου και κάθε άλλου εντύπου παγκύπρια και στο εξωτερικό. Η συμμετοχή των μελών σ' ένα τέτοιο οργανισμό θα είναι προαιρετική.

²⁶ Για τις προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες ένα φυσικό πρόσωπο ελεύθερος επαγγελματίας συνιστά επιχείρηση, βλέπε *ibid*, παρ. 46-49.

ζ) Η υποβολή εισηγήσεων και η προώθηση νομοθετημάτων που αφορούν στην έκδοση, διανομή, κυκλοφορία και πώληση του Τύπου και η καταβολή προσπαθειών προς την κατεύθυνση της Κυβέρνησης ή άλλων αρμοδίων Σωμάτων ή Αρχών για τη λήψη οποιωνδήποτε ευεργετικών μέτρων υπέρ του Τύπου και των σκοπών του Συνδέσμου.

η) Η ίδρυση, διαχείριση και ο έλεγχος Σχεδίων, Οργανισμών και Ταμείων ή η συμμετοχή σε τέτοια Σχέδια, Οργανισμούς και Ταμεία προς όφελος των μελών του Συνδέσμου και των εργατοϋπαλλήλων των μελών του Συνδέσμου ή των εξαρτωμένων τους με σκοπό την παροχή χορηγημάτων και επιδομάτων επικουρικής συντάξεως ο καταρτισμός διατάξεων και κανονισμών για τους σκοπούς αυτούς και η σύναψη οποιωνδήποτε συμφωνιών που ο Σύνδεσμος θα θεωρούσε σκόπιμο.

θ) Για την προαγωγή των σκοπών του ο Σύνδεσμος μπορεί να συνεργάζεται με άλλους Συνδέσμους Εργοδοτών ή Συνδέσμους Εκδοτών ή οργανώσεις ή ομοσπονδίες στην Κύπρο και στο εξωτερικό αλλά σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να συγχωνευθεί με οποιαδήποτε άλλη οργάνωση ή να προσχωρήσει σαν μέλος σε οποιαδήποτε ομοσπονδία που λειτουργεί στην Κύπρο.

ι) Η συμμετοχή με εκπροσώπους του σε Συμβούλια Κρατικών και/ή Ημικρατικών Οργανισμών και/ή άλλων φορέων ή σωμάτων είτε αυτοί κατονομάζονται σε Νόμους είτε όχι.

Η Επιτροπή παρατηρεί πως ο Σύνδεσμος στην επιστολή του ημερομηνίας 26/2/2021 προς την Υπηρεσία της Επιτροπής ανέφερε πως δεν είναι ο αποκλειστικός ρυθμιστής των δικαιωμάτων μελών του. Ο κάθε εκδότης διατηρεί το δικαίωμα ανά πάσα στιγμή να συμβληθεί με οποιονδήποτε και να τερματίσει οποτεδήποτε συμφωνίες σε σχέση με προσφορά υπηρεσιών αποδελτίωσης, εφόσον τα πνευματικά δικαιώματα ανήκαν και ανήκουν στους εκδότες. Ο Σύνδεσμος εξουσιοδοτήθηκε να προβεί σε σχετικές συμφωνίες εκ μέρους και για λογαριασμό των μελών του χωρίς να πραγματοποιείται μεταβίβαση του δικαιώματος εκμετάλλευσης στον Σύνδεσμο. Ειδικότερα, ως καταγράφεται στα πρακτικά της συνεδρίας του Συνδέσμου ημερομηνίας {...}: {.....
.....
.....
.....
.....}

Η Επιτροπή διαπιστώνει πως στο πλαίσιο εξέτασης του κατά πόσο ο Σύνδεσμος συνιστά «ένωση επιχειρήσεων», διερευνήθηκε κατά πόσο αυτός μπορεί να χαρακτηριστεί ως Οργανισμός Συλλογικής Διαχείρισης Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας & Δίκαιο Ελεύθερου Ανταγωνισμού, εφόσον τέτοιοι οργανισμοί μπορούν να λάβουν μορφή

εμπορικών εταιρειών, καθώς και επαγγελματικών ενώσεων ή σωματείων, οι οποίοι από την πλευρά τους εκπροσωπούν και προασπίζονται τα δικαιώματά τους, περιορισμένα στην επίτευξη στόχων επαγγελματικών ή ιδεολογικών. Κομβικό του κατά πόσο η συλλογική διαχείριση των δικαιωμάτων παραβιάζει το άρθρο 3(1) του Νόμου και του αντίστοιχου άρθρου 101 της ΣΛΕΕ, είναι κατά πόσο ο δικαιούχος πνευματικής ιδιοκτησίας μετά τη μεταβίβαση του περιορισμού του δικαιώματος ή ορισμένων εξουσιών από αυτό στον Οργανισμό συλλογικής διαχείρισης χάνει την οικονομική του αυτονομία και αποβάλλει την «αυτόνομη επιχειρηματική» του ιδιότητα. Αυτό γιατί οι δημιουργοί μετά τη μεταβίβαση των δικαιωμάτων τους στον Οργανισμό Συλλογικής Διαχείρισης αντιμετωπίζονται, ως επιχειρήσεις εντός ενός ομίλου, των οποίων οι συμφωνίες σύμφωνα με την ενωσιακή νομολογία δεν εμπίπτουν στο άρθρο 101 της ΣΛΕΕ.²⁷

Η Επιτροπή διαπιστώνει πως ο Σύνδεσμος στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας διευκρίνισε πως δεν έχει εγγραφεί ως οργανισμός συλλογικής διαχείρισης στη βάση του του περί της Συλλογικής Διαχείρισης Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων, καθώς και για τη Χορήγηση Πολυεδαφικών Αδειών για Επιγραμμικές Χρήσεις Μουσικών Έργων Νόμου του 2017 (65(Ι)/2017) καθότι δεν έχει ως κύριο, αποκλειστικό, αλλά ούτε ως δευτερεύον σκοπό του την προστασία των δικαιωμάτων πνευματική ιδιοκτησία των μελών του. Ο Σύνδεσμος εξουσιοδοτήθηκε να προβεί σε σχετικές συμφωνίες εκ μέρους και για λογαριασμό των μελών του χωρίς να πραγματοποιείται μεταβίβαση του δικαιώματος εκμετάλλευσης στον Σύνδεσμο.

Η καταγγέλλουσα εταιρεία Blade με την επιστολή της ημερομηνίας 15/12/2021 δεν διαφώνησε με τα υπό αναφορά προκαταρκτικά συμπεράσματα της Επιτροπής.

Λαμβάνοντας υπόψη τις δραστηριότητες του Συνδέσμου, όπως περιγράφονται με βάση τα στοιχεία του Διοικητικού Φακέλου, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει πως ο Σύνδεσμος συνιστά ένωση επιχειρήσεων, όπως ορίζεται στο Νόμο, καθότι εκπροσωπεί τα εμπορικά συμφέροντα αυτόνομων επιχειρήσεων και λαμβάνει αποφάσεις ή συνάπτει συμφωνίες προς προώθηση των συμφερόντων αυτών.

7.4. Άρθρο 3(1) του Νόμου

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Νόμου: *«τηρουμένων των διατάξεων των άρθρων 4 και 5, απαγορεύονται όλες οι συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, όλες οι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και κάθε εναρμονισμένη πρακτική, που έχουν ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα την παρακώλυση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της Δημοκρατίας, ιδίως εκείνες οι οποίες συνίστανται –*

²⁷ Βλέπε ΔΕΚ , υπόθεση 48/69, ICI κατά της Επιτροπής, Συλλογή 1972, σελ. 619, σκέψεις 132 και 133, υποθ. 52/69, Geigy κατά της Επιτροπής, Συλλογή 1974, σελ. 787, σκέψη 44, υποθ. 15/74 Centrafarm/Sterling Drug, Συλλογή 1974 σελ 1147, υποθ. C-73/95 Viho κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σελ I-5457.

- (α) στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων όρων συναλλαγής
- (β) στον περιορισμό ή στον έλεγχο της παραγωγής, της διάθεσης, της τεχνολογικής ανάπτυξης ή των επενδύσεων
- (γ) στη γεωγραφική ή άλλη κατανομή των αγορών ή των πηγών προμήθειας.
- (δ) στην εφαρμογή ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές, με συνέπεια ορισμένες επιχειρήσεις να τίθενται σε μειονεκτική στον ανταγωνισμό θέση
- (ε) στην εξάρτηση της σύναψης συμφωνιών από την αποδοχή από μέρος των αντισυμβαλλομένων πρόσθετων υποχρεώσεων, οι οποίες, κατά τη φύση τους ή σύμφωνα με τις κρατούσες εμπορικές συνήθειες, δεν συνδέονται με το αντικείμενο των συμφωνιών αυτών.»

Συνεπώς το άρθρο 3 του Νόμου απαγορεύει όλες τις συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, όλες τις αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και κάθε εναρμονισμένη πρακτική που έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού, και ιδίως εκείνες οι οποίες συνίστανται στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πωλήσεως ή άλλων όρων συναλλαγής, στον περιορισμό ή στον έλεγχο της παραγωγής και των αγορών, ή στην κατανομή των αγορών ή των πηγών εφοδιασμού.

Προϋποθέσεις, επομένως, εφαρμογής της ως άνω διάταξης είναι: 1) Η ύπαρξη συμφωνίας, εναρμονισμένης πρακτικής μεταξύ επιχειρήσεων ή απόφασης ένωσης επιχειρήσεων, 2) Αντικείμενο ή αποτέλεσμα της ανωτέρω συμφωνίας, εναρμονισμένης πρακτικής ή απόφασης να είναι ο περιορισμός, η παρακώλυση ή η νόθευση του ανταγωνισμού.

Απαραίτητη προϋπόθεση για μια σύμπραξη ή συμφωνία να εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 3 του Νόμου και συνεπώς να κριθεί απαγορευμένη, είναι ότι πληρούται το κριτήριο του περιορισμού του ανταγωνισμού είτε εξ αντικειμένου είτε εξ αποτελέσματος.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι η διάταξη του άρθρου 3 του Νόμου, εξειδικεύει την έννοια της παρεμπόδισης, του περιορισμού και της νόθευσης του ανταγωνισμού και προνοεί ότι οι εν λόγω αντανταγωνιστικές συνέπειες πρέπει να συνιστούν είτε αντικείμενο είτε αποτέλεσμα των κρινόμενων συμφωνιών.

Ισχυρισμοί της καταγγέλλουσας σχετικά με τη στοιχειοθέτηση αντανταγωνιστικής σύμπραξης από μέρος των εκδοτών

Η καταγγέλλουσα έχει τη θέση ότι στοιχειοθετείται η ύπαρξη συντονισμένης συμπεριφοράς μεταξύ των εκδοτών εφημερίδων και περιοδικών μέσω του Συνδέσμου.

Επισημαίνει επί τούτου ότι ο Σύνδεσμος, που συνιστά ένωση επιχειρήσεων, ουσιαστικά προβαίνει σε παραδοχή αναφορικά με την ύπαρξη απόφασης για συλλογική διαπραγμάτευση αδειοδότησης των πνευματικών δικαιωμάτων των μελών του σε σχέση με την αποδελτίωση των εκδόσεων τους. Στο πλαίσιο της εν λόγω απόφασης, τα μέλη του Συνδέσμου ή/και ορισμένα εξ αυτών, έχουν υιοθετήσει κοινή στάση έναντι της καταγγέλλουσας εταιρείας, καθορίζοντας από κοινού προϋποθέσεις για την έναρξη

συζήτησης για κατάληξη σε συμφωνία αδειοδότησης με την εν λόγω εταιρεία αναφορικά με την χρήση των πνευματικών δικαιωμάτων των εκδόσεων τους με σκοπό την παροχή υπηρεσιών αποδελτίωσης. Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο της κοινής τους στάσης έχουν αποφασίσει όπως επιστρέφουν τις επιταγές που τους απέστειλε η καταγγέλλουσα εταιρεία ως δικαιώματα χρήσης σε ένδειξη καλής πίστης.

Η καταγγέλλουσα υποστηρίζει ότι η εν λόγω απόφαση του Συνδέσμου αναφορικά με την υιοθέτηση κοινής στάσης έναντι της καταγγέλλουσας εταιρείας, η οποία εκ του αποτελέσματος διαφαίνεται να έχει περιορίσει τον ανταγωνισμό στην αγορά του επόμενου σταδίου, δεν ικανοποιεί τις προϋποθέσεις εξαιρέσεως που προβλέπονται στο άρθρο 4 του Νόμου 13(1)/2008.

Κατά την άποψη της καταγγέλλουσας, ο Σύνδεσμος επιδιώκει, μέσω της συντονισμένης διαπραγμάτευσης της αδειοδότησης των πνευματικών δικαιωμάτων των μελών του να αυξήσει τη διαπραγματευτική του ισχύ έναντι των επιχειρήσεων που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στην αγορά της παροχής υπηρεσιών αποδελτίωσης. Αναντίλεκτα, σύμφωνα με την καταγγέλλουσα η συλλογική διαπραγμάτευση αυξάνει κατά τεχνητό τρόπο την διαπραγματευτική ισχύ των μελών του Συνδέσμου Εκδοτών Εφημερίδων και Περιοδικών Κύπρου, έναντι της ισχύος που κάθε εκδότης θα είχε εάν διαπραγματεύονταν αυτόνομα / ανεξάρτητα με μια επιχείρηση που επιθυμεί να δραστηριοποιηθεί στην αγορά παροχής υπηρεσιών αποδελτίωσης. Συναφώς, μέσω της συλλογικής διαπραγμάτευσης προκύπτουν οφέλη για τον Σύνδεσμο και κατ' επέκταση για τα μέλη αυτού, που σε διαφορετική περίπτωση δεν θα ελάμβαναν, ενώ υπογραμμίζει πως οι καταναλωτές δεν επωφελούνται από τα πρόσθετα οφέλη που προκύπτουν για τα μέλη του Συνδέσμου.

Θέσεις Συνδέσμου Εκδοτών επί των ισχυρισμών της καταγγέλλουσας

Η Επιτροπή κατά την αξιολόγηση της παρούσας υπόθεσης, σημειώνει τις θέσεις του Συνδέσμου Εκδοτών επί των ισχυρισμών της καταγγέλλουσας οι οποίοι συνοπτικά είναι οι ακόλουθοι:

Σε ό,τι αφορά τη συμπεριφορά της καταγγέλλουσας και τις διαφορές της με την MMC, ο Σύνδεσμος στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας δήλωσε πως η εταιρεία MMC ευθύς εξ αρχής επικοινωνήσε μαζί του, εξήγησε τι προτίθετο να πράξει και πρότεινε συνεργασία έναντι ανταλλάγματος. Η MMC δεν κινήθηκε μονομερώς ούτε προσπάθησε να δημιουργήσει τετελεσμένα, επιχειρώντας στην συνέχεια να προσεγγίσει τους καταγγελλόμενους.

Αντίθετα, ως υποστήριξε ο Σύνδεσμος, η Blade άρχισε τις εργασίες της όπως η ίδια θεωρούσε ορθό, επιμένοντας για μεγάλα χρονικά διαστήματα να ισχυρίζεται δημόσια ότι δεν παραβιάζει οποιοδήποτε νόμο ή δικαίωμα των καταγγελλομένων και πραγματοποιούσε δημόσια καμπάνια διά επιστολών σε διάφορους φορείς και υποψηφίους πελάτες,

αναφέροντας ότι η ίδια δεν παραβιάζει κανένα νόμο, ότι το περιεχόμενο των ΜΜΕ δεν μπορεί να αποτελεί αντικείμενο προστασίας από τον νόμο περί πνευματικής ιδιοκτησίας και κατηγορώντας τις καταγγελλόμενες ότι την καταδιώκουν. Επίσης, οι επιστολές που απέστειλε στις καταγγελλόμενες και τους δικηγόρους τους για το θέμα ήταν ως ισχυρίζεται επιθετικές και προκλητικές, με σχεδόν εκφοβιστικό ύφος και τόνο, επιμένοντας ότι δεν παραβιάζει κανένα νόμο. Από ένα σημείο και μετά, η Blade ενώ επεδίωξε συνεργασία, το έκανε με ανορθόδοξους τρόπους, δηλαδή με δική της πρωτοβουλία ερχόταν κατ' επανάληψη σε επικοινωνία με τις καταγγελλόμενες, ξεκινούσε διαπραγματεύσεις μαζί τους, αυτές την ενημέρωναν για το τι έπρεπε να περιλαμβάνει μια συμφωνία μαζί της και η Blade επιφύλασσόταν να επανέλθει. Το λογικό θα ήταν να επανέλθει επί των εισηγήσεων που της έγιναν. Επιπρόσθετα, ως υποστήριξε ο Σύνδεσμος η Blade μονομερώς έστειλε συμβόλαια στις διάφορες εταιρείες, καλώντας τις σε συνάντηση για υπογραφή τους, αποφάσιζε μονομερώς για ποσοστά δικαιωμάτων που ήθελε να καταβάλει και τους απέστειλε σχετικές επιταγές. Κατά τη διάρκεια της διαπραγμάτευσης που η ίδια έλεγε ότι επεδίωκε δεν υπήρχε συνέχεια, συνέπεια, ούτε συνοχή στις συναντήσεις. Ήταν ως εάν αυτές γίνονταν απλώς για να καταγράφονται ότι έγιναν, ή προς εξυπηρέτηση ενός αλλότριου σκοπού. Γινόταν κάποια συνάντηση, οι καταγγελλόμενες ήγειραν τα σημεία που θεωρούσαν ότι ήταν σημαντικά (και τα οποία σημειωτέον ήταν πάντοτε σταθερά), η Blade έδειχνε προθυμία να τα συζητήσει και στην συνέχεια δεν ανταποκρινόταν ούτε επικοινωνούσε για μεγάλα χρονικά διαστήματα. Όταν επανέρχονταν δεν συνέχιζε την διαπραγμάτευση από εκεί που είχε σταματήσει, ως είθισται, αλλά βολικά προσπερνούσε το θέμα των πάγιων αιτημάτων που ήγειραν οι καταγγελλόμενες ως προς το θέμα της αποζημίωσής τους για την παράνομη χρήση του προστατευόμενου υλικού και για τα ανταλλάγματα. Η πάροδος αυτών των μεγάλων χρονικών διαστημάτων κατά τα οποία η Blade δεν έκανε κάτι ουσιαστικό προς την κατεύθυνση της συνεργασίας, δεν ήταν τυχαία, αλλά της επέτρεπε 2 πράγματα:

-Να διατηρεί το ζήτημα ανοικτό και σε εκκρεμότητα και να επανέρχεται όποτε η ίδια έκρινε ότι ήταν προς το συμφέρον της, και

-Να συνεχίζει την παράνομη δραστηριότητα της και να πλουτίζει παράνομα εις βάρος των καταγγελλομένων.

Αυτή η στάση, σύμφωνα με τον Σύνδεσμο, είναι έξω από κάθε έννοια συναλλακτικών ηθών και δείχνει ότι η Blade δεν επεδίωκε γνήσια και καλόπιστα να συνεργαστεί αλλά εύλογα μπορεί να ισχυριστεί κάποιος ότι έπραττε υστερόβουλα και κακόπιστα. Μια συμπεριφορά που δεν είναι επιχειρηματικά έντιμη.

Η πιο πάνω συμπεριφορά της, οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η πρόθεσή της για συνεργασία δεν ήταν ποτέ γνήσια, αλλά ότι με μεθοδεύσεις προσπαθούσε να δημιουργήσει ψευδείς εντυπώσεις υπέρ της. Όπως ούτε γνήσια εκ των πραγμάτων μπορεί να θεωρηθεί η υποτιθέμενη προθυμία της να καταβάλει τα οφειλόμενα από την παράνομη και χωρίς την

συγκατάθεση χρήση, του προστατευόμενου από πνευματικά δικαιώματα υλικού των καταγγελλομένων, διά της αποστολής επιταγών που περιείχαν το, κατά την γνώμη της, αντάλλαγμα για τη χρήση του προστατευόμενου υλικού.

Σημειώνει επίσης ότι η διαπραγμάτευση του Συνδέσμου με κάθε ενδιαφερόμενο γίνεται στο πλαίσιο των οικονομικών δυνατοτήτων του ενδιαφερομένου, του υγιούς ανταγωνισμού και των συναλλακτικών ηθών. Στόχος μας η δίκαιη μεταχείριση των ενδιαφερομένων και του Συνδέσμου.

Τα οφειλόμενα ποσά της Blade προς τους εκδότες-μέλη, αφορούσαν περιπτώσεις που δεν υπήρχε συμφωνία συνεργασίας μεταξύ τους. Τα οφειλόμενα ποσά της Blade προς τον σύνδεσμο αφορούσαν το δικαίωμα χρήσης του προστατευόμενου υλικού των εκδοτών. Ο Σύνδεσμος ουδέποτε ζήτησε οποιοδήποτε εκκαθαρισμένο ποσό από την Blade για την παράνομη χρήση του υλικού των μελών του. Τούτο έγινε λόγω της έλλειψης ανταπόκρισης της Blade και παρά την εκτεφρασμένη προθυμία του Συνδέσμου να διευθετηθεί πλήρως και οριστικώς το ζήτημα με την καταβολή εφάπαξ ποσού κατά πολύ μικρότερου του πραγματικά οφειλόμενου.

Τα οφειλόμενα αυτά ποσά δεν αφορούν ποσά που έχουν ήδη καταβληθεί από την Blade προς συγκεκριμένους εκδότες-μέλη.

Αξιολόγηση της Επιτροπής επί της ανάγκης αδειοδότησης

Η Επιτροπή, έχοντας υπόψη τα δεδομένα και τα γεγονότα της υπόθεσης, θεωρεί ότι οι ισχυρισμοί της καταγγέλλουσας θα πρέπει να εστιαστούν και να εξετασθούν υπό το πρίσμα του άρθρου 3(1) του Νόμου και του αντίστοιχου άρθρου 101(1) της ΣΛΕΕ.

Η Επιτροπή εν πρώτοις σημειώνει ότι το άρθρο 2 του Νόμου ορίζει πως, «*συμφωνία*» σημαίνει οποιαδήποτε διευθέτηση μεταξύ τουλάχιστον δύο επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, δυνάμει της οποίας το ένα από τα μέρη εκουσίως αναλαμβάνει την υποχρέωση να περιορίσει την ελευθερία του προς ενέργεια αναφορικά με ένα άλλο από τα μέρη.»

Επίσης σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου η «*σύμπραξη*» σημαίνει οποιαδήποτε τυπική ή άτυπη, γραπτή ή άγραφη, εκτελεστή κατά νόμο ή μη, συμφωνία δυο ή περισσότερων επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων ή την εναρμονισμένη πρακτική δύο ή περισσότερων επιχειρήσεων ή την απόφαση ένωσης επιχειρήσεων.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου «*απόφαση*» ένωσης επιχειρήσεων αποτελεί κάθε έκφραση κοινής βούλησης της ένωσης μέσω κάποιας οργανωτικής δομής, η οποία αποβλέπει στην κοινή συμπεριφορά των μελών της, ανεξάρτητα από τη μορφή την οποία λαμβάνει, όπως εκείνες των κανονισμών, ρητρών καταστατικού, ρητρών συμβάσεων, οδηγιών, εγκυκλίων, απλών συστάσεων, εφόσον έχουν καταρχήν χαρακτήρα υποχρεωτικό για τα μέλη ή/και προβλέπονται κυρώσεις σε περίπτωση μη εφαρμογής

τους.²⁸ Απόφαση του οργάνου διοίκησης της εκάστοτε ένωσης θεωρείται νομικά δεσμευτική, εφόσον προβλέπεται στο καταστατικό της ότι οι αποφάσεις της δεσμεύουν τα μέλη.²⁹ Σημειώνεται ότι κατά πάγια νομολογία οποιαδήποτε συμφωνία συνάψει η ένωση επιχειρήσεων δύναται να θεωρηθεί ως απόφαση.³⁰

Η Επιτροπή θεωρεί πως απαραίτητη προϋπόθεση για την εξέταση ύπαρξης ενδεχόμενης σύμπραξης, συμφωνίας ή απόφασης ένωσης επιχειρήσεων, είναι η εξέταση του κατά πόσο τα δημοσιεύματα που παράγονται από τους εκδοτικούς οίκους συνιστούν πνευματικό τους δικαίωμα. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Διοικητικού Φακέλου, το νομοθετικό πλαίσιο στα πλαίσια του οποίου εγκαθιδρύθηκε η προϋπόθεση για εξασφάλιση του δικαιώματος χρήσης του περιεχομένου των εντύπων των εκδοτών είναι ο ίδιος ο νόμος περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων 59/76, ως έχει τροποποιηθεί.

Περαιτέρω αυτή η υποχρέωση προκύπτει ξεκάθαρα και από αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Συγκεκριμένα, στην Υποθ. 602/2011 ημερ. 5/9/2013 MMC Media Monitoring Electronic Ltd v. Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου αναφέρθηκε:

«Το βασικό παράπονο εδώ της αιτήτριας έγκειται στο ότι, κατά τη δική της άποψη, ανεξαρτήτως της ανυπαρξίας ειδικού όρου στο διαγωνισμό, η καθ' ης η αίτηση όφειλε να εξετάσει και να διασφαλίσει ότι η κατακύρωση του διαγωνισμού θα έπρεπε να διενεργηθεί κατά τρόπο νόμιμο, ήτοι κατά τρόπο ο οποίος δε θα οδηγούσε στην παραβίαση νομοθεσίας και/ή στην παραβίαση δικαιωμάτων τρίτων προσώπων, ιδιοκτητών εδώ, πνευματικής περιουσίας. Ανεξάρτητα δε από την ορθότητα ή μη της θέσης αυτής της αιτήτριας, η ίδια μπορούσε να συμμετάσχει στο διαγωνισμό, ευελπιστώντας ότι θα επιτύχει και με βάση τους τεθέντες όρους, χωρίς οποιαδήποτε παρανομία, αφού η ίδια κατείχε τις σχετικές άδειες. Εδικοιούτο δε αργότερα, σε περίπτωση, όπως εδώ, όπου έκρινε ότι η κατακύρωση σε πρόσωπο που δεν κατείχε άδειες ήταν παράνομη να αποταθεί στο αρμόδιο Δικαστήριο. Μια τέτοια συμπεριφορά δεν ενεργοποιεί θέμα επιδοκίμασίας-αποδοκίμασίας.

Ως προς το θέμα του κατά πόσο η παροχή της ζητηθείσας μέσω του διαγωνισμού υπηρεσίας αποδελτίωσης, είναι ή όχι παράνομη, ως διεξαγόμενη χωρίς την άδεια, έγκριση ή συγκατάθεση των εκδοτών, παρατηρώ τα ακόλουθα:

Εξέτασα με προσοχή τις παραστάσεις στις οποίες έχουν προβεί οι συνήγοροι των εμπλεκόμενων στη διαφορά πλευρών και είχα επίσης το όφελος της μελέτης της πρόσφατα εκδοθείσας απόφασης αδελφού Δικαστή στην Υπόθεση Αρ. 1093/2009,

²⁸ Βλ. ενδεικτικά υπόθ. C-45/85 Verband der Sachversicherer κατά Επιτροπής, Συλλ. 1987, σ.00405, σκ. 28, συνεκδ. υποθ. T-213/95 και T-18/96 Stichting κατά Επιτροπής, Συλλ. 1997 σ.ΙΙ-01739, σκ. 157-164, συνεκ. αποφ. ΔΕΘΑΘ 1026/2007, ΔΕΦΑΘ 1027/2007, ΔΕΦΑΘ 1001/2006, σκ. 16 και ΔΕΦΑΘ 1028/2007, σκ. 8, καθώς και απόφαση ΕΑ 292/IV/2005 υπό 3.2 και 4, , απόφαση Ε.Ε. 80/917/EOK National Sulphuric Acid.

²⁹ Βλ. ενδεικτικά υπόθ. C-45/85 Verband der Sachversicherer κατά Επιτροπής, Συλλ. 1987, σ.00405, σκ. 28.

³⁰ Βλ. 8/72, Vereniging van Cementhandelaren κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Συλλ. 1972-3, σ. 223, 209-215 & 218/78, ο.π., 71/74, Fruit- en Groentenimporthandel and Frubo κατά Επιτροπής, Συλλ. 1975,σ. 181, 45/85, Verband der Sachversicherer (VDS) κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Συλλ. 1987, σελ. 405.

Blade Enterprises Ltd v. Δημοκρατίας, ημερομηνίας 10.10.2012, η οποία επικροτήθηκε από άλλο αδελφό Δικαστή στην Υπόθεση Αρ. 413/2011, *Blade Enterprises Ltd v. Δημοκρατίας*, ημερομηνίας 7.12.2012.

Σημειώνεται κατ' αρχάς ότι αιτήτρια και στις δύο ανωτέρω υποθέσεις ήταν το εδώ ενδιαφερόμενο μέρος και αντικείμενο του διαγωνισμού ήταν το ίδιο με το αντικείμενο του εδώ εξεταζόμενου διαγωνισμού. Η διαφορά όμως από την παρούσα υπόθεση έγκειται στο ότι στις προαναφερθείσες δύο υποθέσεις, η αναθέτουσα Αρχή είχε περιλάβει μεταξύ των όρων του διαγωνισμού ρητό όρο σύμφωνα με τον οποίο δικαίωμα συμμετοχής είχαν μόνο εταιρείες που κατέχουν άδεια εκμετάλλευσης από τους κατά Νόμο δικαιούχους για την αποδελτίωση.

Στην απόφαση στην Υπόθεση 1093/2009 γίνεται εκτενής ανάλυση προνοιών του περί Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων Νόμου του 1976 - Νόμος αρ. 59/1976, όπως τροποποιήθηκε, όπως επίσης και παραπομπή σε Ευρωπαϊκές αποφάσεις και σε αυθεντίες. Καταλήγει δε στο συμπέρασμα ότι η αποδελτίωση, η οποία γίνεται τεχνικά με την αποθήκευση στη μνήμη του ηλεκτρονικού υπολογιστή αποσπασμάτων ή ολόκληρου του έργου που προστατεύονται από το Νόμο, εμπίπτει στην έννοια της "αναπαραγωγής", όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 του Νόμου 59/1976 και του άρθρου 2 της Οδηγίας 2001/29. Επομένως, αυτή η μέθοδος συλλογής δεδομένων, αν γίνεται χωρίς τη συγκατάθεση των δικαιούχων, είναι παράνομη.

Συμφωνώ ανεπιφύλακτα τόσο με το σκεπτικό, όσο και με την κατάληξη στην πιο πάνω απόφαση.

Όμως, εδώ το καίριο ζήτημα παραμένει να εξετασθεί και ουσιαστικά έγκειται στο εάν και κατά πόσο η καθ' ης η αίτηση όφειλε είτε να περιλάβει στο διαγωνισμό όρο περί εξασφάλισης άδειας/συγκατάθεσης από τους ιδιοκτήτες των πνευματικών δικαιωμάτων από τους προσφοροδότες ή κατά πόσο ακόμα και στην απουσία συμπερίληψης τέτοιου ειδικού όρου, θα έπρεπε η καθ' ης η αίτηση να λάβει υπόψη της το θέμα της προστασίας της νομιμότητας.

Κατά την άποψή μου, ναι, η καθ' ης η αίτηση είχε υποχρέωση κατακυρώνοντας ένα διαγωνισμό και συνάπτοντας μια δημόσια σύμβαση, να εξετάσει κατά πόσο, ενεργούσα ως ενήργησε, δυνατόν να συμμετείχε σε αποδοχή υπηρεσιών κατά τρόπο παράνομο. Όφειλε δηλαδή η καθ' ης η αίτηση να προβεί στη δέουσα έρευνα πριν από την κατακύρωση του διαγωνισμού, έτσι ώστε να διασφαλίσει τη νομιμότητα στον τρόπο εξασφάλισης των υπηρεσιών των οποίων επεδίωκε να τύχει. Σύμφωνα με το άρθρο 8(1) του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου - Νόμος αρ. 158(Ι)/1999: "Οι δραστηριότητες της Διοίκησης προσδιορίζονται και περιορίζονται από το εκάστοτε ισχύον δίκαιο. "

Η πιο πάνω δε αρχή εφαρμόζεται εδώ, είτε υπήρχε υποχρέωση της καθ' ης η αίτηση όπως περιλάβει ένα τέτοιο όρο στο διαγωνισμό, είτε όχι.

Ενόψει των πιο πάνω και με δεδομένη την αποτυχία και παράλειψη της καθ' ης η αίτηση να ερευνηθεί και να λάβει υπόψη της τον παράγοντα της νόμιμης διεξαγωγής της υπηρεσίας - αντικείμενου του διαγωνισμού, η προσφυγή επιτυγχάνει.

Η προσβαλλόμενη απόφαση ακυρώνεται και, ακολουθώντας το αποτέλεσμα, τα έξοδα επιδικάζονται υπέρ της αιτήτριας και εναντίον της καθ' ης η αίτηση, ενώ σε σχέση με το ενδιαφερόμενο μέρος, δεν εκδίδεται διαταγή εξόδων».

Επίσης στην υπόθεση 1093/09 Blade Enterprises Ltd v. Δημοκρατίας, ημερ. 10/10/2012, το Δικαστήριο αποφάσισε τα ακόλουθα σχετικά:

«[...]

Η αναπαραγωγή προστατεύσιμων έργων χωρίς την άδεια των δικαιούχων συνιστά, από μόνη της, προσβολή των ιδιοκτησιακών (πνευματικών) δικαιωμάτων των έργων αυτών. Εφόσον η αιτήτρια δεν συμμορφώθηκε με νόμιμο και ουσιώδη όρο του διαγωνισμού στερείται έννομου συμφέροντος να προσβάλει την απόφαση κατακύρωσης της επίδικης προσφοράς στο ενδιαφερόμενο μέρος».

Η Επιτροπή παρατηρεί πως αντίστοιχα και σε άλλες αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου γίνονται παρόμοιες αναφορές. Συγκεκριμένα, στην υπόθεση με αρ. 550/12, ημερ. 27/3/2015 Blade Enterprises Ltd v. ΚΟΑΠ αναφέρεται:

«Συνακόλουθα η αποδελτίωση η οποία τεχνικά γίνεται με την αποθήκευση στη μνήμη του ηλεκτρονικού υπολογιστή αποσπασμάτων ή ολόκληρων των έργων που προστατεύονται από το Νόμο εμπίπτει στην έννοια της «αναπαραγωγής» όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 του Ν.59/76 και τη σχετική κοινοτική οδηγία.

Η απόφαση επομένως της Αναθέτουσας Αρχής να θέσει ως όρο την κατοχή από τον προσφοροδότη άδειας εκμετάλλευσης των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, ήταν εν προκειμένω νόμιμη και επιβεβλημένη και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ευνοούσα το ενδιαφερόμενο μέρος.»

Η Επιτροπή στο πλαίσιο εξέτασης της παρούσας υπόθεσης, είχε ομόφωνα καταλήξει στο προκαταρκτικό συμπέρασμα πως καθίσταται σαφές από τις ως άνω αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου, πως μια επιχείρηση δεν έχει δικαίωμα να προβαίνει σε δραστηριότητες αποδελτίωσης έργων προστατευόμενα με το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας των εκδοτών εφημερίδων και περιοδικών χωρίς να έχει λάβει άδειες από τους κατόχους των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Η Επιτροπή σημειώνει πως η καταγγέλλουσα εταιρεία με την επιστολή της ημερομηνίας 15/12/2021 δεν διαφώνησε με το προκαταρκτικό συμπέρασμα της Επιτροπής.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή στη βάση των ενώπιον στοιχείων καθώς και των θέσεων της καταγγέλλουσας επί των προκαταρκτικών θέσεων της Επιτροπής, ομόφωνα αποφασίζει πως καθίσταται σαφές από τις εν λόγω αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου, πως μια επιχείρηση δεν έχει δικαίωμα να προβαίνει σε δραστηριότητες αποδελτίωσης έργων προστατευόμενα με το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας των εκδοτών εφημερίδων και περιοδικών χωρίς να έχει λάβει άδειες από τους κατόχους των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

7.4.1. Εξέταση καταγγελλόμενης συμπεριφοράς και κατά πόσο αυτή συνιστά «απόφαση ένωσης επιχειρήσεων», ή «σύμπραξη» ή «συμφωνία» μεταξύ των μελών του Συνδέσμου

Εφόσον έχει διαπιστωθεί ότι οι εταιρείες του κλάδου των εκδόσεων, εφημερίδων ή/και εντύπων αποτελούν επιχειρήσεις, η Επιτροπή προχωρεί με την εξέταση της ύπαρξης απόφασης ένωσης επιχειρήσεων, ή σύμπραξης ή συμφωνίας μεταξύ επιχειρήσεων έχοντας υπόψη ότι σύμφωνα με το άρθρο 3 του Νόμου: *«απαγορεύονται όλες οι συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, όλες οι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και κάθε εναρμονισμένη πρακτική [...]»*.

Ειδικότερα, η Επιτροπή εξετάζει τις καταγγελλόμενες συμπεριφορές και πρακτικές ώστε να διαπιστώσει κατά πόσο η καταγγελλόμενη συμπεριφορά συνιστά «απόφαση ένωσης επιχειρήσεων», ή «σύμπραξη» ή «συμφωνία», ώστε να δύναται να καταλογιστεί η ευθύνη εκεί και όπου χρειάζεται σε περίπτωση που διαφανεί πως υπάρχουν στοιχεία που συνηγορούν στην ύπαρξη παράβασης του άρθρου 3(1) του Νόμου.

Η Επιτροπή, δεδομένων των γεγονότων που αφορούν την παρούσα υπόθεση εξέτασε αρχικά κατά πόσο η καταγγελλόμενη συμπεριφορά συνιστά μια μορφή σύμπραξης ή συμφωνίας μεταξύ των εκδοτικών οίκων που αποτελούν συνάμα μέλη του Συνδέσμου, ή κατά πόσο αυτή συνιστά σύμπραξη μέσω της έκδοσης «απόφασης ένωσης επιχειρήσεων» από μέρους του Συνδέσμου.

7.4.1.1. Ύπαρξη «συμφωνία» ή «σύμπραξης» μεταξύ των μελών του Συνδέσμου

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου «Σύμπραξη» σημαίνει οποιαδήποτε τυπική ή άτυπη, γραπτή ή άγραφη, εκτελεστή κατά νόμο ή μη συμφωνία ή την εναρμονισμένη πρακτική δύο ή περισσότερων επιχειρήσεων ή την απόφαση ενώσεως επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα, το άρθρο 2 του Νόμου ορίζει ότι *« «σύμπραξη» σημαίνει οποιαδήποτε τυπική ή άτυπη, γραπτή ή άγραφη, εκτελεστή κατά νόμο ή μη, συμφωνία δυο ή περισσότερων επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων ή την εναρμονισμένη πρακτική δύο ή περισσότερων επιχειρήσεων*

ή την απόφαση ένωσης επιχειρήσεων, αλλά δεν περιλαμβάνει συμφωνία ή εναρμονισμένη πρακτική – (α) μητρικής θυγατρικής, [...] και (β) δύο ή περισσότερων θυγατρικών εταιρειών, εφόσον αυτές αποτελούν μια ενιαία οικονομική οντότητα με τη μητρική εταιρεία».

Ως «συμφωνίες» νοούνται οι συμβάσεις που δεσμεύουν τα συμβαλλόμενα μέρη, ανεξάρτητα από τον τύπο τον οποίο έχουν περιβληθεί και το βαθμό δεσμευτικότητάς τους, όπως είναι π.χ. οι συμφωνίες κυρίων³¹ και ανεξαρτήτως του εάν είναι υπογεγραμμένες ή ανυπόγραφες.³² Για την έννοια της συμφωνίας είναι αδιάφορος ο γραπτός ή προφορικός χαρακτήρας της σύμβασης, καθώς και ο δεσμευτικός ή μη χαρακτήρας της, δηλαδή δεν απαιτούνται τυπικές διαδικασίες ούτε και κυρώσεις ή μέτρα εφαρμογής.³³ Εξάλλου, είναι αδιάφορο αν η ένωση επιχειρήσεων ή οι εκπρόσωποί της που συμμετέχουν στη συμφωνία ήταν εξουσιοδοτημένοι ή είχαν την αρμοδιότητα βάσει των καταστατικών προβλέψεων της ένωσης να συνάπτουν συμφωνίες με αντίστοιχο περιεχόμενο.³⁴ Η έννοια της συμφωνίας, επομένως, στηρίζεται στην ύπαρξη συμπτώσεως των βουλήσεων δύο τουλάχιστον μερών, της οποίας η μορφή εκδήλωσης δεν είναι σημαντική, εφόσον συνιστά πιστή έκφραση των βουλήσεων αυτών.³⁵ Συνεπώς, για τους σκοπούς εφαρμογής των κανόνων του ανταγωνισμού, αρκεί οι επιχειρήσεις να έχουν εκφράσει την κοινή τους βούληση να συμπεριφερθούν στην αγορά κατά καθορισμένο τρόπο, χωρίς να ενδιαφέρει η μορφή της έκφρασης της εν λόγω κοινής βούλησής τους.³⁶ Αυτό συμβαίνει, για παράδειγμα, κάθε φορά που επιχειρήσεις εκφράζουν κοινή βούληση προς επίτευξη επιδιωκόμενων τιμών ή κατανομής αγορών/πελατείας.³⁷

Για την ύπαρξη «συμφωνίας», σημασία έχει η σύμπτωση βούλησης των συμβαλλομένων φυσικών ή νομικών προσώπων, νομικώς ή οικονομικώς διακεκριμένων μεταξύ τους και αρκεί ότι κάθε μέρος εκούσια αναλαμβάνει να περιορίσει την ελευθερία του προς δράση σε σχέση με το άλλο.³⁸ Περαιτέρω, ο καθορισμός εκ μέρους των συμμετεχουσών σε μια συνάντηση επιχειρήσεων των «κανόνων παιχνιδιού» για τη συμπεριφορά τους στη αγορά

³¹ Βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της Ε.Ε C-41/69, *Chemiefarma*, Συλλ. 1970, 661. Βλ. ακόμη Ζιάμου Θ. σε Σκουρή Β., *Ερμηνεία Συνθηκών για την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα*, Εκδ. Αντ.Ν.Σάκκουλα, 2003, σελ. 692.

³² Βλ. *Faull and Nickray*, *The EC Law of Competition* (ΕΤΟΣ 2007), σελ.195, παρ. 3.49 και τη σχετική νομολογία στην οποία παραπέμπει (Απόφαση της Ευρ. Επιτροπής (79/934/ΕΕC) της 5^{ης} Σεπτεμβρίου 1979, Υπόθεση IV/29.021 - *BP Kemí - DDSF*, OJ L 286 της 14.11.1979, σελ. 0032-0052, σκ. 27 και 45).

³³ Βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της Ε.Ε C-209/78, *Van Landewyck*, σκ. 85-86, και αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου T-9/99, σκ. 200-201 και T-1/89, *Rhone-Poulenc*, σκ. 43 - 44. Βλ. επίσης απόφαση της Ευρ. Επιτροπής 2004/104/ΕΚ, ό.π., σκ.172. Βλ. και Κοτσίρη, *Δίκαιο Ανταγωνισμού*, 2003, 395-396.

³⁴ Βλ. απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου T-25/95 κλπ, *Cimentieres CBR κ.άλ.*, Συλλ. 2000, II-491, σκ. 928.

³⁵ Βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της Ε.Ε C-41/69, *Chemiefarma*, Συλλ. 1970, 661, σκ. 112, απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου T- 41/96, *Bayer*, Συλλ. 2000, II 3383, σκ. 67-69, απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου T-208/01, *Volkswagen*, Συλλ. 2003, II 5141, σκ. 30-32.

³⁶ Βλ. ΔΕΚ C-74/04 *P,Commission v Volkswagen*, Συλλ. 2006, I 6585, σκ. 37, ΠΕΚ T-13/89, *ICI κατά Επιτροπής*, Συλλ.1992 II-1021, σκ. 253,συνεκδικαζόμενες ΠΕΚ T-49, 31/02, *Brasserie Nationale and Others v Commission*, Συλλ. 2005 II-3033, σκ. 118, ΠΕΚ. T-9/99, *HFB Holding κατά Επιτροπής*, Συλλ.2002 II-1487, σκ. 199, ΠΕΚ T-7/89, *Hercules κατά Επιτροπής*, Συλλ. 1991 II-1711, σκ. 256.

³⁷ Βλ. ενδεικτικά ΠΕΚ T-310/94, *Grueber και Weber κατά Επιτροπής*, Συλλ. 1998 II-01043, σκ. 85, 87, T-1/89, *Rhône-Poulenc κατά Επιτροπής*, Συλλ.1991, II-867, σκ.120, T-15/89, *Chemie Linz κατά Επιτροπής*, Συλλ.1992, II-1275, σκ. 301, και T-310/94, *Grueber καιWeber κατά Επιτροπής*, Συλλ. 1998 II-01043, σκ. 85, 87.

³⁸ Κοτσίρης, *Ευρωπαϊκό Εμπορικό Δίκαιο*, 2003, 391-392, Alison Jones / Brenda Sufrin, *EC Competition Law*, 2004, 130.

συνιστά αναντίρρητα «συμφωνία» υπό την έννοια του άρθρου 2 του Νόμου, ακόμα και αν δεν συνήφθη «τυπική συμφωνία», αλλά απλά εκφράστηκε η επιθυμία ή η ευχή να ακολουθηθεί η συγκεκριμένη συμπεριφορά.³⁹

Από τα στοιχεία της προκαταρκτικής έρευνας προκύπτει πως οι Εκδότες υπό την ομπρέλα του Συνδέσμου Εκδοτών συζητούσαν κατά καιρούς τα θέματα αποδελτίωσης των άρθρων τους από τρίτες εταιρείες. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα όσα έχουν αναφερθεί από το Σύνδεσμο στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας, ο Σύνδεσμος εξουσιοδοτήθηκε να προβεί σε σχετικές συμφωνίες εκ μέρους και για λογαριασμό των μελών του χωρίς να πραγματοποιείται μεταβίβαση του δικαιώματος εκμετάλλευσης στον Σύνδεσμο. Επίσης, ως καταγράφεται στα πρακτικά της συνεδρίας του Συνδέσμου ημερομηνίας {...}: {.....

.....}, ενώ τα Μέλη του Συνδέσμου που προέβησαν σε συμφωνία με την εταιρεία MMC απέστειλαν στο Σύνδεσμο σχετική εξουσιοδότηση.

Ως αναφέρει ο Σύνδεσμος στην επιστολή του ημερομηνίας 26/2/2021 προς την Υπηρεσία της Επιτροπής, δεν είναι ο αποκλειστικός ρυθμιστής των δικαιωμάτων των μελών του. Ο κάθε εκδότης διατηρεί το δικαίωμα ανά πάσα στιγμή να συμβληθεί με οποιονδήποτε και να τερματίσει οποτεδήποτε συμφωνίες σε σχέση με προσφορά υπηρεσιών αποδελτίωσης, εφόσον τα πνευματικά δικαιώματα ανήκαν και ανήκουν στους εκδότες. Αυτό διαφάνηκε και στην περίπτωση των εκδοτών της εφημερίδας «ΧΑΡΑΥΓΗ» που δήλωσαν πως έχουν συνάψει συμφωνία με την συγκεκριμένη εταιρεία.

Σε σχέση με το ζήτημα του κατά πόσο η καταγγελλόμενη συμπεριφορά δύναται να χαρακτηριστεί ως «σύμπραξη» ή «συμφωνία» υπό την έννοια του Νόμου και όχι ως «απόφαση ένωσης επιχειρήσεων», η Επιτροπή κρίνει σημαντικό να γίνει αναφορά στα γεγονότα που προηγήθηκαν των πιο πάνω αποφάσεων του Συνδέσμου αλλά και γενικότερα της συμπεριφοράς που υπέδειξαν τα μέλη του Συνδέσμου προς την εταιρεία Blade.

Σύμφωνα με τα όσα δήλωσε και προσκόμισε η εταιρεία «ο ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ» στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας, αρχικά είχε υπογράψει συμφωνία με την MMC την {...} με περίοδο ισχύος {...}, η οποία στηριζόταν στο «πνεύμα» {.....}.⁴⁰

³⁹ Βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της Ε.Ε C-204/00, Aalborg Portland κ.α.λ., σκ. 228-248, Ε.Α 369/V/2007, σελ. 47, ΔΕΦΑΘ 906/2010, σκ. 7, ΔΕΦΑΘ 1682/2009, σκ. 27, καθώς και Ε.Α 492/VI/2010, σελ. 29 (παρ. 78).

⁴⁰ Επισημαίνεται πως η συμφωνία μεταξύ του Φιλελεύθερου και της MMC, {.....}.

Από τους όρους της συμφωνίας δεν προκύπτει πως αυτή ήταν αποκλειστική.

Στις 7/7/2009 η εταιρεία Blade απέστειλε επιστολή στο Σύνδεσμο αναφερόμενη στις τηλεφωνικές επικοινωνίες που είχαν και δηλώνοντας τη θέση πως με τις δραστηριότητες της δεν παραβιάζει το νόμο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και περί Συναφών προς αυτό θεμάτων και ταυτόχρονα ζητώντας την εφαρμογή ίδιας ή παρόμοιας συμφωνίας που έχουν συνάψει τα μέλη τους με άλλη εταιρεία. Το ίδιο περιεχόμενο στάληκε εκ νέου στο Σύνδεσμο τις 14/7/2009.

Στις 23/07/2009, η εταιρεία «ο ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ» είχε στείλει σχετική επιστολή στην εταιρεία Blade με την οποία την καλούσε να σταματήσει την παράνομη χρήση του περιεχομένου της εφημερίδας Φιλελεύθερος. Επίσης, στις 16/12/2009 η εταιρεία ΑΡΚΤΙΝΟΣ ιδιοκτήτης της εφημερίδας ΠΟΛΙΤΗΣ απέστειλαν στην εταιρεία Blade μέσω των νομικών του συμβούλων επιστολή με την οποία τους επισημαίνουν ότι έχει διαπιστωθεί ότι παρέχουν υπηρεσίες χωρίς να κατέχουν την απαιτούμενη άδεια ή έγκριση η συναίνεση της εταιρείας. Είχε προηγηθεί επιστολή ημερομηνίας 14/5/2009 από την ίδια την εταιρεία. Επίσης, η Αρκτίνος με επιστολή της ημερομηνίας 6/9/2010 πριν ξεκινήσει η οποιαδήποτε συνεργασία συζήτησης θα έπρεπε η εταιρεία να παύσει να παραβιάζει τα πνευματικά δικαιώματα ιδιοκτησία τους και να παραδώσει σε αυτούς κατάσταση στην οποία να περιλαμβάνεται το υλικό το οποίο είχε χρησιμοποιηθεί από αυτή ώστε να καθοριστεί το ποσό της αποζημίωσης.

Περί τον Σεπτέμβριο του 2010 ήτοι τις στις 16/9/2010 η εταιρεία BO MEDIA WATCH απέστειλε ηλεκτρονικό μήνυμα προς τα μέλη του Συνδέσμου με πρόταση για έναρξη συνεργασίας στο τομέα της αποδελτίωσης, καθορίζονταν εν μέρει τους όρους που θα είχε η μεταξύ τους συμφωνία. Η καταγγέλλουσα εταιρεία με την υποβολή της καταγγελίας της προσκόμισε αντίγραφα των απαντήσεων που στάληκαν από τις εφημερίδες Φιλελεύθερος και Πολίτης αυθημερόν. Συγκεκριμένα, ο Φιλελεύθερος δήλωσε πως «*Η Εταιρεία δεν ενδιαφέρεται στο παρόν στάδιο να προχωρήσει με την παραχώρηση προς εσάς αρχείου των εντύπων της σε ηλεκτρονική μορφή ή σε οποιαδήποτε άλλη μορφή για οποιοδήποτε λόγο.*» και ο Πολίτης πως «*Ήμαστε ήδη σε συνεργασία με την εταιρεία Matrix Media και δεν έχουμε ανάγκη για δεύτερη συνεργασία για αποκρίματα.*»

Στις 20/12/2013, σύμφωνα με το Τεκμήριο 7 της ένορκης δήλωσης του διευθυντή του Φιλελεύθερου και εξουσιοδοτημένου εκπροσώπου του Συνδέσμου, ημερομηνίας 18/6/2018, η εφημερίδα ο ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ είχε υπογράψει συμφωνία με την εταιρεία MMC για σκοπούς παροχής άδεια αποδελτίωσης των εντύπων της. Ως αντάλλαγμα η εταιρεία συμφώνησε να παραχωρεί στον εκδότη και/ή στις συνδεδεμένες εταιρείες και/ή υπό κοινή διοίκησης εταιρείες:

{.....
.....

.....
.....
.....}
{.....
.....
.....
.....}

Επίσης, σύμφωνα με τον όρο 4 της Συμφωνίας, ως τίμημα καθορίζονταν τα εξής: «*Το κόστος της μηνιαίας συνδρομής της υπηρεσίας που θα παρέχει η Εταιρεία στον Εκδότη ανέρχεται {...}. Το αντίστοιχο ποσό, {...} είναι το τίμημα της άδειας χρήσης των περιεχομένων της ηλεκτρονικής έκδοσης των εντύπων για σκοπούς παροχής πληροφοριών από την εταιρεία στους πελάτες της.*» Συμφωνήθηκε επίσης πως αμφότερα τα Μέρη θα εκδίδουν τιμολόγια στο τέλος κάθε μήνα τα οποία θα συμψηφίζονται. Η περίοδος ισχύος της πιο πάνω συμφωνίας ήταν {...} από την {...}.

Η Επιτροπή σημειώνει πως σύμφωνα με τα όσα δήλωσε και προσκόμισε η εταιρεία «ο ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ» στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας, στις 23/07/2009 απέστειλε επιστολή προς την εταιρεία Blade με την οποία την καλούσε να σταματήσει την παράνομη χρήση του περιεχομένου της εφημερίδας Φιλελεύθερος. Στις 7/8/2009, η εταιρεία Blade με νέα επιστολή της προς την εταιρεία «ο Φιλελεύθερος» και αναφερόμενη στην επιστολή που είχε στείλει στο Σύνδεσμο στις 14/7/2009, επανέλαβε τη θέση πως «δεν παρανομούμε καθ' οιονδήποτε τρόπο», ενώ υπέβαλε πως «*[...] αν συμμορφωθούμε με αυτά που ζητάτε [να παύσουν την χρήση των εντύπων της εφημερίδας], θα οδηγηθούμε, ολοταχώς, σε πτώχευση.[...] Κατά δεύτερο λόγο δεν πιστεύουμε ότι η Κυπριακή νομοθεσία σας δίνει το δικαίωμα να μας ζητάτε κάτι τέτοιο. Επίσης πιστεύω ότι αυτό που μας ζητάτε είναι αντίθετο με τις αρχές της Καλής Πίστης και της Χρηστής Διοίκησης.*». Καταλήγοντας ζήτησαν να συναντηθούν με το Σύνδεσμο για συζήτηση και πιθανή διαμόρφωση νέου περιβάλλοντος στο τομέα αυτό. Ακολούθως, στις 02/09/2010, η Blade απέστειλε προς τον Φιλελεύθερο επιστολή με την οποία ζήτησε να υπογράψουν συμφωνία η οποία να περιέχει όμοιους όρους όπως η συμφωνία της με την MMC. Επεσύναψε προτεινόμενο συμβόλαιο και πρότεινε ημέρα και ώρα υπογραφής. Το αντίτιμο που είχε καθορίσει η Blade στην αποσταλθείσα συμφωνία ανέρχεται στα {...} μηνιαίως (κόστος μηνιαίας συνδρομής της Φιλελεύθερος στις υπηρεσίες της Blade και το αντίστοιχο ποσό ως αντίτιμο για την απόκτηση άδειας χρήσης από την Blade).

Στις 13/09/2010, ο Φιλελεύθερος απάντησε στην εταιρεία Blade πως θα πρέπει πρώτα η Blade να πάψει να παραβιάζει τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας της και να προσκομίσει στοιχεία για να μπορέσει να υπολογιστεί το ύψος της αποζημίωσης, συνεπεία της παράνομης χρήσης του προστατευόμενου υλικού. Το περιεχόμενο οποιοσδήποτε

συμφωνίας μεταξύ τους θα συζητείτο, αφού υλοποιείτο η διευθέτηση αποζημιώσεως ως ένδειξη καλής θέλησης.

Έκτοτε σύμφωνα με την εταιρεία «Φιλελεύθερος» καμία ανταπόκριση δεν υπήρξε μέχρι την 09/07/2014, οπότε και η Blade επανεμφανίζεται, με νέα επιστολή ζητά και πάλι να της δοθεί άδεια για χρήση του υλικού. Ο Φιλελεύθερος απάντησε στις 16/07/2014 υποδεικνύοντάς της ότι συνέχιζε να παρανομεί, αφού συνέχιζε να χρησιμοποιεί το περιεχόμενο της εφημερίδας Φιλελεύθερος και της εταιρείας παράνομα και χωρίς την άδειά της. Της υποδείχτηκε ότι το περιεχόμενο της όποιας συμφωνίας υπογράφει θα πρέπει να συμφωνηθεί από κοινού. Υποδείχθηκε εκ νέου ότι μέχρι την σύναψη τέτοιας συμφωνίας, τα δικαιώματα του Φιλελευθέρου θα τυγχάνουν σεβασμού.

Στις 31/07/2014, η Blade δήλωσε εκ νέου ότι είναι πρόθυμη να υπογράψει με τον Φιλελεύθερο την ίδια συμφωνία με το ανταγωνιστικό της γραφείο, εισηγήθηκε την καταβολή ενός ποσοστού {...} το οποίο να αυξάνεται σταδιακά σε {...}, χωρίς να δοθεί σύμφωνα με τον Φιλελεύθερο καμία διευκρίνηση και επεξήγηση για το ποσό. Εισηγήθηκε ότι θα πρέπει να εκδοθεί και ανακοίνωση που να αναφέρεται στην έναρξη αυτών των διαπραγματεύσεων.

Το επόμενο διάστημα η αλληλογραφία πραγματοποιήθηκε μέσω του Συνδέσμου και της Blade. Στις 22/03/2016 και στις 28/02/2018, η Blade έστειλε επιταγές προς τον Φιλελεύθερο όσον αφορά το {...} του δικαιώματος χρήσης και οι δύο επιταγές επιστράφηκαν στην εταιρεία Blade υποδεικνύοντας της πως ισχύουν τα όσα είχαν αναφερθεί στις προηγούμενες αλληλογραφίες τους.

Η εταιρεία Cyprus Mail στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας δήλωσε πως περί το 2007 είχε συνάψει συμφωνία με την εταιρεία MMC με σκοπό την παραχώρηση δικαιώματος αποδελτίωσης των εντύπων της. Επεσήμανε επίσης πως η Blade για μεγάλο χρονικό διάστημα, χρησιμοποιούσε το περιεχόμενο των εντύπων της χωρίς καμιά άδεια και χωρίς να προσφέρει τη καταβολή οποιουδήποτε ποσού για παροχή του δικαιώματος χρήσης. Αφού χρησιμοποιούσε το περιεχόμενο για πολλά χρόνια, το 2016 στις 21/03/2016, αποφάσισε να πληρώσει δικαίωμα χρήσης για το έτος 2015 και απέστειλε μονομερώς επιταγή ημερομηνίας 21/3/2016, χωρίς καμιά συζήτηση για τη τιμή του δικαιώματος χρήσης το οποίο αποφάσισε αυθαίρετα, και καθόρισε στο {...} για το έτος 2015. Δεν κατατέθηκε ποτέ η επιταγή της εταιρείας γιατί δεν υπήρξε συμφωνία όσο αφορούσε τη χρέωση. Η Blade ακολούθησε την ίδια τακτική και το 2017, αποστέλλοντας μονομερώς επιταγή στις 13/03/2017 για το έτος 2016, όπως και για το 2017 με επιταγή ημερομηνίας 28/2/2018. Τον Δεκέμβριο του 2018 η Cyprus Mail άρχισε να εφαρμόζει τη συμφωνία που είχε συνάψει ο σύνδεσμος με την εταιρεία Innews Cyprus στις 24/7/2018. Η εταιρεία Αρκτίνος σε ότι αφορά τον τρόπο δράσης και ευρύτερα την συμπεριφορά της Blade έναντι του Αρκτίνου για το θέμα της συνεργασίας τους ενδεικτικά ανέφερε πως η πρώτη επαφή φαίνεται να έγινε τον Νοέμβριο 2001. Τότε εμφανιζόταν ως ιδιοκτήτης / διαχειριστής της ιστοσελίδας

www.news.com.cy και χρησιμοποιούσε / αναπαρήγαγε αυτούσια δημοσιεύματα της εφημερίδας ΠΟΛΙΤΗΣ, χωρίς την άδεια των ιδιοκτητών της και βέβαια χωρίς να καταβάλει κάποιο τέλος. Στις 16/12/2009, στάλθηκε επιστολή από τον δικηγόρο της προς την Blade και η εταιρεία δήλωσε προς τις εκδόσεις πως οι ισχυρισμοί πριν παράνομης λειτουργίας της είναι ατεκμηρίωτη. Σύμφωνα με τις Εκδόσεις Αρκτίνος Λτδ ο δικηγόρος εκ μέρους της Blade επικοινωνήσε με τον δικηγόρο της εταιρείας Εκδόσεις Αρκτίνος Λτδ, αναφέροντας πως οι πελάτες του μετά την επιστολή συμμορφώθηκαν αμέσως και αφαίρεσαν τα δημοσιεύματα. Ανέφεραν τότε ότι από την εν λόγω συμπερίληψη δεν αποκόμισαν κάποιο εισόδημα και δεν ήταν διατεθειμένοι να πληρώσουν οποιοδήποτε ποσόν αποζημίωσης. Ήταν όμως διατεθειμένοι να καταβάλουν ποσόν δικηγορικών εξόδων, πράγμα που έπραξαν.

Τον Δεκέμβριο 2009 ο Αρκτίνος μέσω των δικηγόρων του, απέστειλε επιστολή προς το τότε Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, το οποίο είχε συμβληθεί με την Blade, με κοινοποίηση στην ίδια, όπου πληροφορεί το Υπουργείο ότι η Blade δεν διαθέτει την άδεια τους για χρήση δικού της υλικού και τους επισύρεται η προσοχή στο παράνομο της πράξης. Την επόμενη η Blade απάντησε με επιστολή ημερομηνίας 17/12/2009 με ύφος και τόνο σύμφωνα με τις εκδόσεις Αρκτίνος εκφοβιστικό, επιθετικό και προκλητικό, στην οποία και επέμενε να ζητά να της υποδειχθεί που παρανομεί.

Στις 11/01/2010 η Blade έστειλε την επιστολή της προς ΟΠΟΥ ΔΕΙ και τίτλο «Θέμα γραφεία αποδελτίωσης ΜΜΕ και Πνευματικά Δικαιώματα», την οποία κοινοποιεί μεταξύ άλλων, στο Ανώτατο Δικαστήριο, την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, τη Γενική Εισαγγελία. Σε αυτήν την επιστολή περιέχονται, με βάση την εταιρεία Αρκτίνος, διαστρεβλώσεις, ψεύδη, και μισές αλήθειες. Ενδεικτικά αναφέρεται πως ο νόμος περί «Προστασίας των Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας δεν ρυθμίζει το ζήτημα των γραφείων αποδελτίωσης των ΜΜΕ, πράγμα που ίσως οφείλεται σε κάποιους που φρόντισαν να προστατεύσουν τα δικά τους συμφέροντα, ότι τίποτε στην Κυπριακή νομοθεσία δεν τους απαγορεύει να δραστηριοποιούνται με αυτό τον τρόπο, ότι η σχετική γνωμάτευση της Γενικής Εισαγγελίας είναι λανθασμένη και καταγγέλλει την επιμονή της στην έκδοση παρόμοιων γνωματεύσεων, ότι θα πρέπει να αλλάξει η νομοθεσία και ότι είναι πρόθυμη να αποσύρει τις καταγγελίες της κατά των εκδοτών, νοουμένου ότι αυτοί θα ξεκινήσουν διαπραγματεύσεις μαζί της. Μέχρι δε την κατάληξη τους, θα πρέπει αυτοί να ακυρώσουν όλες τις συμφωνίες με τον ανταγωνιστή της.

Στις 02/09/2010, η Blade έστειλε επιστολή προς τον Αρκτίνο για να υπογράψουν συμφωνία, καθορίζοντας ημερομηνία συνάντησης για υπογραφή. Σε απάντηση αυτού, αποστάληκε εκ μέρους του Αρκτίνου επιστολή μέσω δικηγόρου ημερομηνίας 06/09/2010 ότι πριν ξεκινήσει οποιαδήποτε διαδικασία συζήτησης, θα πρέπει ως ένδειξη καλής θελήσεως να πάψει να παραβιάζει τα δικαιώματα τους και να παραδώσει κατάσταση για να μπορέσει να υπολογιστεί η αποζημίωση, η οποία και θα πρέπει να καταβληθεί πριν ξεκινήσει συζήτηση.

Αντί αυτού στις 03/10/2010 η Blade απέστειλε σε πελάτες/ συνεργάτες της αυτούσια άρθρα από την εφημερίδα ΠΟΛΙΤΗΣ.

Στις 3/5/2011, σύμφωνα με στοιχεία που προσκόμισε η εταιρεία Blade με σχετική επιστολή της ημερομηνίας 16/2/2018, η εφημερίδα «ΠΟΛΙΤΗΣ» δημοσίευσε στην υπό αναφορά έκδοση της άρθρο περί πνευματικών δικαιωμάτων και σχετικής γνωμάτευσης δικηγόρου της Δημοκρατίας. Ως αποτέλεσμα αυτού του άρθρου η εταιρεία Blade απέστειλε επιστολή στην εφημερίδα ημερομηνίας 3/5/2011 προβάλλοντας τη θέση νομικού ότι «τα πνευματικά δικαιώματα υποχωρούν σε ουσιαστική έκταση στο δικαίωμα πληροφόρησης του κοινού». Στις 5/5/2011 η εταιρεία Blade φαίνεται να απέστειλε επιστολές στους πελάτες της, ενημερώνοντας τους για τα πιο πάνω. Στις 10/10/2012, 7/12/2012, 5/09/2013 και 27/03/2015 το Ανώτατο Δικαστήριο ξεκαθάρισε οριστικά το νομικό θέμα. Παρά ταύτα όμως στο μεσοδιάστημα, η Blade συνέχισε να επιμένει ότι έχει δίκιο.

Στις 09/07/2014, η Blade επέδωσε επιστολή στον Αρκτίνο με επιδότη στην οποία ο Αρκτίνος δεν απάντησε. Η Blade επανήλθε στις 19/08/2014. Ζήτησε ανάμεσα σε άλλα, να εκδοθεί ανακοίνωση που να λέει ότι ξεκίνησαν διαπραγματεύσεις μαζί της και ότι δεν στηρίζουν το μονοπώλιο. Στην επιστολή αναφέρει επίσης πως είναι πρόθυμοι να υπογράψουν την ίδια συμφωνία με το ανταγωνιστικό γραφείο και να τους πληρώνουν {...} ενδιάμεσα το οποίο να αυξάνεται σταδιακά. Ο Αρκτίνος με επιστολή 06/10/2014 απάντησε ότι η Blade παραβιάζει από το 2002 τα δικαιώματά τους, επέμενε ότι ασκούσε τις εν λόγω δραστηριότητες νόμιμα, μέχρι που έχασε στο Ανώτατο, ότι ως ένδειξη καλής θέλησης θα πρέπει να πάψει να παρανομεί και να παραδώσει κατάσταση για να πληρώσει πριν να ξεκινήσει συζήτηση. Η Blade δεν επανήλθε και στις 21/03/2016 απέστειλε επιστολή εσωκλείοντας επιταγή που όπως λέει αφορά {...} ως δικαίωμα χρήσης για το 2015, χωρίς καμία διευκρίνιση ή επεξήγηση για το ποσόν. Ενημέρωσε επίσης, σύμφωνα με την Αρκτίνος, πως είχε υπογράψει συμφωνίες με 4 μέλη του Συνδέσμου. Στις 9/05/2016 η Αρκτίνος επέστρεψε την επιταγή υποδεικνύοντας στο τι πρέπει να περιέχει μια συμφωνία μαζί της και τονίζοντας την απροθυμία της Blade να συνεργαστεί.

Θα πρέπει να σημειωθεί πως οι Εκδόσεις Αρκτίνος σύμφωνα με το Τεκμήριο 7 της ένορκης δήλωσης του διευθυντή του Φιλελεύθερου και εξουσιοδοτημένου εκπροσώπου του Συνδέσμου, ημερομηνίας 18/6/2018, την {...} είχαν υπογράψει συμφωνία με την εταιρεία MMC για σκοπούς παροχής άδεια αποδελτίωσης των εντύπων της. Ως αμοιβαία ανταλλαγή καθορίστηκαν τα εξής: *«Το κόστος της μηνιαίας συνδρομής της υπηρεσίας που θα παρέχει η Εταιρεία ανέρχεται στις {...}. Το αντίστοιχο ποσό, ήτοι {...} είναι το τίμημα της άδειας χρήσης των περιεχομένων της ηλεκτρονικής έκδοσης των εντύπων για σκοπούς παροχής πληροφοριών από την εταιρεία στους πελάτες της.»* Η εν λόγω συμφωνία είχε ισχύ {...}, με δυνατότητα ανανέωσης.

Η εκδοτική εταιρεία ΑΛΗΘΕΙΑ δήλωσε ότι οι προηγούμενες Γενικές Διευθύντριες της

εταιρείας, οι οποίες χειρίζονταν τα θέματα της εταιρείας, δεν βρίσκονται πλέον στη ζωή. Από τα στοιχεία της εταιρείας δεν προκύπτει αν στο παρελθόν η Αλήθεια έχει συνάψει σύμβαση με οποιαδήποτε επιχείρηση καθ' οιονδήποτε χρόνο για σκοπούς παροχής του δικαιώματος χρήσης του περιεχομένου των εντύπων μας με σκοπό την αποδελτίωση. Σύμφωνα με τα λογιστικά αρχεία της εταιρείας, η εταιρεία Blade απέστειλε στις 08/04/16 σχετικές επιταγές. Συνεπώς η εταιρεία υποθέτει ότι υπήρχε σχετική συνεργασία μεταξύ των δυο εταιρειών και η Blade χρησιμοποιούσε τα αρχεία της εφημερίδας με σκοπό την αποδελτίωση. Δεν εντοπίστηκε να υπάρχει αίτηση από την εταιρεία Blade προς την εφημερίδα Αλήθεια για παροχή δικαιώματος χρήσης του περιεχομένου των εντύπων της με σκοπό την αποδελτίωση. Η εταιρεία δήλωσε ότι δεν αρνείται να συνεργαστεί με οποιανδήποτε εταιρεία.

Η εταιρεία Blade αποτάθηκε στον Εκδοτικό Οίκο ΔΙΑΣ που εκδίδει την εφημερίδα «η Σημερινή» στις 2/9/2010 και αναφέρει πως κατόπιν «σοβαρών προβληματισμών» κατέληξαν πως μπορούν να αποδεχθούν την υπογραφή συμφωνίας που να περιλαμβάνει ακριβώς τους ίδιους όρους με τη σύμβαση που υπέγραψε με την εταιρεία MMC. Περαιτέρω δήλωσε πως με αυτό τον τρόπο *«τερματίζονται οποιοσδήποτε αντιγνώμιες και τίθενται όλα πάνω σε μια βάση αποδεκτή και από τις δύο πλευρές χωρίς καμία εκ των δύο να μένει εκτεθειμένη έναντι των κανόνων του αθέμιτου ανταγωνισμού ή άλλων παραγόντων.»* Σύμφωνα με τα όσα δήλωσε ο Εκδοτικός Οίκος ΔΙΑΣ στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας, είχε προχωρήσει σε συμφωνία με την εταιρεία Blade από το 2015. Όπως προκύπτει από το Παράρτημα Α(4) της επιστολής των δικηγόρων της εταιρείας Blade προς την Επιτροπή ημερομηνίας 29/6/2018, στις 8/3/2016 υπογράφηκε συμφωνία μεταξύ του Εκδοτικού οίκου Δίας και της Blade με περίοδο ισχύος {...}. Ο δικαιούχος σύμφωνα με τη συμφωνία τιμολογεί τους Συνεργάτες με ένα επιπλέον ποσοστό της τάξης του {...} με περιγραφή «Δικαίωμα χρήσης». Το σύνολο του ποσού που θα έχει εισπραχθεί θα χρησιμοποιείται για τον καταμερισμό του στον κάθε δικαιοπάροχο.

Μετά την πρώτη πληρωμή του ανταλλάγματος για τα δικαιώματα για το έτος 2015 και επειδή σύμφωνα με τον Εκδοτικό Οίκο ΔΙΑΣ, δεν αντιληφθήκαν τον τρόπο υπολογισμού του ανταλλάγματος ζήτησαν κατ' επανάληψη επεξηγήσεις σε σχέση με τον τρόπο υπολογισμού του ανταλλάγματος. Παρά τις προσπάθειες για εξακρίβωση δεν είχαν καμία πληροφόρηση όσον αφορά τις αποδελτιώσεις αποκομμάτων από μέρους της Blade. Τα επόμενα έτη, σύμφωνα με το εκδοτικό οίκο, η εταιρεία Blade έστειλε επιταγή για πενιχρό ποσό, συνοδευόμενη με σημείωμα «Δικαιώματα Χρήσης-αποδελτίωση αποκομμάτων 2016/2017» χωρίς να υπάρχει περαιτέρω πληροφόρηση για την ανάλυση των αποδελτιώσεων. Γι' αυτό μετά από την πληρωμή του 2015 ο εκδοτικό οίκος Δίας δεν έχει δεχτεί άλλη πληρωμή από την Blade, μέχρι να διευκρινιζόταν το θέμα του ανταλλάγματος. Κατά τη διάρκεια αυτών των ετών η Blade συνέχιζε να χρησιμοποιεί την ύλη και τα δικαιώματα που προκύπτουν για την εκπλήρωση των εργασιών της και να απολαμβάνει τα οποιαδήποτε πιθανά εισοδήματα

πρόκυπταν. Ο ΔΙΑΣ έχει αποστείλει επιστολή στις 26 Απριλίου του 2018 όπου ανέφερε και επεξήγησε στην Blade γιατί επέστρεψε την επιταγή και τις εξηγήσεις που ζητά, χωρίς όμως να λάβει οποιαδήποτε απάντηση.

Σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, ο εκδοτικός οίκος ΔΙΑΣ υπήρξε για χρόνια συνδρομητής επ' αμοιβή των υπηρεσιών της Blade και ταυτοχρόνως την προσκαλούσαν και σε διάφορες εκδηλώσεις, που προορίζονταν για συνεργάτες τους.

Σε επιστολή των δικηγόρων της εταιρείας Blade προς την Επιτροπή ημερομηνίας 29/6/2018, ενώ γίνεται αναφορά σε συμφωνία με τον εκδοτικό οίκο ΔΙΑΣ, εντούτοις ως Παράρτημα Β κοινοποιήθηκε επιστολή του Εκδοτικού Οίκου Δίας ημερομηνίας 17/3/2017 με την οποία επέστρεψε επιταγή που τους είχε επιδοθεί αναφορικά με τα δικαιώματα χρήσης για το έτος 2016 εφόσον η μεταξύ τους συμφωνία είχε λήξει {...} και δεν είχε ανανεωθεί.

Η εταιρεία Blade αποτάθηκε στην εφημερίδα Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ για συνεργασία στις 13 Αυγούστου 2014 χωρίς θετικό αποτέλεσμα, αφού αυτή στις 4/9/2014 απέστειλε επιστολή στην εταιρεία Blade με την οποία την κάλεσε να παύσει να χρησιμοποιεί τα έντυπα των «Ειδικών Εκδόσεων». Σύμφωνα με την ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, το γεγονός της παράνομης καταχρηστικής και μονομερούς χρησιμοποίησης των πνευματικών δικαιωμάτων ενός τίτλου εφημερίδας με 100 χρόνια ιστορίας στον ελλαδικό και διεθνή χώρο όπως είναι η εφημερίδα Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ επί σειρά ετών συντέινει στο να μη τελεσφορήσει καμία συμφωνία. Για την αναφερόμενη παράνομη και καταχρηστική πράξη ενημερώθηκαν και γραπτώς με επιστολή. Η εταιρεία δήλωσε ότι δεν εξαργύρωσε ποτέ επιταγές από την εταιρεία Blade για τα έτη 2015-2017 και ότι δεν έχει συνάψει καμία σύμβαση με επιχείρηση αποδελτίωσης. Μόνο μέσω του Συνδέσμου την {...} έγινε συμφωνία με την εταιρεία MMC και ακολούθησε σε μεταγενέστερο χρονικά διάστημα συμφωνία με μια άλλη εταιρεία που φέρει την ονομασία INNEWS CYPRUS.

Η Financial Mirror δήλωσε πως δεν επιθυμεί να συνεργαστεί με την Blade καθώς η εν λόγω εταιρεία συλλέγει περιεχόμενο από την εφημερίδα Financial Mirror που έχει πωληθεί σε τρίτους (πελάτες, συνδρομητές) και για τα οποία δεν έχουν καταβληθεί δικαιώματα ή αποζημιώσεις πνευματικών δικαιωμάτων. Λήφθηκε μια επιστολή με επιταγή (δεν εξαργυρώθηκε) από την εν λόγω εταιρεία πριν από 2 χρόνια (περί το 2017), η οποία ήταν κατά δήλωσή της, για ένα εξευτελιστικό ποσό, ούτε καν ένα μικρό μέρος των κερδών που έχει πραγματοποιήσει η εταιρεία από την εκ νέου πώληση του περιεχομένου της Financial Mirror, σε μια προσπάθεια να δείξει καλή πίστη, πιθανώς μετά από νομική συμβουλή.

Η Επιτροπή σημείωσε πως σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, με την Financial Mirror υπήρχε ιδιαίτερη προφορική συμφωνία όπου η πρώτη πρόσφερε δωρεάν διαφημίσεις, έναντι παροχής υπηρεσιών από τη δεύτερη. Κάτι τέτοιο δεν έχει επιβεβαιωθεί στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας. Αντιθέτως, η Επιτροπή παρατηρεί πως σύμφωνα με το

Παράρτημα ΣΤ της καταγγελίας της εταιρείας Blade, η Financial Mirror στην έκδοση της 29/9-5/10/2010 δήλωσε πως «[...] *the Financial Mirror and other newspapers titles had been victims of copy right infringement, whereby the contents of the newspapers and the websites are copied without prior permission and sold or passed on by public relations or media monitoring agencies to banks, public organizations, universities, etc. [...] At present the Financial Mirror has full licensing agreement with Matrix Media, while a limited licensing permission has only been granted to Action Global Communications.*».

Η εταιρεία ΒΕΣΤΝΗΚ ΚΙΠΡΑ στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας δήλωσε ότι είναι ένα ρωσικό μέσο μαζικής ενημέρωσης. Σύμφωνα με τη δήλωση της Blade, αν απευθυνόταν γραπτώς, προς αυτούς και έστειλε πρόταση για δημιουργία αποκομμάτων από την εφημερίδα, θα την υπέγραφαν. Κατά τη διάρκεια των 24 ετών της ύπαρξης της εταιρείας ΒΕΣΤΝΗΚ ΚΙΠΡΑ ως δήλωσαν δεν έχουν ποτέ αρνηθεί σε κανέναν να αποκόψει άρθρα από την εφημερίδα. Ποτέ δεν ζήτησαν καμία πληρωμή για αυτό στον ιστότοπο της εφημερίδας αναγράφεται ότι οποιοσδήποτε μπορεί να παραθέσει ή να αναφερθεί στα κείμενά μας αναφέροντας την πηγή, την ημερομηνία και το θέμα.

Για το ίδιο θέμα η Blade, με την επιστολή της ημερομηνίας 29/3/2019 προς την Υπηρεσία, δήλωσε ότι σε όλα τα τηλεφωνήματα που έκανε προς την ΒΕΣΤΝΗΚ ΚΙΠΡΑ η αντίδραση τους ήταν θετική αλλά δεν προχώρησαν ποτέ στην υπογραφή της συμφωνίας που τους είχε αποσταλεί από την εταιρεία Blade. Η εταιρεία Blade υποστήριξε πως είχε αποστείλει και δείγμα της συμφωνίας και καλούσε την εταιρεία μάλιστα να προγραμματίσει συγκεκριμένη συνάντηση με συγκεκριμένη ημερομηνία για την υπογραφή της αλλά δεν έλαβε απάντηση. Επίσης, δήλωσε ότι ποτέ δεν έλαβε οποιεσδήποτε διαβεβαιώσεις, γραπτές ή προφορικές ότι θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν «αφιλοκεδώς το υλικό» τους. Λόγω της συνεχούς αναβλητικότητας τους θεωρήθηκε ότι συνέπλεαν με τα υπόλοιπα μέλη του Συνδέσμου στο πόλεμο που γινόταν εναντίον της εταιρείας.

Τέλος, η εταιρεία CYWEEKLY στο πλαίσιο διεξαγωγής της προκαταρκτικής έρευνας δήλωσε ότι η Blade αποτάθηκε τον Ιούλιο του 2014 στην εταιρεία CYWEEKLY και αιτήθηκε άδεια χρήσης του περιεχομένου της εφημερίδας και ότι έγιναν συνομιλίες τότε αλλά χωρίς κατάληξη. Εν τω μεταξύ, η Blade αποδεκλίωνε την ύλη της εφημερίδας χωρίς άδεια. Η εταιρεία μέχρι και την ημερομηνίας λειτουργίας της δεν είχε συνάψει οποιαδήποτε σύμβαση με οποιαδήποτε επιχείρηση.

Από τα στοιχεία που έχουν προσκομιστεί από τα εμπλεκόμενα μέρη, προκύπτει πως ενώ το 2009 η εταιρεία Blade φαίνεται να είχε παραπεμφθεί από το Σύνδεσμο να συζητήσει με έκαστο εκδότη για την παραχώρηση άδειας χρήσης των εντύπων τους. Εντούτοις από το 2014 πως φαίνεται το ζήτημα αυτό να απασχόλησε το Σύνδεσμο και λήφθηκε απόφαση για χειρισμό του όλου θέματος μέσω αυτού του Συνδέσμου..

Η Επιτροπή σημειώνει πως η καταγγέλλουσα εταιρεία με την επιστολή της ημερομηνίας 15/12/2021 δεν διαφώνησε με τα υπό αναφορά ευρήματα της Επιτροπής, αλλά ούτε με το προκαταρκτικό συμπέρασμα της Επιτροπής.

7.4.1.2. Υπαρξη απόφασης ένωσης επιχειρήσεων

Η Επιτροπή σημειώνει ότι «απόφαση» ένωσης επιχειρήσεων αποτελεί κάθε έκφραση κοινής βούλησης της ένωσης μέσω κάποιας οργανωτικής δομής, η οποία αποβλέπει στην κοινή συμπεριφορά των μελών της, ανεξάρτητα από τη μορφή την οποία λαμβάνει, όπως εκείνες των κανονισμών, ρητρών καταστατικού, ρητρών συμβάσεων, οδηγιών, εγκυκλίων, απλών συστάσεων, εφόσον έχει καταρχήν χαρακτήρα υποχρεωτικό για τα μέλη ή/και προβλέπονται κυρώσεις σε περίπτωση μη εφαρμογής τους.⁴¹ Απόφαση του οργάνου διοίκησης της εκάστοτε ένωσης θεωρείται νομικά δεσμευτική, εφόσον προβλέπεται στο καταστατικό της ότι οι αποφάσεις της δεσμεύουν τα μέλη.⁴² Σημειώνεται ότι κατά πάγια νομολογία οποιαδήποτε συμφωνία συνάψει η ένωση επιχειρήσεων δύναται να θεωρηθεί ως απόφαση.⁴³

Η απαγόρευση του άρθρου 3 του Νόμου εφαρμόζεται και σε περιπτώσεις που η απόφαση έχει το χαρακτήρα απλής σύστασης χωρίς δεσμευτικότητα, εφόσον αντανάκλα εν τοις πράγμασι τη συλλογική βούληση των μελών της ένωσης να συντονίσουν τη δράση τους σε μια συγκεκριμένη αγορά, και εφόσον η συμμόρφωση των μελών με αυτήν είναι ικανή να επιφέρει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά.⁴⁴ Στην περίπτωση αυτή, δεν απαιτείται η σύσταση να οδηγεί σε ομοιόμορφη συμπεριφορά προκειμένου να καθορισθεί ως απόφαση εμπόρουσα στο άρθρο 3 του Νόμου.

Η υποχρεωτική ισχύς μιας σύστασης επομένως δεν συνάγεται από τον ρητό χαρακτηρισμό που της αποδίδεται από το όργανο που την εκδίδει, αλλά εξάγεται από την εξέταση σωρείας συγκλινουσών ενδείξεων που την πλαισιώνουν,⁴⁵ και που αφορούν τόσο τα πραγματικά γεγονότα που πλαισιώνουν το περιεχόμενο της σύστασης όσο και το νομικό και οικονομικό πρίσμα κάτω από το οποίο αυτές εκδίδονται. Η ανάγκη για ομοιόμορφη διασφάλιση των κανόνων του ανταγωνισμού, καθιστά, ως έχει επισημανθεί, την εξέταση του πλαισίου που τη διέπει επιβεβλημένη, και χωρίς αυτή να εξαρτάται από ενδεχόμενους περιορισμούς που

⁴¹ Βλ. ενδεικτικά υπόθ. C-45/85 Verband der Sachversicherer κατά Επιτροπής, Συλλ. 1987, σ.00405, σκ. 28, συνεκδ. υποθ. T-213/95 και T-18/96 Stichting κατά Επιτροπής, Συλλ. 1997 σ.ΙΙ-01739, σκ. 157-164, συνεκ. αποφ. ΔΕΘΑΘ 1026/2007, ΔΕΦΑΘ 1027/2007, ΔΕΦΑΘ 1001/2006, σκ. 16 και ΔΕΦΑΘ 1028/2007, σκ. 8, καθώς και απόφαση ΕΑ 292/IV/2005 υπό 3.2 και 4, , απόφαση Ε.Ε. 80/917/ΕΟΚ National Sulphuric Acid.

⁴² Βλ. ενδεικτικά υπόθ. C-45/85 Verband der Sachversicherer κατά Επιτροπής, Συλλ. 1987, σ.00405, σκ. 28.

⁴³ Βλ. 8/72, Vereniging van Cementhandelaren κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Συλλ. 1972-3, σ. 223, 209-215 & 218/78, ο.π., 71/74, Fruit- en Groentenimporthandel and Frubo κατά Επιτροπής, Συλλ. 1975,σ. 181, 45/85, Verband der Sachversicherer (VDS) κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Συλλ. 1987, σελ. 405.

⁴⁴ Βλ. ενδεικτικά υπόθ. C-96/82 IAZ κατά Επιτροπής, Συλλ. 1983, σελ. 3369, σκ. 20, συνεκδ. υποθ. C-209, 215 και 218/78, Heintz van Landewyck SARL κλπ. κατά Επιτροπής, Συλλ. 1980, σελ. 3125, σκ. 86.

⁴⁵ βλ C-45/85 Verband, σκ.26 και ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ ΣΚ.13 , 5/69, Volk, Rec. 1969, σ. 295, σκέψη 7

προκύπτουν από αναφορές ή παραλείψεις στο καταστατικό μιας ένωσης επιχειρήσεων, ή από τους εθνικούς κανόνες του κράτους μέλους.⁴⁶

Στην υπόθεση Verband⁴⁷, κατά την εξέταση της ισχύος σύστασης εκδοθείσας από τεχνική επιτροπή οι εξουσίες της οποίας περιοριζόνταν σε διενέργεια μελετών προπαρασκευαστικού σταδίου (και που δυνάμει καταστατικού δεν εκτείνονταν σε εξουσία έκδοσης δεσμευτικών αποφάσεων), κρίθηκε ότι η επίδικη σύσταση αποτελούσε την επίσημη έκφραση της βούλησης της ενώσεως επιχειρήσεων καθότι, παρά τον προπαρασκευαστικό χαρακτήρα που υπείχε ως σύσταση προερχόμενη από όργανο το οποίο δεν ήταν ρητά δικαιοδοτημένο να εκδίδει δεσμευτικές αποφάσεις, είχε στην ουσία χαρακτήρα οριστικό. Καθοριστικοί παράγοντες προς την κατάληξη αυτή αποτέλεσαν το γεγονός ότι η επιτροπή διενεργούσε στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που καθόριζε του καταστατικό της αναιρεσιούσας ένωσης επιχειρήσεων, αλλά και το ότι είχε ακολουθηθεί η προβλεπόμενη δυνάμει του καταστατικού της ένωσης διαδικασία προς γνωστοποίηση της σύστασης αυτής στα μέλη του συνδέσμου κατόπιν έγκρισης από τα αρμόδια διευθυντικά όργανα.

Επισημαίνεται επίσης πως σύμφωνα με την απόφαση COMP/34579 Master Card MIF charges⁴⁸ ημερομηνίας 19/12/2007: «*For there to be a decision it is not necessary that the members unanimously approve it or that each of them agrees on all aspects of a decision, but it's sufficient that a decision is taken by the competent body within the association.*»⁴⁹

Συνεπώς προκειμένου να θεμελιωθεί η ύπαρξη αποφάσεως ενώσεως επιχειρήσεων, αρκεί η οποιαδήποτε πράξη της ένωσης να αποτελεί τη συνεπή έκφραση της βούλησης της ίδιας να συντονίσει τη συμπεριφορά των μελών της στην εν λόγω αγορά.⁵⁰ Η βούληση της εκάστοτε ένωσης επιχειρήσεων να επηρεάσει την πολιτική των μελών της στην αγορά δύναται να αποδειχθεί από σωρεία περιστατικών, όπως το ύφος και ο τρόπος διατύπωσης των κοινοποιούμενων στα μέλη συστάσεων και προτροπών, η σύνταξη προτύπων συμβάσεων με αναφορά στις τιμές, ο τυχόν σύνδεσμος με ρήτρα καταστατικού ή οποιουδήποτε άλλου δεσμευτικού κώδικα.⁵¹ Συναφώς, οι συστάσεις μη δεσμευτικού χαρακτήρα της οποιασδήποτε ένωσης επιχειρήσεων αναφορικά με τον περιορισμό, τον έλεγχο και τη διάθεση της παραγωγής εκ μέρους των μελών της απαγορεύονται. Αυτό μάλιστα ισχύει ακόμα και αν δεν τηρούνται εξ ολοκλήρου, στο βαθμό που επιτρέπουν στα

⁴⁶ Γεν. Εισαγγελέας σκ.12

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?qid=1598709723520&uri=CELEX%3A61985CC0045>

⁴⁷ Υπόθ. C-45/85 Verband der Sachversicherer κατά Επιτροπής, Συλλ. 1987, σ.00405, σκ. 28

⁴⁸ https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/34579/34579_1889_2.pdf

⁴⁹ *ibid*, παρ. 384.

⁵⁰ Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις Γενικού Δικαστηρίου ΕΕ, υποθ. T-193/02 Piau κατά Επιτροπής Συλλ. 2005 σ. II-209, σκ. 75, υποθ. T-325/01 DaimlerChrysler κατά Επιτροπής Συλλ. 2005 σ. II-3319, σκ. 210, απόφαση ΔΕΕ, υποθ. 96/82 IAZ κατά Επιτροπής Συλλ. 1983 σ. 3369, σκ. 20, απόφαση Επιτροπής, 96/438/EK FENEX, ΕΕ 1996 L181/28, παρ. 32-41, 87/103/EOK Italian Banks ΕΕ 1987 L43/51, παρ. 52-53, 80/257/EOK Steel Stockholders ΕΕ 1980 L62/28, παρ. 34, 83/361/EOK Vimpoltu ΕΕ 1983 L200/44, παρ. 48.

⁵¹ Βλ. απόφαση Επιτροπής, 2005/8/EK Barême d'honoraires de l'Ordre des Architectes belges ΕΕ 2005 L4/10, παρ. 84 επ.

μέλη της ένωσης να αναγνωρίζουν την πολιτική των ανταγωνιστών τους, επηρεάζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο αισθητά το επίπεδο ανταγωνισμού στη σχετική αγορά.⁵²

Εν προκειμένω όπως φαίνεται στο Καταστατικό του Συνδέσμου, τα μέλη του Συνδέσμου οφείλουν να συμμορφώνονται προς τις πρόνοιες του Καταστατικού του Συνδέσμου και να υποστηρίζουν τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και της Γενικής Συνέλευσης. (άρθρο 8(β)). Μέλος του Συνδέσμου θα καθαιρείται ή αποβάλλεται από τον Σύνδεσμο μετά την απόφαση της Γενικής Συνέλευσης εάν δεν συμμορφώνεται με το Καταστατικό ή τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης ή του Διοικητικού Συμβουλίου (άρθρο 21(α)). Συνεπώς, τα μέλη δεσμεύονται από τις όποιες αποφάσεις του Συνδέσμου.

Ο Σύνδεσμος Εκδοτών στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας ανέφερε ότι η άδεια για παροχή του δικαιώματος χρήσης του περιεχομένου των εντύπων των Εκδοτών επαφίεται στους Εκδότες. Πάρα ταύτα, κάποιοι εξ αυτών, χωρίς να επηρεάζεται το δικό τους σχετικό δικαίωμα, το οποίο και διατηρούν παράλληλα, ανέθεσαν την εκπροσώπησή τους στον Σύνδεσμο ο οποίος εξουσιοδοτήθηκε και παρέχει σε τρίτους τη μη αποκλειστική και περιορισμένη άδεια χρήσης με ομόφωνη απόφαση ημερομηνίας 4/4/2017.

Στις 11/11/2014, ο Σύνδεσμος με επιστολή του στην εταιρεία Blade την ενημέρωσε πως ο Σύνδεσμος σε συνεδρία τους αποφάσισε να την καλέσει όπως άμεσα παύσει να παραβιάζει τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας των μελών του Συνδέσμου και να αποζημιώσει αυτά για την παράνομη και/ή χωρίς άδεια χρήση. Ταυτόχρονα την ενημέρωσε πως: *«Το περιεχόμενο οποιασδήποτε τυχόν συμφωνίας δυνατόν να υπογράψει μαζί σας ο κάθε εκδότης ή ο Σύνδεσμος το οποίο θα συμφωνηθεί βέβαια από κοινού και καμία εκ των προτέρων δέσμευση δεν υπάρχει, θα συζητηθεί αφού υλοποιήσετε, ως ένδειξη καλής θέλησης, τα πιο πάνω.»* Επιπρόσθετα, κάλεσε την Blade να προσκομίσει εντός 30 ημερών από τη λήψη της σχετικής επιστολής, αναλυτική κατάσταση στην οποία να εμφανίζεται το υλικό το οποίο έχει χρησιμοποιηθεί από την εταιρεία μέχρι και τότε ώστε να καθοριστεί το ποσό που δικαιούνται ο εκδότης ως αποζημίωση.

Όπως έχει αναφερθεί ανωτέρω σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκομίστηκαν από την εταιρεία Blade με επιστολή της ημερομηνίας 30/8/2019, είχε προηγηθεί κατά η περί το 2009, επιστολή της Blade προς τον Σύνδεσμο ημερομηνίας 14/7/2009 στην οποία αναφέρεται πως ο Σύνδεσμος την είχε παραπέμψει σε έκαστο εκδότη για σκοπούς σύναψης συμφωνίας. Επίσης, η εταιρεία Blade με επιστολή της ημερομηνίας 7/9/2009 προς το Σύνδεσμο (και σε συνέχεια επιστολής που είχε στείλει στις 14/7/2009) στην οποία αναφέρει πως: *«Όπως είναι φανερό θα πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι σαν Blade μας είναι πρακτικώς αδύνατον να συζητήσουμε αυτά τα θέματα με τον κάθε εκδότη ξεχωριστά. Δεν διαφωνούμε*

⁵² Βλ. ενδεικτικά υπόθ. C- 96/82 IAZ κατά Επιτροπής, Συλλ. 1983 σ. 3369, σκ. 18-21, T-325/01 DaimlerChrysler κατά Επιτροπής, σκ. 210, υπόθ. 45/85 Verband der Sachversicherer (VDS) κατά Επιτροπής, Συλλ. 1987, σ. 405, σκ. 26-32, συνεκδ. υπόθ. 209-215 και 218/78 Van Landewyck κατά Επιτροπής, παρ. 85-89, αποφάσεις Επιτροπής 2005/8/EK Barème d'honoraires de l'Ordre des Architectes belges, EE 2005 L4/10, σκ. 64.

Οι εταιρείες ο ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ, Εκδόσεις Αρκτίνος Λτδ, Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημόσια Λτδ, Cyprus Mail Co. Ltd, Εκδοτική Εταιρεία Τηλεγραφος, Αλήθειας και Sportday, Ποντίκι, REPORTER, GOLDEN, IN BUSINESS, Masis DER PARTHOGH με επιστολές ημερομηνίας 1/3/2016 προς τον Πρόεδρο του Συνδέσμου δήλωσαν πως «[...] εξουσιοδοτούμε τον Σύνδεσμο Εκδοτών Κύπρου όπως εκ μέρους και για λογαριασμό μας υπογράψει συμφωνία με την εταιρεία MMC MEDIA MONITORING ELECTRONIC LTD, με ανταλλάγματα ως η επιστολή της MMC MEDIA MONITORING ELECTRONIC LTD {...} αναφορικά με τη χρήση από την εταιρεία του περιεχομένου όλων των εντύπων μας για σκοπούς {.....}» Επιστολές όμοιου περιεχομένου στάλθηκαν και από τις εφημερίδες «Ποντίκι» και «24H» ημερομηνίας 1/3/2016. Επίσης, επιστολές όμοιου περιεχομένου στάλθηκαν από τον Εκδοτικό Οίκο Δίας Δημόσια Λτδ στο Σύνδεσμο ημερομηνίας 20/3/2016.

Στο προοίμιο της συμφωνίας συνεργασίας του Συνδέσμου με την MMC ημερομηνίας {...} αναφέρεται το εξής: {.....}

.....}. Υπεύθυνος είναι τόσο ο Σύνδεσμος εκπρόσωπος των μελών του, δεδομένου του ότι έχει λάβει προηγουμένως εξουσιοδότηση από αυτά ({.....}) όσο και το κάθε μέλος ξεχωριστά ενεργώντας από μόνο του στις περιπτώσεις που δεν έχει εξουσιοδοτήσει τον Σύνδεσμο προς τούτο. Η συμφωνία με την εταιρεία MMC είχε ίσχυε {...}.

Η Επιτροπή σημειώνει πως σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκομίστηκαν από την καταγγέλλουσα στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας, ο Σύνδεσμος στις 16/5/2019 προέβη σε σχετική ανακοίνωση για τη συμφωνία που υπέγραψε εκ μέρους των μελών του με την εταιρεία MCC. Ταυτόχρονα στην ανακοίνωσή του δήλωνε πως «Ο σύνδεσμος Εκδοτών Εφημερίδων και Περιοδικών Κύπρου ανακοινώνει πως στο παρόν στάδιο δεν συνεργάζεται με καμία άλλη εταιρεία για το εν λόγω ζήτημα.». Επίσης, στις 28/12/2015 εξέδωσε βεβαίωση ότι η εταιρεία MMC είχε εξασφαλίσει άδεια για την αποδελτίωση και παρακολούθηση των εντύπων τα οποία εκδίδουν τα μέλη του.

Η Επιτροπή επί τούτου σημειώνει πως ο Σύνδεσμος στη συνεδρία του ημερομηνίας 4/4/2017 ενημερώθηκε αναφορικά με τις εταιρείες αποδελτίωσης τύπου και αποφασίστηκε ομόφωνα από όλους τους παρευρισκόμενους πως: {.....}

.....}.
.....
.....
.....
.....

Κατά την υπό αναφορά συνεδρία του Συνδέσμου συζητήθηκε και το ενδεχόμενο συνεργασίας με την εταιρεία Blade όπου σημειώθηκε πως, ενώ ο διευθυντής του Φιλελεύθερου, βρισκόταν σε διαπραγμάτευση ως είχε εξουσιοδοτηθεί από το Σύνδεσμο, η εταιρεία αποφάσισε να στείλει μονομερώς επιταγές στους Εκδότες για πληρωμή δικαιωμάτων χρήσης του 2016. Ο Σύνδεσμος σημειώνοντας πως η εταιρεία Blade δεν φαίνεται να έχει πρόθεση να συνεργαστεί με τους εκδότες παρόλες τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν, είτε μέσω του Συνδέσμου είτε ξεχωριστά με τον κάθε εκδότη, και επειδή Blade συνεχίσει να παραβιάζει τα πνευματικά δικαιώματα των εκδοτών και λειτουργεί χωρίς άδεια, αποφάσισε να αναθέσει την υπόθεση σε δικηγόρο.

Ως έχει προαναφερθεί ακολούθως, ο Σύνδεσμος σε συνεδρία του ημερομηνίας 3/5/2018 συζήτησε το θέμα της αποδελτίωσης του τύπου και ειδικότερα αποφασίστηκε ομόφωνα όπως {.....

.....}. Σε ότι αφορά τις συζητήσεις με την εταιρεία Blade, ο Σύνδεσμος σημείωσε την αλληλογραφία που είχε ανταλλαχθεί με την εταιρεία, καθώς και τη δήλωση προθυμίας των δικηγόρων του Συνδέσμου προς την Blade για σύναψη σχετικής συμφωνίας, αφού πρώτα γίνει συγκεκριμένη πρόταση από την εταιρεία που να αφορά *«επεξήγηση της υπηρεσίας που θα παρέχεται ως μέρος του ανταλλάγματος και τη ρύθμιση των εκκρεμοτήτων των παλαιών ετών.»* Σε περίπτωση που υπήρχε οποιαδήποτε κατάληξη ο Σύνδεσμος θα κινείτο νομικά. Κατά την υπό αναφορά συνεδρία οι εκδότες της εφημερίδας «ΧΑΡΑΥΓΗ» δήλωσαν πως έχουν συνάψει συμφωνία με την συγκεκριμένη εταιρεία.

Τέλος, κατά την υπό αναφορά συνεδρία, τα μέλη του Συνδέσμου ενημερώθηκαν πως η εταιρεία INNEWS CYPRUS, που δραστηριοποιείται στο τομέα της αποδελτίωσης είχε προσεγγίσει το Σύνδεσμο και είναι σε εξέλιξη σχετικές συζητήσεις για τη διερεύνηση δυνατοτήτων συνεργασίας. Ειδικότερα όπως προκύπτει από τα στοιχεία που προσκομίστηκαν με την επιστολή των δικηγόρων της εταιρείας Blade προς την Επιτροπή ημερομηνίας 29/6/2018 (Παράρτημα Ε της επιστολής του δικηγόρου της Blade ημερομηνίας 29/6/2018), η εταιρεία INNEWS CYPRUS απευθύνθηκε στον ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ με επιστολή της ημερομηνίας 5/10/2015 ο οποίος απάντησε με επιστολή ημερομηνίας 9/10/2015 ότι: *«Σε σχέση με το θέμα της χρήσης των πνευματικών δικαιωμάτων της εταιρείας Φιλελεύθερος δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ για σκοπούς αποδελτίωσης τύπου, παρακαλώ αποταθείτε στον Σύνδεσμο Εκδοτών Εφημερίδων & περιοδικών Κύπρου, ο οποίος χειρίζεται το θέμα εκ μέρους μας.»* Επιστολή είχε σταλεί επίσης και στον Σύνδεσμο ο οποίος στις 9/10/2015 την κάλεσε σε συνάντηση (Παράρτημα Δ της επιστολής του δικηγόρου της Blade ημερομηνίας 29/6/2018).

Επίσης, η Επιτροπή παρατηρεί πως σύμφωνα με το ηλεκτρονικό μήνυμα του δικηγόρου του Συνδέσμου ημερομηνίας 21/7/2018, προς την Επιτροπή, στις {...} υπεγράφη συμφωνία μεταξύ του Συνδέσμου και της εταιρείας INNEWS CYPRUS για σκοπούς παροχής υπηρεσιών αποδελτίωσης σε σχέση με τους εκδότες {...}. Η περίοδος ισχύος της συμφωνίας είναι τα {...} έτη και προέβλεπε υπηρεσίες {...}, καθώς και {...}, καθώς και καταβολή ποσού ίσου με το {...} των εσόδων της εταιρείας από την υπηρεσία αποδελτίωσης.

Συνεπώς, η Επιτροπή ομόφωνα καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τουλάχιστον από το 2014, οι αποφάσεις του Συνδέσμου για τη διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων του περιεχομένου των εντύπων των Εκδοτών που του έχουν αναθέσει τα μέλη του, (ήτοι διεξαγωγή διαπραγματεύσεων αναφορικά με τους όρους και το οικονομικά ανταλλάγματα), έχουν οριστικό χαρακτήρα, με την έννοια ότι καθορίζουν τους όρους και τα ανταλλάγματα που θα έχει ο Σύνδεσμος στις περιπτώσεις που τα όποια μέλη του αποφασίσουν να συμβληθούν με την εταιρεία που θα συμβληθεί ο Σύνδεσμος. Η Επιτροπή περαιτέρω κρίνει πως παρόλο που οι εκδοτικοί οίκοι έχουν την ελευθερία να συμβληθούν με τη συγκεκριμένη εταιρεία, δεν πρέπει να παραγνωρίζονται οι πρόνοιες του Καταστατικού του Συνδέσμου στο οποίο προβλέπεται πως τα μέλη αυτού δεσμεύονται από τις αποφάσεις.

Τέλος, η Επιτροπή σημειώνει πως η καταγγέλλουσα εταιρεία με την επιστολή της ημερομηνίας 15/12/2021 δεν διαφώνησε με τα υπό αναφορά ευρήματα και το πιο πάνω συμπέρασμα της.

7.4.1.3. Μορφή σύμπραξης: καταλογισμός της ενδεχόμενης παράβασης στο Σύνδεσμο ή στα Μέλη αυτού;

Σε ότι αφορά το ζήτημα του καταλογισμού της ευθύνης της παράβασης, η Επιτροπή κρίνει καθοδηγητικά τα όσα καταγράφονται στην απόφαση του Πρωτοδικείου στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις 25/95, 26/95, 30/95, 31/95 και 32/95 ημερομηνίας 15/3/2000. Ειδικότερα το Δικαστήριο εξέτασε τη θέση των εταιρειών πως: «η ίδια παράβαση δεν μπορεί να χαρακτηρίζεται συγχρόνως ως συμφωνία και ως απόφαση, υπό την έννοια του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης, δεδομένου ότι ο πρώτος χαρακτηρισμός αφορά τις επιχειρήσεις και ο δεύτερος τις ενώσεις. Συνεπώς, η ίδια παράβαση πρέπει να χαρακτηρίζεται είτε ως συμφωνία μεταξύ επιχειρήσεων είτε ως απόφαση ενώσεων επιχειρήσεων.». Το Δικαστήριο έκρινε πως «[...]το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης δεν αποκλείει τις συμφωνίες μεταξύ ενώσεων επιχειρήσεων και επιχειρήσεων από το πεδίο εφαρμογής των απαγορεύσεων που θεσπίζει. Για να δεχθεί σωρευτικώς τη συμμετοχή μιας ενώσεως και των μελών της στην ίδια παράβαση, η Επιτροπή πρέπει να αποδείξει ότι η ένωση είχε αυτοτελή συμπεριφορά σε σχέση με αυτή των μελών της (απόφαση του

Δικαστηρίου της 27ης Σεπτεμβρίου 1988, 89/85, 104/85, 114/85, 116/85, 117/85 και 125/85 έως 129/85, *Ahlström Osakeyhtiö κ.λπ. κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1985, σ. 5193, στο εξής: απόφαση «χαρτοπολτός Ι»).

1326. *En προκειμένω*, ο αυτοτελής ρόλος των ενώσεων στο πλαίσιο της παραβάσεως την οποία διαπιστώνει το άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως είναι αναμφίβολος. Ο ρόλος της *Cembureau* συνίστατο στην ανάληψη της πρωτοβουλίας για τις συνεδριάσεις των επικεφαλής αντιπροσωπείας κατά τις οποίες συνήφθη και στη συνέχεια επιβεβαιώθηκε η συμφωνία *Cembureau* και στην προετοιμασία των εν λόγω συνεδριάσεων (προσβαλλομένη απόφαση, παράγραφος 19). Ο αυτοτελής ρόλος των εθνικών ενώσεων μελών της *Cembureau* συνίστατο στη σύναψη και στη συνέχεια στην επιβεβαίωση, μαζί με τη *Cembureau*, της συμφωνίας *Cembureau*. Τα έμμεσα μέλη της *Cembureau* προσχώρησαν στη συμφωνία μέσω των μέτρων εφαρμογής της συμφωνίας αυτής. Η εν λόγω προσχώρηση κατέστη δυνατή λόγω του ότι οι εθνικές ενώσεις κλήθηκαν να διαδώσουν γύρω τους «λόγους σωφροσύνης» [σχέδιο εισαγωγικής εκθέσεως του προέδρου για τη συνεδρίαση της 14ης Ιανουαρίου 1983 (προσβαλλομένη απόφαση, παράγραφος 19, σημείο 5· έγγραφα αριθ. 33.126/11583 έως 11585)], πράγμα το οποίο υπογραμμίζει επίσης τον αυτοτελή ρόλο των εθνικών ενώσεων. Τέλος, η *Cembureau* και οι εθνικές ενώσεις είχαν ρόλο αυτοτελή προς τον ρόλο των εμμέσων μελών της *Cembureau* κατά την εφαρμογή της συμφωνίας *Cembureau*. Πράγματι, οι παραβάσεις που συνίστανται στις ανταλλαγές πληροφοριών επί των τιμών τις οποίες διαπιστώνει το άρθρο 2, παράγραφοι 1 και 2, της προσβαλλομένης αποφάσεως αφορούν μόνον τη *Cembureau* και τα μέλη της (βλ., κατωτέρω, σκέψεις 1450 έως 1452).

Αντιθέτως, στην προσβαλλομένη απόφαση, οι επιχειρήσεις μέλη των ενώσεων τις οποίες αφορά η προσβαλλομένη απόφαση δεν θεωρούνται ότι συνήψαν τη συμφωνία *Cembureau*. Κατά την προσβαλλομένη απόφαση (παράγραφοι 45, σημείο 10, και 65, σημείο 3, πρώτο εδάφιο), προσχώρησαν στη συμφωνία *Cembureau* διά της συμμετοχής τους σε ένα ή περισσότερα από τα μέτρα εφαρμογής τα οποία διαπιστώνουν τα άρθρα 3 έως 6 της προσβαλλομένης αποφάσεως.

Λαμβανομένου υπόψη του αυτοτελούς ρόλου των ενώσεων και των επιχειρήσεων στη σύναψη και στην εφαρμογή της συμφωνίας την οποία διαπιστώνει το άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ορθώς η Επιτροπή προσήψε την παράβαση αυτή συγχρόνως στις ενώσεις και στα μέλη των ενώσεων αυτών. Για τους ίδιους λόγους, δεν μπορεί να τεθεί θέμα παραβιάσεως της αρχής *non bis in idem*.

Από τα στοιχεία της προκαταρκτικής έρευνας προκύπτει πως ενώ η εταιρεία *Blade* ξεκίνησε την αποδελτίωση του έντυπου τύπου από το 2000, εντούτοις μόλις το 2014 άρχισε να συνάπτει συμφωνίες με εκδοτικούς οίκους με σκοπό την παραχώρηση άδειας δικαιώματος χρήσης των πνευματικών δικαιωμάτων των εκδοτών. Από τα στοιχεία που έχουν συλλεχθεί

στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας προκύπτει πως η εταιρεία Blade το 2010 είχε προσεγγίσει τον εκδοτικό οίκο «ο Φιλελεύθερος» ο οποίος διατηρούσε από το 2009 συμφωνία με την εταιρεία MMC. Από τα δεκαεννέα μέλη του Συνδέσμου Εκδοτών Κύπρου φαίνεται να υπέγραψε συμφωνία με 4 εκδοτικούς οίκους, ενώ η εφημερίδα Αλήθεια φαίνεται να έλαβε πληρωμή για τα δικαιώματα χρήσης για μία περίοδο τριών ετών (2016-2018). Σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκόμισε η εταιρεία MMC στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας, από την έναρξη λειτουργίας της το 2007 σύναψε συμφωνίες με κάθε έναν εκδότη ξεχωριστά και με κάθε τηλεοπτικό και ραδιοφωνικό σταθμό, οι οποίες ανανεώνονταν ετησίως ξεχωριστά με τον καθένα.⁵³ Η εταιρεία στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας δήλωσε σχετικά πως από τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου και τη σχετική νομοθεσία καθίσταται σαφές πως μια επιχείρηση δεν έχει δικαίωμα να προβαίνει σε δραστηριότητες αποδελτίωσης έργων προστατευόμενα με το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας των εκδοτών εφημερίδων και περιοδικών χωρίς να λάβει πρώτα άδειας από τους κατόχους των δικαιωμάτων αυτών.

Από το 2014 έως και το 2018 φαίνεται να ανταλλάχθηκε μεταξύ της Blade και των εκδοτών πληθώρα αλληλογραφία επί του θέματος, με το Σύνδεσμο να αναλαμβάνει από το 2014 όλες τις διαπραγματεύσεις. Ειδικότερα, ως έχει αναφερθεί ανωτέρω ο Σύνδεσμος με επιστολή του ημερομηνίας 11/11/2014 προς την εταιρεία Blade την ενημερώνει πως το θέμα συζητήθηκε σε σχετική συνεδρία και αποφασίστηκε να της σταλεί επί τούτου επιστολή. Όπως προκύπτει από τα γεγονότα που προσκομίστηκαν από αμφότερες πλευρές, φαίνεται οι εκδότες μέλη του Συνδέσμου σε κατά καιρούς συνεδρίες τους, ως αυτές έχουν καταγραφεί, αποφάσισαν να εξουσιοδοτήσουν μέσω του Συνδέσμου συγκεκριμένα πρόσωπα για να εμπλακούν σε διαπραγματεύσεις τόσο με την εταιρεία Blade όσο και με τις εταιρείες MMC και INNEWS για τη διαχείριση της χρήσης των πνευματικών δικαιωμάτων τους. Μάλιστα συμφωνήθηκε μεταξύ των μελών του Συνδέσμου πως το οποιοδήποτε αντάλλαγμα που απορρέει από τις υπό αναφορά συμφωνίες θα παραχωρείται στο Σύνδεσμο ως εισφορά σ' αυτό από τους εκδότες.

Παρόλο που ο Σύνδεσμος, ως έχει επεξηγηθεί, δεν συνιστά Οργανισμό Συλλογικής Διαχείρισης Δικαιωμάτων, η Επιτροπή για σκοπούς λήψης καθοδήγησης ως προς τον ρόλο όλων των εμπλεκόμενων, σημείωσε ότι το Bundeskartellamt, έκρινε ότι GEMA που δραστηριοποιείτο στο τομέα της συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων δεν συνιστά καρτέλ ή σύμπραξη μεταξύ επιχειρήσεων υπό την έννοια του δικαίου του ανταγωνισμού, με το σκεπτικό ότι η ίδρυση ενός οργανισμού συλλογικής διαχείρισης δεν περιορίζει τον ανταγωνισμό, δεδομένης της μοναδικότητας του κάθε έργου δεν υπήρχε προηγουμένως ανταγωνισμός μεταξύ των δικαιούχων πνευματική ιδιοκτησία.⁵⁴ Με άλλα λόγια η ζήτηση

⁵³ Η εταιρεία με την επιστολή της ημερομηνίας 7/10/2019 απέστειλε όλες τις βεβαιώσεις που είχε από τους εκδοτικούς οίκους καθώς και τις συμφωνίες όπου αυτές υπήρχαν (τόμος 13).

⁵⁴ Βλέπε BKart, Mitteilung, Τη; 15/7/1963, WuW/E Bkart σε.704,709, Held, FuR 1980, σελ, 71, 72, Mestamacker/Schulze, Urheberrechts Kommentar, par. 24 WahrnG, σελ 2, Lux, RP 998, σελ 33.

είναι πάντοτε προσανατολισμένη σε ένα συγκεκριμένο έργο ορισμένου δημιουργού, το οποίο δεν μπορεί να υποκατασταθεί από κάποιο άλλο.⁵⁵ Αυτό επιβεβαιώνεται και από τα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης, αφού οι εταιρείες που παρέχουν υπηρεσίες αποδελτίωσης τύπου δεν αρκέστηκαν να συμβληθούν με μόνο ένα εκδοτικό οίκο αλλά με ένα μεγάλο αριθμό αυτών που δραστηριοποιείται στην κυπριακή αγορά ώστε να καταστήσουν την υπηρεσία τους πιο ελκυστική προς τους υφιστάμενους και νέους πελάτες τους.

Επίσης, δεδομένου ότι ο μεμονωμένος δημιουργός αδυνατεί να παρακολουθεί όλες τις περιπτώσεις χρήσης των έργων του ανά τον κόσμο, να διαπραγματεύεται τους όρους για την χρήση αυτή και να εισπράττει τη σχετική αμοιβή, αναθέτει τη διαχείριση και την προστασία του περιουσιακού δικαιώματος ή ορισμένων εξουσιών από αυτό στους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης. Εν προκειμένω, οι εκδοτικοί οίκοι εξουσιοδότησαν τον Σύνδεσμο τους για να προβεί σε διαπραγματεύσεις με έκαστη εταιρεία αποδελτίωσης τύπου για να καθορίσει το αντάλλαγμα που θα πληρώνεται, το οποίο αποφασίστηκε να παραχωρείται στο Σύνδεσμο ως εισφορά από τους εκδότες μέλη του. Επίσης σημαντικό είναι το γεγονός πως η προσφορά της εταιρείας MMC στη βάση της οποίας θα συνομολογούνταν και άλλες συμφωνίες αποφασίστηκε από το Σύνδεσμο σε σχετική συνάντηση. Παρόλο που σύμφωνα με το Σύνδεσμο, οι εκδοτικοί οίκοι ήταν ελεύθεροι να πράξουν αυτό το οποίο επιθυμούσαν, η Επιτροπή κρίνει πως δεν πρέπει να αγνοείται πως η απόφαση του Συνδέσμου σύμφωνα και με το καταστατικό του, πρέπει να γίνει σεβαστή από όλα τα μέλη του, ενώ ως επισημάνθηκε από την εταιρεία MMC οι συμφωνίες που είχε συνάψει με έκαστο εκδοτικό οίκο είχαν μετατραπεί και ενσωματωθεί σε μια συμφωνία με τον Σύνδεσμο το {...} η οποία ακολούθως ανανεώθηκε το {...}.

Σε ότι αφορά την υπό αναφορά συμφωνία του Συνδέσμου με την εταιρεία MMC, η Επιτροπή σημειώνει πως σύμφωνα με την κρατούσα νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, «*οι συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ δύο ομάδων επιχειρηματιών, όπως οι δύο ομάδες των αμπελοουργών και των εμπόρων, πρέπει να θεωρούνται ως συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων. Το γεγονός ότι οι ομάδες αυτές συνέρχονται στα πλαίσια οργανισμού όπως το BNIC, δεν εμποδίζει την υπαγωγή της συμφωνίας τους στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 85 της Συνθήκης.*»⁵⁶

Υπό το φως όλων των πιο πάνω, η Επιτροπή ομόφωνα καταλήγει στο συμπέρασμα πως οι καταγγελλόμενες συμπεριφορές πρέπει να εξεταστούν υπό το πρίσμα της έννοιας έκδοσης «απόφασης ένωσης επιχειρήσεων» από μέρους του Συνδέσμου η οποία υπάγεται στην απαγορευτική διάταξη του άρθρου 3(1) του Νόμου.

⁵⁵ Βλέπε Sandberger/Treec, UFITA 1966, σελ 197, Held, FuR 1980, σελ 73.

⁵⁶ Βλέπε απόφαση ΔΕΚ ημερομηνίας 30.1.1985, στην υπόθεση C-123/83 BNIC, Συλλογή 1985, 391, σκέψη 20 και 26.

Τέλος, η Επιτροπή σημειώνει πως η καταγγέλλουσα εταιρεία με την επιστολή της ημερομηνίας 15/12/2021 δεν διαφώνησε με τη πιο πάνω εκτεθείσα θέση της.

7.4.2. Εξέταση του ενδεχόμενου παραβατικού χαρακτήρα της συμπεριφοράς του Συνδέσμου υπό το πρίσμα του άρθρου 3(1) του Νόμου.

Προκαταρκτική Αξιολόγηση της Επιτροπής

Η Επιτροπή σημειώνει πως απαραίτητη προϋπόθεση για να εμπίπτει μια σύμπραξη ή συμφωνία ή απόφαση ένωσης επιχειρήσεων στις διατάξεις του άρθρου 3 του Νόμου και του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ και συνεπώς να κριθεί απαγορευμένη, είναι η πλήρωση του κριτηρίου του περιορισμού του ανταγωνισμού.⁵⁷

Η διάταξη του άρθρου 3 του Νόμου, εξειδικεύει την έννοια της παρεμπόδισης, του περιορισμού και της νόθευσης του ανταγωνισμού και προνοεί ότι οι εν λόγω αντι-ανταγωνιστικές συνέπειες πρέπει να συνιστούν είτε αντικείμενο είτε αποτέλεσμα των κρινόμενων συμφωνιών.

Στην απόφαση *MasterCard*,⁵⁸ κρίθηκε ότι η κάθε Αρχή Ανταγωνισμού δεν εμποδίζεται να εξετάσει σε ορισμένες περιπτώσεις και τα δύο αυτά στοιχεία. Στην εν λόγω υπόθεση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επεσήμανε την ύπαρξη στοιχείων που συνηγορούν υπέρ της υπάρξεως περιορισμού του ανταγωνισμού εξ αντικείμενου, εντούτοις στήριξε την ανάλυση της αποκλειστικώς επί των περιοριστικών αποτελεσμάτων για τον ανταγωνισμό των πολυμερών διατραπεζικών προμηθειών εντός της σχετικής αγοράς.

Στην περίπτωση του ανταγωνισμού κατ' αντικείμενο εμπίπτουν οι διάφορες μορφές συμπράξεων που πλήττουν τον ανταγωνισμό στον πυρήνα του. Πρόκειται δηλαδή για συμφωνίες ή συμπράξεις ή αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων που έχουν ως αντικείμενο κεντρικές παραμέτρους της επιχειρηματικής δράσης, όπως η τιμή, η παραγωγή, η πελατεία, η δράση στην αγορά. Αυτοί οι περιορισμοί είναι per se αντι-ανταγωνιστικοί, και τεκμαίρεται ότι έχουν αρνητικές επιπτώσεις στη λειτουργία του ανταγωνισμού. Κατά τη νομολογία και σύμφωνα με την *Gonsten και Grundig κατά Επιτροπής*,⁵⁹ όταν μια συμφωνία έχει ως αντικείμενό της τον περιορισμό του ανταγωνισμού, δε χρειάζεται να αποδειχτεί και το αποτέλεσμα στον ανταγωνισμό προκειμένου να εφαρμοστεί η διάταξη του άρθρου 101(1) ΣΛΕΕ.⁶⁰ Ειδικότερα, έχει κριθεί ότι «είναι περιττό να εξετάζονται τα συγκεκριμένα αποτελέσματα μιας συμφωνίας ή απόφασης κάποιας ένωσης επιχειρήσεων, εφόσον είναι προφανές ότι αποσκοπεί στον περιορισμό, την παρεμπόδιση ή τη νόθευση του ανταγωνισμού».⁶¹

⁵⁷ Δημήτρης Τζουγανάτος, Δίκαιο του Ελεύθερου Ανταγωνισμού, Νομική Βιβλιοθήκη, 2013, σελ. 242.

⁵⁸ Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου, Mastercard της 24^{ης} Μαΐου 2012, T-111-08, σκ. 27.

⁵⁹ ΔΕΚ, υποθέσεις 56&58/64, Consten and Grundig κατά Επιτροπής, Συλλ. 1996, σελ. 299.

⁶⁰ Δημήτρης Τζουγανάτος, Δίκαιο του Ελεύθερου Ανταγωνισμού, Νομική Βιβλιοθήκη, 2013, σελ. 250.

⁶¹ Βλ. απόφαση ΔΕΚ 45/85 Verband der Sachversicherer κατά Επιτροπής, ό.π., σκ. 39

Η Επιτροπή σημειώνει ότι στην περίπτωση σύμπραξης (οποιασδήποτε μορφής) που συνιστά εξ αντικειμένου περιορισμό του ανταγωνισμού, «*παρέλκει ως αλυσιτελής, η περαιτέρω έρευνα και απόδειξη κινδύνου βλάβης των καταναλωτών (GlaxoSmithKline (2009), σκ. 59-60, 62-64) ή επέλευσης άλλων, συγκεκριμένων αποτελεσμάτων, εν δυνάμει βλαπτικών για τον ανταγωνισμό (Αποφάσεις ΠΕΚ της 21.10.2003, General Motors Nederland et Opel Nederland κατά Επιτροπής T-368/00, Σ. ΙΙ-4491, σκ. 104, βλ. και Tate & Lyle κ.α. κατά Επιτροπής T-202/98, T-204/98 και T-207/98, Σ. ΙΙ-1705 σκ. 72, Dalmine κατά Επιτροπής T-50/00, Σ. ΙΙ-2395 σκ.147, 151 και C-407/04 P της 25.1.2007 Σ. Ι-829 σκ. 84, ΔΕΚ τής 11.1.1990, Sandoz Prodotti Farmaceutici κατά Επιτροπής C-277/87, Σ. Ι-45 σκ. 15, 17-18, βλ. και της 8.7.1999, C-49/92 P, Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, Σ. Ι-4125, σκ. 99 κ.α.), δεδομένου ότι πάντως, από την φύση τους δυνητικά μειώνουν ή εξαλείφουν τις ανταγωνιστικές πιέσεις (ΓΔ, απόφαση της 16.6.2011, T-186/06, Solvay κατά Επιτροπής, σκ. 113-119, 156- 162).*».⁶²

Συνεπώς, κατά τη σχετική αξιολόγηση του αντικειμένου της σύμπραξης, δεν εξετάζεται η υποκειμενική πρόθεση των μερών, αλλά μόνο το περιεχόμενο και ο αντικειμενικός σκοπός της συμφωνίας, υπό το φως των αμοιβαίων οικονομικών σχέσεων εντός των οποίων πρέπει να εφαρμοστεί η σχετική συμφωνία.

Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι διαπιστώνεται περιορισμός του ανταγωνισμού κατ' αντικείμενο, όταν ο στόχος της συμφωνίας ή της απόφασης ένωσης επιχειρήσεων, λαμβανομένων υπόψη των οικονομικών και νομικών συνθηκών, υπό τις οποίες υπεγράφη, καθώς και της συμπεριφοράς των μερών είναι εμφανώς ο περιορισμός του ανταγωνισμού στην κοινή αγορά. Για τη διαπίστωση της παράβασης δεν απαιτείται αντι-ανταγωνιστική πρόθεση, αλλά, εφόσον το αντι-ανταγωνιστικό αποτέλεσμα είναι αντικειμενικά ενδεχόμενο, η σχετική πρακτική είναι απαγορευμένη, έστω κι αν οι συμπράττοντες δεν αποσκοπούσαν στο αποτέλεσμα αυτό.⁶³

Πέραν από το στόχο μιας σύμπραξης ή απόφασης ένωσης επιχειρήσεων, η έννοια του περιορισμού του ανταγωνισμού κατ' αντικείμενο προσανατολίζεται και σε πρακτικές οι οποίες από τη φύση τους έχουν τη δυνατότητα να περιορίσουν τον ανταγωνισμό. Αποφασιστικό κριτήριο είναι το αντικείμενο της συμφωνίας αυτής καθ' εαυτής, συμπεριλαμβανομένων των στόχων και του περιεχομένου αυτής.⁶⁴

Στην υπόθεση *Glaxo Smith Kline Services Unlimited and others κατά Επιτροπής*,⁶⁵ το Δικαστήριο έκρινε ότι: «για να εκτιμηθεί ο επιζήμιος για τον ανταγωνισμό χαρακτήρας μιας συμφωνίας πρέπει να λαμβάνονται ιδίως υπόψη το περιεχόμενο των διατάξεών της, οι

⁶² Απόφαση Συμβουλίου της Επικρατείας Α2780/2012, σκ.4 (ECLI:EL:COS:2012:0723A2780.10E3224)

⁶³ Βλ. C-209/07, Competition Authority κατά Beef Industry Development Society και Barry Brothers (Carrigmore) meats Ltd, Συλλ 2008, I-8637, σελ 21.

⁶⁴ *Ibid.*

⁶⁵ T-168/01, GlaxoSmithKline Services Unlimited and others κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006.

σκοποί τους οποίους αυτή επιδιώκει, καθώς και το οικονομικό και νομικό πλαίσιο στο οποίο αυτή εντάσσεται. Επιπλέον, έστω και αν η πρόθεση των μερών δεν αποτελεί αναγκαίο στοιχείο της εξακριβώσεως του περιοριστικού χαρακτήρα μιας συμφωνίας, τίποτε δεν εμποδίζει την Επιτροπή ή τα κοινοτικά δικαιοδοτικά όργανα να λαμβάνουν υπόψη την πρόθεση αυτή». Έτσι, η διαπίστωση ότι η σύμπραξη έχει αντικείμενο περιοριστικό του ανταγωνισμού δεν μπορεί να ανατραπεί ούτε από ενδείξεις ότι δεν είχε κανένα αποτέλεσμα εντός της αγοράς, ή ότι δεν είχε άμεση επίδραση επί των τιμών, ούτε από τη διαπίστωση ότι οι ενδιαφερόμενοι εξασφάλισαν ταυτόχρονα, δια της πρακτικής αυτής, ορισμένα πλεονεκτήματα ως προς τον ανταγωνισμό.⁶⁶

Στις οριζόντιες συμφωνίες / εναρμονισμένες πρακτικές που έχουν ως αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού συμπεριλαμβάνονται, σαφώς, και οι σχετικές με τον καθορισμό των τιμών και τη νόθευση των διαγωνισμών δια της χειραγώγησης προσφορών.⁶⁷

Η Επιτροπή σημειώνει ότι κατά πάγια ενωσιακή νομολογία πρόδηλος περιορισμός του ανταγωνισμού αποτελούν:

- (α) ο άμεσος ή έμμεσος καθορισμός τιμών,
- (β) ο άμεσος ή έμμεσος περιορισμός και έλεγχος της παραγωγής και/ή της διάθεσης των προϊόντων και
- (γ) ο καταμερισμός αγορών ή πηγών προμήθειας.

Εν προκειμένω, αντικείμενο της παρούσας υπόθεσης είναι η συμπεριφορά του Συνδέσμου εκδοτών κατά τη διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων των εκδοτών και οι όροι συναλλαγής με τις εταιρείες αποδελτίωσης. Αντικείμενο της συναλλαγής μεταξύ των αντισυμβαλλομένων είναι το δικαίωμα αποδελτίωσης των εντύπων που εκδίδουν τα μέλη του Συνδέσμου Εκδοτών Κύπρου. Ως έχει αναφερθεί ανωτέρω, το Ανώτατο Δικαστήριο έχει αποφανθεί πως η αναπαραγωγή προστατευτισμών έργων χωρίς την άδεια των δικαιούχων συνιστά, από μόνη της, προσβολή των ιδιοκτησιακών (πνευματικών) δικαιωμάτων των έργων αυτών.

Σε ότι αφορά τη δράση των Συνδέσμου, θα πρέπει να υπομνηστεί πως σύμφωνα με την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου ημερομηνίας 10.12.2014 στην υπόθεση T-90/11 ONP κ.λπ. κατά ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ «37. [...] δεν εμπíπτουν οπωσδήποτε στην απαγόρευση του

⁶⁶ Βλ. Απόφαση Συμβουλίου της Επικρατείας Α2780/2012, σκ.4

⁶⁷ Βλ. ενδεικτικά Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής - Κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του άρθρου [101] παράγραφος 3 [ΣΛΕΕ], ΕΕ C 11 της 14.1.2011, παρ. 21 και 23, 24, 25: Το εν λόγω τεκμήριο βασίζεται στο σοβαρό χαρακτήρα του περιορισμού καθώς και στην εμπειρία, από την οποία προκύπτει ότι οι συμφωνίες που έχουν ως αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού ενδέχεται να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στην αγορά και να θέσουν σε κίνδυνο τους στόχους που επιδιώκουν οι κοινοτικοί κανόνες ανταγωνισμού. Οι περιορισμοί του ανταγωνισμού, ως αντικείμενο των εν λόγω συμφωνιών, όπως ο καθορισμός των τιμών και η κατανομή των αγορών, συνεπάγονται από τη φύση τους μείωση της παραγωγής και αύξηση των τιμών, πράγμα που οδηγεί σε κακή κατανομή των πόρων, λόγω της μη παραγωγής των προϊόντων και υπηρεσιών που ζητούν οι πελάτες. Οδηγούν, επίσης, σε μείωση της ευημερίας των καταναλωτών, οι οποίοι υποχρεώνονται να καταβάλλουν υψηλότερες τιμές για τα εν λόγω προϊόντα και υπηρεσίες.

άρθρου 101, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ όλες οι αποφάσεις ενώσεως επιχειρήσεων που περιορίζουν την ελευθερία δράσεως των μερών ή ενός εξ αυτών. Συγκεκριμένα, για την εφαρμογή της διατάξεως αυτής σε συγκεκριμένη περίπτωση, πρέπει πρώτον να ληφθούν υπόψη το γενικό πλαίσιο εντός του οποίου ελήφθη η απόφαση της συγκεκριμένης ενώσεως επιχειρήσεων ή αναπτύσσει τα αποτελέσματά της, και ιδίως οι σκοποί της, που συνίστανται εν προκειμένω στην παροχή των απαραίτητων εγγυήσεων στους τελικούς καταναλωτές των επίμαχων υπηρεσιών. Εν συνεχεία, πρέπει να εξεταστεί εάν τα εντεύθεν περιοριστικά του ανταγωνισμού αποτελέσματα είναι συνυφασμένα με την επιδίωξη των εν λόγω σκοπών (αποφάσεις του Δικαστηρίου *Wouters*, σκέψη 21 ανωτέρω, σκέψη 97, και της 18ης Ιουλίου 2013, C-136/12, *Consiglio nazionale dei geologi* και *Autorità garante della concorrenza e del mercato*, σκέψη 53).»

Υπό το φως των αποφάσεων του Δικαστηρίου, η Επιτροπή έλαβε καθοδήγηση από την απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση *Magill*⁶⁸, όπου παρουσιάζεται το φαινόμενο παραχώρησης άδειας εκμεταλλεύσεως των έργων, τα οποία προστατεύονται από το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας, και παρατηρεί πως το ζήτημα που προκύπτει είναι η στάθμιση αφενός της προστασίας των δικαιωμάτων της βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας, τα οποία θεμελιώνονται στα εθνικά δίκαια και, αφετέρου, της εξασφάλισης ανόθευτου ανταγωνισμού, που αποτελεί μια από τις αποστολές της Κοινότητας.

Σε ότι αφορά τα περιστατικά της παρούσας υπόθεσης, η Επιτροπή σημειώνει πως από τα στοιχεία που έχουν προσκομιστεί από αμφότερα μέρη, δεν προκύπτει άμεση άρνηση από μέρους του Συνδέσμου να συμβληθεί με την εταιρεία *Blade*. Ως δήλωσε ο Σύνδεσμος με σχετικές επιστολές του προς την Υπηρεσία της Επιτροπής «ο Σύνδεσμός δεν αρνήθηκε και δεν αρνείται συνεργασία με κανέναν. [...] Παρά την παράνομη συμπεριφορά της, [*Blade*] ουδέποτε απορρίφθηκε αίτημα της *Blade* για λήψη άδειας αποδελτίωσης. Τουναντίον, ο Σύνδεσμος και/ή τα μέλη ήταν πρόθυμα να συνεργαστούν με την *Blade*, όμως η τελευταία ουδέποτε επέδειξε ειλικρινή και έντιμη πρόθεση για συνεργασία.»

Σε σχέση με το ζήτημα αυτό, η Επιτροπή παρατηρεί πως η καταγγέλλουσα εταιρεία *Blade* δήλωσε με την επιστολή της ημερομηνίας 30/8/2019 μεταξύ άλλων πως «1) ουδέποτε απάντησαν καθοριστικά με ένα ΝΑΙ ή ΟΧΙ στο αν θα δώσουν άδεια και διαιώνιζαν τις συζητήσεις για πάνω από 10 χρονιά γνωρίζοντας ότι δεν ήταν ανάγκη να τοποθετηθούν αφού ενεργούσαν συλλογικά μέσω άλλης οδού καθυστερώντας την τοποθέτηση τους με στόχο να αποκτήσουν το μονοπώλιο και μετά να μην τους ενδιαφέρει να απαντήσουν. Μια τέτοια τακτική εμπίπτει στην επεξήγηση της άρνησης (εξυπονοούμενη άρνηση). 2) Άλλες φορές δεν όριζαν το ποσό που ήθελαν να πληρωθεί από την καταγγέλλουσα εταιρεία

⁶⁸ 89/205/EEC: Commission Decision of 21 December 1988 relating to a proceeding under Article 86 of the EEC Treaty (IV/31.851 - *Magill* TV Guide/ITP, BBC and RTE)

ζητώντας από αυτήν εκείνη να τους κάνει πρόταση ως προς το πιο ποσό είναι σωστό να πληρωθεί και άλλες φορές όριζαν το ποσό που ήθελαν να πληρωθούν για να δώσουν την άδεια στην εταιρεία Blade τόσο δυσανάλογο και αδικαιολόγητο με στόχο και σκοπό να αναγκάσουν την εταιρεία Blade να μην μπορεί να δεχτεί τους παράλογους όρους που έβαζαν με αποτέλεσμα και πάλι να υπάρχει άμεση άρνηση με αυτό τον τρόπο. Τίποτε ποτέ δεν έγινε γραπτώς αναφορικά με την πρόταση πληρωμής, που ασφαλώς είναι σε αρμονία με την δική τους στρατηγική, δηλαδή να μην δώσουν ποτέ άδεια στην καταγγελλόμενη παρά να την καθυστερούν όσα παραπάνω χρόνια μπορούν μέχρι να την εξοντώσουν. Περαιτέρω αναφορικά με τους παράλογους όρους ήταν και η απαίτηση για παύση των εργασιών της εταιρείας μέχρι να εξοφληθεί το ήδη παράλογο ποσό, κάτι που ασφαλώς θα σήμαινε την άμεση εξόντωση της καταγγελλόμενης εταιρείας.»

Περαιτέρω, από την προκαταρκτική έρευνα η Επιτροπή διαπιστώνει πως σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκόμισε η εταιρεία Blade, στις 16/9/2010 εκπρόσωπος της εταιρείας BO MEDIA WATCH χρησιμοποιώντας το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο της εταιρείας OBSERVER απέστειλε ηλεκτρονικό μήνυμα προς τα μέλη του Συνδέσμου- ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ, ΠΟΛΙΤΗΣ, ΣΗΜΕΡΙΝΗ, ΧΑΡΑΥΓΗ, ΑΛΗΘΕΙΑ, CYPRUS WEEKLY, ΜΑΧΗ, CYRPUS MAIL, FINANCIAL MIRROR, ΑΝΤΙΛΟΓΟΣ, ΒΕΣΤΝΗΚ ΚΙΠΡΑ, ΠΟΝΤΙΚΙ, PEOPLE, ΝΔΔΔ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ- με πρόταση για έναρξη συνεργασίας στο τομέα της αποδελτίωσης, καθορίζοντας εν μέρει τους όρους που θα είχε η μεταξύ τους συμφωνία. Ως αντάλλαγμα είχαν προσφερθεί από την εταιρεία η παροχή αποκομμάτων από τα κυπριακά έντυπα μέσα, αποκόμματα με διαφημίσεις από τον κυπριακό τύπο, ελληνικά έντυπα μέσα, αποκόμματα με κύριες ειδήσεις από την Ελλάδα, πρωτοσέλιδα κυριότερων ελληνικών εφημερίων και κάποιου είδους αμοιβή.

Η καταγγέλλουσα προσκόμισε αντίγραφα των απαντήσεων που στάλθηκαν από τις εφημερίδες Φιλελεύθερος και Πολίτης αυθημερόν. Συγκεκριμένα, ο Φιλελεύθερος, η οποία την {...} είχε υπογράψει μη αποκλειστική συμφωνία με την εταιρεία MMC Media δήλωσε πως «*Η Εταιρεία δεν ενδιαφέρεται στο παρόν στάδιο να προχωρήσει με την παραχώρηση προς εσάς αρχείου των εντύπων της σε ηλεκτρονική μορφή ή σε οποιαδήποτε άλλη μορφή για οποιοδήποτε λόγο.*» και ο Πολίτης πως «*Ήμαστε ήδη σε συνεργασία με την εταιρεία Matrix Media και δεν έχουμε ανάγκη για δεύτερη συνεργασία για αποκόμματα.*» Ο εκπρόσωπος της εταιρείας απάντησε στις εν λόγω επιστολές διαμαρτυρόμενος για την στάση των δυο εκδοτικών οίκων,

Αναφορικά με το ζήτημα αυτό, η Επιτροπή διαπιστώνει πως η Blade δήλωσε ότι προσπάθησε να έρθει σε συνεργασία με την ίδια την Ελλαδική εταιρεία αποδελτίωσης Observer⁶⁹ και είχε εξασφαλίσει χορηγία (ΕΣΠΑ) για την ίδρυση νέας εταιρείας στην Ελλάδα με την επωνυμία BO Media Watch, μέσω της οποίας θα επεκτεινόταν στην Ελλάδα, με

⁶⁹ <https://thegreekobserver.com/>

απώτερο στόχο τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εντούτοις, όπως αναφέρει η καταγγέλλουσα όλα τα σχέδια τους ναυάγησαν όταν οι σχεδιαζόμενοι οικονομικοί πόροι κατέστησαν απρόσιτοι, λόγω των μειωμένων εσόδων τους.

Η Επιτροπή παρατηρεί πως από έρευνα που πραγματοποιήθηκε στο ηλεκτρονικό αρχείο του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη της Κυπριακής Δημοκρατίας διαπιστώθηκε πως ουδέποτε εγγράφηκε εταιρεία με τη συγκεκριμένη επωνυμία στην Κυπριακή Δημοκρατία αλλά ούτε φαίνεται να υποβλήθηκε αίτηση για καταχώρηση του εν λόγω ονόματος.

Σε σχέση με το ζήτημα αυτό και ως έχει αναφερθεί, στις 7/7/2009 η εταιρεία Blade απέστειλε επιστολή στο Σύνδεσμο αναφερόμενη στις τηλεφωνικές επικοινωνίες που είχαν και δηλώνοντας τη θέση πως με τις δραστηριότητες της δεν παραβαίνει το νόμο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και περί Συναφών προς αυτό θεμάτων και ταυτόχρονα ζητώντας την εφαρμογή ίδιας ή παρόμοιας συμφωνίας που έχουν συνάψει τα μέλη τους με άλλη εταιρεία. Το ίδιο περιεχόμενο στάλθηκε εκ νέου στο Σύνδεσμο τις 14/7/2009.

Στις 23/07/2009, η εταιρεία «ο ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ» είχε στείλει σχετική επιστολή στην εταιρεία Blade με την οποία την καλούσε να σταματήσει την παράνομη χρήση του περιεχομένου της εφημερίδας Φιλελεύθερος. Επίσης, στις 16/12/2009 η εταιρεία ΑΡΚΤΙΝΟΣ ιδιοκτήτης της εφημερίδας ΠΟΛΙΤΗΣ απέστειλαν στην εταιρεία Blade μέσω των νομικών του συμβούλων επιστολή με την οποία τους επισημαίνουν έχει διαπιστωθεί ότι παρέχουν υπηρεσίες χωρίς να κατέχουν την απαιτούμενη άδεια ή έγκριση η συναίνεση της εταιρείας. Είχε προηγηθεί επιστολή ημερομηνίας 14/5/2009 από την ίδια την εταιρεία. Επίσης, η Αρκτίνος με επιστολή της ημερομηνίας 6/9/2010 πριν ξεκινήσει η οποιαδήποτε συνεργασία συζήτησης θα έπρεπε η εταιρεία να παύσει να παραβιάζει τα πνευματικά δικαιώματα ιδιοκτησία τους και να παραδώσει σε αυτούς κατάσταση στην οποία να περιλαμβάνεται το υλικό το οποίο είχε χρησιμοποιηθεί από αυτή ώστε να καθοριστεί το ποσό της αποζημίωσης.

Η εταιρεία Blade με επιστολή της ημερομηνίας 7/9/2009 προς το Σύνδεσμο (και σε συνέχεια επιστολής που είχε στείλει στις 14/7/2009) καλώντας τον να συζητήσει τα θέματα πνευματική ιδιοκτησίας, δήλωσε παράλληλα πως:

«Μέχρι του τελικού διακανονισμού θα πρέπει όλες οι παράτυπες συμφωνίες που έχουν γίνει μεταξύ των μελών σας και του ανταγωνιστικού μας γραφείου, αν όντως έχουν γίνει, να ακυρωθούν και να θεωρηθούν ως μη γενόμενες διότι κατά την άποψη μας, είναι παράνομες.

Σε περίπτωση που τα μέλη σας, για οποιονδήποτε λόγο θα ήθελαν να συνεχίσουν τη σχετική συμφωνία τότε θα θέλαμε να προτείνουμε την εφαρμογή της ίδιας ή παρόμοιας συμφωνίας και μαζί μας, όπου τα μέλη σας θα μας παραχωρούσαν τις καθημερινές τους εκδόσεις σε

σχήμα Pdf, την ίδια ώρα που παραδίδονται στον ανταγωνιστή μας, και εμείς από την πλευρά μας θα τους παραχωρήσουμε δωρεάν, κάποια από τις υπηρεσίες μας. Εξυπακούεται ότι ταυτοχρόνως, θα μας εφοδιάσετε με βεβαίωση του Σύνδεσμου ή των μελών σας που θα δηλώνει ότι δεν έχετε σαν Σύνδεσμος ή μέλη οποιαδήποτε απαίτηση εναντίον μας και ότι στην εκτέλεση των εργασιών μας δεν παραβαίνουμε οποιαδήποτε ισχύουσα νομοθεσία.».

Στις 11/11/2014 ο Σύνδεσμος έστειλε επιστολή στην Blade κάνοντας αναφορά στις επιστολές που αυτή απέστειλε στα μέλη του με θέμα την παραχώρηση δικαιώματος ή/και άδειας για παροχή υπηρεσιών αποδελτίωσης. Της υποδεικνύεται ότι συνεχίζει -παρόλες τις ειδοποιήσεις των μελών του- να παραβιάζει τα δικαιώματά τους και να χρησιμοποιεί το περιεχόμενο των εντύπων των μελών παράνομα και χωρίς άδεια. Επίσης, την κάλεσε να παύσει αμέσως τα πιο πάνω και να αποζημιώσει τα μέλη για την παράνομη χρήση, καλώντας την να προσκομίσει εντός 30 ημερών κατάσταση στην οποία να φαίνεται το υλικό που χρησιμοποίησε παράνομα, ώστε να μπορέσουν να καθορίσουν το ποσοστό της αποζημίωσης. Περαιτέρω, την πληροφόρησε ότι το περιεχόμενο της συμφωνίας που ο Σύνδεσμος ή το κάθε μέλος δυνατόν να υπογράψει μαζί της, θα συμφωνηθεί από κοινού και αφού διευθετηθεί ως ένδειξη καλής θέλησης το ζήτημα των αποζημιώσεων, ενώ μέχρι την σύναψη της συμφωνίας θα πρέπει να πάψει να εκμεταλλεύεται παράνομα τα πνευματικά τους δικαιώματα.

Ακολούθως, η καταγγέλλουσα εταιρεία Blade άρχισε να απευθύνεται σε έκαστο εκδοτικό οίκο με σκοπό τη σύναψη σχετική συμφωνίας και αποστέλλοντας σε αυτούς πρότυπο συμφωνία στην οποία προβλεπόταν πως η αμοιβή θα καθοριζόταν στο {...}. Εν απουσία κατάληξης και συμφωνίας είτε με έκαστο εκδοτικό οίκο, είτε με τον Σύνδεσμο εκκρεμούσης της συμφωνίας αναφορικά με τις αναδρομικές οφειλές, η εταιρεία Blade άρχισε να αποστέλλει στους εκδοτικούς οίκους επιταγές με την αμοιβή που προβλεπόταν στο πρότυπο της συμφωνίας που τους είχε αποστείλει, ήτοι ύψους {...}, χωρίς όμως να δίδει στοιχεία ως προς τον τρόπο υπολογισμού του ποσού αυτού. Η Επιτροπή σημείωσε πως στις επιστολές που είχε αποστείλει στις 31/3/2017 αναφέρει επίσης πως «Όσοι από εσάς δεν παραλάβατε επιταγή για το 2015 παρακαλείσθε όπως επικοινωνήσετε μαζί μας.»

Οι εν λόγω επιταγές έγιναν αποδεκτές μεμονωμένα από κάποιους εκδοτικούς οίκους, ενώ η πλειοψηφία αυτών τις επέστρεψε όπως φαίνεται από τα στοιχεία που συλλέχθηκαν στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας.

Σε σχέση με την κατ' ισχυρισμό άρνηση των εκδοτών να συμβληθούν με την εταιρεία Blade, η Επιτροπή διαπιστώνει ο Σύνδεσμος μέσω εκπροσώπου του, με ένορκη δήλωση ημερομηνίας 18/6/2018 που κατατέθηκε στην Επιτροπή και συμπεριλαμβάνεται στο σχετικό διοικητικό φάκελο αρνήθηκε ότι ο Σύνδεσμος δεν επιθυμεί να χορηγήσει σχετική άδεια για παροχή του δικαιώματος χρήσης του περιεχομένου των εντύπων των μελών του με σκοπό την αποδελτίωση στην Blade. Κατά δήλωσή του, οι λόγοι που δεν δόθηκε άδεια ήταν η

συμπεριφορά της Blade που ήταν ανέκαθεν ο ανασταλτικός παράγοντας. Επεσήμανε επί τούτου, πως η Blade άρχισε τις εργασίες της όπως η ίδια θεωρούσε ορθό, επιμένοντας για μεγάλα χρονικά διαστήματα να ισχυρίζεται δημόσια ότι δεν παραβιάζει οποιοδήποτε νόμο ή δικαίωμα των καταγγελλομένων. Ως αναφέρει στην σελίδα 10 της Ένορκης του Δήλωσης: «Από ένα σημείο και μετά, επεδίωξε συνεργασία και με αυταρχικό και αντιεπαγγελματικό τρόπο: Δηλ. με δική της πρωτοβουλία ερχόταν κατ' επανάληψη σε επικοινωνία με τον Φιλελεύθερο, ξεκινούσε διαπραγματεύσεις μαζί του, ο Φιλελεύθερος την ενημέρωνε για το τι έπρεπε να περιλαμβάνει μια συμφωνία μαζί της, και η Blade επιφυλασσόταν να επανέλθει. Η Blade επανερχόταν μετά από διαστήματα και μονομερώς έστελνε συμβόλαια καλώντας μας σε συνάντηση για υπογραφή τους, αποφάσιζε, δε, μονομερώς για ποσοστά δικαιωμάτων που ήθελε να καταβάλει και απέστειλε σχετικές επιταγές.

Η πάροδος μεγάλων χρονικών διαστημάτων κατά τα οποία η Blade δεν έκανε κάτι ουσιαστικό προς την κατεύθυνση της συνεργασίας, ήταν στρατηγικά επιλεγμένη ώστε στο μεσοδιάστημα να επιτυγχάνει 2 πράγματα:

Να διατηρεί το ζήτημα ανοικτό και να επανέρχεται όποτε η ίδια έκρινε ότι ήταν προς το συμφέρον της και

Να συνεχίζει την παράνομη δραστηριότητα της και να πλουτίζει παράνομα εις βάρος μας.

Αυτή η στάση θεωρείται ότι είναι έξω από κάθε έννοια συναλλακτικών ηθών και δεικνύει ότι η Blade δεν επεδίωκε γνήσια και καλόπιστα να συνεργαστεί αλλά εύλογα μπορεί να ισχυριστεί κάποιος ότι εκινείτο υστερόβουλα και κακόπιστα.

Ουσιαστικά η Blade ασχολείτο σε επαγγελματική βάση με την παράνομη χρήση προστατευμένου υλικού τρίτων και αποκόμιζε εισοδήματα εις βάρος των εκδοτών. Προσπάθησε, δε, να δικαιωθεί για τα πιο πάνω δικαστικά και ως μας πληροφορούν οι δικηγόροι μας, σχετικές είναι οι Προσφυγές:

550/2012, ημερομηνίας 27/03/2015 Blade Enterprises Ltd και Κυπριακού Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών,

602/11 MMC Media Monitoring Electronic Ltd και Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, ημερομηνίας 05/09/2013,

413/11 Blade Enterprises Ltd vs. Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων ημερομηνίας 07/12/2012,

1093/2009, ημερομηνίας 10/10/2012 Blade Enterprises Ltd vs. Κυπριακής Δημοκρατίας, μέσω Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Όταν πλέον το θέμα φάνηκε να κλείνει ουσιαστικά και οριστικά εναντίον της από το Ανώτατο Δικαστήριο, η Blade αποφάσισε ότι έπρεπε να επιβάλει στις καταγγελλόμενες συνεργασίες με τους όρους της.»

Η Επιτροπή διαπίστωσε πως παρόλο που η αρχική στάση των Εκδοτών περί τις 16/9/2010 προς την ελληνική εταιρεία BO Media Watch δεν ήταν θετική προς την ενδεχόμενη συνεργασία τους, με δυο εξ αυτών να δηλώνουν πως κατά την υπό αναφορά περίοδο συνεργάζονταν με άλλη εταιρεία, ήτοι την MMC, εντούτοις ο εν λόγω ισχυρισμός θα έπρεπε να είχε τεθεί από την ίδια την εταιρεία BO Media Watch ή /και αναφέρονταν η εν λόγω εταιρεία ως καταγγέλλουσα, εφόσον θα αφορούσε διαφορετική νομική οντότητα η οποία θα πρόεκυπτε από μια ενδεχόμενη συνεργασία της Blade και την ελληνικής εταιρείας OBSERVER.

Υπό το φως των πιο πάνω, διαπιστώσεων η Επιτροπή εξέτασε ακολούθως κατά πόσο η στάση των εκδοτών του Συνδέσμου και οι προϋποθέσεις που έθεταν ως όρους για επίτευξη συμφωνίας συνιστούσαν έμμεσο περιορισμό της διάθεσης των πνευματικών δικαιωμάτων κατά παράβαση του άρθρου 3(1)(β) του Νόμου, δεδομένου ότι ο περιορισμός και η άρνηση παροχής δύναται να λάβει διαφορετικές μορφές και όχι μόνο με τη μορφή της άμεσης άρνησης, ήτοι τον εξαναγκασμό για αποδοχή πρόσθετων όρων, μη σχετικών προϊόντων και υπηρεσιών.⁷⁰

Σε κάθε περίπτωση η Επιτροπή σημείωσε πως σύμφωνα με την ενωσιακή νομολογία η κατοχή πνευματικών δικαιωμάτων δεν συνιστά αντικειμενική δικαιολογία να την άμεση ή έμμεση άρνηση παροχής αυτών ή την επιβολή αθέμιτων όρων συναλλαγής.⁷¹

Ειδικότερα, η Επιτροπή παρατήρησε πως από τα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης, προκύπτει πως η κύρια διαφωνία μεταξύ της Blade και των εκδοτών -μελών του Συνδέσμου- από το 2009 ήταν το κατά πόσο η εταιρεία Blade όφειλε να λάβει άδεια από του εκδότες ώστε να μπορεί να κάνει χρήση των πνευματικών του δικαιωμάτων για σκοπούς αποδελτίωσης του τύπου και πώλησης σχετικών υπηρεσιών σε τελικού καταναλωτές (επιχειρήσεις). Από τη μια η Blade αποζητούσε την έναρξη συμφωνίας με του εκδότες χωρίς να χρειάζεται να καταβάλει αποζημιώσεις για τα προηγούμενα χρόνια χρήσης των εντύπων των εκδοτών και από την άλλη οι εκδότες να θέτουν αυτό ως προϋπόθεση. Πέραν όμως αυτού υπήρχε και διαφωνία ως προς το αντίτιμο που θα κατέβαλε η Blade στους εκδότες.

Στο πλαίσιο της παρούσας έρευνας η εταιρεία Blade πρόβαλε τη θέση πως οι καταγγελλόμενοι εκδότες εφημερίδων και περιοδικών, ή/και ορισμένοι εξ αυτών, θα μπορούσαν να προχωρήσουν με τη σύναψη συμφωνίας με την καταγγέλλουσα εταιρεία και να συζητήσουν ακολούθως το ζήτημα της αποζημίωσης μεταξύ τους με καλή πίστη προκειμένου να εξευρεθεί μια κοινά αποδεκτή λύση. Εναλλακτικά, εισηγήθηκε θα μπορούσαν να συνάψουν συμφωνία με την καταγγέλλουσα εταιρεία και ταυτόχρονα να παραπέμψουν το ζήτημα του καθορισμού της εύλογης αποζημίωσης σε ένα ανεξάρτητο

⁷⁰ Βλέπε Faull & Nikpay, *The EC Law of Competition*, second edition, παρ. 4.187.

⁷¹ Βλέπε απόφαση Microsoft, Magill

τρίτο πρόσωπο π.χ. διαιτητή (arbitrator) εντός σύντομης προθεσμίας. Με αυτό τον τρόπο θα τερματιζόταν η στρέβλωση του ανταγωνισμού στην αγορά επόμενου σταδίου και θα υπήρχε επίλυση του ζητήματος των αποζημιώσεων εντός μιας προκαθορισμένης χρονικής περιόδου. Αντί αυτού όμως, οι καταγγελλόμενοι εκδότες εφημερίδων και περιοδικών, ή/και ορισμένοι εξ αυτών, επέλεξαν να διαιωνίσουν την αντανταγωνιστική κατάσταση θέτοντας προϋποθέσεις για την έναρξη συνεργασίας τους με την καταγγέλλουσα εταιρεία, οι οποίες όπως προκύπτει από τα πραγματικά γεγονότα της υπόθεσης δεν εξυπηρετούν τα οικονομικά τους συμφέροντα.

Εν πρώτοις, η Επιτροπή παρατήρησε πως, ενώ οι εκδότες μεταξύ τους συνιστούν ανταγωνιστές στο λιανικό επίπεδο, αφού ανταγωνίζονται μεταξύ τους για την πώληση των εντύπων τους στους καταναλωτές, εντούτοις σε ανώτατο επίπεδο που αφορά στην πώληση των πνευματικών τους δικαιωμάτων, η κοινή προώθηση θεμάτων μέσω του Συνδέσμου που εξουσιοδοτήθηκε να διαχειρίζεται τα ζητήματα αυτά δεν περιορίζει τον ανταγωνισμό, δεδομένης της μοναδικότητας του κάθε έργου, ήτοι του κάθε δημοσιεύματος. Συνεπώς, η διαχείριση αυτών των ζητημάτων δεν περιορίζει τον ανταγωνισμό εφόσον προηγουμένως δεν υπήρχε ανταγωνισμός μεταξύ των δικαιούχων πνευματική ιδιοκτησία.⁷² Με άλλα λόγια η ζήτηση είναι πάντοτε προσανατολισμένη σε ένα συγκεκριμένο έργο ορισμένου δημιουργού, το οποίο δεν μπορεί να υποκατασταθεί από κάποιο άλλο.⁷³ Αυτό, όπως έχει αναφερθεί, επιβεβαιώνεται και από τα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης, αφού οι εταιρείες που παρέχουν υπηρεσίες αποδελτίωσης τύπου δεν αρκέστηκαν να συμβληθούν με μόνο ένα εκδοτικό οίκο αλλά με ένα μεγάλο αριθμό αυτών που δραστηριοποιείται στην κυπριακή αγορά ώστε να καταστήσουν την υπηρεσία τους πιο ελκυστική προς τους υφιστάμενους και νέους πελάτες τους.

Επίσης, δεδομένου ότι εύλογα μπορεί να ειπωθεί πως ο μεμονωμένος δημιουργός αδυνατεί να παρακολουθεί όλες τις περιπτώσεις χρήσης των έργων του ανά τον κόσμο να διαπραγματεύεται τους όρους για την χρήση αυτή και να εισπράττει τη σχετική αμοιβή, για τους σκοπούς αυτούς αναθέτει στη διαχείριση και την προστασία του περιουσιακού δικαιώματος ή ορισμένων εξουσιών από αυτό στους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης. Εν προκειμένω, ενώ αρχικά οι εκδοτικοί οίκοι σύναπταν ξεχωριστές συμφωνίες με τις εταιρείες αποδελτίωσης, ακολούθως αποφάσισαν να εξουσιοδοτήσουν τον Σύνδεσμο τους για να προβεί σε διαπραγματεύσεις με έκαστη εταιρεία αποδελτίωσης τύπου για να καθορίσει το αντάλλαγμα που θα πληρώνεται, το οποίο αποφασίστηκε να παραχωρείται στο Σύνδεσμο ως εισφορά από τους εκδότες μέλη του. Εξάλλου όπως διαφάνηκε από την σύγκριση των όρων των συμβολαίων έκαστης εταιρείας αποδελτίωσης που ίσχυαν πριν αναλάβει την εκπροσώπηση ο Σύνδεσμος, διαπιστώνεται ομοιομορφία, δηλαδή οι χρεώσεις

⁷² Βλέπε BKart, Mitteilung, Τη; 15/7/1963, WuW/E Bkart σε.704,709, Held, FuR 1980, σελ, 71, 72, Mestamacker/Schulze, Urheberrechts Kommentar, par. 24 WahrnG, σελ 2, Lux, RP 998, σελ 33.

⁷³ Βλέπε Sandberger/Treock, UFITA 1966, σελ 197, Held, FuR 1980, σελ 73.

και τα ανταλλάγματα που παραχωρούνται στους εκδοτικούς οίκους ήταν ίδιοι. Σημειώνεται δε, ότι οι Συμφωνίες περιείχαν όρους αποκλειστικότητας.

Σε ότι αφορά το ζήτημα της καταβολής αντιτίμου για τα προηγούμενα χρόνια χρήσης υλικού για το οποίο η εταιρεία Blade δεν είχε λάβει έγκριση ή άδεια από τους εκδότες για να το χρησιμοποιεί, η Επιτροπή επισήμανε πως όπως προκύπτει από τα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης, ο Σύνδεσμος απαιτούσε από την Blade να προσκομίσει στοιχεία που να δεικνύουν το μέγεθος της χρήσης της υλικού ώστε να μπορεί να αποτιμηθεί το ύψος του τέλους που θα κατέβαλε η Blade. Η Blade όμως για αριθμό ετών (από το 2009 μέχρι και το 2016 περίπου) αρνείτο πως οι εκδότες είχαν τέτοιο δικαίωμα και υπέβαλε στο Σύνδεσμο λογαριασμούς για ένα έτος, μόλις για το 2017. Η Επιτροπή επισήμανε πως μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να προστατεύει τα εμπορικά της συμφέροντα, όταν αυτά θίγονται, και πρέπει να έχει σε εύλογο βαθμό την ευχέρεια να λαμβάνει τα μέτρα που αυτή κρίνει πρόσφορα για την προστασία των εν λόγω συμφερόντων της αρκεί να τηρείται η αρχή της αναλογικότητας.⁷⁴ Με άλλα λόγια θα πρέπει η ενδεχόμενη απαίτηση να μην είναι δυσανάλογη με το επιδιωκόμενο στόχο.⁷⁵ Η Επιτροπή είχε ομόφωνα καταλήξει στο προκαταρκτικό συμπέρασμα πως η απαίτηση του Συνδέσμου και των μελών αυτού να καταβληθούν τα εν λόγω τέλη δεν είναι δυσανάλογη πως τον επιδιωκόμενο σκοπό που ήταν η επίτευξη συμφωνίας με σκοπό την παροχή άδειας χρήσης εντύπων των εκδοτών για σκοπούς παροχής υπηρεσιών αποδελτίωσης, και ούτε περιόριζε το ανταγωνισμό υπό την έννοια του άρθρου 3(1)(α) και (ε) του Νόμου, δεδομένου πως αφενός αποτελεί δικαίωμα του κατόχου των πνευματικών δικαιωμάτων να ζητά «αποζημίωση» για την χρήση των εντύπων που παράγει και αφετέρου γιατί η ανταγωνίστρια εταιρεία MMC από την ημερομηνία έναρξης των δραστηριοτήτων της είχε λάβει όλες τις απαιτούμενες άδειες και είχε συνάψει σχετικές συμφωνίες με έκαστο εκδότη. Επίσης, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η απαίτηση των εκδοτών είχε δηλωθεί από την αρχή και ήταν άμεσα συνυφασμένη με το αντικείμενο της συμφωνίας των αντισυμβαλλομένων. Όπως επισημάνθηκε από το Σύνδεσμο στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας⁷⁶, η MMC δεν χρωστούσε οποιοδήποτε ποσό για προηγούμενα έτη, εφόσον δεν είχε χρησιμοποιήσει παράνομα ή χωρίς άδεια προστατευόμενο υλικό των εκδοτών. Η χρήση από την MMC τέτοιου υλικού έγινε μετά που αυτή συμβλήθηκε αρχικά με διάφορα μέλη του Συνδέσμου ξεχωριστά και στην συνέχεια με τον ίδιο τον Σύνδεσμο. Χρησιμοποιούσε προστατευόμενο υλικό και πλήρωνε για αυτή την χρήση, δυνάμει αυτών των συμφωνιών.

Σε κάθε περίπτωση, δεν πρέπει να αγνοείται ότι η μη καταβολή των ανάλογων αντιτίμων και η μη εξασφάλιση άδειας χρήσης, ενδεχομένως να ενθαρρύνει την παράνομη χρήση

⁷⁴ Βλέπε μεταξύ άλλων C-468/06 έως 478/06 Σωτ. Λέλος και Δία ΕΕ κ.ά κατά Glaxo SmithKline AEE Φαρμακευτικών Προϊόντων, πρώην Glaxowellcome AEBE, Συλλ. 2008. Σελ. I-7139, σκ.50

⁷⁵ Υπόθεση 27/76, United Brands Company and United Contibentaal BV κατά Επιτροπής, Συλλ. 1978 σελ 75, σκ. 189-191.

⁷⁶ Επιστολή ημερομηνίας 03/06/2019

πνευματικών δικαιωμάτων από άλλες εταιρείες.

Από τα πιο πάνω, η Επιτροπή είχε καταλήξει ομόφωνα στο προκαταρκτικό συμπέρασμα πως η απόφαση του Συνδέσμου και των μελών αυτού, να απαιτήσουν την καταβολή των συγκεκριμένων τελών/αποζημίωσης δεν είχε ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού στην αγορά της παροχής υπηρεσιών αποδελτίωσης στη Δημοκρατία κατά παράβαση του άρθρου 3(1) του Νόμου, παρά μόνο την απαίτηση νόμιμων δικαιωμάτων χρήσης της πνευματικής τους ιδιοκτησίας.

Σε σχέση με το ύψος της αμοιβής και των πρόσθετων ανταλλαγμάτων που ζητούνταν από το Σύνδεσμο, η Επιτροπή έλαβε καθοδήγηση από αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ένωσης⁷⁷, στις οποίες εξετάστηκαν οι συμπεριφορές του SACEM (όροι και τιμές) κατά την παραχώρηση δικαιώματος χρήσης ρεπερτορίου. Το ΔΕΚ στις υπό αναφορά υποθέσεις, οι οποίες θα πρέπει να σημειωθεί πως αφορούσαν παράβαση του άρθρου 102 της ΣΛΕΕ, έκρινε πως οι όροι θα πρέπει να συγκριθούν σε μια σταθερή βάση, ήτοι με τους όρους που επιβάλλουν άλλοι οργανισμοί ώστε να διαπιστωθεί πως είναι αθέμιτη, νοουμένου ότι δεν υπάρχουν αντικειμενικοί λόγοι που επιτρέπουν την ιδιομορφία και διαφορά.

Σχετικά με την καταβολή ποσοστού στους εκδότες, η Επιτροπή σημειώνει πως οι συμφωνίες της Blade προέβλεπαν ποσοστό {...} πάνω στην τιμή που αξιολογούνταν οι υπηρεσίες της, δηλαδή την ανεύρεση σχετικών με τους συνεργάτες της εταιρείας πληροφοριών και την άμεση πληροφόρησή τους. Ο υπολογισμός της Blade βασιζόταν στον ετήσιο συνολικό αριθμό αποκομμάτων που αφορούν άρθρα και συμπεριλαμβάνει γραφικές παραστάσεις / διαφημίσεις / ανακοινώσεις / δελτία τύπου / αγγελίες / επιστολές. Αυτός ο αριθμός χωρίζεται μετά ανά εκδότη και ο υπολογισμός του μεριδίου γίνεται με τον πιο κάτω τύπο:

{.....}

Δηλαδή για να πληρωθεί ένας εκδότης το ποσό της «Πληρωμής» υπολογίζετο το σύνολο των τιμολογήσεων που εισπράχθηκαν από τις εταιρείες που λάμβαναν τις υπηρεσίες της Blade, δηλαδή το «Σύνολο Τιμολογήσεων». Σύμφωνα με την εταιρεία Blade {.....

.....
.....
.....
.....
.....

⁷⁷ Βλέπε υπόθεση 110/88 SACEM κατά Lucazeau, υπόθεση 241/88 SACEM κατά Debelle, υπόθεση 242/88 SACEM κατά Soumagnac, υπόθεση 395/87 Ministère public κατά Jean-Louis, Tournier Συλλ. Νομ. ΔΕΚ 1989, 2521

.....}

Σε ότι αφορά την πρακτική που ακολουθείται στο εξωτερικό, η Επιτροπή σημείωσε πως η εταιρεία Blade ανέφερε πως στην Ελλάδα ο Οργανισμός Συλλογικής Διαχείρισης Έργων του Λόγου / ΟΣΔΕΛ εκπροσωπεί την συντριπτική πλειοψηφία των εκδοτών τύπου, πέραν των 4.500 δημιουργών και 600 εκδοτών εντύπων, ο οποίος εισπράττει τα τέλη των αδειών που εκδίδει σε εταιρείες αποδελτίωσης, τα οποία ο ίδιος διανέμει στα μέλη του αναλόγως. Το κόστος της απόκτησης τέτοιας άδειας από τις εταιρείες αποδελτίωσης, αλλά και από τους πελάτες των εταιρειών αποδελτίωσης, είναι καθόλα λογικό και εφικτό, αλλά κυρίως είναι ίσο προς όλους, χωρίς διακρίσεις για κανένα και χωρίς η απόκτηση άδειας να εξαρτάται από παράλογους όρους και προϋποθέσεις, όπως απαιτεί ο Σύνδεσμος Εκδοτών Εφημερίδων και Περιοδικών Κύπρου, δηλαδή μια εταιρεία να πάψει να δραστηριοποιείται, να της παρουσιάσει τους λογαριασμούς της για να δει πόση δουλειά έκανε κ.α. Η απόκτηση τέτοιας άδειας στην Ελλάδα, στοιχίζει αναλόγως από €50.00 για επιχειρήσεις μέχρι 10 εργαζόμενους και αυξάνεται σταδιακά στα €1.500,00 το χρόνο, για εταιρείες που απασχολούν πέραν των 1.001 εργαζομένων. Επίσης δίδεται η δυνατότητα για όσες εταιρείες ασχολούνταν με υπηρεσίες αποδελτίωσης, πριν το 2017, να καταβάλουν το κόστος **μίας μόνο άδειας**, για όλα τα προηγούμενα χρόνια τα οποία προέβαιναν στις υπηρεσίες αποδελτίωσης. Εν ολίγοις, τόσο οι εταιρείες αποδελτίωσης, όσο και οι πελάτες των εταιρειών αποδελτίωσης, καταβάλλουν ετήσιο αντίτιμο για την άδεια, το οποίο όμως είναι καθολικά αποδεκτό, λογικό και δίκαιο, αφού αυξάνεται και κατ' αναλογία του μεγέθους της επιχείρησης.

Η Επιτροπή κατά την αξιολόγηση της καταγγελίας, πως σύμφωνα με τα ενώπιον της στοιχεία, ο Σύνδεσμος από την πλευρά του είχε κάποιες ελάχιστες απαιτήσεις έναντι των αντισυμβαλλόμενων, πέραν του ζητήματος της αποζημίωσης για τα προηγούμενα έτη για τα οποία γινόταν χρήση υλικού των εκδοτών, τα πνευματικά δικαιώματα του οποίου τους ανήκαν, ήτοι: (α) καταβολή ενός ποσού, και (β) παροχή ανταλλαγμάτων.

Η Επιτροπή μέσα από τη μελέτη του διοικητικού φακέλου διαπίστωσε πως σε σχέση με το ζήτημα αυτό, ο Σύνδεσμος κατόπιν διευκρινιστικών ερωτημάτων που του τέθηκαν από την Επιτροπή στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας δήλωσε με επιστολή του ημερομηνίας 26/2/2021 πως: *«Η παραχώρηση δικαιωμάτων ύλης και τίτλου στον εκδοτικό κλάδο εφημερίδων και περιοδικών πραγματοποιείται με δυο μεθόδους που συνδέονται από διεθνώς παραδεκτά επίπεδα αμοιβών. Σε περίπτωση αγοράς μεμονωμένου άρθρου ή θέματος/αφιερώματος ενθέτου, η συμφωνία και η αμοιβή καθορίζεται κατ' αποκοπή συνήθως στα επίπεδα από €500-€5,000 ανάλογα με την έκταση του θέματος και την αναγνωσιμότητα του παρόχου του δικαιώματος, Σε περίπτωση παραχώρησης δικαιώματος επί του συνόλου της ύλης ενός τίτλου (μαζί με τον τίτλο) τότε συνήθως καθορίζεται σε ποσοστό επί του κύκλου εργασιών εσόδων) που θα δημιουργήσει με δικά του μέσα ο λήπτης*

της υπηρεσίας από την αναδημοσίευση της ύλης και την εκ μετάλλευση του τίτλου. Αυτή είναι και η περίπτωση της συμφωνίας του Συνδέσμου με την MMC Media Monitoring.».

Αναφορικά με τα εναλλακτικά ανταλλάγματα, τα οποία ζητά ο Σύνδεσμος από τις εταιρείες αποδελτίωσης επισημάνθηκε πως αυτά είναι διαφορετικά από κάθε συμβαλλόμενη εταιρεία. Οι εταιρείες που ενδιαφέρονται να αποκτήσουν άδεια αποδελτίωσης όμως, δεν υποχρεούνται να προσφέρουν αυτά τα ανταλλάγματα πέραν του ποσοστού που συμφωνείται επί των εισπραγμένων εσόδων. Οι υπηρεσίες που προσέφεραν αυτές οι εταιρείες ενδιέφεραν τα μέλη του Συνδέσμου, εφόσον ήταν χρήσιμες και βοηθητικές για την άσκηση των δραστηριοτήτων τους. Επιπλέον αυτό ήταν βοηθητικό για τις ίδιες τις εταιρείες αφού με αυτό τον τρόπο το τίμημα που θα κατέβαλλαν θα ήταν μικρότερο. Αν οι εταιρείες αυτές -ή οποιοσδήποτε νέος ενδιαφερόμενος- το επιθυμούσαν, θα μπορούσε το αντάλλαγμα να είναι μόνο χρήματα.

Επίσης, ως αναφέρθηκε από το Σύνδεσμο⁷⁸ κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, εξηγήθηκε και αναλύθηκε στην Blade γιατί τα ανταλλάγματα που θα συμφωνούνταν μαζί της, εκ των πραγμάτων δεν θα μπορούσαν να είναι τα ίδια με αυτά της MMC, ήτοι η υπηρεσία που η MMC παρέχει στον Σύνδεσμο είναι δικαίωμα χρήσης για να έχει τη δυνατότητα να είναι χρήστης της υπηρεσίας της εταιρείας που αφορά {.....

.....}. Θα ήταν επομένως παράλογο και χωρίς νόημα ή πρακτικό αντίκρισμα αυτή η ίδια υπηρεσία, να δίδεται ξανά (και επομένως εις διπλούν) από την Blade. Εισηγήθηκαν επομένως ότι θα έπρεπε να ήταν κάτι διαφορετικό, ίδιας όμως αξίας. Αναμένονταν κάποιες εισηγήσεις από την Blade για το τι θα μπορούσαν να ήταν αυτές οι υπηρεσίες που θα μπορούσε να τους παρέχει. Για τις οποίες όμως ποτέ δεν επανήλθε. Αντί αυτού απέστειλε μονομερώς επιταγές κάτι που «αποδυνάμωνε» ως ανέφερε τις διαπραγματεύσεις.

Σε σχέση με το ζήτημα αυτό, ο Σύνδεσμος με επιστολή του ημερομηνίας 26/2/2021 προς την Υπηρεσία δήλωσε πως το σύννηθες ποσοστό στη διεθνή πρακτική κυμαίνεται από 3%-12%, ανάλογα με τη διάρκεια της συμφωνίας (κλιμακωτές αυξήσεις ανά έτος), την αναγνωσιμότητα των τίτλων στην κάθε αγορά. Τέλος, πολύ σημαντικό είναι το μέγεθος της αγοράς στην οποία δραστηριοποιούνται οι συμβαλλόμενοι. Όσο μικρότερη είναι η αγορά τόσο σχετικά μεγαλύτερο είναι το ποσοστό καθώς τα έσοδα αναμένονται να είναι περιορισμένα. Σύμφωνα με τα όσα ανέφεραν στην επιστολή τους «*Το σκεπτικό είναι να μην καταλήγει η αμοιβή σε ένα εντελώς συμβολικό ποσό αλλά σε κάτι ελάχιστα ικανοποιητικό για τον πάροχο του δικαιώματος.*»

Επίσης, ως ανέφερε ο Σύνδεσμος στην υπό αναφορά επιστολή του, οδηγός των

⁷⁸ Βλέπε Ένορκη Δήλωση εκπροσώπου του Συνδέσμου ημερομηνίας 18/6/2018.

διαπραγματεύσεων του Συνδέσμου Εκδοτών ήταν η πρακτική αγοράς δικαιωμάτων τίτλων και ύλης κυπριακών εκδοτικών εταιρειών από άλλες ελληνικές ή και διεθνείς εταιρείες σε ποσοστά που κυμαίνονταν από 5%-10%. Επίσης, υπήρξε τηλεφωνική επικοινωνία με του εκδότες στην Ελλάδα όπου συζητήθηκε το πλαίσιο των δικών του παρόμοιων συμφωνιών και διαπίστωσαν ότι οι αμοιβές που λάμβαναν ήταν στα επίπεδα του 5%. Υπήρξε όπως ανέφερε τηλεφωνική επικοινωνία με το ευρωπαϊκό σύνδεσμο εκδοτών όπου ενημερώθηκε ότι τα ποσοστά της τάξης του 4%-8% είναι στο πλαίσιο της αγοράς και του υγιούς ανταγωνισμού. Το ίδιο, ως ανέφερε ο Σύνδεσμος, έπραξε και από τη βρετανική αγορά.

Η Επιτροπή παρατηρεί πως στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας πραγματοποιήθηκε σύγκριση των όρων και ανταλλαγμάτων που ζητούσε ο Σύνδεσμος με τις συμφωνίες που είχε υπολογίσει με άλλες ανταγωνιστικές εταιρείες, καθώς και στοιχεία του εξωτερικού ώστε να διαφανεί κατά πόσο αυτές ήταν δυσανάλογες ή μη εύλογες ή και ασυνήθεις με τους εμπορικούς όρους, με αποτέλεσμα να τεκμηριώνεται παράβαση του άρθρου 3(1) του Νόμου (ήτοι επιβολή αθέμιτων όρων, άρνηση παροχής πρόσβασης, επιβολή ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές, εξάρτηση της σύναψης σύμβασης από την αποδοχή πρόσθετων όρων και υποχρεώσεων).

Σύμφωνα με τις πρόνοιες της συμφωνίας ημερομηνίας {...} μεταξύ της MMC και του Συνδέσμου Εκδοτών, (παράγραφος 6 - σελίδα 3 της συμφωνίας συνεργασίας) καθώς και της ανανεωμένης συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ της MMC και του Συνδέσμου Εκδοτών ημερομηνίας {...} (παράγραφος 6 - σελίδα 4 της ανανεωμένης συμφωνίας συνεργασίας), ο Σύνδεσμος λάμβανε προμήθεια επί των εισπραγμένων εσόδων της εταιρείας πλέον συγκεκριμένα ανταλλάγματα για τον Σύνδεσμο. Ως ανέφερε ο Σύνδεσμος στην επιστολή του ημερομηνίας 26/2/2021, ο Σύνδεσμος είχε ως ζητούμενο ποσοστό της τάξης του {...}, ενώ η εταιρεία MMC πρότεινε ποσοστό μεταξύ του {...}. Τελικά επιτεύχθηκε κατάληξη στο {...} ως ένα «ελάχιστο αποδεκτό από τους εκδότες και ως το μέγιστο εφικτό για την MMC λαμβάνοντάς υπόψη τα οικονομικά δεδομένα εκ μετάλλευσης των δικαιωμάτων.»

Η Επιτροπή σημειώνει πως σε σχέση με το ζήτημα αυτό η εταιρεία MMC στο πλαίσιο απάντησης διευκρινιστικών ερωτημάτων που της είχαν υποβληθεί με επιστολή της ημερομηνίας 15/12/2020, ανέφερε πως το ύψος του ποσοστού στη Συμφωνία με το Σύνδεσμο βασίστηκε στην εμπειρία που είχαν αποκτήσει όλα τα χρόνια δραστηριοποίησης τους στην αγορά, καθώς και από στοιχεία που είχαν συλλέξει από άλλες χώρες κυρίως της Βρετανίας και της Ελλάδας. Σε ότι αφορά το αίτημα του Συνδέσμου για παροχή πρόσθετων ανταλλαγμάτων σε περίπτωση που το ύψος της ανταμοιβής είναι χαμηλότερο, δήλωσε πως «υπήρχαν παρόμοιες συμφωνίες τέτοιων συναλλαγών οι οποίες ήταν προς όφελος και των δύο πλευρών. Παρόμοιες ανταλλαγές είχαμε με τους τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς

σταθμούς.»⁷⁹

Η Επιτροπή σημείωσε τα συνολικά ποσά που εισέπραξε ο Σύνδεσμος από την εταιρεία MMC για τα έτη 2016-2017 στη βάση της σχετικής συμφωνίας, ποσό το οποίο χαρακτήρισε από τον Σύνδεσμο ως «ασήμαντο», συγκρινόμενο με τον συνολικό κύκλο εργασιών των μελών που ανέρχεται σε κάποια εκατομμύρια για την ίδια περίοδο. Σύμφωνα με το Σύνδεσμο, εάν το ποσό αυτό επιμεριζόταν και καταβαλλόταν σε κάθε μέλος ξεχωριστά (δηλαδή μερικές εκατοντάδες ή χιλιάδες ευρώ στον καθένα) θα ήταν παντελώς ασήμαντο για το κάθε μέλος ξεχωριστά. Αντί λοιπόν το κάθε μέλος να εισπράττει ένα μικρό ποσό (ο Σύνδεσμος δεν αποδίδει λεφτά στα μέλη του), θεωρήθηκε ότι θα ήταν καλύτερο και προς το ευρύτερο συμφέρον του Συνδέσμου και των έντυπων ΜΜΕ να κατατίθενται συνολικά αυτά τα ποσά στο ταμείο του Συνδέσμου. Με αυτό τον τρόπο, θα δημιουργείτο ένα αξιοπρεπές ποσόν που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για ένα γενικότερο, σημαντικό σκοπό/πολιτική προς το κοινό συμφέρον. Κάτι παρόμοιο -χωρίς το ποσοστό επί των εισπραγμένων εσόδων-, προέβλεπαν οι συμφωνίες της MMC με κάποιες εταιρείες ξεχωριστά, πριν το 2016.

Σε ότι αφορά τη συμφωνία που συνομολογήθηκε μεταξύ του Συνδέσμου και της INNEWS, η Επιτροπή σημείωσε πως ο Σύνδεσμος ανέφερε πως το ποσοστό που χρεώνεται η INNEWS, σύμφωνα με τη συμφωνία ημερομηνίας {...} διαφέρει από αυτό της MMC, επειδή η αμοιβή του Συνδέσμου αποτελείται από δύο σκέλη: α) την παροχή υπηρεσιών και β) πάγια χρηματική αμοιβή. Στο πλαίσιο αυτό καθορίστηκε αμοιβή {...} επί των εσόδων της από την υπηρεσία αποδελτίωσης/ενημέρωσης ή το ποσό των {...}, αφού σύμφωνα με τον Σύνδεσμο, η αξία των υπηρεσιών της MMC είναι μεγαλύτερη από την αξία των υπηρεσιών της INNEWS.

Ο Σύνδεσμος σε επιστολή του ημερομηνίας 26/2/2021, διευκρίνισε επί τούτου πως με την έκφραση «η αξία των υπηρεσιών της MMC είναι μεγαλύτερη από την αξία των υπηρεσιών της INNEWS», εννοεί ότι οι υπηρεσίες που έδιδε ως αντάλλαγμα η MMC, εάν πρόκειτο να μεταφραστούν και να αποτιμηθούν σε χρήμα, αξίζουν περισσότερο από τις αντίστοιχες υπηρεσίες που παρείχε η INNEWS ως αντάλλαγμα. Για αυτό το λόγο υπάρχει διαφορά στην χρηματική αμοιβή μεταξύ της MMC και της INNEWS. Η Επιτροπή σημειώνει επίσης πως αναφορικά με τα υπόλοιπα ανταλλάγματα που δίδονται στο Σύνδεσμο, επισημάνθηκε από τον Σύνδεσμο στην επιστολή του ημερομηνίας 3/6/2019 ότι δεν επιθυμούσε να είναι τα ίδια για κάθε αντισυμβαλλόμενο του Συνδέσμου. Σύμφωνα με τις δηλώσεις του Συνδέσμου, θα ήταν παράλογο, χωρίς νόημα και πρακτικό αντίκρισμα η ίδια υπηρεσία να δίδεται ξανά (και επομένως εις διπλούν ή τριπλούν) από τις αντισυμβαλλόμενες εταιρείες. Θα πρέπει να είναι κάθε φορά κάτι διαφορετικό, ίδιας όμως αξίας ή/και χρηστικότητας ή/και

⁷⁹ Η Επιτροπή σημειώνει πως λόγω του τερματισμού των δραστηριοτήτων της εταιρείας, δεν ήταν εφικτό να δοθούν αντίγραφα παλαιότερων συμφωνιών, ήτοι που συνομολογήθηκαν προγενέστερα του 2018.

σημασίας. Ως υποστήριξε ο Σύνδεσμος κάποιες εισηγήσεις σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε περί τον Φεβρουάριο του 2018 για τι θα μπορούσαν να ήταν αυτές οι υπηρεσίες που θα μπορούσε να προσφέρει η Blade όμως αυτή ποτέ δεν επανήλθε, αλλά αντί αυτού υπέβαλε στην καταγγελία στην Επιτροπή εναντίον του Συνδέσμου και των μελών του.

Ο Σύνδεσμος πρόσθεσε επίσης πως: *«δεν είναι δυνατόν να γνωρίζει κανείς εκ των προτέρων ποιες υπηρεσίες θα ικανοποιούσαν τον σύνδεσμο διότι συχνά δεν γνωρίζει κανείς ποιες υπηρεσίες δύνανται να ή επιθυμεί να προσφέρει ο αντισυμβαλλόμενος.»* Ως παράδειγμα δήλωσε πως στην περίπτωση της εταιρείας INNEWS ήταν η ίδια η εταιρεία που πρότεινε την προσφορά της υπηρεσίας {...} ως αντάλλαγμα. Ο Σύνδεσμος υπογράμμισε επίσης πως, οι όποιες υπηρεσίες τυχόν ήθελαν προσφερθεί από τον εκάστοτε αντισυμβαλλόμενο θα πρέπει να έχουν μια κάποια συνάφεια με τις επαγγελματικές δραστηριότητες των εκδοτικών οίκων. Σε κάθε περίπτωση, ως αναφέρθηκε από το Σύνδεσμο, οι αντισυμβαλλόμενοι θα μπορούσαν και μπορούν να εισηγηθούν την καταβολή μόνο χρηματικού ποσού, το οποίο όμως δεν μπορούσε να είναι ίδιο με αυτό της MMC, ήτοι {...}.

Στο πλαίσιο εξέτασης της «απόφασης ένωσης επιχειρήσεων» κατά πόσο αυτή είχε ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα των περιορισμό του ανταγωνισμού κατά παράβαση του άρθρου 3(1) του Νόμου, η Επιτροπή είχε ομόφωνα καταλήξει στο προκαταρκτικό συμπέρασμα πως απαίτηση του Συνδέσμου προς την Blade για την καταβολή είτε ενός πιο υψηλού αντιτίμου είτε ενός χαμηλότερου αντιτίμου καθώς και παροχή υπηρεσιών ως ανταλλαγμάτων δεν ήταν ξένη ως προς την πρακτική που ακολουθήθηκε με τις εταιρείες MMC και INNEWS. Συνεπώς, η Επιτροπή είχε ομόφωνα καταλήξει στο προκαταρκτικό συμπέρασμα πως δεν μπορεί να τεκμηριωθεί πως οι γενικοί όροι (πνεύμα της συνεργασίας) που είχαν τεθεί ως τον τρόπο που θα καθοριζόταν το αντάλλαγμα ήταν ασυνήθεις όροι συναλλαγής.

Η Επιτροπή είχε ομόφωνα καταλήξει στο προκαταρκτικό συμπέρασμα πως από τα στοιχεία της προκαταρκτικής έρευνας προκύπτει πως ο Σύνδεσμος ακολούθησε την ίδια φιλοσοφία ανταμοιβής με όλες τις εταιρείες που παρείχαν υπηρεσίες αποδελτίωσης. Ειδικότερα, η Επιτροπή παρατήρησε πως ο Σύνδεσμος στη συνεδρία του ημερομηνίας 4/4/2017 ενημερώθηκε αναφορικά με τις εταιρείες αποδελτίωσης τύπου και αποφασίστηκε ομόφωνα από όλους τους παρευρισκόμενους πως: *«[...] εξουσιοδοτούν και αναθέτουν στον Σύνδεσμο να υπογράψει (εκ μέρους των μελών του Συνδέσμου που συγκατατίθενται) συμφωνίες με όποια εταιρεία ενδιαφέρεται για αποδελτίωση τύπου με όρους όμοιους με τις άλλες εταιρείες αποδελτίωσης που υπάρχει σήμερα συνεργασία. Διευκρινίζεται ότι το ποσό που ισούται με το {...} επί των εισπραγμένων εσόδων των εταιρειών αποδελτίωσης θα παραμένει στο Σύνδεσμο, ως εισφορά από τους Εκδότες.»* Από τα στοιχεία της

προκαταρκτικής έρευνας προκύπτει πως όλες οι συναφθείσες συμφωνίες είχαν την ίδια φιλοσοφία. Συνεπώς, η Επιτροπή είχε ομόφωνα καταλήξει στο προκαταρκτικό συμπέρασμα πως δεν τεκμηριώνεται ούτε η ύπαρξη εφαρμογής ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές από μέρους του Συνδέσμου κατά παράβαση του άρθρου **3(1)(δ)** του Νόμου.

Παρά ταύτα, από τα στοιχεία που προσκομίστηκαν στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας, φαίνεται πως ο Σύνδεσμος προβαίνει σε διαπραγματεύσεις με έκαστη εταιρεία υπηρεσιών αποδελτίωσης με την οποία συμφωνούνται από κοινού οι όροι της μεταξύ τους συνεργασίας. Τούτων λεχθέντων, η Επιτροπή σημείωσε πως δεν προκύπτει απόφαση του Συνδέσμου με την οποία να προκαθορίζονται οι όροι και οι τιμές που θα προσφέρονται στις εταιρείες παροχής υπηρεσιών αποδελτίωσης καθολικά και οι οποίες θα εφαρμόζονταν υποχρεωτικά από όλα τα μέλη του Συνδέσμου αλλά θα αποφασίζονται ανά περίπτωση.

Επιπρόσθετα, η Επιτροπή είχε ομόφωνα καταλήξει στο προκαταρκτικό συμπέρασμα πως από τα στοιχεία που προσκομίστηκαν από αμφότερα τα εμπλεκόμενα μέρη το ύψος της ανταμοιβής που απαιτείτο από την Blade δεν είναι δυσανάλογο με αυτό που είχε συμφωνηθεί τόσο με την εταιρεία MMC όσο και με την εταιρεία INNEWS μεταγενέστερα. Η Επιτροπή παρατήρησε επί τούτου, πως αυτό εμπίπτει εντός του εύρους που συμφωνείται μεταξύ οργανισμών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και στην Βρετανία, ήτοι μεταξύ 5%-10%.

Η Επιτροπή είχε επίσης ομόφωνα καταλήξει στο προκαταρκτικό συμπέρασμα πως η θέση του Συνδέσμου ως προς τη διαφορετικότητα των υπηρεσιών που θα έπρεπε να προσφέρει η Blade σε σχέση με τις εταιρείες MMC και INNEWS είναι εύλογη, αφού ήδη οι εκδότες-Μέλη του Συνδέσμου, λάμβαναν τις εν λόγω υπηρεσίες, και δεν θα ήταν επιχειρηματικά λογικό από μέρους των εκδοτικών οίκων να λαμβάνουν υπηρεσίες εις διπλούν. Συνακόλουθα, η Επιτροπή είχε ομόφωνα καταλήξει στο προκαταρκτικό συμπέρασμα πως δεν τεκμηριώνεται πως οι προϋποθέσεις και οι όροι που είχαν τεθεί από τον Σύνδεσμο στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων με την εταιρεία Blade συνιστούσαν άμεσα ή έμμεσα την επιβολή αθέμιτων τιμών πώλησης ή όρων συναλλαγής, αλλά ούτε έμμεσο περιορισμό της διάθεσης της τεχνολογικής ανάπτυξης ή των επενδύσεων, κατά παράβαση του άρθρου **3(1)(α) και (β)** του Νόμου.

Ακόμα, η Επιτροπή είχε ομόφωνα καταλήξει στο προκαταρκτικό συμπέρασμα πως η απαίτηση του Συνδέσμου να πληρώσει η Blade το αντίτιμο για τα χρόνια μη ύπαρξης συμφωνίας μεταξύ τους και με τα μέλη του Συνδέσμου να μην αποδέχονται τα ποσά που αποφάσιζε μονομερώς να καταβάλει η Blade, δεν μπορεί να θεωρηθεί παραβατική στη βάση του άρθρου **3(1)(α) και (ε)**. Η Επιτροπή κατέληξε πως από τη στιγμή που το Δικαστήριο έκρινε πως οι Εκδότες δικαιούνται αποζημίωση για τα πνευματικά δικαιώματα, τα ποσά έπρεπε να συμφωνηθούν από κοινού με τους δικαιούχους και όχι μονομερώς από

την εταιρεία Blade.

Επιπροσθέτως των ανωτέρω, η Επιτροπή υπογράμμισε πως οι συμφωνίες που συνομολογήθηκαν από τον Σύνδεσμο με τις εταιρείες MMC και INNEWS αφενός δεν ήταν αποκλειστικές και αφετέρου δεν ήταν καθολικές για τα μέλη του. Από τα στοιχεία της προκαταρκτικής έρευνας προκύπτει πως η συμφωνία ημερομηνίας {...} με την MMC αφορούσε 11 εκδοτικούς οίκους (ως αυτοί καταγράφονται στους ορισμούς) και η συμφωνία ημερομηνίας {...} με την MMC 13 εκδοτικούς οίκους (ως αυτοί καταγράφονται στους ορισμούς). Επίσης η συμφωνία ημερομηνίας {...} με την εταιρεία INNEWS αφορούσε 9 εκδοτικούς οίκους (ως αυτοί καταγράφονται στους ορισμούς της Συμφωνίας). Συνάγεται συνεπώς, πως οι αποφάσεις του Συνδέσμου για το ζήτημα αυτό δεν εφαρμόστηκαν καθολικά από τα μέλη του και ο κάθε εκδοτικός οίκος είχε τη δυνατότητα να πράξει αυτό που επιθυμούσε.

Τέλος, σε ότι αφορά την κατ' ισχυρισμό παράβαση του άρθρου 3(1)(γ) του Νόμου από μέρους των μελών του Συνδέσμου σε σχέση με το αίτημα της BO MEDIA WATCH ημερομηνίας 16/9/2010, η Επιτροπή εν πρώτης παρατήρησε πως ενώ η εταιρεία είχε απευθύνει προς τις εταιρείες ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ, ΠΟΛΙΤΗΣ, ΣΗΜΕΡΙΝΗ, ΧΑΡΑΥΓΗ, ΑΛΗΘΕΙΑ, CYPRUS WEEKLY, ΜΑΧΗ, CYRPUS MAIL, FINANCIAL MIRROR, ΑΝΤΙΛΟΓΟΣ, ΒΕΣΤΝΗΚ ΚΙΠΡΑ, ΠΟΝΤΙΚΙ, PEOPLE, ΝΔΔΔ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ, απαντήσεις έλαβε από τις εφημερίδες Φιλελεύθερος και Πολίτης αυθημερόν. Συγκεκριμένα, ο Φιλελεύθερος, η οποία την {...} είχε υπογράψει μη αποκλειστική συμφωνία με την εταιρεία MMC Media δήλωσε πως *«Η Εταιρεία δεν ενδιαφέρεται στο παρόν στάδιο να προχωρήσει με την παραχώρηση προς εσάς αρχείου των εντύπων της σε ηλεκτρονική μορφή ή σε οποιαδήποτε άλλη μορφή για οποιοδήποτε λόγο.»* και ο Πολίτης πως *«Ήμαστε ήδη σε συνεργασία με την εταιρεία Matrix Media και δεν έχουμε ανάγκη για δεύτερη συνεργασία για αποκόμματα.»*.

Σύμφωνα με τα όσα αναφέρθηκαν από τον ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟ στο πλαίσιο λήψης της διαδικασίας λήψης προσωρινών μέτρων η εταιρεία BO Media Watch δεν ήταν γνωστή στην Ελλάδα και πως κατά τον ουσιώδη χρόνο δεν υπήρχε ανάγκη για τις υπηρεσίες και ανταλλάγματα που είχαν προταθεί από την εν λόγω εταιρεία. Όντως από έρευνα που έχει πραγματοποιηθεί στο μητρώο του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν προκύπτει να είχε εγγραφεί η εν λόγω εταιρεία στην Κυπριακή Δημοκρατία αλλά ούτε να υποβλήθηκε αίτηση καταχώρηση ονόματος.

Σε σχέση με τα πιο πάνω, η Επιτροπή επισήμανε πως δεν προκύπτει από τις συμφωνίες που είχαν συνάψει οι προαναφερόμενες εφημερίδες (ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ και ΠΟΛΙΤΗΣ) να γινόταν γεωγραφικός καταμερισμός των αγορών αλλά ούτε να υπάρχουν όροι αποκλειστικότητας. Επίσης, από τα πρακτικά του Συνδέσμου δεν προκύπτει πρόθεση των

Εκδοτικών Οίκων, μελών αυτού, να περιορίσει την αδειοδότηση μόνο σε εταιρείες που δραστηριοποιούνται εντός της Δημοκρατίας.

Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή έκρινε πως για σκοπούς νομιμότητας, ο εν λόγω ισχυρισμός θα έπρεπε να είχε τεθεί από την ίδια την εταιρεία BO Media Watch στην Επιτροπή ή/και αναφέρονταν η εν λόγω εταιρεία ως καταγγέλλουσα στην παρούσα καταγγελία, εφόσον αφορά διαφορετική νομική οντότητα που θα προέκυπτε από μια ενδεχόμενη συνεργασία με την OBSERVER, κάτι που δεν έγινε εν προκειμένω. Εξάλλου, η συμπεριφορά των μελών του Συνδέσμου εξετάστηκε υπό το φως των γεγονότων που έλαβαν χώρα σε σχέση με την ενδεχόμενη συνεργασία με την εταιρεία Blade.

Θέσεις της καταγγέλλουσας επί των προκαταρκτικών συμπερασμάτων της Επιτροπής

Η Blade απέστειλε με επιστολή του δικηγόρου της ημερομηνίας 15/12/2021 τις θέσεις της επί των προκαταρκτικών συμπερασμάτων της Επιτροπής που λήφθηκαν κατά τη συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 08/10/2021.

Η Blade με την υπό αναφορά επιστολή της, εισηγήθηκε πως η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη την αναλογικότητα της πρότασης που είχε προωθηθεί από την Blade, η οποία ήταν να της δοθεί άδεια να λειτουργήσει και να χρησιμοποιηθεί η διαμεσολάβηση σε σχέση με την ισχυριζόμενη χρηματική οφειλή για τα προηγούμενα έτη. Η Blade υποστήριξε πως εφόσον η προτεινόμενη διέξοδος δεν εφαρμόστηκε από τους καταγγελλόμενους 1-11, τότε δεν τηρήθηκε καθόλου η αναλογικότητα του μέτρου των απαιτήσεων των καταγγελλομένων.

Οι καταγγελλόμενοι 1-11 είχαν κατ' ισχυρισμόν απαίτηση να πληρωθούν και δεν έδιναν άδεια στην καταγγέλλουσα μέχρι να πληρωθούν. Σύμφωνα με την Blade, αυτή η απαίτηση δεν μπορούσε εκ των πραγμάτων να επιτευχθεί με την συμπεριφορά των καταγγελλομένων η οποία είχε ως αποτέλεσμα το κλείσιμο της εταιρείας.

Συνεπώς, είναι η θέση της καταγγέλλουσας ότι οι καταγγελλόμενοι 1-11 δεν είχαν σκοπό να πληρωθούν, ούτε να προστατεύσουν τα πνευματικά τους δικαιώματα αλλά να κλείσουν την καταγγέλλουσα εταιρεία με αθέμιτο τρόπο. Σε αντίθετη περίπτωση θα της έδιναν άδεια, δεσμεύοντας την για προηγούμενες και μελλοντικές οφειλές για τη χρήση των πνευματικών δικαιωμάτων. Υποστήριξε πως τούτο πως δεν υπήρξε κάποια ασφαλιστική δικλίδα που να προστατεύσει την καταγγέλλουσα με αποτέλεσμα την παύση των δραστηριοτήτων της.

Τέλος, η καταγγέλλουσα πρόβαλε τη θέση πως από τη στιγμή που υπήρχε εναλλακτική λύση η οποία θα μπορούσε να εφαρμοστεί και θα την προστάτευσε από το τελικό κλείσιμο και θα θεράπευε την απαίτηση των καταγγελλομένων, τότε η αδικαιολόγητη μη εφαρμογή του μέτρου αυτού δείχνει την πραγματική πρόθεση των καταγγελλομένων και παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας.

Τελική αξιολόγηση της Επιτροπής

Η Επιτροπή μελέτησε ενδελεχώς τα όσα υποβλήθηκαν από τους δικηγόρους της εταιρείας Blade με την επιστολή τους ημερομηνίας 15/12/2021 σε συνάρτηση με το περιεχόμενο του διοικητικού φακέλου της παρούσας υπόθεσης. Ειδικότερα η Επιτροπή εξέτασε τη θέση της εταιρείας Blade πως κατά την αξιολόγηση της παρούσας καταγγελίας δεν λήφθηκε υπόψη η αναλογικότητα της πρότασης που είχε προωθηθεί από την ίδια και πως ενώ υπήρχε εναλλακτική λύση η οποία θα μπορούσε να εφαρμοστεί και θα προστάτευε την εταιρεία και ταυτόχρονα θα θεράπευε την απαίτηση των καταγγελλομένων, κάτι τέτοιο δεν έγινε αποδεκτό από τις καταγγελλόμενες.

Επί τούτου, η Επιτροπή επαναλαμβάνει ότι εξέτασε όλα τα στοιχεία που στάλθηκαν από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας που διεξήχθη και που αποτελούν μέρος του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης, ο οποίος τέθηκε ενώπιον της. Η Επιτροπή αφού διεξήλθε των στοιχείων που προσκομίστηκαν από τα εμπλεκόμενα μέρη, διαπίστωσε πως δεν προκύπτει άμεση άρνηση από μέρους του Σύνδεσμου να συμβληθεί με την εταιρεία Blade. Ως δήλωσε ο Σύνδεσμος με σχετικές επιστολές του προς την Υπηρεσία της Επιτροπής «ο Σύνδεσμός δεν αρνήθηκε και δεν αρνείται συνεργασία με κανέναν. [...] Παρά την παράνομη συμπεριφορά της, [Blade] ουδέποτε απορρίφθηκε αίτημα της Blade για λήψη άδειας αποδελτίωσης. Τουναντίον, ο Σύνδεσμος και/ή τα μέλη ήταν πρόθυμα να συνεργαστούν με την Blade, όμως η τελευταία ουδέποτε επέδειξε ειλικρινή και έντιμη πρόθεση για συνεργασία.»

Επ' αυτού, η ίδια καταγγέλλουσα εταιρεία Blade δήλωσε με την επιστολή της ημερομηνίας 30/8/2019 μεταξύ άλλων πως «1) ουδέποτε απάντησαν καθοριστικά με ένα ΝΑΙ ή ΟΧΙ στο αν θα δώσουν άδεια και διαιώνιζαν τις συζητήσεις για πάνω από 10 χρονιά γνωρίζοντας ότι δεν ήταν ανάγκη να τοποθετηθούν αφού ενεργούσαν συλλογικά μέσω άλλης οδού καθυστερώντας την τοποθέτηση τους με στόχο να αποκτήσουν το μονοπώλιο και μετά να μην τους ενδιαφέρει να απαντήσουν. Μια τέτοια τακτική εμπίπτει στην επεξήγηση της άρνησης (εξυπονοούμενη άρνηση). 2) Άλλες φορές δεν όριζαν το ποσό που ήθελαν να πληρωθεί από την καταγγέλλουσα εταιρεία ζητώντας από αυτήν εκείνη να τους κάνει πρόταση ως προς το πιο ποσό είναι σωστό να πληρωθεί και άλλες φορές όριζαν το ποσό που ήθελαν να πληρωθούν για να δώσουν την άδεια στην εταιρεία Blade τόσο δυσανάλογο και αδικαιολόγητο με στόχο και σκοπό να αναγκάσουν την εταιρεία Blade να μην μπορεί να δεχτεί τους παράλογους όρους που έβαζαν με αποτέλεσμα και πάλι να υπάρχει άμεση άρνηση με αυτό τον τρόπο. Τίποτε ποτέ δεν έγινε γραπτώς αναφορικά με την πρόταση πληρωμής, που ασφαλώς είναι σε αρμονία με την δική τους στρατηγική, δηλαδή να μην δώσουν ποτέ άδεια στην καταγγελλόμενη παρά να την καθυστερούν όσα παραπάνω χρόνια μπορούν μέχρι να την εξοντώσουν. Περαιτέρω αναφορικά με τους παράλογους όρους ήταν

και η απαίτηση για παύση των εργασιών της εταιρείας μέχρι να εξοφληθεί το ήδη παράλογο ποσό, κάτι που ασφαλώς θα σήμαινε την άμεση εξόντωση της καταγγελλόμενης εταιρείας.»

Σε ότι αφορά την πρόταση που υπέβαλε η εταιρεία Blade προς το Σύνδεσμο και τα μέλη αυτού, η Επιτροπή σημειώνει πως από τα στοιχεία της έρευνας τα οποία καταγράφονται εκτενώς στα προκαταρκτικά της συμπεράσματα, προκύπτει πως η εταιρεία Blade απέστειλε κατ' επανάληψη επιστολές στο Σύνδεσμο δηλώνοντας τη θέση πως με τις δραστηριότητες της δεν παραβαίνει το νόμο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και περί Συναφών προς αυτό θεμάτων και ταυτόχρονα ζητώντας την εφαρμογή ίδιας ή παρόμοιας συμφωνίας που έχουν συνάψει τα μέλη τους με άλλη εταιρεία. Επίσης, σε επιστολή της προς το Σύνδεσμο, καλώντας τον να συζητήσει τα θέματα πνευματική ιδιοκτησίας, δήλωσε παράλληλα πως: *«Μέχρι του τελικού διακανονισμού θα πρέπει όλες οι παράτυπες συμφωνίες που έχουν γίνει μεταξύ των μελών σας και του ανταγωνιστικού μας γραφείου, αν όντως έχουν γίνει, να ακυρωθούν και να θεωρηθούν ως μη γενόμενες διότι κατά την άποψη μας, είναι παράνομες.[...]*»

Ο Σύνδεσμος από την πλευρά του, κατ' επανάληψη δήλωσε στην καταγγέλλουσα ότι παραβιάζει τα δικαιώματά τους και να χρησιμοποιεί το περιεχόμενο των εντύπων των μελών παράνομα και χωρίς άδεια και την κάλεσε να σταματήσει άμεσα και να αποζημιώσει τα μέλη για την παράνομη χρήση, καλώντας την να προσκομίσει εντός 30 ημερών κατάσταση στην οποία να φαίνεται το υλικό που χρησιμοποίησε παράνομα, ώστε να μπορέσουν να καθορίσουν το ποσοστό της αποζημίωσης. Περαιτέρω, την πληροφόρησε ότι το περιεχόμενο της συμφωνίας που ο Σύνδεσμος ή το κάθε μέλος δυνατόν να υπογράψει μαζί της, θα συμφωνηθεί από κοινού και αφού διευθετηθεί ως ένδειξη καλής θέλησης το ζήτημα των αποζημιώσεων, ενώ μέχρι την σύναψη της συμφωνίας θα πρέπει να πάψει να εκμεταλλεύεται παράνομα τα πνευματικά τους δικαιώματα.

Ακολούθως, η καταγγέλλουσα εταιρεία Blade απευθύνθηκε σε έκαστο εκδοτικό οίκο με σκοπό τη σύναψη σχετική συμφωνίας και αποστέλλοντας σε αυτούς πρότυπο συμφωνία στην οποία προβλεπόταν πως η αμοιβή θα καθοριζόταν στο {...}. Εν απουσία κατάληξης και συμφωνίας είτε με έκαστο εκδοτικό οίκο, είτε με τον Σύνδεσμο εκκρεμούσης της συμφωνίας αναφορικά με τις αναδρομικές οφειλές, η εταιρεία Blade άρχισε να αποστέλλει στους εκδοτικούς οίκους επιταγές με την αμοιβή που προβλεπόταν στο πρότυπο της συμφωνίας που τους είχε αποστείλει, ήτοι ύψους {...}, χωρίς όμως να δίδει στοιχεία ως προς τον τρόπο υπολογισμού του ποσού αυτού. Οι εν λόγω επιταγές έγιναν αποδεκτές από μεμονωμένους εκδοτικούς οίκους ενώ η πλειοψηφία αυτών τις επέστρεψε.

Η Επιτροπή, ως εκ τούτου εξέτασε κατά πόσο η στάση των εκδοτών του Συνδέσμου και οι προϋποθέσεις που έθεταν ως όρους για επίτευξη συμφωνίας συνιστούσαν έμμεσο περιορισμό της διάθεσης των πνευματικών δικαιωμάτων κατά παράβαση του άρθρου 3(1)(β) του Νόμου, δεδομένου ότι ο περιορισμός και η άρνηση παροχής δύναται να λάβει

διαφορετικές μορφές και όχι μόνο με τη μορφή της άμεσης άρνησης, ήτοι τον εξαναγκασμό για αποδοχή πρόσθετων όρων, μη σχετικών προϊόντων και υπηρεσιών.

Εξετάζοντας το ζήτημα της έμμεσης άρνησης, ήτοι με τον εξαναγκασμό για αποδοχή πρόσθετων όρων, μη σχετικών προϊόντων και υπηρεσιών, η Επιτροπή διαπίστωσε πως η κύρια διαφωνία μεταξύ της Blade και των εκδοτών -μελών του Συνδέσμου- από το 2009 ήταν το κατά πόσο η εταιρεία Blade όφειλε να λάβει άδεια από του εκδότες ώστε να μπορεί να κάνει χρήση των πνευματικών του δικαιωμάτων για σκοπούς αποδελτίωσης του τύπου και πώλησης σχετικών υπηρεσιών σε τελικού καταναλωτές (επιχειρήσεις). Από τη μια η Blade αποζητούσε την έναρξη συμφωνίας με του εκδότες χωρίς να χρειάζεται να καταβάλει αποζημιώσεις για τα προηγούμενα χρόνια χρήσης των εντύπων των εκδοτών και από την άλλη οι εκδότες να θέτουν αυτό ως προϋπόθεση. Πέραν όμως αυτού υπήρχε και διαφωνία ως προς το αντίτιμο που θα κατέβαλε η Blade στους εκδότες τόσο για τα προηγούμενα χρόνια όσο και για τη μελλοντική τους συνεργασία. Συνεπώς, η διαφωνία δεν εστιαζόταν μόνο στην εναλλακτική πρόταση που είχε τεθεί από την εταιρεία αλλά και στο σύνολο τους αντιτίμου που θα συμφωνείτο μεταξύ της Blade και του Συνδέσμου στο πλαίσιο μιας μελλοντικής συμφωνίας.

Η Επιτροπή όπως προκύπτει από τα προκαταρκτικά της συμπεράσματα, έλαβε υπόψη της, τη θέση που διαπιστώθηκε από την εταιρεία Blade ότι οι καταγγελλόμενοι εκδότες εφημερίδων και περιοδικών, ή/και ορισμένοι εξ αυτών, θα μπορούσαν να προχωρήσουν με τη σύναψη συμφωνίας με την καταγγέλλουσα εταιρεία και να συζητήσουν ακολούθως το ζήτημα της αποζημίωσης μεταξύ τους με καλή πίστη προκειμένου να εξευρεθεί μια κοινά αποδεκτή λύση. Επίσης, η Επιτροπή έλαβε υπόψη ότι εναλλακτικά, θα μπορούσαν να συνάψουν συμφωνία με την καταγγέλλουσα εταιρεία και ταυτόχρονα να παραπέμψουν το ζήτημα του καθορισμού της εύλογης αποζημίωσης σε ένα ανεξάρτητο τρίτο πρόσωπο π.χ. διαιτητή (arbitrator) εντός σύντομης προθεσμίας.

Η Επιτροπή κατόπιν μελέτης όλων των ενώπιον της στοιχείων και δεδομένων, και ειδικότερα από τη μελέτη των πρακτικών του Συνδέσμου δεν διαπίστωσε πρόθεση των Εκδοτικών Οίκων, μελών αυτού, να περιορίσουν την αδειοδότηση της εταιρείας με στόχο να την οδηγήσουν στον τερματισμό των δραστηριοτήτων της.

Σε ό,τι αφορά το ζήτημα της καταβολής αντιτίμου για τα προηγούμενα χρόνια χρήσης υλικού για το οποίο η εταιρεία Blade δεν είχε λάβει έγκριση ή άδεια από τους εκδότες για να χρησιμοποιεί, η Επιτροπή από τα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης, εν πρώτοις διαπιστώνει πως η Blade για αριθμό ετών (από το 2009 μέχρι και το 2016 περίπου) αρνείτο πως οι εκδότες είχαν τέτοιο δικαίωμα. Ακολούθως, ο Σύνδεσμος απαιτούσε από την Blade να προσκομίσει στοιχεία που να δεικνύουν το μέγεθος της χρήσης της υλικού ώστε να μπορεί να αποτιμηθεί το ύψος του τέλους που θα κατέβαλε η Blade. Η εταιρεία Blade

υπέβαλε στο Σύνδεσμο λογαριασμούς για ένα έτος μόλις το 2017 και τον Φεβρουάριο του 2018 υπέβαλε στην Επιτροπή την παρούσα καταγγελία.

Σε σχέση με την αναλογικότητα της πρότασης που είχε υποβάλει η εταιρεία Blade στο Σύνδεσμο, η Επιτροπή επαναλαμβάνει πως σύμφωνα με την ενωσιακή νομολογία μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να προστατεύει τα εμπορικά της συμφέροντα, όταν αυτά θίγονται, και πρέπει να έχει σε εύλογο βαθμό την ευχέρεια να λαμβάνει μέτρα που αυτή κρίνει πρόσφορα για την προστασία των εν λόγω συμφερόντων της αρκεί να τηρείται η αρχή της αναλογικότητας.⁸⁰ Με άλλα λόγια θα πρέπει η ενδεχόμενη απαίτηση να μην είναι δυσανάλογη με το επιδιωκόμενο στόχο.⁸¹

Η Επιτροπή κρίνει πως η απαίτηση του Συνδέσμου και των μελών αυτού να καταβληθούν τα εν λόγω τέλη δεν είναι δυσανάλογη πως τον επιδιωκόμενο σκοπό που ήταν η επίτευξη συμφωνίας με σκοπό την παροχή άδειας χρήσης εντύπων των εκδοτών για σκοπούς παροχής υπηρεσιών αποδελτίωσης, και ούτε περιορίζει το ανταγωνισμό υπό την έννοια του άρθρου 3(1) του Νόμου, δεδομένου πως αφενός αποτελεί δικαίωμα του κατόχου των πνευματικών δικαιωμάτων να ζητά «αποζημίωση» για την χρήση των εντύπων που παράγει και αφετέρου γιατί η ανταγωνίστρια εταιρεία MMC από την ημερομηνία έναρξης των δραστηριοτήτων της είχε λάβει όλες τις απαιτούμενες άδειες και είχε συνάψει σχετικές συμφωνίες με έκαστο εκδότη. Επίσης, σημειώνεται πως η απαίτηση των εκδοτών είχε δηλωθεί από την αρχή άμεσα.

Από τα πιο πάνω, προκύπτει πως η απόφαση του Συνδέσμου και των μελών αυτού, να απαιτήσουν την καταβολή των συγκεκριμένων τελών/ δεν είναι δυσανάλογη πως τον επιδιωκόμενο σκοπό και δεν είχε ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού στην αγορά της παροχής υπηρεσιών αποδελτίωσης στη Δημοκρατία, παρά μόνο την απαίτηση νόμιμων δικαιωμάτων χρήσης της πνευματικής τους ιδιοκτησίας. Εξάλλου, δεν πρέπει να αγνοείται πως η μη καταβολή των ανάλογων αντιτίμων και η μη εξασφάλιση άδειας χρήσης, ενδεχομένως να ενθαρρύνει την παράνομη χρήση πνευματικών δικαιωμάτων από άλλες εταιρείες.

Η Επιτροπή αφού αξιολόγησε τις θέσεις της καταγγέλλουσας εταιρείας ημερομηνίας 15/12/2021, ομόφωνα κρίνει πως δεν προκύπτουν λόγοι που να δικαιολογούν τη διαφοροποίηση των προκαταρκτικών συμπερασμάτων της. Για όλους τους πιο πάνω λόγους, η Επιτροπή απορρίπτει τη θέση της εταιρείας Blade πως η Επιτροπή κατά την εξέταση της παρούσας καταγγελίας δεν έλαβε καθόλου υπόψη της την αναλογικότητα της πρότασης που είχε υποβάλει στο Σύνδεσμο.

Στο πλαίσιο εξέτασης της «απόφασης ένωσης επιχειρήσεων» κατά πόσο αυτή είχε ως

⁸⁰ Βλέπε μεταξύ άλλων C-468/06 έως 478/06 Σωτ. Λέλος και Δία ΕΕ κ.ά κατά Glaxo SmithKline ΑΕΕ Φαρμακευτικών Προϊόντων, πρώην Glaxowellcome ΑΕΒΕ, Συλλ. 2008. Σελ. I-7139, σκ.50

⁸¹ Υπόθεση 27/76, United Brands Company and United Contibentaal BV κατά Επιτροπής, Συλλ. 1978 σελ 75, σκ. 189-191.

αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα των περιορισμών του ανταγωνισμού κατά παράβαση του άρθρου 3(1) του Νόμου, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει πως απαίτηση του Συνδέσμου προς την Blade για την καταβολή είτε ενός πιο υψηλού αντιτίμου είτε ενός χαμηλότερου αντιτίμου καθώς και παροχή υπηρεσιών ως ανταλλαγμάτων δεν ήταν ξένη ως προς την πρακτική που ακολουθήθηκε με τις εταιρείες MMC και INNEWS. Συνεπώς, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει πως δεν μπορεί να τεκμηριωθεί πως οι γενικοί όροι (πνεύμα της συνεργασίας) που είχαν τεθεί ως τον τρόπο που θα καθοριζόταν το αντάλλαγμα ήταν ασυνήθεις όροι συναλλαγής.

Η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει πως από τα στοιχεία της προκαταρκτικής έρευνας προκύπτει πως ο Σύνδεσμος ακολούθησε την ίδια φιλοσοφία αμοιβής με όλες τις εταιρείες που παρείχαν υπηρεσίες αποδελτίωσης. Ειδικότερα, η Επιτροπή παρατηρεί πως ο Σύνδεσμος στη συνεδρία του ημερομηνίας 4/4/2017 ενημερώθηκε αναφορικά με τις εταιρείες αποδελτίωσης τύπου και αποφασίστηκε ομόφωνα από όλους τους παρευρισκόμενους πως: «[...] εξουσιοδοτούν και αναθέτουν στον Σύνδεσμο να υπογράψει (εκ μέρους των μελών του Συνδέσμου που συγκατατίθενται) συμφωνίες με όποια εταιρεία ενδιαφέρεται για αποδελτίωση τύπου με όρους όμοιους με τις άλλες εταιρείες αποδελτίωσης που υπάρχει σήμερα συνεργασία. Διευκρινίζεται ότι το ποσό που ισούται με το {...} επί των εισπραγμένων εσόδων των εταιρειών αποδελτίωσης θα παραμένει στο Σύνδεσμο, ως εισφορά από τους Εκδότες.». Από τα στοιχεία της προκαταρκτικής έρευνας προκύπτει πως όλες οι συναφθείσες συμφωνίες είχαν την ίδια φιλοσοφία. Συνεπώς, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει πως δεν τεκμηριώνεται ούτε η ύπαρξη εφαρμογής ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές από μέρους του Συνδέσμου κατά παράβαση του άρθρου **3(1)(δ)** του Νόμου.

Παρά ταύτα, από τα στοιχεία που προσκομίστηκαν στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας, φαίνεται πως ο Σύνδεσμος προβαίνει σε διαπραγματεύσεις με έκαστη εταιρεία υπηρεσιών αποδελτίωσης με την οποία συμφωνούνται από κοινού οι όροι της μεταξύ τους συνεργασίας. Τούτων λεχθέντων, η Επιτροπή σημείωσε πως δεν προκύπτει απόφαση του Συνδέσμου με την οποία να προκαθορίζονται οι όροι και οι τιμές που θα προσφέρονται στις εταιρείες παροχής υπηρεσιών αποδελτίωσης καθολικά και οι οποίες θα εφαρμόζονταν υποχρεωτικά από όλα τα μέλη του Συνδέσμου αλλά θα αποφασίζονται ανά περίπτωση.

Επιπρόσθετα, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει πως από τα στοιχεία που προσκομίστηκαν από αμφότερα τα εμπλεκόμενα μέρη το ύψος της ανταμοιβής που απαιτείτο από την Blade δεν είναι δυσανάλογο με αυτό που είχε συμφωνηθεί τόσο με την εταιρεία MMC όσο και με την εταιρεία INNEWS μεταγενέστερα. Παρατηρείται επί τούτου, πως αυτό εμπίπτει εντός του εύρους που συμφωνείται μεταξύ οργανισμών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και στην Βρετανία, ήτοι μεταξύ 5%-10%.

Η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει πως η θέση του Συνδέσμου ως προς τη διαφορετικότητα

των υπηρεσιών που θα έπρεπε να προσφέρει η Blade σε σχέση με τις εταιρείες MMC και INNEWS είναι εύλογη, αφού ήδη οι εκδότες- Μέλη του Συνδέσμου, λάμβαναν τις εν λόγω υπηρεσίες, και δεν θα ήταν επιχειρηματικά λογικό από μέρους των εκδοτικών οίκων να λαμβάνουν υπηρεσίες εις διπλούν. Συνακόλουθα, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει πως δεν τεκμηριώνεται πως οι προϋποθέσεις και οι όροι που είχαν τεθεί από τον Σύνδεσμο στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων με την εταιρεία Blade συνιστούσαν άμεσα ή έμμεσα την επιβολή αθέμιτων τιμών πώλησης ή όρων συναλλαγής, αλλά ούτε έμμεσο περιορισμό της διάθεσης της τεχνολογικής ανάπτυξης ή των επενδύσεων, κατά παράβαση του άρθρου **3(1)(α) και (β)** του Νόμου.

Ακόμα, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει πως η απαίτηση του Συνδέσμου να πληρώσει η Blade το αντίτιμο για τα χρόνια μη ύπαρξης μεταξύ τους συμφωνία και με τα μέλη του Συνδέσμου να μην αποδέχονται τα ποσά που αποφάσιζε μονομερώς να καταβάλει η Blade, δεν μπορεί να θεωρηθεί παραβατική στη βάση του άρθρου **3(1)(α) και (ε)**. Η Επιτροπή έκρινε πως από τη στιγμή που το Δικαστήριο έκρινε πως οι Εκδότες δικαιούνται αποζημίωση για τα πνευματικά δικαιώματα, τα ποσά έπρεπε να συμφωνηθούν από κοινού με τους δικαιούχους και όχι μονομερώς από την εταιρεία Blade.

Επιπροσθέτως των ανωτέρω, η Επιτροπή υπογράμμισε πως οι συμφωνίες που συνομολογήθηκαν από τον Σύνδεσμο με τις εταιρείες MMC και INNEWS αφενός δεν ήταν αποκλειστικές και αφετέρου δεν ήταν καθολικές για τα μέλη του. Από τα στοιχεία της έρευνας προκύπτει πως η συμφωνία ημερομηνίας 1/3/2016 με την MMC αφορούσε 11 εκδοτικούς οίκους (ως αυτοί καταγράφονται στους ορισμούς) και η συμφωνία ημερομηνίας 04/5/2018 με την MMC 13 εκδοτικούς οίκους (ως αυτοί καταγράφονται στους ορισμούς). Επίσης η συμφωνία ημερομηνίας {...} με την εταιρεία INNEWS αφορούσε 9 εκδοτικούς οίκους (ως αυτοί καταγράφονται στους ορισμούς της Συμφωνίας). Συνάγεται συνεπώς, πως οι αποφάσεις του Συνδέσμου για το ζήτημα αυτό δεν εφαρμόστηκαν καθολικά από τα μέλη του και ο κάθε εκδοτικός οίκος είχε τη δυνατότητα να πράξει αυτό που επιθυμούσε.

Τέλος, σε ότι αφορά την κατ' ισχυρισμό παράβαση του άρθρου 3(1)(γ) του Νόμου από μέρους των μελών του Συνδέσμου σε σχέση με το αίτημα της BO MEDIA WATCH ημερομηνίας 16/9/2010, η Επιτροπή επισήμανε πως δεν φαίνεται μέσα από τις συμφωνίες που είχαν συνάψει οι προαναφερόμενες εφημερίδες (ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ και ΠΟΛΙΤΗΣ) να γινόταν γεωγραφικός καταμερισμός των αγορών αλλά ούτε να υπάρχουν όροι αποκλειστικότητας. Επίσης, από τα πρακτικά του Συνδέσμου δεν προκύπτει πρόθεση των Εκδοτικών Οίκων, μελών αυτού, να περιορίσει την αδειοδότηση μόνο σε εταιρείες που δραστηριοποιούνται εντός της Δημοκρατίας. Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή κρίνει πως για σκοπούς νομιμότητας, ο εν λόγω ισχυρισμός θα έπρεπε να είχε τεθεί από την ίδια την εταιρεία BO Media Watch στην Επιτροπή ή/και αναφέρονταν η εν λόγω εταιρεία ως καταγγέλλουσα στην παρούσα καταγγελία, εφόσον αφορά διαφορετική νομική οντότητα

που θα προκύπτει από μια ενδεχόμενη συνεργασία με την OBSERVER, κάτι που δεν έγινε εν προκειμένω. Εξάλλου, η συμπεριφορά των μελών του Συνδέσμου εξετάστηκε υπό το φως των γεγονότων που έλαβαν χώρα σε σχέση με την ενδεχόμενη συνεργασία με την εταιρεία Blade.

Συνακόλουθα και στη βάση των δεδομένων που έχουν αναλυθεί ανωτέρω, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει πως δεν στοιχειοθετείται παράβαση του άρθρου 3(1)(α), (β), (δ) και (ε) του Νόμου από μέρους του Συνδέσμου και των εκδοτών μελών αυτού.

7.5. Άρθρο 6(1) του Νόμου

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6(1) του Νόμου:

«6.-(1) Απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων, που κατέχει ή κατέχουν δεσπόζουσα θέση στο σύνολο ή μέρος της εγχώριας αγοράς ενός προϊόντος, ιδιαίτερα εάν η πράξη αυτή έχει ως αποτέλεσμα ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα –

(α) τον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό αθέμιτων τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων μη θεμιτών υπό τις περιστάσεις όρων συναλλαγής

(β) τον περιορισμό της παραγωγής ή της διάθεσης ή της τεχνολογικής ανάπτυξης, προς ζημιά των καταναλωτών

(γ) την εφαρμογή ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές, με συνέπεια ορισμένες επιχειρήσεις να τίθενται σε μειονεκτική στον ανταγωνισμό θέση

(δ) την εξάρτηση της σύναψης συμφωνιών από την αποδοχή εκ μέρους των αντισυμβαλλόμενων πρόσθετων υποχρεώσεων, οι οποίες, εκ της φύσεώς τους ή σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες, δεν έχουν σχέση με το αντικείμενο των συμφωνιών αυτών.».

Συνεπώς, για την εφαρμογή της ως άνω απαγορευτικής διάταξης θα πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

- α) ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων στο σύνολο ή μέρος της εγχώριας αγοράς ενός προϊόντος και
- β) καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας αυτής θέσης.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου «δεσπόζουσα θέση», αναφορικά με επιχείρηση, σημαίνει τη θέση οικονομικής δύναμης που απολαμβάνει η επιχείρηση που την καθιστά ικανή να παρακωλύει τη διατήρηση αποτελεσματικού ανταγωνισμού στη σχετική αγορά και της επιτρέπει να ενεργεί σε αισθητό βαθμό ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές και τους πελάτες της και σε τελική ανάλυση ανεξάρτητα από τους καταναλωτές.

Σύμφωνα με την νομολογιακά κρατούσα άποψη, η ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης προϋποθέτει καταρχάς ένα σημαντικό μερίδιο αγοράς από πλευράς της εξεταζόμενης επιχείρησης και εν συνεχεία την πραγματική δυνατότητα μονομερούς επηρεασμού των όρων της αγοράς, αυτό δηλαδή που η νομολογία του ΔΕΕ έχει διατυπώσει ως *δυνατότητα παρεμπόδισης ενός αποτελεσματικού ανταγωνισμού*⁸².

Στην υπόθεση *Continental Can*⁸³, το δικαστήριο ερμήνευσε τη δεσπόζουσα θέση ως τη δυνατότητα μιας επιχείρησης να λειτουργεί με πλήρη ανεξαρτησία στην αγορά, χωρίς να λαμβάνει υπόψη της τη συμπεριφορά άλλων ανταγωνιστών. Επιπλέον, οι επιχειρήσεις με δεσπόζουσα θέση έχουν την **ιδιαιτέρη ευθύνη** να μην θέτουν σε κίνδυνο με τη συμπεριφορά τους τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό⁸⁴.

Συνεπώς, δεσπόζουσα θέση κατέχει η επιχείρηση που απολαμβάνει οικονομική δύναμη, τέτοια, που την καθιστά ικανή να παρακωλύει τη διατήρηση αποτελεσματικού ανταγωνισμού στη σχετική αγορά και της επιτρέπει να ενεργεί σε αισθητό βαθμό ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές και τους πελάτες της και σε τελική ανάλυση ανεξάρτητα από τους καταναλωτές. Η ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης μπορεί να απορρέει από τον συνδυασμό διαφόρων παραγόντων οι οποίοι από μόνοι τους δεν αποτελούν απαραίτητα επαρκή ένδειξη για την ύπαρξη της, αλλά κατόπιν συνδυασμού μεταξύ τους είναι δυνατό να οδηγούν στη δημιουργία δεσπόζουσας θέσης. Τέτοιοι παράγοντες είναι «*η ύπαρξη ανταγωνιστών, τα μερίδια αγοράς, το ύψος των διαθέσιμων οικονομικών μέσων, το προβάδισμα από άποψη τεχνολογικής εξέλιξης και σχετικής εμπειρίας, η εξασφάλιση των πρώτων υλών με κάθετη ολοκλήρωση της επιχείρησης, η ανυπαρξία εναλλακτικού ανταγωνισμού και οι φραγμοί εισόδου νέων ανταγωνιστών στη σχετική αγορά*⁸⁵».

Συνακόλουθα, η κατοχή ενός σημαντικά μεγάλου μεριδίου αγοράς από συγκεκριμένη επιχείρηση ενδέχεται να αποτελεί σοβαρή ένδειξη, η οποία όμως δεν αποδεικνύει άνευ ετέρου την ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης, αν δεν συνεξεταστεί με τα υπόλοιπα δεδομένα⁸⁶. Ενδεικτικά, μερίδιο αγοράς άνω του 75% θεωρείται *per se* δεσπόζουσα θέση⁸⁷, κάτω του 10% ανυπαρξία δεσπόζουσας θέσης⁸⁸, μεταξύ 20%-40% είναι ασαφές κατά πόσο τίθεται ζήτημα δεσπόζουσας θέσης (grey zone)⁸⁹ και από 50% και πάνω υφίσταται κατά μαχητό τεκμήριο δεσπόζουσα θέση⁹⁰.

Όπως επισημάνθηκε στην απόφαση *Hoffmann- La Roche*, μία επιχείρηση που διαθέτει

⁸² Υπόθεση 85/76, *Hoffmann- La Roche & Co. AG v. Commission*, [1979] ECR 461, Υπόθεση 27/76, *United Brands*, Συλλ. Νομολ. 1978, 207.

⁸³ *Euroemballage Corpa and Continental Can Co Inc. v Commission*: 6/72, EE L 7/8-1-1972.

⁸⁴ T-301/04 *Clearstream* [2009].

⁸⁵ Κοτσίρης, Λ. (2011) Δίκαιο Ανταγωνισμού, Αθέμιτου και Ελεύθερου, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα. Σελ. 514.

⁸⁶ Συνεκδ. υποθ. T-24/93, T25/93, T26/93 and T28/93, *Compagnie maritime belge transports SA and Compagnie maritime belge SA, Darfa-Lines A/S, Deutsche Afrika-Linien GmbH & Co and Nedloyd Lijnen BV v. Commission of the European Communities*

⁸⁷ Υπόθεση ΔΕΕ 85/76 *Hoffman – La Roche*, [1979] ECR 461, [1979] 3 CMLR 211.

⁸⁸ Υπόθεση 26/76 *Metro SB-Großmärkte GmbH & Co. KG v Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, ECR 1977, P. 01875

⁸⁹ Υπόθεση 27/76 *United Brands v Commission* [1978] ECR 207, [1978] 1 CMLR 429

⁹⁰ Υπόθεση 62/86 *AKZO Chemie B.V.* [1991] I-3359.

πολύ υψηλό μερίδιο αγοράς για αρκετό χρονικό διάστημα βρίσκεται, λόγω του μεριδίου αυτού, σε κατάσταση ισχύος, που την καθιστά υποχρεωτικό συνέταιρο και της εξασφαλίζει την ελευθερία συμπεριφοράς (*freedom of action*) έναντι των ανταγωνιστών, γεγονός που χαρακτηρίζει μια επιχείρηση με δεσπόμενη θέση⁹¹. Αντίθετα, όταν επιχείρηση δεν κατέχει μονοπωλιακή θέση στην αγορά αλλά κατέχει ένα ποσοστό της τάξεως του 40-50% (μερίδιο αγοράς), θεωρείται ότι αποτελεί μία αξιόπιστη αλλά όχι επαρκή ένδειξη ύπαρξης δεσπόμενης θέσης και, επομένως, απαιτείται να ληφθούν υπόψη και άλλοι παράγοντες, προκειμένου να θεμελιωθεί η ύπαρξη δεσπόμενης θέσης⁹².

Στην περίπτωση που η υπόλοιπη αγορά είναι κατακερματισμένη σε πληθώρα ανταγωνιστών, τότε, ακόμα και με σχετικά μικρό ποσοστό αγοράς, μία επιχείρηση μπορεί να θεωρηθεί ως δεσπόμενη, αφού κανένας εκ των ανταγωνιστών δεν κατέχει μερίδιο αγοράς αρκετό, ώστε να συνιστά απειλή για τη δεσπόμενη επιχείρηση⁹³. Συγκεκριμένα, στην υπόθεση *United Brands* θεωρήθηκε ότι επιχείρηση που διέθετε ποσοστό 45% κατείχε δεσπόμενη θέση στη σχετική αγορά καθότι, μεταξύ άλλων, είχε σχεδόν διπλάσιο ποσοστό από τον πλησιέστερο ανταγωνιστή της. Επίσης, στην υπόθεση *Michelin*⁹⁴ θεωρήθηκε ότι το ποσοστό 57% - 65%, που κατείχε η εν λόγω εταιρεία στη σχετική αγορά ήταν αρκετό για τη θεμελίωση δεσπόμενης θέσης δεδομένου, μεταξύ άλλων, του γεγονότος ότι οι ανταγωνιστές της διέθεταν καθένας ποσοστά 4-8% της σχετικής αγοράς.

Σύμφωνα επομένως με τη σχετική νομολογία του ΔΕΕ που παρατίθεται ανωτέρω, πολύ υψηλά μερίδια αγοράς, πλην εξαιρετικών περιπτώσεων, είναι αρκετά για την απόδειξη ύπαρξης δεσπόμενης θέσης, ενώ όπου το μερίδιο αγοράς είναι μικρότερο του 50%, είναι πιθανό να διαπιστωθεί η ύπαρξη δεσπόμενης θέσης μιας επιχείρησης, λαμβάνοντας υπόψη τη διάρθρωση της αγοράς και τα μερίδια των επιχειρήσεων/ανταγωνιστών.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το ΔΕΕ αφήνουν ανοικτό το ενδεχόμενο μια επιχείρηση να κατέχει δεσπόμενη θέση σε μία αγορά με μερίδιο μικρότερο του 50%⁹⁵. Σημειώνεται ότι, το μικρότερο μερίδιο αγοράς που κρίθηκε σε απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για κατοχή δεσπόμενης θέσης από επιχείρηση, για σκοπούς εφαρμογής του άρθρου 102 της ΣΛΕΕ (αντίστοιχο του άρθρου 6(1) του Νόμου), ήταν 39.7%⁹⁶, αφού λήφθηκαν υπόψη και συνεκτιμήθηκαν οι προαναφερόμενοι παράγοντες.

Περαιτέρω, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη της τη νομολογία του ΔΕΕ και σχετικά τονίζει ότι, οι παραβάσεις που προνοούνται στο άρθρο 3(1) του Νόμου και αυτές που προνοούνται στο άρθρο 6(1) του Νόμου και τα αντίστοιχα αυτών 101 και 102 της ΣΛΕΕ δύνανται να εφαρμοστούν ταυτόχρονα με βάση τα ίδια πραγματικά περιστατικά, αφού «η ίδια πρακτική

⁹¹Υπόθεση 85/76, *Hoffmann- La Roche & Co. AG v. Commission*, [1979] ECR 461

⁹² C-62/86, *Akzo Chemie κατά Επιτροπής*, παρ. 60-61.

⁹³ Υπόθεση 27/76 *United Brands Company and United Brands Continental BV v Commission* [1978] ECR 207, σκ. 111.

⁹⁴ Υπόθεση C-322/81, *Michelin v. Commission*, [1983] ECR 3461, παρ.52, 59. Ομοίως και σε T-219/99, *British Airways κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, παρ.210-211.

⁹⁵ Υπόθεση C-250/92, *Gotttrup Klim v. KLG* [1994], ECR I-5641, [1996] 4 CMLR 191.

⁹⁶ Υπόθεση T-219/99, *British Airways v. Commission* [2003], ECR II-5917, [2004] 4 CMLR 1008

μπορεί να οδηγήσει σε παράβαση και των δύο διατάξεων».⁹⁷

Συναφώς, το ΔΕΕ στην υπόθεση *Hoffman-La Roche*⁹⁸ ανέφερε ότι: «Πρέπει να παρατηρηθεί ότι σε περιπτώσεις όπως η προκειμένη, και ιδίως όσον αφορά τη σύμβαση της 5ης Ιουλίου 1971, που περιέχει αμοιβαίες υποχρεώσεις αποκλειστικού εφοδιασμού, θα μπορούσε να τεθεί το ερώτημα αν η εν λόγω συμπεριφορά υπάγεται στο άρθρο 85 της Συνθήκης και ενδεχομένως, στην παράγραφο 3 του άρθρου αυτού. Το γεγονός ότι τέτοιου είδους συμφωνίες θα μπορούσαν να εμπέσουν στο άρθρο 85, και συγκεκριμένα στην παράγραφο 3, δεν αποκλείει εντούτοις την εφαρμογή του άρθρου 86, διότι αυτή η τελευταία διάταξη, στην πραγματικότητα, αναφέρεται ρητά σε καταστάσεις που δημιουργούνται προφανώς από συμβατικούς δεσμούς, έτσι ώστε, στις περιπτώσεις αυτές, η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τη φύση των αμοιβαίων υποχρεώσεων και την ανταγωνιστική θέση των συμβαλλομένων στην αγορά ή στις αγορές στις οποίες ανήκουν, να συνεχίσει τη διαδικασία βάσει του άρθρου 85 ή βάσει του άρθρου 86.»

Επίσης, επισημαίνεται ότι το ΔΕΕ στην υπόθεση του *Continental Can*⁹⁹ τόνισε ότι, a priori, οι διατάξεις 101 και 102 ΣΛΕΕ (οι αντίστοιχες 3 και 6(1) του Νόμου) επιδιώκουν έναν κοινό σκοπό, ενώ στη συνέχεια το Δικαστήριο διακήρυξε την αυτονομία τους με την έννοια ότι εφαρμόζονται σε διαφορετικές καταστάσεις και θέτουν διαφορετικές προϋποθέσεις εφαρμογής, έστω και αν μερικές φορές το πεδίο εφαρμογής τους αλληλοκαλύπτεται.

Συνεπώς, οι παραβάσεις των διατάξεων του άρθρου 3(1) του Νόμου είναι χωριστές από εκείνες του άρθρου 6(1) του Νόμου και δεν απορροφούνται οι πρώτες από τις δεύτερες. Ενώ, η παράλληλη εξέτασή τους για την ύπαρξη ή όχι παραβάσεων δύναται να γίνει, με βάση τα ίδια πραγματικά περιστατικά, καθότι δυνατό να προκύψουν παραβάσεις διαφορετικών διατάξεων του Νόμου, αφενός για απαγορευμένη σύμπραξη, και αφετέρου κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, η οποία θα εξετασθεί στη συνέχεια.

Υπό το φως της εν λόγω νομολογίας, η Επιτροπή αφού μελέτησε ενδελεχώς τους ισχυρισμούς της καταγγέλλουσα εταιρείας περί της παράβασης του άρθρου 6(1) του Νόμου από το Σύνδεσμο, τους εκδοτικούς οίκους και την εταιρεία MMC, καθώς και όλα τα στοιχεία που προσκομίστηκαν από αυτή, προχώρησε να εξετάζει κατά πόσο στοιχειοθετείτε η κατοχή ή μη δεσπόζουσας θέσης από τις καταγγελλόμενες.

Ισχυρισμοί καταγγέλλουσας εταιρείας

Κατά την άποψη της εταιρείας Blade, τα γεγονότα της υπόθεσης, όπως παρουσιάζονται μέσα από το έγγραφο της Καταγγελίας και τις απαντήσεις της στα ερωτηματολόγια της Υπηρεσίας της Επιτροπής στοιχειοθετούν την ύπαρξη καταχρηστικής εκμετάλλευσης της

⁹⁷ Βλ. σχετικά Συνεκδικασθείσες Υποθέσεις C-395 & 396/96 P, *Compagnie Maritime Belge Transports SA e.a. κατά Επιτροπής*, Συλλ. 2000 σελ. I-1365, σκέψη 33.

⁹⁸ *Supra* υποσ. 106, σκέψη 116.

⁹⁹ Βλ. *supra* υποσ. 114.

δεσπόζουσας θέσης που κατέχει κάθε ένας από τους καταγγελλόμενους εκδότες εφημερίδων και περιοδικών στην αγορά προηγούμενου σταδίου.

Σχετικά προβάλλει τη θέση ότι η άρνηση αδειοδότησης της καταγγέλλουσας εταιρείας σε σχέση με την χρήση των πνευματικών δικαιωμάτων των καταγγελλόμενων εκδοτών εφημερίδων και περιοδικών, ή/και ορισμένων εξ αυτών, αποκλείει τη δυνατότητα νόμιμης δραστηριοποίησης της εν λόγω εταιρείας στην αγορά της παροχής υπηρεσιών αποδελτίωσης σε τελικούς καταναλωτές.

Επιπρόσθετα, παρατηρείται ότι ως αποτέλεσμα της πιο πάνω συμπεριφοράς των καταγγελλόμενων εκδοτών εφημερίδων και περιοδικών, ή/και ορισμένων εξ αυτών, η σχετική αγορά επόμενου σταδίου έχει στεγανοποιηθεί, αποκλείοντας κάθε δυνατότητα ανάπτυξης αποτελεσματικού ανταγωνισμού εντός αυτής (ή/και σημαντικού μέρους της εν λόγω αγοράς). Η εταιρεία MMC ήταν η μόνη που έχει αδειοδοτηθεί από τον Σύνδεσμο σε σχέση με την χρήση των πνευματικών δικαιωμάτων των μελών του για σκοπούς αποδελτίωσης. Ως εκ τούτου, η εν λόγω εταιρεία είναι και η μόνη που δραστηριοποιείται νόμιμα στη σχετική αγορά παροχής υπηρεσιών αποδελτίωσης σε τελικούς καταναλωτές.

Περαιτέρω ο Σύνδεσμος και τα μέλη του, εκτός των ποσών που λαμβάνουν από την ανταγωνίστρια εταιρεία ως δικαιώματα χορήγησης της άδειας ή/και συγκατάθεσης τους, λαμβάνουν εκ μέρους της και για λογαριασμό τους, άλλα επιπρόσθετα οικονομικά οφέλη ή/και ανταλλάγματα ως χορηγία. Με λίγα λόγια λειτουργούν εν μέρει και σαν κοινή επιχείρηση και ενδεχομένως να είναι και αυτός ένας λόγος που αποκλείουν οποιαδήποτε άλλη εταιρεία να αποπειραθεί να εισχωρήσει στην αγορά.

Βάσει των πιο πάνω, η καταγγέλλουσα ισχυρίστηκε ότι η συμπεριφορά των καταγγελλόμενων εκδοτών εφημερίδων και περιοδικών, ή/και ορισμένων εξ αυτών, δεν μπορεί να αιτιολογηθεί αντικειμενικά.

Σε σχέση με τα πιο πάνω, η καταγγέλλουσα υποστήριξε πως η προϋπόθεση που τίθεται για την έναρξη συζητήσεων μεταξύ των καταγγελλόμενων εκδοτών εφημερίδων και περιοδικών και της καταγγέλλουσας εταιρείας, με σκοπό την κατάληξη σε συμφωνία για την παραχώρηση άδειας χρήσης των πνευματικών δικαιωμάτων των εκδοτών εφημερίδων και περιοδικών για σκοπούς αποδελτίωσης του περιεχομένου των εκδόσεών τους, δεν είναι αναλογική.

Επιπρόσθετα, η καταγγέλλουσα υποστήριξε πως τέθηκε και μια δεύτερη προϋπόθεση πέραν της αποζημίωσης, από τους καταγγελλόμενους εκδότες εφημερίδων και περιοδικών σε σχέση με την έναρξη συζητήσεων αναφορικά με την παραχώρηση στην καταγγέλλουσα εταιρεία άδειας χρήσης των πνευματικών δικαιωμάτων σε σχέση με το περιεχόμενο των εκδόσεών τους. Πιο συγκεκριμένα, ως ανέφερε η καταγγέλλουσα οι καταγγελλόμενοι εκδότες εφημερίδων και περιοδικών, ή/και ορισμένοι εξ αυτών, απαιτούσαν όπως η

καταγγέλλουσα εταιρεία τερματίσει ουσιαστικά τη δραστηριοποίησή της στη σχετική αγορά της παροχής υπηρεσιών αποδελτίωσης σε τελικούς καταναλωτές, μέχρις ότου ολοκληρωθούν οι μεταξύ τους συζητήσεις για κατάληξη σε συμφωνία για την παραχώρηση σχετικής άδειας χρήσης.

Είναι ιδιαίτερα η καταγγέλλουσα έκρινε σημαντικό να επισημάνει πως με τη συμπεριφορά τους να θέσουν τις δύο πιο πάνω αναφερόμενες προϋποθέσεις για την έναρξη συζητήσεων με σκοπό την κατάληξη σε συμφωνία με την καταγγέλλουσα εταιρεία, οι εκδότες εφημερίδων και περιοδικών ήθελαν να διαιωνίσουν την κατάσταση μέχρι την πλήρη εξόντωση της καταγγέλλουσας εταιρείας από την αγορά επόμενου σταδίου. Η καταγγέλλουσα υποστήριξε πως η συγκεκριμένη πρακτική παραπέμπει και σε υπόθεση εξυπνοούμενης άρνησης συνεργασίας (constructive refusal to deal).

Η καταγγέλλουσα σημείωσε επίσης ότι οι καταγγελλόμενοι εκδότες εφημερίδων και περιοδικών φαινόταν πως ήταν απρόθυμοι να παραχωρήσουν δεύτερη άδεια χρήσης των πνευματικών δικαιωμάτων σε σχέση με το περιεχόμενο των εκδόσεών τους, πέραν της άδειας χρήσης που παραχώρησαν στην εταιρεία MMC. Η απροθυμία τους, ως υποστήριξε, διαπιστώνεται και μέσα από την αλληλογραφία που είχαν ορισμένοι από τους εν λόγω εκδότες με την ελληνική εταιρεία BO Media Watch, η οποία είχε εκδηλώσει ενδιαφέρον για συνεργασία με τους εκδότες για σκοπούς παροχής υπηρεσιών αποδελτίωσης. Περαιτέρω, υποστήριξε διαπιστώνεται επίσης και από την απόφασή τους να επιστρέφουν τις επιταγές που τους απέστειλε η καταγγέλλουσα εταιρεία ως δικαιώματα χρήσης (ύψους {...}), έστω και χωρίς την ύπαρξη συμφωνίας με τους εκδότες εφημερίδων και περιοδικών.

Τέλος, η εταιρεία Blade σημείωσε πως ουδέποτε οι καταγγελλόμενοι εκδότες εφημερίδων και περιοδικών, ή/και ορισμένοι εξ αυτών, υπέβαλαν στην καταγγέλλουσα εταιρεία μια γραπτή πρόταση ή/και αντιπρόταση αναφορικά με τους όρους αδειοδότησης της σε σχέση με τη χρήση των πνευματικών δικαιωμάτων των εκδόσεών τους ή/και τον τρόπο υπολογισμού των δικαιωμάτων χρήσης.

Εν κατακλείδι η καταγγέλλουσα υποστήριξε πως από τα πραγματικά γεγονότα διαπιστώνεται ότι οι καταγγελλόμενοι εκδότες εφημερίδων και περιοδικών, ή/και ορισμένοι εξ αυτών, δεν συμπεριφέρθηκαν με καλή πίστη, αλλά μέσω παρελκυστικών τακτικών οδήγησαν στον εκτόπισμά της καταγγέλλουσας εταιρεία από την σχετική αγορά επόμενου σταδίου.

7.5.1. Κατοχή Δεσπόζουσα Θέσης από μέρους του Συνδέσμου

Αναφορικά με την αγορά διαχείρισης των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας του περιεχομένου των Εντύπων εφημερίδων και περιοδικών των Εκδοτών για σκοπούς αποδελτίωσης, η Επιτροπή σημειώνει συνοπτικά πιο κάτω τις θέσεις των εμπλεκόμενων μερών:

Σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, ο Σύνδεσμος και τα μέλη του, έχουν την αποκλειστική ευχέρεια να δέχονται ή να μην δέχονται οποιοδήποτε νομικό ή φυσικό πρόσωπο θέλει να ασχοληθεί με την αποδελτίωση τύπου. Η άσκηση του συγκεκριμένου επαγγέλματος ή/και εργασίας, εξαρτάται αποκλειστικά από το αν ο Σύνδεσμος Εκδοτών επιθυμεί να συνεργαστεί με συγκεκριμένο άτομο ή εταιρεία. Η καταγγέλλουσα εταιρεία γνωρίζει ότι οι εκδότες, μέσω του Συνδέσμου τους, εμποδίζουν την ελεύθερη εισχώρηση νέων ανταγωνιστών στην εν λόγω αγορά, αναφέροντας ότι η συνεργασία (υπό την μορφή παραχώρησης άδειας χρήσης των πληροφοριών που βρίσκονται στην έντυπη μορφή των εκδόσεων τους) μεταξύ εκδοτών και νέου ανταγωνιστή δεν είναι επιθυμητή με αποτέλεσμα ο νέος ανταγωνιστής να μην μπορεί να προχωρήσει στην παροχή υπηρεσιών αποδελτίωσης.

Αυτό σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, αποδεικνύεται τόσο από τη στάση που κρατεί ο Σύνδεσμος και τα μέλη του έναντι της, αλλά και από τη στάση και την αρνητική απάντηση που έδωσαν σε Ελληνική εταιρεία που προσπάθησε να εξασφαλίσει την άδεια τους, για να ασκήσει την εργασία αυτή στην Κύπρο.

Επιπλέον, αναφέρει ότι κάθε ένας από τους εκδότες εφημερίδων και περιοδικών διατηρεί de facto μονοπωλιακή θέση σε σχέση με τα πνευματικά δικαιώματα, και επομένως την αδειοδότηση αυτών, που σχετίζονται με το περιεχόμενο των εκδόσεών τους. Συνεπώς, δεν τίθεται ζήτημα μη κατοχής δεσπόζουσας θέσης από τους εκδότες εφημερίδων και περιοδικών στην αγορά. Η άποψη αυτή, σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, τεκμηριώνεται και από το σκεπτικό της απόφασης του ΔΕΕ στην υπόθεση Magill¹⁰⁰.

Ο Σύνδεσμος, από την πλευρά του έχει δηλώσει πως η άδεια για παροχή του δικαιώματος χρήσης του περιεχομένου των εντύπων των Εκδοτών επαφίεται στους Εκδότες. Κάποιοι εξ αυτών, χωρίς να επηρεάζεται το δικό τους σχετικό δικαίωμα, το οποίο και διατηρούν παράλληλα, ανέθεσαν την εκπροσώπησή τους στον Σύνδεσμο ο οποίος εξουσιοδοτήθηκε και παρέχει σε τρίτους τη μη αποκλειστική και περιορισμένη άδεια χρήσης.

Η Επιτροπή σημειώνει πως από τα γεγονότα της υπόθεσης, φαίνεται ότι στις διαπραγματεύσεις με την εταιρεία Blade κατά τα έτη 2014-2018, πρωταρχικό ρόλο έχει ο Σύνδεσμος, ο οποίος έχει εξουσιοδότηση από κάποιους Εκδότες, (π.χ. συμφωνίες ημερ. {...} και {...}) να διεξάγει συζητήσεις και διαπραγματεύσεις καθώς και να υπογράφει συμφωνίες με εταιρείες για την παροχής άδειας χρήση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας του περιεχομένου των Εντύπων εφημερίδων και περιοδικών των Εκδοτών για σκοπούς αποδελτίωσης. Αυτό είναι προφανές από τα πρακτικά του Συνδέσμου που έχουν ήδη παρατεθεί καθώς και από τη Συμφωνία ημερομηνίας {...} με την εταιρεία MMC, την

¹⁰⁰Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-241/91 P and C-242/91 P, Radio Telefis Eireann (RTE) and Independent Television Publications Ltd (ITP) v. Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σκέψη 47.

ανανεωμένη Συμφωνία ημερομηνίας {...} με την MMC ίδιου περιεχομένου και τη Συμφωνία ημερομηνίας {...} με την εταιρεία «INNEWS CYPRUS».

Παρόλα αυτά, ο Σύνδεσμος δεν είναι ο αποκλειστικός υπεύθυνος για την παροχή του δικαιώματος χρήσης του περιεχομένου των εντύπων των εκδοτών με σκοπό την αποδελτίωση, αφενός γιατί δεν εκπρόσωποι σ' όλα τα έντυπα που κυκλοφορούν εντός της Δημοκρατίας και αφετέρου γιατί δεν αποτελεί οργανισμό συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων.

Ως έχει αναφερθεί, οι εκδότες δεν έχουν μεταφέρει τα δικαιώματα τους στον Σύνδεσμο, παρά μόνο τον είχαν εξουσιοδοτήσει να προβεί στις δέουσες διαπραγματεύσεις με την εταιρεία Blade για σκοπούς ενδεχόμενης κατάληξης σε συμφωνία. Οι αποφάσεις του Συνδέσμου ως έχει αναλυθεί, λαμβάνονται συλλογικά και ο Σύνδεσμος δεν ενεργεί ανεξάρτητα από τους εκδότες, αλλά αποτελεί ένωση επιχειρήσεων. Πέραν όμως αυτού τα μέλη του Συνδέσμου μπορούν να ενεργούν αυτόνομα και να συμβάλλονται με οποιαδήποτε εταιρεία το επιθυμούν.

Συνεπώς, η απόφαση των εκδοτών να εξουσιοδοτήσουν τον Σύνδεσμο να υπογράψει εκ μέρους τους τις σχετικές συμφωνίες, δεν παράγουν αποτελέσματα κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα πως οι ενέργειες του Συνδέσμου μπορούν να εξεταστούν μόνο υπό το πρίσμα του άρθρου 3(1) του Νόμου και όχι υπό το πρίσμα του άρθρου 6(1) του Νόμου.

7.5.2. Κατοχή συλλογικής δεσπόζουσας θέσης από μέρους των εκδοτών

Η Επιτροπή ακολούθως εξετάζει τους ισχυρισμούς της καταγγέλλουσας περί ύπαρξης συλλογικής δεσπόζουσας θέσης μεταξύ των εκδοτών. Το άρθρο 6(1) του Νόμου και το αντίστοιχο άρθρο 102 ΣΛΕΕ, απαγορεύουν την “εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων”. Επιπρόσθετα σύμφωνα με τις αποφάσεις των Ευρωπαϊκών Δικαστηρίων στις υποθέσεις *Italian Flat Glass*¹⁰¹ και *Hoffman-La Roche*¹⁰² η συμπεριφορά δύο ή περισσότερων ανεξάρτητων επιχειρήσεων, δηλαδή επιχειρήσεων που δεν ανήκουν στον ίδιο όμιλο εταιρειών, μπορεί να οδηγήσει σε παράβαση του άρθρου 102 ΣΛΕΕ.

Η Επιτροπή επισημαίνει ακόμα ότι το ΔΕΕ στην απόφαση *Laurent Piau*¹⁰³ επεσήμανε ότι : *«Ο όρος «περισσότερες επιχειρήσεις» που περιλαμβάνεται στο άρθρο 82 ΕΚ συνεπάγεται ότι δεσπόζουσα θέση μπορούν να κατέχουν δύο ή περισσότερες οικονομικές οντότητες, νομικώς ανεξάρτητες η μία της άλλης, υπό την προϋπόθεση ότι, από οικονομικής άποψης,*

¹⁰¹ Συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-68/89, T-77/89 και T-78/89, *Societa Italiana Vetro SpA, Fabbrica Pisana SpA and PPG Vernante Pennitalia SpA κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, [1992] Συλλογή II-1403

¹⁰² Υπόθεση C-85/76, *Hoffmann-La Roche κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* [1979] Συλλογή 461.

¹⁰³ Υπόθεση T-193/02, *Laurent Piau κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, [2005] Συλλογή II-209.

εμφανίζονται και ενεργούν σε μια ειδική αγορά ως συλλογική οντότητα»¹⁰⁴.

Ως προς τον αριθμό των εν δυνάμει μελών συλλογικής δεσπόζουσας θέσης, στην υπόθεση Price Waterhouse¹⁰⁵ η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έκρινε ότι πιο πιθανή δομή αγοράς για τη δημιουργία αντίστοιχης θέσης είναι το δυοπώλιο, υποστηρίζοντας ότι «*η ύπαρξη συλλογικής δεσπόζουσας θέσης τριών ή τεσσάρων προμηθευτών δεν είναι πιθανή, λόγω των πολύπλοκων αμοιβαίων σχέσεων που αυτό προϋποθέτει και των επακόλουθων κινήτρων για την υιοθέτηση αποκλινουσών συμπεριφορών. Η κατάσταση αυτή θα ήταν ασταθής και δυσβάστακτη μακροχρόνια.*»

Σύμφωνα με την κρατούσα στη νομολογία άποψη των Ευρωπαϊκών Δικαστηρίων, η συλλογική δεσπόζουσα θέση περισσότερων επιχειρήσεων συνίσταται στο να κατέχουν από κοινού, λόγω των δεσμών που υφίστανται μεταξύ τους, την εξουσία να υιοθετούν, σε μόνιμη βάση, κοινή πολιτική στην αγορά και να ενεργούν σε σημαντικό βαθμό ανεξάρτητα από τους λοιπούς ανταγωνιστές, από την πελατεία τους και από τους καταναλωτές¹⁰⁶.

Καθοριστικής σημασίας είναι η απόφαση του ΔΕΕ στην υπόθεση Almelo¹⁰⁷, όπου εξετάστηκε η έννοια της συλλογικής δεσπόζουσας θέσης και σημειώθηκε ότι «*μια τέτοια συλλογική δεσπόζουσα θέση [...] απαιτεί οι επιχειρήσεις να είναι επαρκώς συνδεδεμένες μεταξύ τους ώστε να ακολουθούν μία και την αυτή γραμμή δράσεως της αγοράς.*»

Η Επιτροπή σημειώνει ότι στην πιο πάνω απόφαση αναδεικνύεται η σημασία της ύπαρξης ενός δεσμού (link) μεταξύ των επιχειρήσεων που κατέχουν συλλογική δεσπόζουσα θέση, έτσι ώστε να είναι σε θέση να αναπτύξουν κοινή συμπεριφορά. Η κοινή αυτή συμπεριφορά, η οποία δεν συνιστά σύμπραξη, αναφέρεται στην οικονομική θεωρία ως «σιωπηρή συμπαιγνία» (tacit collusion).

Συγκεκριμένα στην υπόθεση Airtours¹⁰⁸ το Γεν. ΔΕΕ όρισε ότι μπορεί να προκύψει συλλογική δεσπόζουσα θέση όταν η δομή και τα χαρακτηριστικά της αγοράς διαμορφώνονται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε τα μέλη ενός ολιγοπωλίου, λαμβάνοντας γνώση των κοινών τους συμφερόντων θεωρούν πιθανό, οικονομικά λογικό και προτιμητέο να υιοθετήσουν μια κοινή πολιτική εντός της αγοράς με σκοπό να πωλούν σε τιμές υψηλότερες του ανταγωνιστικού επιπέδου, σε μόνιμη βάση¹⁰⁹. Το Γεν. ΔΕΕ καθόρισε τρεις προϋποθέσεις για την ύπαρξη συλλογικής δεσπόζουσας θέσης : (α) την ύπαρξη επαρκούς διαφάνειας στην αγορά, (β) την ύπαρξη μηχανισμού που να αποτρέπει την έξοδο από την κοινή πολιτική και (γ) την ανικανότητα των ανταγωνιστών και των καταναλωτών να αναιρέσουν τα πλεονεκτήματα της κοινής πολιτικής.

¹⁰⁴ Υπόθεση T-193/02, Laurent Piau κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, [2005] Συλλογή II-209, σκέψη 110.

¹⁰⁵ Υπόθεση IV/M1016, Price Waterhouse/Coopers & Lybrand [1999] OJ L50/27, [1999] 4 C.M.L.R. 665, 103

¹⁰⁶ Υπόθεση C-393/92, Δήμος του Almelo κ.α. κατά NV Energiebedrijf Ijsselmij, Συλλ. 1994 σελ. I-1477, σκέψη 42

¹⁰⁷ Υπόθεση C-393/92, Municipality of Almelo and others v NV Energiebedrijf Ijsselmij, [1994] Συλλογή I-1477.

¹⁰⁸ Υπόθεση T-342/99, Airtours PLC κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, [2002] Συλλογή II-2585, σκέψεις 61-62

¹⁰⁹ Bellamy & Child, European Community Law of Competition, Oxford University Press (2008), σελ. 944-945

Στην υπόθεση CBM¹¹⁰ το ΔΕΕ, έκρινε ότι «η ύπαρξη μιας συμφωνίας ή άλλων νομικών δεσμών δεν είναι απαραίτητη για την διαπίστωση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης. Η διαπίστωση αυτή μπορεί να βασιστεί σε άλλους συνδετικούς παράγοντες και εξαρτάται από μια οικονομική ανάλυση και ειδικότερα μια ανάλυση της δομής της εν λόγω αγοράς»¹¹¹. Πρέπει επομένως να εξεταστεί αν υπάρχουν οικονομικοί δεσμοί ή οικονομικές διασυνδέσεις μεταξύ των επιχειρήσεων αυτών που τους επιτρέπουν να ενεργούν από κοινού, ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές, τους πελάτες και τους καταναλωτές. Η Επιτροπή σημειώνει ότι η έννοια των δεσμών περιλαμβάνει τόσο τους διαρθρωτικούς όσο και τους οικονομικούς – συμβατικούς δεσμούς.

Στην υπόθεση Gencor¹¹² το ΔΕΕ σημείωσε ότι η έννοια των οικονομικών δεσμών περιλαμβάνει « [...] σχέση αλληλεξάρτησης που υπάρχει μεταξύ των μελών ενός περιορισμένου ολιγοπωλίου, στο πλαίσιο του οποίου και σε μια αγορά που έχει τα κατάλληλα χαρακτηριστικά, ιδίως από τη σκοπιά της συγκεντρώσεως της αγοράς, της διαφάνειας και της ομοιογένειας του προϊόντος, αυτά είναι σε θέση να προβλέψουν το ένα τη συμπεριφορά του άλλου και επομένως έχουν ισχυρό κίνητρο να ευθυγραμμίσουν τη συμπεριφορά τους στην αγορά έτσι ώστε, ιδίως, να μεγιστοποιήσουν το κοινό κέρδος, περιορίζοντας την παραγωγή με προοπτική την αύξηση των τιμών».

Στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή σημειώνει ότι στη βάση των στοιχείων του διοικητικού φακέλου προκύπτει ότι στην αγορά δραστηριοποιείται αριθμός επιχειρήσεων, με τα μέλη του Συνδέσμου να ανέρχονται σε 19 εκδοτικούς οίκους, οι οποίες στη βάση των στοιχείων του Εφόρου Εταιρειών, δεν φαίνεται να έχουν μεταξύ τους οποιουδήποτε δεσμούς οικονομικούς ή διαρθρωτικούς πέραν του ότι αποτελούν μέλη του Συνδέσμου Εκδοτών. Οι δραστηριότητες και οι σκοποί του Συνδέσμου είναι καθορισμένοι και δεν προκύπτει να δημιουργείται οικονομική διασύνδεση των μελών του σε σχέση με τη διαχείριση των πνευματικών του δικαιωμάτων. Επομένως, λόγω των πολύπλοκων αμοιβαίων σχέσεων που αυτό προϋποθέτει και των επακόλουθων κινήτρων για την υιοθέτηση αποκλινουσών συμπεριφορών εκ μέρους των 19 καταγγελλομένων επιχειρήσεων, εκ των πραγμάτων, φαίνεται ότι πολύ μεγάλος ο αριθμός των επιχειρήσεων που κατ' ισχυρισμό κατέχουν συλλογική δεσπόζουσα θέση δεν δύναται να θεμελιώσει την ύπαρξη συλλογικής δεσπόζουσας θέσης.

Η Επιτροπή θεωρεί πως η παράλληλη συμπεριφορά επιχειρήσεων σε συγκεκριμένες χρονικές περιόδους δεν μπορεί να οδηγήσει εξ αυτού και μόνο του λόγου στο ότι όλες οι καταγγελλόμενες επιχειρήσεις μπορούν να δρουν στην αγορά από κοινού, ανεξάρτητα από

¹¹⁰ Υπόθεση C-395/96 Maritime Belge ΔΕΚ αποφ. 16.3.2000, , Συλλ. 2000, σελ. I-1365

¹¹¹ Υποθέσεις C-395/96P και C-396/96 P, Compagnie Maritime Belge Transports SA κ.α. κατά Επιτροπής, συλλογή 2000 σελ. I-1365, σκ. 45.

¹¹² Υπόθεση T-102/96, Gencor Ltd, κατά Επιτροπής, συλλογή 1999 σελ II-753, σκ. 276.

τους ανταγωνιστές, τους πελάτες ή ακόμα και από τους καταναλωτές.

Σε κάθε περίπτωση η συμμετοχή του στο συλλογικό όργανο του Συνδέσμου μέσω του οποίου οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις λαμβάνουν πληροφόρηση για τον χειρισμό του θέματος της εξουσιοδότησης επιχειρήσεων και/ή χορήγηση άδειας για παροχή υπηρεσιών αποδελτίωσης έχει εξεταστεί υπό το πρίσμα του άρθρου 3(1) του νόμου. Πέραν όμως αυτού, ως έχει αναφερθεί από το Σύνδεσμο έκαστος εκδοτικός οίκος διατηρεί την ελευθερία να συμβληθεί με οποιαδήποτε εταιρεία το επιθυμεί.

Η Επιτροπή σημειώνει πως η καταγγέλλουσα εταιρεία με την επιστολή της ημερομηνίας 15/12/2021 δεν διαφώνησε με τη πιο πάνω εκτεθείσα θέση της.

Συνακόλουθα, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει πως τα κριτήρια που τίθενται στην ενωσιακή νομολογία, ήτοι της ύπαρξης σχέσης αλληλεξάρτησης μεταξύ των επιχειρήσεων, ακολουθώντας κοινή πολιτική και δρώντας σε σημαντικό βαθμό ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές τους, δεν μπορεί να θεμελιωθούν στην προκειμένη περίπτωση.

7.5.3. Κατοχή Δεσπόζουσας Θέσης από την εταιρεία MMC στην αγορά παροχής υπηρεσιών αποδελτίωσης τύπου

Η Επιτροπή στη συνέχεια εξετάζει τον ισχυρισμό της εταιρείας Blade ότι η καταγγελλόμενη 12, MMC, κατέχει δεσπόζουσα θέση στην εν λόγω σχετική αγορά και κατά πόσον υπήρξε καταχρηστική εκμετάλλευση της θέσης τους αυτής.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου, κατά τον ουσιώδη χρόνο στην Κύπρο υπήρχαν μόνο δυο εταιρείες που παρείχαν υπηρεσίες αποδελτίωσης τύπου στο ευρύ κοινό και αυτές ήταν η ίδια η Blade και η καταγγελλόμενη 12, MMC. Όπως αναφέρθηκε από την καταγγέλλουσα, λόγω της κατάστασης που έχουν δημιουργήσει οι καταγγελλόμενες εταιρείες 1-11, η MMC είναι η μοναδική εταιρεία από τις δυο που μπορεί να διεκδικήσει και πετύχει 100% των προσφορών για παροχή υπηρεσιών αποδελτίωσης τύπου δημόσιων/κρατικών αρχών, αφού σε αυτές τις προσφορές υπάρχει αναγκαίο κριτήριο να προσκομιστεί άδεια παροχής πνευματικών δικαιωμάτων από όλους τους παρόχους κάτι το οποίο η καταγγέλλουσα δεν μπορεί να έχει.

Σύμφωνα με το περιεχόμενο της καταγγελίας, η εταιρεία MMC κατέχει το 65%-70% της αγοράς παροχής υπηρεσιών αποδελτίωσης τύπου. Το αναφερόμενο ποσοστό υπολογίζεται και βάσει των αριθμών και ποσοστών της δουλειάς που απώλεσε η Blade.

Σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, διαφημιστικές εταιρείες, γραφεία Δημόσιων Σχέσεων, γραφεία Επικοινωνιακών Συμβούλων, γραφεία Ερευνών, γραφεία Μέτρησης Διαφημιστικής Δαπάνης και άλλοι, έκαναν και εξακολουθούν σε ορισμένες περιπτώσεις να κάνουν αποδελτίωση των εντύπων μέσω εσωτερικά χωρίς αναζήτηση εξωτερικών συνεργατών για σκοπούς αποδελτίωσης των τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών καναλιών.

Σύμφωνα με τον Σύνδεσμο, άδειες δόθηκαν στην MMC και στην INNEWS ({...}) συνεπώς κατά τον ουσιώδη χρόνο της καταγγελίας οι μόνες εταιρείες που δραστηριοποιούνταν για παροχή υπηρεσιών αποδελτίωσης (και όχι για ιδίαν χρήση) ήταν η εταιρεία Blade και η εταιρεία MMC.

Η Επιτροπή στο πλαίσιο της παρούσας υπόθεσης υπολόγισε τα μερίδια αγοράς των δύο εταιρειών για τα έτη 2007-2017¹¹³ στη βάση του κύκλου εργασιών τους και αυτά παρατίθενται στον πιο κάτω Πίνακα:

Πίνακας 1: Μερίδια αγοράς

YEAR	MMC Μερίδιο αγορά (%)	BLADE Μερίδιο αγορά (%)
2007	(10-20%]	(80-90%]
2008	(30-40%]	(60-70%]
2009	(50-60%]	(40-50%]
2010	(60-70%]	(30-40%]
2011	(70-80%]	(20-30%]
2012	(70-80%]	(20-30%]
2013	(60-70%]	(30-40%]
2014	(60-70%]	(30-40%]
2015	(50-60%]	(40-50%]
2016	(60-70%]	(30-40%]
2017	(60-70%]	(30-40%]

Από τον πιο πάνω Πίνακα 1 η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η εταιρεία MMC ξεκίνησε να αποκτά μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς το 2009, αποκτώντας δεσπόζουσα θέση το 2010 με ένα μερίδιο της τάξης του (60-70%]. Η Επιτροπή παρατηρεί πως αν και το 2015 το μερίδιο της MMC παρουσίασε πτώση, αυτή δεν αναιρεί τη διαχρονική κατοχή μεγαλύτερου μεριδίου αγοράς από το 2010 μέχρι το 2017, που ήταν το τελευταίο ολοκληρωμένο οικονομικό έτος πριν την καταγγελία με εξαίρεση το 2015, παρά το ότι τα μερίδια αγοράς τους μεταβάλλονταν αρκετά. Συνεπώς, τα εν λόγω στοιχεία συνιστούν ένδειξη πως η εταιρεία MMC κατά την υπό αναφορά περίοδο κατείχε δεσπόζουσα θέση στην αγορά παροχής υπηρεσιών αποδελτίωσης.

Σε σχέση με την αξιολόγηση της ενδεχόμενης κατοχής δεσπόζουσας θέσης από μέρους της MMC, η Επιτροπή θεωρεί πως θα πρέπει να συναξιολογηθεί το γεγονός πως η εταιρεία Blade κατά την υπό αναφορά περίοδο δεν είχε συνάψει συμφωνία με το Σύνδεσμό ή τους

¹¹³ Υπενθυμίζεται ότι το χρονικό πλαίσιο της έρευνας καλύπτει την περίοδο μεταξύ των ετών 2009-2018 (30/04/2008)

εκδότες που αποτελούν μέλη αυτού για τη χρήση των πνευματικών τους δικαιωμάτων.

Ως υποστηρίχθηκε από την καταγγέλλουσα εταιρεία Blade, τα μέλη του Συνδέσμου είναι όλες οι δημοφιλής εφημερίδες / περιοδικά με αποτέλεσμα όταν μια εταιρεία δεν έχει την άδεια από τον Σύνδεσμο να μην μπορεί να ζήσει στην συγκεκριμένη αγορά.

Η Επιτροπή αφού διεξήλθε της έρευνας που έχει διενεργηθεί παρατηρεί πως υπάρχουν εκδοτικοί οίκοι που δεν είναι μέλη του Συνδέσμου Εκδοτών Εφημερίδων και Περιοδικών Κύπρου και αφορούν οίκους που εκδίδουν εβδομαδιαίες, δεκαπενθήμερες, μηνιαίες, διμηνιαίες και τριμηνιαίες εφημερίδες, καθώς και περιοδικά¹¹⁴. Ειδικότερα σύμφωνα με πληροφορίες από την ιστοσελίδα του γραφείου τύπου και πληροφοριών περί το 2012 όλες οι εφημερίδες που είχαν καθημερινή εκτύπωση (κυκλοφορία), -7 στο σύνολο- ήταν μέλη του Συνδέσμου, ενώ υπάρχουν και 9 εβδομαδιαίες εφημερίδες που είναι μέλη του Συνδέσμου. Θα πρέπει να σημειωθεί πως ο αριθμός των καθημερινών εφημερίδων από το 2012 στο 2021 έχει μειωθεί σε 5 ενώ επιπρόσθετα εκδίδονται 2 καθημερινές εφημερίδες που αφορούν τα αθλητικά. Μείωση υπάρχει και στις εβδομαδιαίες εφημερίδες. Είναι εύλογο να εξαχθεί το συμπέρασμα πως οι καθημερινές εφημερίδες έχουν αυξημένη κυκλοφορία και κατ' επέκταση αυξημένες πωλήσεις σε σχέση με τις εβδομαδιαίες, δεκαπενθήμερες, μηνιαίες, διμηνιαίες και τριμηνιαίες εφημερίδες. Συνεπώς, εύλογα συνάγεται πως τα μέλη του Συνδέσμου εκπροσωπούσαν την υπό αναφορά περίοδο ένα σεβαστό μερίδιο της ζήτησης υπηρεσιών αποδελτίωσης.

Η Επιτροπή σημειώνει πως η καταγγέλλουσα εταιρεία με την επιστολή της ημερομηνίας 15/12/2021 δεν διαφώνησε με τα υπό αναφορά ευρήματα και τα πιο πάνω συμπεράσματα της Επιτροπής.

Συνακόλουθα, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει πως δύναται να τεκμηριωθεί κατοχή δεσπόζουσας θέσης από μέρους της MMC στην αγορά παροχής υπηρεσιών αποδελτίωσης κατά τον ουσιώδη χρόνο.

7.5.4. Κατάχρηση της Δεσπόζουσας Θέσης στην αγορά παροχής υπηρεσιών αποδελτίωσης

Η Επιτροπή, προτού προχωρήσει σε ανάλυση των ισχυρισμών της εταιρείας Blade περί παραβάσεων του άρθρου 6 του Νόμου και του αντίστοιχου άρθρου 102 της ΣΛΕΕ, από μέρους της εταιρείας MCC επαναλαμβάνει όσα κατέγραψε αναφορικά με το άρθρο 3(1) και τις ισχυριζόμενες παραβάσεις αυτού από μέρος της καταγγέλλουσας, διευκρινίζοντας ότι αν και ενώπιόν της έχει ισχυρισμό για παραβάσεις όλων των διατάξεων του άρθρου 6(1) του Νόμου, στη βάση των στοιχείων που καταγράφηκαν, την ουσία, το ιστορικό και τα δεδομένα

¹¹⁴ <https://www.pio.gov.cy/%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%B1%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CF%83-%CE%BC%CE%BC%CE%B5-%CF%80%CF%81%CE%B1%CE%BA%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%B5%CE%B9%CF%89%CE%BD/>

της υπόθεσης, γίνεται φανερό ότι η καταγγελία αφορά την παροχή άδειας από τον Σύνδεσμο προς την ανταγωνίστρια MMC, και όχι αυτούσια τη συμπεριφορά της ανταγωνίστριας εταιρείας. Η δε επιμέρους αναφορά της καταγγέλλουσας σε κατ' ισχυριζόμενες παραβάσεις που αφορούν τον καθορισμό τιμών πώλησης και όρων συναλλαγής και διακριτικής μεταχείρισης και άλλων, αποτελούν συνέπειες ή/και αποτέλεσμα τούτου.

Προς υποστήριξη των θέσεών της, η καταγγέλλουσα κάνει αναφορά σε διάφορες αποφάσεις των Δικαστηρίων που εξέτασαν εκατέρωθεν τις τοποθετήσεις και της παραπονούμενης (υπ. αρ. 161/2009) αλλά και της καταγγελλόμενης (τπ. αρ. 602/2011). Στην υπ. αρ. 602/2011, δηλώνει πως φαίνεται ο τρόπος που ενεργούσε η καταγγελλόμενη εναντίον της καταγγέλλουσας εταιρείας, όταν σε διαγωνισμό που κέρδισε η Blade επειδή δεν υπήρχε ο όρος ότι η εταιρεία που θα παρέχει τις υπηρεσίες θα πρέπει να έχει άδεια χρήσης πνευματικών δικαιωμάτων, η καταγγελλόμενη εταιρεία έστειλε από μόνη της επιστολή¹¹⁵ προς την ΑΗΚ (ήτοι την Αναθέτουσα Αρχή), αναφέροντας στον οργανισμό (ΑΗΚ) ότι είναι η μόνη εταιρεία που έχει άδειες και ότι ασχέτως του αν υπήρχε ή όχι όρος που να αφορούσε την άδεια χρήσης πνευματικών δικαιωμάτων, δεν θα μπορούσε να δώσει την προσφορά στην καταγγέλλουσα εταιρεία επειδή δεν είχε άδεια και κατά συνέπεια ζητούσε την ακύρωση της απόφασης της και την μετάθεση της δουλειάς στην εταιρεία της.

Επιπλέον, παρουσιάζεται περίπτωση αποστολής επιστολής ημερομηνίας 22/4/2016 από την εταιρεία MMC σε πελάτη όπου γίνεται αναφορά ότι είναι η μοναδική εταιρεία που κατέχει την άδεια και/ή έγκριση των εκδοτών για παροχή υπηρεσιών ενημέρωσης, προειδοποιώντας ότι οι πελάτες της καταγγέλλουσας είναι αποδέκτες προϊόντων κλοπής.

Επίσης, υπάρχει επιστολή ημερομηνίας 29/09/2010 του δικηγόρου της εταιρείας MMC προς τον Δήμο Λευκωσίας όπου ενημερώνει ευθέως τον Δήμο Λευκωσίας (τότε πελάτη της Blade) ότι παρανομούν επειδή συνεργάζονται με την Blade, ενώ η μοναδική εταιρεία που μπορεί να κάνει την δουλειά που κάνει η Blade είναι αυτή των πελατών του.

Περαιτέρω σε κατάθεση που έδωσε εργαζόμενος στον Δήμο Στροβόλου, στην ποινική υπόθεση 13266/14 αναφέρει ότι η MMC το 2009 έστειλε επιστολή αναφέροντας ότι είναι η μοναδική εταιρεία η οποία είχε δικαίωμα χρήσης αποκομμάτων τύπου. Ο Δήμος Στροβόλου ήταν πελάτης της εταιρείας Blade από το 2000 και έπαυσε το 2013. Επιπρόσθετο παράδειγμα είναι η επιστολή ημερομηνίας 18/12/2009 της MMC προς τον Σύνδεσμο Τραπεζών Κύπρου, αναφέροντας ότι είναι η μόνη που κατέχει το δικαίωμα χρήσης αποκομμάτων τύπου από τους εκδότες και εισηγείται όπως ενημερωθούν τα μέλη για να προβούν σε οποιαδήποτε ενέργεια ώστε να υπάρχει νομιμότητα στις ενέργειές τους.

Η Επιτροπή σημειώνει πως η καταγγέλλουσα προς απόδειξη της βλάβης που υπέστη

¹¹⁵ Η εν λόγω επιστολή δεν έχει σταλεί στην Υπηρεσία.

παρέθεσε Πίνακα απασχολουμένων της Blade τα έτη 1997 - 2018 (δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για τα έτη 1994-1996) καθώς και Πίνακα με τα έσοδα της για τα έτη 2007-2017.

Αξιολόγηση της Επιτροπής

Η Επιτροπή επαναλαμβάνει πως, το Ανώτατο Δικαστήριο έχει αποφανθεί πως η αναπαραγωγή προστατευσιμών έργων χωρίς την άδεια των δικαιούχων συνιστά, από μόνη της, προσβολή των ιδιοκτησιακών (πνευματικών) δικαιωμάτων των έργων αυτών. Η εταιρεία MMC πριν από την έναρξη των δραστηριοτήτων της εξασφάλισε άδεια από όλους τους εκδότες ώστε να μπορεί να παρέχει υπηρεσίες αποδελτίωσης.

Αντιθέτως, η εταιρεία Blade δεν είχε εξασφαλίσει την απαιτούμενη άδεια από τους εκδότες μέσω του Συνδέσμου αυτών και ως εκ τούτου, σύμφωνα και με τις αποφάσεις του Δικαστηρίου δεν νομιμοποιείτο να προβαίνει στην χρήση των πνευματικών δικαιωμάτων των έργων των εκδοτών.

Ως αναφέρθηκε, η συμφωνία μεταξύ της MMC και του Συνδέσμου εκ μέρους των εκδοτών δεν περιείχε ρήτρες αποκλειστικότητας αφού αναφέρεται «σε μη αποκλειστική χρήση». Στο προοίμιο της συμφωνίας συνεργασίας του Συνδέσμου με την MMC ημερομηνίας {...} αναφέρεται το εξής: {.....

.....}. Συνεπώς, δεν τεκμαίρεται ο ισχυρισμός της εταιρείας Blade πως η εταιρεία MMC έχει συνάψει αποκλειστική συμφωνία με τον Σύνδεσμο και ούτε έχουν ανευρεθεί στοιχεία που να συνηγορούν υπέρ της ύπαρξης μυστικής συμφωνίας αποκλειστικότητας με τον Σύνδεσμο, δεδομένου ότι ο Σύνδεσμος ενεργώντας εκ μέρους των εκδοτών υπέγραψε μεταγενέστερα συμφωνία με την εταιρεία INNEWS.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή είχε ομόφωνα καταλήξει στο συμπέρασμα πως δεν τεκμηριώνεται παράβαση του άρθρου **6(1)(β)** του Νόμου από μέρους της MMC.

Τέλος, η Επιτροπή σημειώνει πως η καταγγέλλουσα εταιρεία με την επιστολή της ημερομηνίας 15/12/2021 δεν διαφώνησε με τη πιο πάνω εκτεθείσα θέση της και ως εκ τούτου το πιο πάνω συμπέρασμα της γίνεται τελικό.

Περαιτέρω, η Επιτροπή κατόπιν ενδελεχούς μελέτης του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης, σημειώνει πως σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκομίστηκαν από την καταγγέλλουσα¹¹⁶ στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας ο Σύνδεσμος στις 16/5/2019 προέβη σε σχετική ανακοίνωση για τη συμφωνία που υπέγραψε εκ μέρους των μελών του με την εταιρεία MCC. Ταυτόχρονα στην ανακοίνωσή του δηλώνει πως «Ο σύνδεσμος Εκδοτών Εφημερίδων και Περιοδικών Κύπρου ανακοινώνει πως στο παρόν στάδιο δεν

¹¹⁶ Επιστολή ημερομηνίας 30/8/2019.

συνεργάζεται με καμία άλλη εταιρεία για το εν λόγω ζήτημα.». Επίσης, στις 28/12/2015 εξέδωσε βεβαίωση ότι η εταιρεία MMC MEDIA Monitoring έχει εξασφαλίσει άδεια για την αποδελίωση και παρακολούθηση των εντύπων τα οποία εκδίδουν τα μέλη του. Δεδομένων των πιο πάνω, οι οποιοσδήποτε ενέργειες της MMC για την ενημέρωση των πελατών της μέσω επιστολών και/ή ανακοινώσεων προς κάθε ενδιαφερόμενο για το νόμιμο της διεξαγωγής των συμφερόντων της, συνδέονταν με το γεγονός της ύπαρξης πνευματικών δικαιωμάτων και δεν προέκυψαν από μονομερείς ενέργειες της δεσπόζουσας επιχείρησης, ήτοι της MCC. Ως εκ τούτου η Επιτροπή είχε ομόφωνα καταλήξει στο συμπέρασμα πως δεν μπορούν να θεωρηθούν ως καταχρηστικές υπό την έννοια του άρθρου **6(1)(β)** του Νόμου. Η Επιτροπή σημειώνει πως η καταγγέλλουσα εταιρεία με την επιστολή της ημερομηνίας 15/12/2021 δεν διαφώνησε με τη πιο πάνω εκτεθείσα θέση της.

Σε ότι αφορά τους ισχυρισμούς της εταιρείας Blade περί παράβασης του άρθρου **6(1)(α)** και του άρθρου **6(1)(γ)** του Νόμου, η Επιτροπή παρατηρεί πως φαίνεται να βασίζονται στη θέση της εταιρείας πως η MMC κατείχε αποκλειστικότητα και συνιστούσε τη μοναδική εταιρεία που κατείχε άδεια από το Σύνδεσμο και τους εκδότες μέλη αυτού. Η Επιτροπή κρίνει πως δεν προκύπτει από τα στοιχεία της έρευνας ότι αυτό είναι αποτέλεσμα αποκλειστικής συμφωνίας της MMC με το Σύνδεσμο, ούτε από μονομερείς ενέργειες της MMC. Αυτό που προκύπτει είναι το γεγονός πως η εταιρεία Blade δεν είχε αποκτήσει σχετική άδεια από τους κατόχους των πνευματικών δικαιωμάτων. Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή είχε ομόφωνα καταλήξει στο συμπέρασμα πως η καταγγέλλουσα δεν απέστειλε στοιχεία περί εφαρμογής επιλεκτικής τιμολόγησης σε πελάτες της Blade από μέρους της MMC αλλά ούτε τεκμηριώνεται πως οι ενέργειες της MMC την θέτουν σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό κατά παράβαση του **άρθρου 6(1)(γ) του Νόμου**. Η MMC έχει κάθε δικαίωμα να ορίζει τις τιμές της, νοουμένου ότι αυτές δεν είναι κάτω του κόστους (predatory). Επίσης, η Επιτροπή έκρινε πως δεν πρέπει να αγνοείται το γεγονός ότι η MMC είχε επιπρόσθετα το κόστος της αγοράς πνευματικών δικαιωμάτων βάσει των συμφωνιών της με τους εκδότες ή το Σύνδεσμο, σε αντίθεση με την εταιρεία Blade. Η Επιτροπή σημειώνει πως η καταγγέλλουσα εταιρεία με την επιστολή της ημερομηνίας 15/12/2021 δεν διαφώνησε με τη πιο πάνω εκτεθείσα θέση της. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή αφού διεξήλθε του περιεχομένου του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης ομόφωνα αποφάσισε πως δεν στοιχειοθετείται παράβαση του άρθρου 6(1) Νόμου από μέρους της MMC κατά την υπό αναφορά περίοδο σε σχέση με τις καταγγελλόμενες συμπεριφορές.

7.6. Άρθρο 6(2) του Νόμου

Για την εξέταση της καταγγελίας υπό το πρίσμα του άρθρου 6(2) του Νόμου, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τη συγκεκριμένη νομοθετική ρύθμιση, η οποία έχει ως κάτωθι:

«(2) Απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση, από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, της σχέσης οικονομικής εξάρτησης, στην οποία βρίσκεται προς αυτή ή

αυτές μία επιχείρηση, η οποία κατέχει θέση πελάτη, προμηθευτή, παραγωγού, αντιπροσώπου, διανομέα ή εμπορικού συνεργάτη τους, ακόμη κι ως προς ένα ορισμένο είδος προϊόντων ή υπηρεσιών, και δε διαθέτει ισοδύναμη εναλλακτική λύση.

Η καταχρηστική αυτή εκμετάλλευση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης μπορεί να συνίσταται ιδιαίτερα στην επιβολή αυθαίρετων όρων συναλλαγής, στην εφαρμογή διακριτικής μεταχείρισης, ή στην αιφνίδια και αδικαιολόγητη διακοπή μακροχρόνιων εμπορικών σχέσεων.»

Σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, οι καταγγελλόμενες εκδοτικές επιχειρήσεις ατομικά αλλά και ομαδικά μέσω του Συνδέσμου, προβαίνουν σε παράβαση του Άρθρου 6(2) στην έκταση που αυτές προβαίνουν σε καταχρηστική εκμετάλλευση, της σχέσης οικονομικής εξάρτησης, στην οποία βρίσκεται προς αυτές η καταγγέλλουσα επιχείρηση, η οποία κατέχει θέση πελάτη, και/ή παραγωγού, και/ή εμπορικού συνεργάτη τους, προς ένα ορισμένο είδος προϊόντων ή υπηρεσιών, ήτοι την υπηρεσία αποδελτίωσης και δεν διαθέτει ισοδύναμη εναλλακτική λύση. Τούτο επιτυγχάνεται ιδίως δια της επιβολής αυθαίρετων όρων συναλλαγής, στην εφαρμογή διακριτικής μεταχείρισης αλλά και στην αιφνίδια διακοπή των μακροχρόνιων εμπορικών τους σχέσεων.

Με το άρθρο 6(2) του Νόμου, για την «Απαγόρευση καταχρηστικής εκμετάλλευσης της σχέσης οικονομικής εξάρτησης» γίνεται, καταρχήν μία παρέκκλιση από το κοινοτικό δίκαιο του ανταγωνισμού και παρέχεται αποτελεσματική προστασία στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που είναι ευάλωτες σε σχέσεις εξάρτησης από επιχειρήσεις, οι οποίες, λόγω του επιχειρηματικού τους εύρους και της οικονομικής τους ισχύος, μπορούν να επιβάλλουν καταχρηστικούς όρους συναλλαγών.

Η Επιτροπή επί τούτου σημειώνει ότι προϋπόθεση για την εφαρμογή της είναι η ύπαρξη σχέσης οικονομικής εξάρτησης μεταξύ των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, (και όχι η ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης), σε σημείο που η μονομερής διακοπή της σχέσης αυτής να καθιστά αδύνατη την εξεύρεση από την εκμεταλλεόμενη επιχείρηση ισοδύναμων εναλλακτικών λύσεων εμπορικών επιλογών και συναλλαγών. Η αυθαίρετη και καταχρηστική μονομερής διακοπή τέτοιων συμβάσεων από τον «ισχυρό» αντισυμβαλλόμενο μπορεί να δημιουργήσει ανεπανόρθωτη βλάβη στην επιχείρηση, η οποία έχει οργανωθεί και βασιστεί με γνώμονα τις συμβάσεις που έχει πετύχει. Η εφαρμογή του εν λόγω άρθρου προσθέτει μία ακόμα νομική βάση για τις μικρές κυρίως επιχειρήσεις ενάντια σε τυχόν αυθαιρεσίες των «ισχυρών», όταν η απρόσκοπτη τήρηση συγκεκριμένων όρων και συνθηκών συναλλαγών αποτελεί αποφασιστικό παράγοντα για την διατήρηση της ανταγωνιστικότητάς τους.

Η Επιτροπή σημειώνει σχετικά το σκεπτικό του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών στην Υπόθεση αρ. 2498/2010, όπου αναφορικά με την εφαρμογή του αντίστοιχου άρθρου 6(2) του Νόμου, άρθρου 2α του Ν. 703/1977, ο οποίος εφαρμόστηκε από την Ελληνική Αρχή

Ανταγωνισμού, λέχθησαν τα ακόλουθα: «Επειδή, με την επέκταση του ελέγχου καταχρηστικότητας με τις διατάξεις του άρθρου 2α του ν. 703/1977 σε επιχειρήσεις, που δεν κατέχουν δεσπόμενη θέση, αποκλείεται το παράδοξο αποτέλεσμα να υπόκειται σε έλεγχο καταχρηστικότητας η πρακτική των επιχειρήσεων με μεγάλο μερίδιο αγοράς ενώ αυτή των εξίσου ισχυρών αλλά με μικρό μερίδιο να εκφεύγει αυτού καθόσον η καταχρηστική εκμετάλλευση τόσο της δεσπόμενης θέσης όσο και της οικονομικής εξάρτησης εκλύει όμοια αντιανταγωνιστικά αποτελέσματα αφού δεν διασφαλίζει την πρόσβαση της εξαρτώμενης επιχείρησης στην αγορά, η οποία πρέπει να διατηρείται ανοικτή και να διασφαλίζεται ισότητα ευκαιριών στις επιχειρήσεις που συμμετέχουν σ' αυτήν. Επομένως η τεολογική προσέγγιση της εν λόγω διάταξης του άρθρου 2α του ν. 703/1977 πρέπει να υπολαμβάνει ότι δεν δύναται να διαφέρουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξης αυτής με τις αντίστοιχες του άρθρου 2 του ίδιου νόμου.»

Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η διάταξη του άρθρου 6(1) και η διάταξη του άρθρου 6(2) του Νόμου κάνουν αναφορά σε όμοιες περιστάσεις, με διακριτή όμως τη διαφορά στην πρώτη περίπτωση όπου η εταιρεία αποδεδειγμένα κατέχει δεσπόμενη θέση στη σχετική αγορά, ενώ στη δεύτερη περίπτωση, πρόκειται για «ισχυρή» επιχείρηση, χωρίς αυτή να κατέχει δεσπόμενη θέση, αλλά να βρίσκεται σε σχέση οικονομικής εξάρτησης με τον πελάτη της ή/και προμηθευτή της κτλ.

Συνακόλουθα, η Επιτροπή θεωρεί ότι, οι δύο αυτές διατάξεις του Νόμου τέθηκαν με σκοπό να αλληλοκαλύπτουν η μία την άλλη και, σε περιπτώσεις που δεν εφαρμόζεται η διάταξη 6(1), να προστατεύονται οι μικρές επιχειρήσεις από ισχυρές μεν επιχειρήσεις, που όμως στην ευρύτερη αγορά δεν κατέχουν δεσπόμενη θέση. Ως εκ τούτου, στην παρούσα υπό εξέταση καταγγελία, η παράλληλη εφαρμογή και των δύο διατάξεων του Νόμου, για τις ίδιες κατ' ισχυρισμό καταχρηστικές πρακτικές από μέρος του Συνδέσμου, που ήδη στοιχειοθετήθηκε ότι κατέχει δεσπόμενη θέση, παρέλκει.

Επομένως, έχοντας λάβει υπόψη της τα πιο πάνω και δεδομένου ότι η καταγγέλλουσα εταιρεία στους ισχυρισμούς της για εφαρμογή του άρθρου 6(2) του Νόμου επαναλαμβάνει απλώς τα όσα ανέφερε για να τεκμηριώσει τους ισχυρισμούς της για καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόμενης θέσης του Συνδέσμου και των εκδοτών στη σχετική αγορά, καθώς και των ισχυρισμών που έχουν τεθεί αναφορικά με το ενδεχόμενο παράβαση του άρθρου 3(1) του Νόμου από μέρος του Συνδέσμου και των εκδοτών, καταλήγει ότι οι ισχυρισμοί της έχουν ήδη εξετασθεί.

Η Επιτροπή σημειώνει πως η καταγγέλλουσα εταιρεία με την επιστολή της ημερομηνίας 15/12/2021 δεν διαφώνησε με τα υπό αναφορά ευρήματα και το πιο πάνω συμπέρασμα της Επιτροπής.

Ως εκ τούτων, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει πως η εξέταση των εν λόγω ισχυρισμών

της καταγγέλλουσας εταιρείας περί καταχρηστικής εκμετάλλευσης της σχέσης οικονομικής εξάρτησης από τον Σύνδεσμο και των εκδοτών προς αυτήν, σε σχέση με την παρούσα καταγγελία παρέλκει.

8. ΚΑΤΑΛΗΞΗ

Η Επιτροπή αφού αξιολόγησε όλα τα ενώπιον της στοιχεία και δεδομένα και στη βάση της δέουσας προκαταρκτικής έρευνας που διενεργήθηκε και συνεκτιμώντας τις θέσεις της εταιρείας Blade ημερομηνίας 15/12/2021, ομόφωνα αποφασίζει ότι:

(α) δεν στοιχειοθετείται παράβαση του άρθρου 3(1)(α), (β), (δ) και (ε) του Νόμου από μέρους του Συνδέσμου και των εκδοτών μελών αυτού.

(β) δεν στοιχειοθετείται παράβαση του άρθρου 6(1)(β) και (γ) Νόμου από μέρους της MMC κατά την υπό αναφορά περίοδο σε σχέση με τις καταγγελλόμενες συμπεριφορές.

(γ) η εξέταση των ισχυρισμών της καταγγέλλουσας εταιρείας περί καταχρηστικής εκμετάλλευσης της σχέσης οικονομικής εξάρτησης από τον Σύνδεσμο και των εκδοτών κατά παράβαση του άρθρου 6(2) του Νόμου σε σχέση με την παρούσα καταγγελία παρέλκει για τους λόγους που έχουν ήδη αναλυθεί.

Η Επιτροπή συνακόλουθα κρίνει πως στη βάση των ενώπιον της στοιχείων και δεδομένων και υπό το φως των πιο πάνω διαπιστώσεων δεν δικαιολογείται η συνέχιση της διερεύνησης της παρούσας καταγγελίας.

Η Επιτροπή επισημαίνει πως παρέκλει επίσης, η εξέταση των άρθρων 101 και 102 της ΣΛΕΕ δεδομένου ότι δεν έχουν στοιχειοθετηθεί παραβάσεις του άρθρου 3 και 6 του Νόμου.

Λουκία Χριστοδούλου
Πρόεδρος
Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού